

ဘဒ္ဒကေတုမတီ

4 - LANGUAGES

ENGLISH, MON, BURMESE AND PALI

*Written by
Bhadanta Ketumati
Kharoik Sam Monastery, Ye.*

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသ - လေးဘာသာကျမ်း။

မာတိကာ။ CONTENTS

Chapter No. လိက်ဂွဏ်ခဏ် အခဏ်နံပါတ် ဝဂ္ဂဏ်ာ	INDEX ပရူပရာ အကြောင်းအရာ ပဝတ္တိ	Page ဂွဏ်မုဒ်လိဒ် စါမျက်နှာနံပါတ် ပိဋကံာ
(၁)	ဥယျောဇိန်-နဲပူဂိုဏ်	A
(၂)	Preface နိဒါန်	B
၃	Blessing အာသီသပတ္တနာဂါတာ	C
၄	The English alphabet 26	(က)
၅	The Mon alphabet 47.	(က)
၆	The Burmese alphabet 45.	(ခ)
၇	The Pāli alphabet consists of 41 letters.	(ဂ)
1-၁	Personal pronouns. ပုဂ္ဂလိကသဗ္ဗနာမ်ဂမ္တိုင်။ ပုဂ္ဂလိက နာမ်စားများ။ ပုဂ္ဂလိက သဗ္ဗနာမာနိ	1-၁
2-၂	People. ဇနိဂမ္တိုင်။ လူများ။ မနုဿာ	3-၃
3-၃	Persons. ပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္တိုင်။ ပုဂ္ဂိုလ်များ။ ပုဂ္ဂလာ	4-၄
၄	Relations. ကောဗညာတ်ဂမ္တိုင်။ ဆွေမျိုးများ။ ညာတကာ	၆
၅	Victuals. အာဟာရဂမ္တိုင်။ အစားများ။ အာဟာရာ	၇
၆	Members... အင်္ဂါအဝယ်ဂမ္တိုင်မစပ်ကိုခန္ဓကာယ။ ကိုယ်ခန္ဓာနှင့် ဆိုင်သော အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းများ။ သရီရပဋိဗဒ္ဓါနိ	၈
၇	Garments... ဗျူဟိတ္တက်ကယျူဟိကယျူဂမ္တိုင်။ ဝတ်စားတန်ဆာများ။ ဝတ္ထာဘရဏာနိ	၁၁

CONTENTS = မာတိကာ။

၈	Furniture... ကပေါက်ကြိယာဗာသိုဂမ္ဘိုင်၊ အိမ် ပရိဘောဂများ။ ဂေဟ ဘဏ္ဍာနိ	၁၂
၉	Parts of a house. ကောဋ္ဌာသသိုဂမ္ဘိုင်၊ အိမ်၏အစိတ်အပိုင်းများ။ ဂေဟင်္ဂါ	၁၄
၁၀	Animals. တိရစ္ဆာန်ဂမ္ဘိုင်၊ တိရစ္ဆာန်များ။ တိရစ္ဆာန်နာ	၁၅
၁၁	Birds. ဂဗေဂမ္ဘိုင်၊ ငှက်များ။ ပက္ခိနော	၁၆
၁၂	Insects. စွန်သတ်ဂမ္ဘိုင်၊ ပိုးမွှားများ။ ခုဒ္ဒဇန္တဝေဂါ	၁၇
၁၃	Fruits and nuts. သတ်ဆုဂမ္ဘိုင်၊ သစ်သီးများ။ ဖလာနိ	၁၈
၁၄	Trees and vines. တူဆုဇုကပြိုင်ဂမ္ဘိုင်၊ သစ်ပင်နွယ်ပင်များ။ ရုက္ခလတာ	၁၉
၁၅	Medicinal... တပ်ဗျဂဉ္ဇဂမ္ဘိုင်၊ ဆေးဝင်ဝတ္ထုများ။ ဘေသဇ္ဇာနိ	၂၀
၁၆	Hospital, Diseases. ရင်ဂဉ္ဇ၊ ယဂမ္ဘိုင်၊ ဆေးရုံ၊ ရောဂါများ။ အာရောဂျသာ လာ၊ ရောဂါ	၂၁
၁၇	Buildings... ဝတ္ထုတိုက်သိုဋ္ဌာန်ဋိုင်ဋိုင်ဂမ္ဘိုင် မူပွဲသိုင်၊ မြို့မှာရှိသော တိုက် အိမ်နေရာအဆောက်အဦးများ။ နာဂရိကဝတ္ထုနိ	၂၂
၁၈	Gems... ရတ်ကောဝံဝတ္ထုညွှာင်တိတ်နူကတိုင်ဂမ္ဘိုင်၊ ရတနာနှင့် အခြား တွင်းထွက်ဝတ္ထုများ။ ရတနာနိစေဝ ခဏိဇာနိစ	၂၃
၁၉	The earth. ပရူဝေတိဇ္ဇော်၊ ကမ္ဘာမြေကြီးအကြောင်း။ ပထဝီ	၂၄
၂၀	Time အခိုင်ကာလ၊ အချိန်ကာလ၊ ကာလော	၂၅
၂၁	The Universe. လိုက်၊ လောက၊ လောကော	၂၆
၂၂	The Ocean. သမုဒြာ၊ ဖိ၊ သမုဒ္ဒရာပင်လယ်၊ သမုဒ္ဒြေ	၂၇
၂၃	Kingdom. ပုမအုပ်စု၊ သိုင်ရး၊ အုပ်စိုးခြင်း၊ နိုင်ငံ၊ ရဋ္ဌ	၂၈

CONTENTS = မာတိကာ။

၂၄	Officials.	၃၃
	ညးမဒုင်ကာသိုင်ဂမ္ဘိုင်။ မင်းမှုထမ်းများ။ ရာဇပုရိသာ	
၂၅	Lawcourt.	၃၄
	ရင်ဥပဒေ။ ဥပဒေရုံး အဓိကရဏသာလာ	
၂၆	Vehicles.	၃၅
	ယာန်ကီရထာဂမ္ဘိုင်။ ယာဉ်လှည်းရတားများ။ ဝါဟနာနိ	
၂၇	Names of days and months.	၃၆
	ယျုဂိတုတွဲဂမ္ဘိုင်။ နေ့လအမည်များ။ ဒီဝသမာသနာမာနိ	
၂၈	Measures and weights.	၃၇
	ပွမစော်ဗွတ်ကော်လယိုင်ဂမ္ဘိုင်။ အဘိုင်းအတာနှင့်အလေးချိန်များ။ မာဏ-တုလနာနိ	
၂၉	Six tastes.	၃၉
	ရသ် ၆-သ်။ အရသာ ၆-ပါး။ ဆရသာ	
၄၀	Husbandry.	၄၀
	ကမ္ဘောန်ကောင်ကာမှ။ လယ်လုပ်ခြင်း။ ကသိကမ္ဘွံ	
၄၁	Stationery.	၄၁
	အပေါတ်ကြိယာ ချူလိက်။ စာရေးသားရန် ကိရိယာ။ လိပိတဏှာနိ	
၄၂	Buildings...	၄၂
	အဝယ်အပေါတ်ဘာဗုဒ္ဓဘာသာကော်ပရိက္ခရာခမီဂမ္ဘိုင်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ ကျောင်းအဆောက်အဦနှင့် ရဟန်းပရိက္ခရာများ။ ဝိဟာရင်္ဂါ။ သမဏပရိက္ခရာ	
၄၃	Various tools...	၄၄
	ကြိယာဗာအရပ်အစပ်တူဟ်တူဟ်သ်။ လက်သုံးလက်ကိုင်ကိရိယာတန်ဆာအမျိုးမျိုး။ နာနာဥပကရဏာနိ	
၄၄	Qualities.	၄၅
	ပိုဒ်မလေပ်သွေတွင်ဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်။ ဂုဏ်ထူးပြုတတ်သောပုဒ်များ။ ဂုဏ်ဝိသေသနပဒါနိ	
၄၅	Prepositions...	၄၇
	ဝိဘတ်၊ သမ္ပန္န၊ အမေဒိက်၊ ကြိယာဝိသေသန၊ နိပါတ်ပိုဒ်ဂမ္ဘိုင်။ ဝိဘတ်၊ သမ္ပန္န၊ အမေဒိတ်၊ ကြိယာဝိသေသန၊ နိပါတ်ပုဒ်များ။ ဝိဘတ္တ၊ သမ္ပန္န၊ အာမေဒိတ်၊ ကြိယာဝိသေသန၊ နိပါတ်ပဒါနိ	
၄၆	Numericals.	၅၁
	သင်္ချာ။ သင်္ချာ။ သင်္ချာ	
၄၇	Pronouns.	၅၄
	သဗ္ဗနာမ်ဂမ္ဘိုင်။ သဗ္ဗနာမ်များ။ သဗ္ဗနာမာနိ	

CONTENTS = မာတိကာ။

၃၀	SENTENCES. ဝါကျဂမ္ဘိုင်။ ဝါကျများ။ ဝါကျအနိ	၅၅
၃၉	Abbreviation. နဲအခပ်ခမ္မန်။ အက္ခရာအတိုကောက်နည်း။	၁၁၀
၄၀	Declension of nouns. ဗီစီဇန်ဂိုဏ်နာမ်။ နာမ်ဂိုဏ်စီပုံ။ နာမပဒမာလာ	၁၁၉
၄၁	Conjugation of verbs. အာချာတကြိယာပဒမာလာ	၁၂၀
၄၂	Infinitive. တမတ္တကြိယာ	၁၂၄
၄၃	Past participle. အတီတကြိယာနာမဝိသေသန။ ဝါ။ အတီတကြိယာဝိသေသန	၁၂၅
၄၄	Verbs. ကြိယာဂမ္ဘိုင်။ ကြိယာများ။ ကြိယာယော	၁၂၆
၄၅	ENGLISH PROVERBS. ဂလာန်ပေါရာဏာံပေါရာဒါအင်္ဂလိက်ဂမ္ဘိုင်။ အင်္ဂလိပ်စကားပုံများ။	၁၂၉
၄၆	VOCABULARY. ဂကောံဂလာန်။ စကားစု။ ဝစနသုစီ	၂၀၉
၄၇	Conclusion with blessing. ပတ္တနာနိဂိမ်။ ပတ္တနာနိဂုး။ ပတ္တနာနိဂမနံ	၂၅၅

(A)

ဥယျောဇိန်-နမူဂိုဏ်

ပဲ့တခြကပ်ဏံ၊ ပိုမန်တံကိုပ်ကွာ- ဂကူမန်ဘာသာ၊ သာသနာရာင်ဆဲ- ပညာလေင်
ဇွာင်ဒွဲ၊ ရာင်ဆဲဂိုမြိတ်ပုန်။

ဆက်ကျင်လံလကွာ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာမန်- တေံဇကရာဇ်မန်၊ ဇော်သန်ကိုကြိဇ်-
ရာဇာဓိရာဇ်ဂ်၊ ဒဿ်လုံဂူးတိ။

ဩမန်ခေတ်လျှဟ်ကေံ၊ ညာတ်ဒးဇေံသိင်သာ- ဩဇေံဟံပကာ၊ ကိုဘာသာဇေံသွံ-
ဩဂုဏ်မန်ဂိုဏ်စံ၊ ပပိုတ်ထေံပုန်ညိ။

ဗိုဂုဏ်မန်တမ္မာ၊ ဂံစေန်ဆက်အာညိ- ကတ်လိက်မန်ကွာညိ၊ ကြညိကတ်လိက်ထွဟ်-
ဂိုဏ်မိင်ညာတ်ဂွံဒ်၊ ဘာသာထွဟ်ကတ်ပုန်။ ။

(B)

Preface- နိဒါန်း။

I have resolved to devote all my energies to the writing of this book for the benefit of those who desire to be clever in four languages English, Mon, Burmese and Pali.

This book will help not only the people in Burma, but also every nationalist who knows English. Foreigners who understand English get much help from this book also to be able easily to read Mon and Burmese characters.

And then I compiled this book to meet the demand of the students of English and Pali which are now getting a world-wide recognition.

တူဟ်နဖိုဃးမ္မုပိက် သိုက်ဝံစီကူးဆိုက်ဗဒက်အာ ပဲအရာပန်ဘာသာ အင်္ဂလိက်၊ မန်၊ ဗမာ၊ ပါဠိတံ
ဂ်တု အဲဖျေသန္တိဋ္ဌာန်စိုတ်၊ ဟံ့ဖိုတ်သွလ္လိ၊ စီဇန်ချူခွဲဗဒ်လပ်ပြကိုဟ်ဝံ့ရောင်။

လိက်အုပ်ဝံ့ထံက်ပင်ကိုဆည်းမ္မုပိက်မန်ဗမာဏံခပ်ဟံ့သေင်၊ ခေံမလေပ်ထံက်ပင်ကိုဇာပ်ဇာပ်ဂကူဇာ
တိဃးမလေပ်လိက်အင်္ဂလိက်တံဂ်ရောင်။ ကောန်ချင်ညွာင်မလေပ်လိက်အင်္ဂလိက်တံဂ်တူဟ်နဖိုအခပ်မန်ဗာ
ဒးလေဝဲသွာဂ်လေပ် နုလိက်အုပ်ဏံ ဝံ့အထံက်အပင်ဗွမဂ်ြင်ရောင်။

မူးနဂ်ပုန်၊ ခေတ်လှဟ်ဝံ့ လိက်အင်္ဂလိက်ကိုပါဠိဂ် အလံ့မဲဗွဲးတိ သွလပ်စုတ်သက္ကိရ။ တူဟ်နသွေံဒး
ကိုပွဲက်စိုတ် ကွးဘာဗြောန်လိက် ဘာသာအင်္ဂလိက်ကိုပါဠိတံဂ်ကိုတု အဲမွဲးချူပကောံခွဲဗဒ်လပ်ပြကိုဟ်
ဝံ့ရောင်မိဂွး။ ။

အင်္ဂလိပ်၊ မွန်၊ မြန်မာ၊ ပါဠိ၊ ဤလေးဘာသာ အရာမှာ တတ်မြောက်ကျွမ်းကျင်လိမ်မာခြင်းကို အ
လိုရှိကြသောသူတို့၏ အကျိုးငှာ ဤကျမ်းကို ကျိုးစားအားထုတ်၍ စီစဉ် ရေးသားရန် စိတ်ပြဋ္ဌာန်း ထား
ပါသည်။

ဤစာအုပ်သည် မြန်မာပြည်ရှိသူတို့ကိုသာ အကူအညီပေးသည်မဟုတ်၊ အင်္ဂလိပ်စာကို နားလည်သော
လူမျိုးတိုင်းကိုပင် အကူအညီပေးပါသည်။ အင်္ဂလိပ်စာကိုနားလည်သော နိုင်ငံခြားသားတို့သည် မွန်၊ မြန်
မာ အက္ခရာများကို လွယ်ကူစွာဘတ်ရှုနိုင်ရန်လည်း ဤစာအုပ်မှ များစွာအကူအညီရနိုင်ကြပါသည်။

၎င်းပြင် ယခုကမ္ဘာအပူ့ အနံ့ အသိအမှတ်ပြုထားသော အင်္ဂလိပ်နှင့်ပါဠိဘာသာကို သင်ကြားကြ
သော ကျောင်းသူကျောင်းသားများ၏ တောင်းဆိုချက်အလိုဆန္ဒနှင့် တွေ့ကြုံပြည့်စုံသွားအောင်လည်း ဤ
ကျမ်းကို စုဆောင်း၍ရေးသားလိုက်ရပါသည်။ ။

(c)

(Blessing)

May it rain in proper time;
 May there be harvests rich, and increased yield of grain;
 May the world be prosperous of food;
 May the King be righteous.

(အာသိသပတ္တနာဂါထာ ဖျော်မေတ္တာကုသတ်တံ)

ဒေဝေါဝဿတု ကာလေန၊ သဿသမ္ပတ္တိ ဟေတုစ။
 ဖဓိတော ဘဝတု လောကောစ၊ ရာဇာဘဝတု ဓမ္မိကော။ ။

ဒေဝေါ၊ ဝိဗြူ၊ ကာလေန၊ ပွဲအမိင်ကာလကြိုက်၊ တိုင်အလိုက်ဥတုပီ၊ ဒေဗ္ဗိဇာန်သွံ၊ ဒေဗ္ဗိဇာန်ပ
 ယျာဉ်မြီမဂူထေက်။ ဝဿတု၊ ဟင်္ဂုဂြို၊ ဟင်္ဂုအောန်၊ အတိုင်ခွေန်ဓမ္မဝတ်၊ ဒေဗ္ဗိဇာန်ပွဲသတ္တလိုက်၊
 သွက်သတ်တံကလိဂံတသိုင်းတိုဇန၊ ညင်ကိုဂုဇေအိင်ခင်ခင်ညို၊ သဿသမ္ပတ္တိဟေတုစ၊ ဝိဟိုက်မဒိုက်ပင်
 တံကိုတုံကြောသတ်ကြောကို။ ဘဝတု၊ ဗွဲစွတ်ဇကန်၊ ဩဝ်ကိုဗွဲညိုအံ။ လောကော၊ ဝိညးသတ္တလိုက်
 အိုက်သို။ ဖဓိတောစ၊ ဝိပုမဲသအံ၊ ဝိဂြိုဇာန်ကိုအာဟာရ၊ ဒုဗ္ဗိက္ခဟံဗွဲခင်သို၊ ပုဗ္ဗိဒေဗ္ဗိဇာန်ကေတ် ဒေဗ္ဗိဇာန်
 ကောန်ဗျိုကို။ ဝါ၊ ဝိတောစ၊ ဝိမူကိုပုမဲသိုက်မိုက်အိုက်တုံဟိုက်၊ ဖအိုက်ကွေလောင်လွတ်အိုက်
 သိုကို။ ဘာတု၊ ဩဝ်ကိုဗွဲညိုအံ။ ရာဇာ၊ ဝိသိုင်း။ ဓမ္မိကောစ၊ လောဘ- ဒေါသ- မောဟ- မာန- ဟင်္ဂု
 ညာတ်မြိုက်၊ ဒေဗ္ဗိဇာန်ပင်ကိုခင်သိုင်းတိုဇကော မယှိုကို ဒါန- သီလ- ပရိစ္ဆာဂကျပ်၊ ဝိမူကိုဗွဲခင် ဒေဗ္ဗိ
 တမ္ပုဗွဲခင် ညင်ရဲသိုင်းခင်တမာတမာတေကို။ ဘဝတု၊ နအာနတ်ဂုဏ်ကျပ်ခင်သင်၊ သိုမထံက်ပင် မိုဗင်
 ထွ၊ ညိုလွက်ယောင်ခင်၊ ဗွဲစွတ်ဇကန်၊ ဩဝ်ကိုဗွဲညိုအံ။ ။

(မူလချုပ်သိင်ဃာတေ ဋီပ “ဖဓိတော” ဝိ နွဲခွင် “ဝိတော” ရှေ့)

(အာသိသပတ္တနာဂါထာ သတ္တဝါတို့အားမေတ္တာပို့ခြင်း)

ဒေဝေါဝဿတုကာလေန၊ သဿသမ္ပတ္တိဟေတုစ။
 ဖဓိတောဘဝတု လောကောစ၊ ရာဇာဘဝတု ဓမ္မိကော။ ။

ဒေဝေါ၊ မိုဗ်းသည်။ ကာလေန၊ သင့်တော်သောအချိန်မှာ၊ ဥတုသုံးပါးအလိုက်၊ နှစ်တိုင်းမြီမ
 ကွာ မိုဗ်းရှာငိုက်ရှာသင့်သောအခါ။ ဝဿတု၊ မနည်းချေး၊ ဝတ္တရားအရ၊ သတ္တလောက၊ ချမ်းသာ
 ရအောင်၊ အချိန်မှန်မှန်ထုံးစံဓမ္မတာ၊ ရှာသွန်းပါစေသတည်း။ သဿသမ္ပတ္တိဟေတုစ၊ ကောက်ပင်စပါး၊
 အသီးအနှံအားလုံး၊ ပြည့်စုံခြင်း၏ အကြောင်းသည်လည်း။ ဘဝတု၊ စင်စစ်မသွေ ဖြစ်ပါစေသတည်း။
 လောကော၊ ရိုရိုသမျှသတ္တလောကသည်။ ဖဓိတောစ၊ ဒုဗ္ဗိက္ခကင်းကွာ၊ အရာရာ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးခြင်း
 ကိုခင်ရတာမျိုး ကြွပ်ဝင်ပြည့်ဖြိုးခြင်းသည်လည်း။ ဝါ၊ ဝိတောစ၊ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်၊ ပီတိပေါပေါက်

(D)

လာရခြင်းသည်လည်း။ ဘဝတု၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း။ ရာဇာ၊ လူတို့သေဌ်နင်း၊ ပြည့်ရှင်မင်းသည်။ ဓမ္မ^၀
ကောစ၊ လောဘ- ဒေါသ- မောဟနှင့် မာန်၊ မပြင်းထန်ဘဲ၊ ဒါန- သီလ- ပရိစ္ဆာဂ စသောမင်းကျင့်တရား
ဆယ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံ၍ တရားရှိသောရှေးမင်းကဲ့သို့ ကျော်စော်ထင်ရှား တရားရှိပါရခြင်းသည်လည်း။ ဘဝ
တု၊ ဘုရား- တရား- သံဃာ၏ အာနုဘော်ဖြင့် အထောက်အပံ့ဆက်ဆက်၊ ရလျက်ဧကန်၊ အမှန်ဖြစ်ပါစေ
သတည်း။ ။

(သီဟိုဠ်မှု “ဖဇိတော” နေရာမှာ “ပီတော” ဟုရှိသည်။)

(က)

(THE ENGLISH ALPHABET 26= အခပ်အင်္ဂလိက် ၂၆-မ။ အင်္ဂလိပ်အက္ခရာ ၂၆-လုံး)
The printing capital letters= အခပ်မဇ္ဇော်ပျိုဗို။ ပုံနှိပ်စာလုံးအကြီး။

A B C D E F G H I J K L M N O P
Q R S T U V W X Y Z.

The printing simple letters= အခပ်မဇောတ်ပျိုဗို။ ပုံနှိပ်စာလုံးအငယ်။

a b c d e f g h i j k l m n o p q r s
t u v w x y z.

ပွောင်အခပ်အင်္ဂလိက် ၂၆-မ၌ A. E. I. O. U. Y. ၆-မဝံ့ မရှိသွီရ။ သွေဟ်နုတ် ၂၀-မ
၌ မရှိဗျဉ်ရ။ Y.ဝွဲမ၌ လဆောင်ဗျဉ်လေဝ်ဒ်အာမာန်ရ။ ။

အင်္ဂလိပ်စာလုံး ၂၆-လုံး တို့တွင် A. E. I. O. U. Y. ဤ ၆-လုံး တို့သည်၊ သရ၊ ဖြစ်သည်။
ကျန်သောအလုံး-၂၀ တို့သည် ဗျဉ်းဖြစ်သည်။ Y. တလုံးမှာ ရံခါ ဗျဉ်းလည်းဖြစ်နိုင်သည်။ ။

(The Mon Alphabet 47.= မအခပ်မန် ၄၇-မ။ မွန်အက္ခရာစာလုံး ၄၇-လုံး)
12 VOWELS= သွီ ၁၂-မ။ သရ ၁၂-လုံး။

န မော ဗု ခွါ ယ သိ ခွံ
အ အာ ဣ ဣ^ဝ ဥ ဥါ ဇ အဲ ဩ အံ အံ အား။ ။

(ခ)

35 CONSONANTS= ဗျဉ် ၃၅-မ။ ဗျည်း ၃၅-လုံး။

က	ခ	ဂ	ဃ	င
စ	ဆ	ဇ	ဈ	ည
ဋ	ဌ	ဍ	ဎ	ဏ
တ	ထ	ဒ	ဓ	န
ပ	ဖ	ဗ	ဘ	မ
ယ	ရ	လ	ဝ	သ
ဟ	ဠ	အ	အ	ဗျ။

အရထ။ ဗုဒ္ဓါယ၊ ကုကျာ်တြိ။ ဧမနမော၊ င်အဲဒိုက်မလှောင်။ ဝါ။ င်ပုမလှောင်ဒဒတ်တကိုအဲဒိုက်။ အတ္ထုဘဝတု၊ ဩင်ကိုန့်ညိ။ နမတ္ထာရေန၊ ဟိုတ်နအဲဒိုက်မဝံလှောင်လပ်ကျာ်။ သိဒ္ဓံ၊ င်မအာစိုပ် ဒတဲ ကွတ်၊ အဲဒိုက်မကတ်လုတ်လှုတ်ဝံ။ ဘဝတု၊ သိုမသတ္ထုအန္တရာယ်၎်- ညံင်ကွတ် ဝံစိုပ်ဒတဲဖြတ်- ဩင်ကို ဝံန့်ညိအံ။ ။

The Burmese Alphabet 45=အခပ်ဗမာ ၄၅-မ။ မြန်မာအက္ခရာ ၄၅-လုံး။

12 Vowels= သွါ ၁၂-မ။ သရ ၁၂-လုံး။

အ အာ ဣ ဤ ဥ ဦ ဧ အဲ ဩ ဩဝ် အံ အား ။

(၈)

33 Consonants= ဗျဉ် ၃၅-မ။ ဗျည်း ၃၃-လုံး။

က	ခ	ဂ	ဃ	င
စ	ဆ	ဇ	ဈ	ည
ဋ	ဌ	ဍ	ဎ	ဏ
တ	ထ	ဒ	ဓ	န
ပ	ဖ	ဗ	ဘ	မ
ယ	ရ	လ	ဝ	သ
	ဟ	ဠ	အ။	

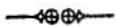

The Pāli Alphabet consists of 41 letters,-eight vowels and 33 consonants.

ဝဏ္ဏပါဠိ ၄၁၊ သွဂြို ၈-မ၊ ဗျဉ် ၃၃-မ။ ပါဠိဝဏ္ဏ ၄၁-လုံး၊ သရ ၈ -လုံး။ ဗျည်း ၃၃-လုံး။

8 Vowels= သွဂြို ၈-မ။ သရ ၈-လုံး။

အ အာ အိ အီ ဥ ဇ ဈ ဩ ။

(ဃ)

33 Consonants= ဗျဉ် ၃၃-မ၊ ဗျည်း ၃၃-လုံး။

က	ခ	ဂ	ဃ	င
စ	ဆ	ဇ	ဈ	ည
ဋ	ဌ	ဍ	ဎ	ဏ
တ	ထ	ဒ	ဓ	န
ပ	ဖ	ဗ	ဘ	မ
ယ	ရ	လ	ဝ	သ
ဟ	ဠ	အံ		

The hand-writing capital letters.

မအခင် ဇော် ချူ ကို တဲ။

လက်ရေးစာလုံးအကြီး။

A B C D E F G H I J K L M
N O P Q R S T U V W X Y Z

The hand-writing simple letters.

မအခင် သူ တိ ချူ ကို တဲ။

လက်ရေးစာလုံးအငယ်။

a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t
u v w x y z

(၄)

ဗိုဝ်းချူကိုမအဝင်အင်္ဂလိက်။ အင်္ဂလိပ်စာလုံးနှင့်ရေးပုံ။
 သွပြင် ဂ-မ။ သရ ဂ-လုံး။

အ	အာ	အိ	အီ	အု	အူ	အေ	အို
a	ā	i	ī	u	ū	e	o

ဗျဉ် ၃၃-မ။ ဗျည်း ၃၃ လုံး။

က	ခ	ဂ	ဃ	င
ka	kha	ga	gha	ṅa
စ	ဆ	ဇ	ဈ	ည
ca	cha	ja	jha	ṅa
တ	ထ	ဒ	ဌ	ဏ
ta	tha	da	dha	na
ပ	ဖ	ဗ	ဘ	မ
pa	pha	ba	bha	ma
ယ	ရ	လ	ဝ	သ
ya	ra	la	va	sa

ဟ	ဠ	အံ
ha	la	(a) m ။

က	ကာ	ကိ	ကီ	ကု	ကူ	ကေ	ကော
ka	kā	ki	kī	ku	kū	ke	ko.
ကျ	ကြိ	ဗြ	န	တ	ဒ	တွ	န
kya	kri	bra	ndha	ttha	ddha	tva	nda
	န	ဒ	က	တြ	ဒ	ယျ	
	ntha	dva	kva	tra	ttha	yya.	

(စ)

EXAMPLES;

ဣတိဝိ သော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာ စရဏသမ္ပန္နော
Itipi so bhagavā araham̄ sammāsambuddho vijjā carana-sampanno

သုဂတော လောကဝိဒူ အနတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ
sugato lokavidū anuttaro purisa-dammasārathi

သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါတိ။
satthādevamanussānam̄ buddho bhagavāti.

ဘဝတု သဗ္ဗမင်္ဂလံ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒေဝတာ
bhavatu sabbamaṅgalam̄ rakkhantu sabbadevatā

သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန သဒါသုခံ ဘဝန္တုတေ။
sabbabuddhānubhāvena sadāsukhī bhavantute.

သဗ္ဗဓမ္မာနုဘာဝေန
sabbadammānubhāvena

သဗ္ဗသံဃာနုဘာဝေန
sabba saṅ gha nubhāvena

မဟံသင်္ဂရေင်။ ဤသို့အစရှိသည်တည်း။

ပြကိုယ်ပန်ဘာသာ-လေးဘာသာကျမ်း

နမောတဿ ဘဂဝတော အရဟတော သဗ္ဗသမ္ဗုဒ္ဓဿ။ ။

ကုတိမ္မံကုပိန်ကျင်တြိ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇာသကာ မ္ဗိဟိ ဒေဝတဂမ္ဘိဉ်၊ မလေပ် ငြင်တိကေတ်
ခပ်သစ္စပန် အလိုဇကု ဗွဲမဒးရးဂ် လှောင်ကွာရအံ။ ။

လူနတ်မြဟွာတို၏ ပူဇော်သတ္တာရကို ခံတော်မူထိုက်သော၊ သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို မိမိ
အလိုလို ကောင်းစွာသိမြင်တော်မူသော၊ ထိုဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား
အား ရှိခိုးပါ၏။ ။

Homage to the Blessed One, the Exalted One, the Fully-Enlightened One.

(1) Personal Pronouns=ပုဂ္ဂလိကသဗ္ဗနာမ်ဂမ္ဘိဉ်။ ပုဂ္ဂကလိကနာမ်စားများ။ ပုဂ္ဂလိကသဗ္ဗနာမာနိ။

အင်္ဂလိက် (အင်္ဂလိပ်)	မန် (မန်)	ဗမာ (မြန်မာ)	ပါဠိ
I	အဲ	ငါသည်၊ ကျွန်ုပ်သည်	အဟံ
My; mine	ဒေက်တကိုအဲ	အကျွန်ုပ်၏	မယှံ
Me	ဟိုန်အဲ	အကျွန်ုပ်ကို	မံ
By me	မိန်အဲ	အကျွန်ုပ်သည်	မယာ
From me	နူအဲ	အကျွန်ုပ်ထံမှ	မယာ
To me	ကုအဲ	ငါ့အား၊ ကျွန်ုပ်အား	မယှံ
We	ဟို	ငါတို့သည်	အမေ၊ မယံ
Us	ဟိုန်ဟို	ငါတို့ကို	အမေ
Our; ours; of us	ဒေက်တကိုဟို	ကျွန်ုပ်တို့၏	အမာကံ
To us	ကုဟို	ကျွန်ုပ်တို့အား	အမာကံ
By us	မိန်ဟိုဉးဂမ္ဘိဉ်	ကျွန်ုပ်တို့သည်	အဒမဟိ
From us	နူဟိုဉးဂမ္ဘိဉ်	ကျွန်ုပ်တို့ထံမှ	အဒမဟိ
You; thou	တူအဲ၊ ဇေ	သင်သည်	တူ
You; yours; thy; thine	ဒေက်တကိုတူအဲ	သင်၏	တယှံ
You; thee	ဟိုန်တူအဲ	သင့်ကို	တံ၊ တဝံ
By you (Sin)	မိန်တူအဲ	သင်သည်	တယာ
From you "	နူတူအဲ	သင်ထံမှ	တယာ

J

ပြုကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း

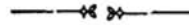
အင်္ဂလိပ်	ဗွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
To you "	ကုတုအဲ	သင်အား	တုယှ်
You	ဂ်မွဲးတံညးဂမ္တိုင်	သင်တို့သည်	တုမေု
You (Object)	ဟိုန်မွဲးတံ	သင်တို့ကို	တုမေု
Your; yours	ဒဒက်တံကိုမွဲးတံ	သင်တို့၏	တုမှာကံ
To you	ကုမွဲးတံ	သင်တို့အား	တုမှာကံ
By you	မိန်မွဲးတံ	သင်တို့သည်	တုမေုဟီ
From you	နုမွဲးတံ	သင်တို့ထံမှ	တုမေုဟီ
He	ဂ်ညးဂ်	ထိုသူသည်	သော
His	ဒဒက်တံကိုညးဂ်	ထိုသူ၏	တဿ
Him	ဟိုန်ညးဂ်	ထိုသူကို	တံ
To him	ကုညးဂ်	ထိုသူအား	တဿ
By him	မိန်ညးဂ်	ထိုသူသည်	တေန
From him	နုညးဂ်	ထိုသူထံမှ	တမှာ
They	ဂ်ညးတံဂ်	ထိုသူတို့သည်	တေ
Them	ဟိုန်ညးတံဂ်	ထိုသူတို့ကို	တေ
Their; theirs	ဒဒက်တံကိုညးတံဂ်	ထိုသူတို့၏	တေသံ
To them	ကုညးတံဂ်	ထိုသူတို့အား	တေသံ
By them	မိန်ညးတံဂ်	ထိုသူတို့သည်	တေဟီ
From them	နုညးတံဂ်	ထိုသူတို့ထံမှ	တေဟီ
She	ဂ်ညးမြိဂ်	ထိုသူမသည်	သာ
Her (Object)	ဟိုန်ညးမြိဂ်	ထိုသူမကို	တံ
Her; hers	ဒဒက်တံကိုညးမြိဂ်	ထိုသူမ၏	တဿာ
To her	ကုညးမြိဂ်	ထိုသူမအား	တဿာ
By her; in her	မိန်ညးမြိဂ်။ ဝဲ	ထိုသူမသည်။ ဝဲ။	တာယ
From her	နုညးမြိဂ်	ထိုသူမထံမှ	တာယ
They (feminine)	ဂ်မြိတံဂ်	ထိုသူမတို့သည်	တာ၊ တာယော
Them "	ဟိုန်ညးမြိတံဂ်	ထိုသူမတို့ကို	တာ၊ တာယော
Their; theirs"	ဒဒက်တံကိုညးမြိတံဂ်	ထိုသူမတို့၏	တာသံ
To them "	ကုညးမြိတံဂ်	ထိုသူမတို့အား	တာသံ
By them "	မိန်ညးမြိတံဂ်	ထိုသူမတို့သည်	တာဟီ
From them "	နုညးမြိတံဂ်	ထိုသူမတို့ထံမှ	တာဟီ
In them "	ဝဲညးမြိတံဂ်	ထိုသူမတို့၌	

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ - လေးဘာသာကျမ်း။

(2) People (Human Beings) ဇန်ဂမ္ဗိုင်။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	လူမျိုး။ မြန်မာ	မနုဿာ။ ပါဠိ
Man	ပွဲဟ်တြံ	ယောက်ျား	ပုရိသော
Woman	ပွဲဟ်မြိ	မိန်းမ	ဣတ္ထိ
Boy	ကောန်ဍုင်တြံ-သုတ်တြံ	ယောက်ျားကလေး	ဒါရကော၊ ကုမာရော
Girl	ကောန်ဍုင်မြိ-သုတ်မြိကညာ	မိန်းကလေး	ဒါရိကော၊ ကညာ
Baby; infant	ကောန်ဍုင်သုတ်	ကလေးသူငယ်	ဥတ္တာနသေယျကော
Youth(youngman)	သုတ်ဗွဲ	လူပျိုလှရွယ်ဘဝ	ယုဝါ၊ တရုဏော
Maiden	သုတ်ဝုတ်	အပျို	ယုဝတီ၊ တရုဏီ
Gaffer; oldman	ညးဇော်ဗျါ	သူဒို အဘိုးကြီး	မဟလ္လကော
Gammer (oldwo man.)	မိဇော်ဗျါ	အမယ်ကြီးဒို-အဖွားကြီး	မဟလ္လတီ
Widow	မြိကွဲ	မုဆိုးမ	ဝိဝေဝါ
Nurse	မိမိန်မ္မဲဗမ	ကလေးထိန်း-သူနာပြုသူမ	ဓါတီ
Friend	မိတ်သဟာ-ပြေဝဲဇွာ	မိတ်ဆွေ	မိတ္တော
Enemy; foe	သူသတြံ	ရန်သူ	သပတ္တော
Neighbour	ညးမတန်တ်ပွဲဇရေင်	အနီးအနားတွင်နေသူ	ပဋိဝိဿကော
Brahman	မြိမူး	ပုဏ္ဏား	မြာဟ္မဏော
Brahman-woman	မြိမူးမြိ	ပုဏ္ဏားမ	မြာဟ္မဏီ
King	သွိုင်	မင်း။ ရှင်ဘုရင်	ရာဇာ
Queen	ဝူကျာ်	မိဘုရား	ရာဇမဟေသီ
Prince	ကောန်သွိုင်	ရှင်ဘုရင်သား၊ မင်းသား	ရာဇကုမာရော
Princess	ကောန်သွိုင်မြိ	ရှင်ဘုရင်သမီး၊ မင်းသမီး	ရာဇကုမာရီ
Poor	ခေံမဒိုက်ဂတ်	ဆင်းရဲသော	ဒဠိဒ္ဓေါ
Rich	ခေံမသိုက်	ချမ်းသာသော	ဓနဝါ
Fool	ခေံမဒိုက်မို	မိုက်သော	ဗာလော
Wise	ခေံမုက်ပညာ	ပညာရှိသော	ပဏ္ဍိတော
Wise man	ညးမုက်ပညာ	ပညာရှိသူ	ပဏ္ဍိတော
Deaf	ခေံမဒိုက်	နားပင်းသော	ဗမိရော
Dumb	ခေံမကွဲ	အသံသော	မုဂေါ
Blind	ခေံမကွက်	ကန်းသော	အန္ဓော
Blind of one eye	ခေံမကွက်မတ်ပွဲဒိုက်	မျက်စိတဘက်ကန်းသော	ကာဏော
Bald	ကိုလ်တဇာတ်	ခေါင်းပြောင်သော	ခလ္လာဇော

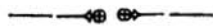
အင်္ဂလိက် (အင်္ဂလိပ်)	မန် (မွန်)	ဗမာ (မြန်မာ)	ပါဠိ
Lame	ဇိုင်ခေအ်	ခြေကျိုးသော	ခဗ္ဗော
Hump-backed	စးကုန်	ကျောကုန်းသော	ခုဇ္ဇော
Dwarf	ညးမစှော်သင်	လူပု	ဝါမနော
Cripple	ညးမကပ်ဇိုင်တဲ	ခြေလက်ကျိုးသူ	ပိဋသပ္ပ ^၀
Squint-eyed	မတ်အဲ	မျက်စိစောင်းသော	ဝလီရော
Insane	ခေံမကြအ်ဥမတ်	ရူးသွတ်သော	ဥဗ္ဗတ္တော

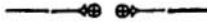
(3) Persons အင်္ဂလိပ်	ပုဂ္ဂိုလ်မိုင် မွန်	ပုဂ္ဂိုလ်များ မြန်မာ	ပုဂ္ဂလား ပါဠိ
Cultivator	သွာမု	လယ်သမား	ကဿကော
Merchant	ညးဗိုက်	ကုန်သည်	ဝါဏီဇော
Physician	အွာသင်-အွာဂဥါ	သမားတော်၊ ဆေးဆရာ	ဝေဇ္ဇော
Carpenter	အွာဗိသကပ်	ဗဝိဿ၊ ကာ၊ လက်သမား	ဝနုကီ
Cook	ဂြော်ကွေံပိုင်	ထမင်းချက်သူ၊ စဖိုသည်	
Dobie; washer	ညးကြံကြာတ်ဖျောန် ဗပိုက်လတက်	အဝတ် ဆိုးသူ၊ လျှော်သူ၊ ဆေးကြောသူ	သူဇဒါ ရဇကော
Barber	သွာဆတ္တာ-ညးမကးကျိုင်	ဆတ္တာသည်၊ ခေါင်းရိတ်သူ	နာပိတော
Slave	ဒိုက်ကြါ	ကျွန်ယောက်ျား	ဒါသော
Woman-slave	ဒိုက်မြ	ကျွန်မိန်းမ	ဒါသီ
Servant; attendant	ဒိုက်ကမ္ပောန်	အစေခံ၊ အမှုထမ်း	သေဝကော
Hireling	ကောန်လိုင်	အငှားလုပ်သူ	ဘတကော
Labourer	ညးကမ္ပောန်-သွာကမ္ပောန်	အလုပ်သမား	ကမ္ပကာရော
Teacher	အွာ	ဆရာ	ဂရ၊ အာစရိယော
Hermit	ဣသိ	ရသေ့	တာပသော
Monk	ခမီ	ရဟန်း	သမဏော
Clerk; scribe	သွာကွေတ်-တဒါ၊ စဒါ	စာရေး	လေခကော
Artisan	သွာကွတ်တဲ	လက်မှုပညာသည်	သိပ္ပ ^၀
Blacksmith	ညးမောက်ပသဲ	ပန်းဘဲဆရာ	ကမ္ပာရော
Goldsmith	ညးမောက်ထင်	ပန်းထိမ်ဆရာ	သုဝဏ္ဏကာရော
Potter	သွာလမာန်	အိုးသမား	ကုမ္ပကာရော
Weaver	သွာယန်သေင်	ယက်ကန်းသမား	ပေသကာရော

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ - လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Painter	အွာကသူ	ပန်းချီဆရာ	စိတ္တကာရော
Tanner	သွာစွံ	သားရေနယ်သမား	စမ္မကာရော
Guggler	အွာဒမ္ပုမတ်	မျက်လှည့်ဆရာ	မာယာကာရော
Tailor	သွာကွံင်ဇိင်ဗွိုက်လွက်	အဝတ်ချုပ်သည်	တုဏ္ဏဝါယော
Sculptor	ညးမပုတ်ဂွတ်ရုပ်တူ	ကျောက်ရုပ်ထုသမား	သီလာဝဒုကီ
Mason	အွာပရန်	ပန်းရံဆရာ	ထပတီ
Shoe-maker	ညးမဇိင်ဒွပ်-ညးမကျော်နီဒွပ်	ဘိနပ်ချုပ်သူ၊ ဘိနပ်လုပ်သူ	ဥပါဟနသိဗ္ဗကော
Sweetmeat-seller	ညးမသွံစကွာင်စဲယိုဟ်စန် မဗဇေတ်	အချိုအချဉ် လကြားမုန့် သ ကြားလုံးရောင်းသူ	ပူပိယော
Printer	ညးမပျိုဗိုလိက်	စာပုံနှိပ်သူ	မုဒ္ဒကော
Compositor	ညးမစီဇန်လိက်	စာစီသူ	အက္ခရယောဇကော
Surveyor	တဒီဇတ်ကွာတ်တီ	မြေတိုင်းစာရေး	ဘူမိမာပကော
Singer	သွာဂွက်	သီချင်းသည်	ဂါယကော
Musician	သွာတိုင်တိုက်၊ သွာကွံင်	တီးမှုတ်သူ	ဝါဒကော
Actor; dancer	သွာလှေ	ကချေသည်	နဋေသ
Astrologer	အွာဗေဒင်ဟောရာ	ဗေဒင်ဆရာ	မုဟုတ္တိကော
Charioteer	ညးမခပ်ကွီ	ရထားမောင်းနှင်သူ	သာရထီ
Orator	အွာဗဗ်	စာဟောဆရာ	ကထိကော
Broker	ညးမသွံရာန်အကြာ-ညးမစ အကြာ	ဝှဲစား	ကယဝိတ္ထယိကော
Hunter	လှ	မုဆိုး	ဗျာဓေါ
Butcher	ညးမဂစိုတ်သတ်တီရက္ခာန်	အမဲသတ်သမား	ပသုဃာတကော
Thief	ကမုတ်	သူခိုး	စောရော
Fraudulent	ညးမဝဉ္ဇာ၊ ညးမလိမ်စ	လိမ်လည်သူ	ဝဉ္ဇကော
Gamester	ညးမလုတ်ကိုကွတ်ပဝေင်	ကစားသမား	ဓုတ္တော
Gambler	ညးမဝေင်လံင်စ	လောင်းတမ်းကစားသူ	ဇူတကာရော
Drunkard	ညးမလုတ်ကိုသူရာ	သောက်ကြူးသူ	သုရာသောဏ္ဍာ
Braggard	ညးမပျိုင်ကိုဂလာန်	ဝါကြွားပြောဆိုသူ	ဝါစာလော
Miser	ညးမလောဘကိုသန်	အလွန်ငွေတတ်မက်သူ	လုဒ္ဓေါ

(4) Relations	ကော့ဗညာတ်ဂမ္တိုင်	ဆွေမျိုးများ	ညာတကာ
အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Father	မအံက်၊ အပါ၊ မ	အဘေ	ပိတာ
Mother	မိ၊ အမေ	အမေ	မာတာ
Brother	ကောဒေံ	ညီအစ်ကို	ဘာတာ
Younger-brother	ဒေံ	ညီ	ကနိဋ္ဌသာတာ
Elder-brother	ကော	အစ်ကို	ဇေဋ္ဌဘာတာ
Sister	မ္မဲဒေံ	ညီအစ်မ	ဘဂီနီ
Younger-sister	ဒေံမြဲ	နှစ်မ	ကနိဋ္ဌဘဂီနီ
Elder-sister	မ္မဲ	အစ်မ	ဇေဋ္ဌဘဂီနီ
Son	ကောန်တြဲ	သားယောက်ျား	ပုတ္တော
Daughter	ကောန်မြဲ	သမီး	မိတာ
Husband	တြဲတုသို	လင်	ဘတ္တာ
Wife	သမ္ဘာ	မယား	ဘရိယာ
Grand-son	ကောန်စတြဲ	မြေးယောက်ျား	နတ္တာ
Grand-daughter	ကောန်စမြဲ	မြေးမ	နတ္တမိ
(Maternal) uncle	အမူ (လွင်မိ)	အဦး (အမေဘက်က)	မာတုလော
Aunt(uncle's wife)	သီ (သမ္ဘာအမူ)	အဒေါ် (အဦး၏မယား)	မာတုလာနီ
Mother's sister	သီဒေံမိ	အဒေါ် (အမေ၏ညီမ)	မာတုန္တာ
Grand-father	အပါဇေင်၊ မဇေင်	အဘိုး	အယျကော
Grand-mother	မိဇေင်	အဖွား	အယျကာ
(Paternal) uncle	အမူ (လွင်မ)	အဦး (အဘဘက်)	စုဠပိတာ
Father's sister	သီဒေံမ	အဒေါ် (အဘေ၏ညီမ)	ပိတုန္တာ
Son-in-law	ကောန်ဟမာန်	သားမက်	ဇာမာတာ
Daughter-in-law	ဂအတ်	ချွေးမ	သုဏိသာ
Cousin (male)	ကောန်ကော ကောန် ဒေံ (လွင်မိတ်တြဲ)	ညီအစ်ကိုတော် (ယောက်ျားဘက်က)	သာလော
Cousin (female)	ကောန်မ္မဲကောန်ဒေံ (လွင်မိတ်မြဲ)	ညီအစ်မတော်-မိန်းမဘက်က	နနန္ဒာ
Nephew	ကောန်တုန်တြဲ	တူယောက်ျား	ဘာဂိနေယျော
Niece	ကောန်တုန်မြဲ	တူမ	ဘာဂိနေယျာ
Mother-in-law	ခါသီမြဲ	ယောက္ခမမိန်းမ	သဿု
Father-in-law	ခါသီတြဲ	ယောက္ခမယောက်ျား	သသုရာ

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ - လေးဘာသာကျမ်း။

(5) Victuals အင်္ဂလိပ်	အာဟာရဂမ္ဘိုင် မွန်	အစာများ မြန်မာ	အာဟာရ ပါဠိ
Boiled rice	ပုင် ထမင်း	... သြဒနော၊ ဘတ္တိ
Curry	သွ ဟင်းလျာ	... ဗျဇနံ
Rice	သျှ ဆန်	... တဏှုလံ
Rice gruel	ပုင်ယာဂ၊ ပုင်မိုတ် ယာဂ ဆန်ပြုတ်၊	... ယာဂ
Fish	က ငါး	... မစ္ဆော
Dried fish	ကသကတ် (ကရဲ) ငါးခြောက်	... သုက္ခမစ္ဆော
Mutton	ဖျါန်သို သိုးသား	... ဇဠကမံသံ
Pork	ဖျါန်တိုက် ဝက်သား	... သုကရမံသံ
Beef	ဖျါန်ဂွံ အမဲသား	... ဂေါမံသံ
Potherb	သွေပ်သွ၊ တွံသွေပ်သွ ဟင်းရွက်၊ ဟင်းရွက်ပင်	... သာကော
Salt	စို ဆား	... လဝဏံ
Chillies	မြေက် ငရုတ်သီး	... မရိစံ
Onion	လသိုက်ဗကေတ် ကြက်သွန်နီ	... ပလဏှု
Garlic	လသိုက်ဗွာင် ကြက်သွန်ဖြူ	... လသုနံ
Mustard	တွံရဲ၊ မရဲ မုန်ညင်းပင်၊ မုန်ညင်းစေ့	... သိဒ္ဓတ္ထော
Temarind	မင်ဂွန် မန်းကျည်း	... စိဉ္ဇာ
Turmeric	မိတ် နံနွင်း	... ဟဠိဒ္ဓိ
Pepper	မြေက်ခမိတ် ငရုပ်ကောင်း	... ကောလကံ
Cummin [seed]	ဇမိဒယိုင် စမုန်နက်	... ဇမိရံ
Sugar	သကြာ သကြား	... သက္ခရာ
Treacle	တင်လဲ တင်းလဲ	... ဖါဏိတံ
Jaggery	ကပ်တာ၊ ကပ်တွေံ ထန်းလျက်၊ သကြားခဲ	... ဂုဠော
Vinegar	ဒုင်သမ် ပုန်းရည်	... ဗလင်္ဂါ
Cake; sweetmeat	ကွာင် မုန့်	... ပူဝေါ၊ ပူပေါ
Fried grain	ဗက ပေါက်ပေါက်	... ထာဇော
Fried Flour	ကွာင်ပိုက်ခွါလင်၊ ပိုက် ငါးမုန့်ကျော်၊ ဂျါမုန့်	... သတ္တု
Milk	ဒုင်တို နို့	... ဒီရံ
Curd	ဒုင်တိုမမ်၊ ဒုင်တိုဂအုတ် မိမ်	... ဒမိ
Clarified butter	ကွေင်ဗပုတ် ထောပတ်	... ဃတံ
Ghee			

၈

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ - လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မန် (မွန်)	ဗမာ (မြန်မာ)	ပါဠိ
Butter milk	သုတ်တက် ထောပတ်နုတ်ယူပြီးသောနို့	တက္ကံ
Fresh butter	ကျော်တု ဆီဦး နဝနီတံ၊ နောနီတံ
Liquor	သုရာ၊ အရက် အရက် သုရာ
Yam	ခွဲကွဲ မြောက်ဥ ကန္ဒေဝ
Green peas	မဲမုက်ဂမ္ဘိုင် ဝဲနောက်များ မုဂ္ဂဗမီဇာနိ
Beans	မဲဇောင်ဂမ္ဘိုင် ဝဲကြီးများ မာသဗမီဇာနိ
Grams	မဲဝဲဂလာဂမ္ဘိုင် ကုလားဝဲများ စဏကဗမီဇာနိ
Sesame	မလှဲဂမ္ဘိုင် နှမ်းစေ့များ တီလာနိ

(6) MEMBERS, ORGANS AND COMPONENT PARTS OF THE BODY.

အင်္ဂအဝယ်ဂမ္ဘိုင် မစပ်ကိုခန္ဓကာယ။
 ကိုယ်ခန္ဓာနှင့်စပ်ဆိုင်သောအင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းများ။
 သရီရ ပဋိဗဒ္ဓါနိ။

အင်္ဂလိပ်	မန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Body	ခန္ဓကာယ ကိုယ်ခန္ဓာ သရီရံ
Head	ကိုယ် ဦးခေါင်း သီသံ
Forehead	ကျော် နဖူး လလာဇော
Eye	မတ် မျက်စေ့ အက္ခံ
Ear	ကတောင် နားရွက် ကဏ္ဍော
Tongue	လတံ လျှာ ဇိဝှာ
Nose	မုတ် နှာခေါင်း နာသာ
Face	မုက်ဒဝါ မျက်နှာပြင် အာနနံ
Mouth	ပါင် ခံတွင်း မုခွါရံ
Jaw	ဇုတ်ဟိုင် မေးရိုး ဟနကာ
Tooth	ဇုတ် သွား ဒန္တော
Lip	သွန်ပါင် နှုတ်ခမ်း ဩဋ္ဌော
Cheek	ကွိုင် ပါးသွယ် ကပေါဇော
Chin	ထမိပ် မေး စုဗုကံ
Neck	ကအိ လည်ပင်း ဝီဝါ
Shoulder	ပူး ပခုံး အံသော၊ ခန္ဓော
Armpit	ပါင်ကွက် ချိုင်းကြား ကစ္ဆော

(4)

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ - လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Hand	တဲ လက် ဟတ္ထော
Arm [upper]	သပါတဲ လက်ရုံး ဗာဟု
Elbow	တင်တဲ တံတောင်ဆစ် ကပ္ပရော
Wrist	ကအိတ် လက်ကောက်ဝတ် မဏိဗန္ဓော
Finger	လပုတ်တဲ လက်ချောင်း အင်္ဂုလီ
Breast	ဝှံတ်၊ ဝှးသိုတ် နို့၊ သားမြိတ်၊ ရင်သား ဥရော
Nipple	တ်၊ ပဋမတ် နို့သီး ထနော
Back	စး ကျောကုန်း ဝိဋ္ဌိ
Belly	ဗင်ဝှံ ဝမ်းပိုက် ကုစ္ဆိ
Hip	ဝှံင်၊ စပှောင်ဝှံင် တင်ပါး၊ တင်သီး ဇာနိ
Thigh	ဒိ ပေါင် ဥရု
Knee	တင်ကွံင် ခူးဆစ် ဇာဏု
The calf of the leg	ဂဒအ်မြတ်မိုတ် သလုံး၊ မြင်းခေါင်း ဇာဏု
Foot; leg	ဗိုင် ခြေထောက် ပါဒေါ
Ankle	မတ်စိုင် ခြေမျက်စေ့ ဂေါပ္ပကော
Heel	ဂနောတ် ဖနောင့် ပဏ္ဍ
The male organ	အင်္ဂါဇာတ်ကြို ယောကျ်ားအင်္ဂါဇာတ် အင်္ဂါဇာတ်
The female organ	အင်္ဂါဇာတ်မြိ မိန်းမအင်္ဂါဇာတ် ယောနိ
Excrement	အသုဘ၊ အိက် မစင်၊ ကျင်ကြီး ဝစ္စ
Anus	တရင်ကြံဇော်၊ ဝစ္စမင် စအို၊ ဖင်ဝ ဂုဒ
Urine	ဒုတ်ပဿ၊ ကြံသုတ် ကျင်ငယ် မုတ္တံ
Bone	ဇုတ် အရိုး အဋ္ဌိ
Rib	ဇုတ်သကဲ နံရိုး ဖါသုကာ
Flesh	ဖျါန် အသား ပံသံ
Skin	စွံ အရေ စပ္ပ
Blood	ဆီ သွေး လောဟိတ်
Sinew; nerve	လတေင် အကြော နှာရု
Nail	သွမ်ဗိုင်တဲ၊ ခြေသည်းလက်သည်း၊ နခေါ
Sliva	ဒုတ်ပေါင် တံတေ့ ခေဋ္ဌော
Bile	ကွင်ကွတ် သည်းခြေ ဝိတ္တံ
Phlegm	သွေတ် သလိပ် သေမ္မော
Sweat	ပဋက် ချွေး သေဒေါ
Hair	သော်ကျိုပ် ဆံပင် ကေသာ

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Knot of hair	သော်ယံင် ဆံပင်ထုံး ဓမ္မ ^၀ လ္လော
Hair on thebody	သော်ဇတု အမွေး လောမံ
Beard	သော်ပါင်မုင် မုတ်ဆိပ် မဿု
Moustache	သော်ပါင် နခမ်းမွေး ဒါဋ္ဌိကာ
Eye-lash	သော်ကောင်မတ် မျက်တောင်မွေး ပခုမံ
Eye-brow	ကောင်မတ် မျက်ခုံး ဘမု
Tears	ဒုင်ရမတ် မျက်ရည် အဿု
Pupil of the eye	ခောင်မတ် အတွင်းမျက်လုံးကလေး နေတ္တတာရာ
Skull	ဂွာကုတ် ဦးခေါင်းခွံ သီသကပလော
Throat	ခောင်ကအိ လည်ချောင်း ဂလနာဠိ
Palm	ဂတာတ် လက်ဝါး ဟတ္ထတလံ
Sole	ဂတာဇိုင် ခြေဖဝါး ပါဒတလံ
Waist	ဂွိုင် ခါး မဇ္ဈော
Abdomen	ဂွံသောတ်သွပ်ကျိတ် ပဿ ဝမ်းပျဉ်း၊ ဝမ်းပိုက် ဝတ္ထိ
Flank	မုဲပဲခဲ
Bowels	သက်ဂွိုင် ခါးနံဘေး အံကော
Messentery	ကြုတ်ဇော် အူကြီး၊ အူမ အန္တံ
Stomach	ကြုတ်သောတ် အူသေး၊ အူသိမ်အူဖွဲ အန္တဂုဏံ
Kidneys	မုင်ဂွံ အာဟာရ အစာအိမ် ဥဒရံ
Heart	စွက်ပြိုတ် ကျောက်ကပ်၊ အညှို့ ဝတ္တံ
Liver	ဂံစိုတ်ဟဒယ စိတ်နှလုံး ဟဒယ
Pluera	ဖျါန်ပြိုတ် အသည်း ယကနံ
Spleen	စွာင် အမွေး (အမွေး) ကိလောမကံ
Lungs	ပဠိ အဖျဉ်း ဝိဟကံ
Pus	ကသအိ အဆုတ် ပပ္ဖါသံ
Fat	ပတိုတ် ပြည် ပုဗ္ဗော
Lymph	ကောင်မိတ် အဆီခဲ မေဒေါ
Snot	ကောင်အယိုင် ဆီကြည် ဝသာ
Synovial fluid	ခွေင် နှပ် သိဃာဏိကာ
Brain	ခရို အစေး လသိကာ
Marrow of thebone	ဂွာကုတ်၊ ဗြိုက်ကုတ် ဦးနှောက် မတ္တလုဂံ
	ဓပ်ဇုတ် ရိုးတွင်းခြင်ဆီ အဋ္ဌိမိဇ္ဇံ

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ - လေးဘာသာကျမ်း။

(7) GARMENTS AND ORNAMENTS. ဗွဂ်ကိတ္တက်ကယျိုင်ကယျိုင်ကမ္ပိုင်။

ဝတ်စားတန်ဆာများ ဝတ္ထဘရဏာနိ။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Cloth	ယာတ်ဗွဂ်လတက် အဝတ်၊ အထည် ဝတ္ထ
Lower-garment	ဝိုက်၊ သဗြိုင် ပုဆိုးလုံချည် နိဝါသနံ
Upper-garment	ယာတ်စွေတ် အထက်ရုံတန်းဆာ ဥတ္တရီယံ
Jacket; coat	ပလောံ အင်္ကျီ ကဗျူကော
Ahat or cap	ခွေင်၊ ကထုပ် ခမောက်၊ ဦးထုပ် နာလိပဇ္ဇော
Calico; cloth (made of cotton)	ယာတ်တောင် သရက်ထည်၊ ပိတ်ကြမ်း ကပ္ပေါသိကံ
Silk	တောင်သုတ်၊ ယာတ်သုတ်	ပိုး၊ ပိုးချည်၊ ပိုးထည် ကောသေယျံ
Blanket; woolen- cloth	ယာတ်ကွပ် သားမွေးစောင်၊ စောင်	သက္ကလပ် ကမ္မလံ
Slippers	ဒွပ်သွဂ်မွဲကုတ် စွပ်ဘိနပ် ပါဒု
Sandal	ဒွပ်သွဂ်သိုစးဇိုင် ပိန်းတန်းဘိနပ် ဥပါဟနော
Shoe	ဒွပ်သွဂ် နောက်ပိတ်ဘိနပ် ပါဒုကာ
Belt; waist band	ဇက်ဂတ်ဝိုင် ခါးပတ် ကာယဗန္ဓနံ
Turban	ထိုင်ကျိပ်၊ ယာတ်ဖေင် ခေါင်းပေါင်း သီသဝေဋ္ဌကံ
Earring	သွက် နားကွင်း ကုဏ္ဍလံ
Collar	ယာတ်ဂတ်ကအ် လည်ပတ် ဂီဝေယျံ
Bracelet	လက်ဝတ်၊ လက်ကြပ် လက်ကောက်၊ လက်ကြပ် ဝလယော
Necklace	ဇက်ကွတ်ကအ် လည်ဆွဲပုတီး ဟံာရော
(Finger) ring	လမိန် လက်စွပ် အင်္ဂုလီယကံ
Crown or diadem	မွေင်ကိုင် မကိုင်၊ သရဖူ ကိရိတ်
Signet ring	လမိန်တဆိပ်မူကိုအကွပ်	တံဆိပ်လက်စွပ် မုဒ္ဒိတာ
A woman's girdle	ဇက်ဝိုင်မိုတ်မြိ မိန်းမခါးစည်း မေခလော
A string of Pearls	ဇမန်ဗွဲ ပုလဲပုတီး မုက္တာဝလီ
An ornament for the forehead	မြကွေင် သင်းကျစ် ဥဏ္ဍိသံ
Handkerchief	ယာတ်ဝဲ၊ ယာတ်ဇိတ်ဝဲ	လက်ကိုင်ပုဝါလက်သုတ်ပုဝါ	ဟတ္ထပုဒ္ဓနံ
Towel	ယာတ်ဇိတ်မုက် မျက်နှာသုတ်ပုဝါ မုခပုဒ္ဓနံ
Napkin	ယာတ်ဇိတ်ဝဲ လက်သုတ်ပုဝါ ဟတ္ထပုဒ္ဓနံ

(8) FURNITURE UTENSILS AND OTHER THINGS, THAT ARE IN A HOUSE.

ကခပေါတ်ကြိယျာ ဗာသိုဂမ္ဘိုင်။

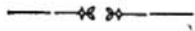
အိမ်ပရိဘောဂ များ။

ဂေဟဘဏ္ဍာန်

အင်္ဂလိပ်	မန် (မုန်)	ဗမာ (မြန်မာ)	ပါဠိ
Bed	စံင်သတိက်၊ ခါတ် ညောင်စောင်း၊ အိပ်ရာ ကုတင်	မဇ္ဈော
Chair	ခိုင်ဂဇအိ ကုလားထိုင်၊ ထိုင်ခုံ ဝိဋ္ဌံ
Table	ခိုင်ဘောဇိန်၊ ခိုင်ဇိုင်ပန်	စားပွဲ ဘောဇနဖလကော
Box	တဠာ သေတ္တာ မဇ္ဈုသာ
Easy chair	ခိုင်ဒလၵ၊ ခိုင်ဇိုင်ပိုင် ပက်လက်ကုလားထိုင် အာသန္နံ
Couch	ပလ္လင် ပလ္လင်၊ စလွန် ပလ္လင်္ကော
Arm chair	ခိုင်ဂဇအိ၊ နိတ်၊ ဂတိုထွိုက်	လက်တင်ကုလားထိုင် မြတ်သောအင်းပျဉ် ကောစ္ဆံ
Mattress	ဖုန် မွေ့ရာ သန္တရော
Pillow	ပူ ခေါင်းအုံး ဝိမ္မောဟနံ
Pillow-case	ဟရောပ်ပူ ခေါင်းအုံးစွပ် ဝိမ္မောဟနာဝရဏံ
Carpet	ယာတ်ခံဇာ ကော်ဇော ကောဇဝေါ
Mat	ဒကပ် ဖျာ ကိလဇ္ဇော
Bed sheet	ယာတ်လေးတိက် အိပ်ရာခင်း အတ္တရဏံ
Curtain	ဟဏီက် ကန့်လန့်ကာ သာဏီ
Lamp	သိုပွတ်၊ ခွက် မီးအိမ် ပဒီပေါ
Hand basket	နသွက် ခြင်းဘောင်း ပစ္ဆိ
Mirror	ဓှောင် မှန်၊ ကြေးမှုန် အာဒါသော
Pot	ထမၵ အိုး စာဠိ
Water pot	နင်ဒုင် ရေအိုး ဃဇ္ဇော
A small jar	ကာဒုင်၊ စေတ်ဒုင် ရေအိုး၊ ရေကဏား၊ ဝယ်	စဉ်းအိုး ကုဏ္ဍိကာ
A big jar	ဇရီ စဉ်းအိုးကြီး အရဇ္ဇရော
Cup	ပုန်ခရော် ခွက်သာမန် စသကော
A vessel	ပုန် ခွက်၊ ပုဂံ ဘာဇနံ
A plate to eat from	ပုန်ပိုင် ထမင်းပုဂံ ကံသော
A lid	သကိုပ်၊ လဇီ အဖုံး၊ စလောင်းဖုံး သရာဝေါ

ပြကိုတ်ပန်ဘာသာ - လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Spoon	ဇန်၊ ရွှေင် ဇွန်း၊ ယောက်မ ကုဋ္ဌိ
Apot-stand	ဇံင်ထမဲ အိုးကရွတ်၊ အိုးခု စုမ္မဒကံ
A winnowing basket	ကူဇော စကော ကုလ္လော
Pestle	ရိ ကျည်ပွေ့ မုသလော
Mortar	ခအာ ^၀ ဆုံ ဥဒုက္ခလော
Fireplace	ဖ မီးဖို ဥဒ္ဓန်
Needle	တူ ^၀ င် အပ် သူစိ
Thread	ဇုက်တောင် ချည်မျှင် သုတ္တံ
Basket	တိုင်၊ န တောင်း ပိဋကော
Bag or purse	ထိုင်၊ ထိုင်လှိုင် အိတ်၊ ပိုက်ဆံအိတ် ပသိဗ္ဗကော
Scissors	ကြပ်ကြော် ကပ်ကျေး ကတ္တရိကာ
Betel-server	ခွအ်ဇေ့ ကွမ်းအစ် တမ္ပုလပေလာ
Broom	တမတ် တံမြက်စည်း သမ္မုဒ္ဓနီ
Brush	တမတ်ဂရး ဝက်မုင်ဘီ ဝါလဏ္ဍုပကော
Sack	ရိုက်ကန် ဂုံနီအိတ် သာဏပသိဗ္ဗကော
Bottle	ပဋိုင် ပုလင်း နာဠိကာ
Firewood	အောတ် ထင်း ဒါရု
Basin	ပုန်ပသဲခါ စလုံ၊ အင်တုံ ထာလိ
Knife	ဇုန်မြ ထား သတ္တံ
Leathern bag	ထိုင်စွံ သားရေအိတ် ဘတ္တာ
Thong	ဇုက်စွံဂတော် သားရေကြိုးပြား ဝရတ္တာ
	ဇုက်လောတ်စွံ	
Spittoon	ထမဲတဲ ထွေးခံ ခေဋမလ္လကော
Tray	ထး ဗျတ် ကံသာခါရော

(9) PARTS OF A HOUSE.

ကောဋ္ဌာသ သိုဂမ္ဘိုင်။

အိမ်၏အ စိတ်အပိုင်းများ

ဂေ ဟင်္ဂါ။

အင်္ဂလိပ်	ဗွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Kitchen	ဖ မီးဖို ရသဝတီ
Bedroom	ဗွံသတိက်၊ ဝံတိုက်သတိက်	အိပ်ရာခမ်း သယနိဂ္ဂဟံ
An inner room	ဝံသတိက်အပွဲ အတွင်းအိပ်ရာခမ်း ဩဝရကော
Dining room	ရင်ပိုင်၊ ရင်ဘောဇိုန် ထမင်းရုံ ဘောဇနာဂါရံ
Drawing room of main room	ရင်ပိုင်၊ ဖြေကိုပိုန်	ညှော်ခမ်း၊ အခမ်းမကြီး ပဋိက္ကမနံ
Verandah	ဖြေကွဲ၊ ဗွံဇနု
Hearth	တနောင်၊ တမောင်	ဝါရန်တာ၊ ဆင်ကပ်၊ အိမ်ဦး	အာလိန္ဒော
Barn	ပိုန်ဂေင်၊ မုက်သို
Garage	သိုဇရင်၊ ရင်ပွတ် စဖိုရာအိုးအိမ်၊ မီးတင်းကုပ်	ဇန္ဒာဃရံ
Lavatory	ဟင်၊ ဇရံသြောံ ကျို၊ စပါးကျို၊ ကောဋ္ဌ
Stable	ရင်ကွီစက်၊ ရင်ကွီခါတ် မိုတာကားရုံ၊ ဓာတ်ရထားရုံ	ဥဒ္ဓေါသိတော
Court-yard or compound	သိုဝစ်၊ သိုတြဇောင် ဝစ္စကုဋ်အိမ်သာ	ဝစ္စကုဋ်
Door	ရင်ချေ မြင်းစောင်း	အဿသာလာ
Window	အရှာမ်သို အိမ်ဝင်း၊ အရံ အဇိရံ
Door frame	တြင် တံခါး ဒွါရံ
Threshold	ဗွင်ကျာ ပြတင်းပေါက် ဝါတပါနံ၊ ကဝါဠော
Roof	ဇိုတရင် တံခါးလက်ရုံး ဒွါရဗဟာ
Pillar, post	ဒမင်တရင် တံခါးခုံ ဥမ္မာရော
Tiles	ကမီ အမိုး ဆဒနံ
Bricks	ထယိုင် တိုင် ထမ္မော
Beams	ကြောပ် အုတ်ကြွပ် ဆဒနိဋ္ဌကာ
Wall-plate	ဒိုတ် အုတ် ဂိဉ္ဇကာ ဣဋ္ဌကာ
Rafter	ရတ်သို ယက်မ တုလာဒဏ္ဍော
Wall	ဇအိုအိသို ရောက်ပတ် ဂေါပါနသီ
Stair	သွင်အဒါသို ဒေင်သို မိုင်း ပက္ခပါသော
	ဗဒင် နံရံ ဘိတ္တိ
	တုန်သောပါန လှေကား၊ စောင်းတန်း သောပါဏော

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ - လေးဘာသာကျမ်း၊

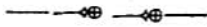
အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Key	ကသအိ အသော့ ကုဉ္ဇူကာ
Bolt; latch	သွောင်တရင် မင်းတူး အဂ္ဂလံ
Mortar	အင်္ဂ်ဒို အင်္ဂ်တေ စုဏ္ဏလေပေါ
Lime	ဂပို ထူး စုဏ္ဏံ

(10) ANIMALS အင်္ဂလိပ်	တိရစ္ဆာန်ဂမ္ဘိုင် မွန်	တိရစ္ဆာန်များ မြန်မာ	တိရစ္ဆာန် ပါဠိ
Elephant	စိင် ဆင် ဟတ္ထိ
Horse	ချေ မြင်း အသော
Ox	၇' တွက် နွားထီး ဂေါဏော
Cattle	၇' တွက် နွား ဂေါ
Lion	ဇာဒိသိုင်တွက် ခြင်္သေ့ထီး သီတော
Tiger	ကွ ကျား ဗျတ္တော
Leopard	မြန် ကျားသစ် ဒိပိ
Wolf	ကွ ဝံပုလွေ ဝကော
Dog	ကွီ ခွေး သုနခေါ
Camel	၃၄၊ ၃၄ဟလာ ကုလားအုပ် သြဋ္ဌော
Donkey	ချး မြည်း ဂဗြဘော
Pig	ကွက် ဝက် သူကရာ
Elk	၇' ပြိုင်၊ ကလိုင်၊ ကစိုင် စိုင် ဂေါကဏ္ဍော
Deer	ပြာ ဒရယ် မိဂေါ
Buffalo	ပြိုင် ကွဲ ဟေ'သော
Cow	၇' မှော့ နွားမ ဂါပီ
Calf	ကောန်၇' နွားကလေး ဝဋ္ဌော
Ram	သို မသင်းရသေးသည့်သိုးထီး မေဏ္ဍော
Goat	မုံ ဆိတ် အဇော
Hare	ဗတာ ယုန် သသော
Monkey	ကွဲ၊ မျောက် ဝါနရာ
Cat	ဗဲ ကြောင် မိဋ္ဌာလော

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ - လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	ဗွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Rat	ကူ ကြက် မူသိကော
Iguana	စကောတ် ဖွတ် ဂေါဓါ
Mongoose	ဗူးဇာတ် မြွေပါ နကုလော
Squirrel	ပြိ၊ ယန်၊ သူ ရှဉ့် ကလန္ဒကော
Camelion	ဟက်၊ ပုတ်သင်၊ ပေါက်ကျိုညို ကကဏ္ဍကော
Porcupine	ဗလေင် ဖြူကောင် သလ္လော
Serpent	ဖြုံ မြွေ သပ္ပေါ
Cobra	ဖြုံဇာတ် မြွေဟောက် နာဂေါ၊ အဟိရိသ၊ ကဏ္ဍဂေါတမက
Boa	ကွန် စပါးကြီးခွေ အဇဂရော
Rat-snake	ဖြုံသို၊ ဖြုံရင်ကူ အိမ်မြွေ၊ ထန်းမြွေ ဃရသပ္ပေါ
Scorpion	အယ ကင်းမြိုးကောက် ဝိန္ဒိကာ
Crab	ဗတံ လယ်ပုဇွန်လုံး၊ ကတ္တုဋကော
Crocodile	ကျံ မိကျောင်း ကုမ္ဘိလော

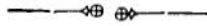
(11) BIRDS

အင်္ဂလိပ်	ဂဗေဝဂ္ဂိုင်	ဂုတ်များ။	ပက္ခိနော
အင်္ဂလိပ်	ဗွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Crow	ခုတ် ကျိုးကန် ကာကော
Crane	ပံက် ဗျိုင်း ဗကော
Cock	စာင်ကွက် ကြက်ဖ ကုတ္တုဋေ
Pigeon	ခရပ် ခို ဝါရာဝတော
Peacock	မြှင် ဒေါင်း မယူရော
Parrot	ငှက်၊ သာဝ ကြက်တူရွေး သုဝေါ
Gracula religiosa	သာဠိကာ သာဠိကာ သာဠိကာ
Swan	မိုက် ဟင်္သာ၊ ငန်း ဟံသော
Indian cuckoo	ဂဗေကွံ၊ ကွံမဏ္ဍိမဒေသ ပုဏ္ဏ၊ အိန္ဒိယပုဏ္ဏ ကောကီလော
Owl	ဂဗေကွေတ် ဇိကွက်၊ ခင်ပုတ်ငှက် ဥဠကော၊ ဦလူကော
Bat	ကဝ လင်းနို့ ဇတုကာ
Hawk	အသီ သိမ်းငှက် သေနော
Vulture	ကွတ် လင်းတ ဝိဇ္ဇော

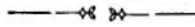
(5)

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ - လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Sparrow	ဂခေံမင်သို အိင်စာဂှက် စဇကော
Raven	ခဒှ်ဗွံင်၊ ခဒှ်ပြိုင် ကျးအ၊ တောကျး ကာကောလော
Pheasant	စာင်ပြိုင်၊ စာင်ကျိက် တောကြက်၊ ရစ် ဝနကုတ္တုဇော
Eagle	ဂပပ် ဂဠုန်၊ လင်းယုန်ဂှက် ဂရဠော
Wing	သွေင်ဂခေံ ငှတ်တောင် ပကျော
Beak	ခွဲဂခေံ ငှက်နုတ်သီး မုခတုဏ္ဍ
Egg	ခွဲ ဥ အဏ္ဍ
Nest	ခပေါဂခေံ ငှက်သိုက် ကုလာဝက်

(12) INSECTS	စုစွန်သုတ်ဂဠိုင်	ပိုးမွှားများ	ခုဒ္ဒဇန္တဝေါ
အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Fly	ရဲ ယင်ကောင် မက္ခိကာ
Mosquito	ခမိတ် ခြင်ကောင် မကသော
Centepede	ဂဝီ ကင်းခခြဲများ သတပဒီ
Leech	ဗကောတ် ခမြို့ ဇလူကာ
Frog	ဇု ဘားကောင် မဏ္ဍုကော
Worm	စုစွန်၊ နွေတ်တိ ပိုးကောင်၊ တီကောင် ကိမိ
Ant	သုတ်၊ သုတ်အဆ ပရွက်ဆိတ်၊ ခြ ပိပီလိကာ
White ant	သုတ်အဖြိုန် ခြ ဥပစိကာ
Grass-hopper	ဂတပ် နှဲကောင် သထဘော
House lizard	ကပ်ကေပ်၊ တတ္တု၊ ဂစက် ခတောက်တဲ၊ အိမ်ခမြိုင် သရဂေါလိကာ
Spider	ဇာဒိမိုင် ပင့်ကူ မတ္တဇကော
Bug	ဂဂိတ် ကြမ်းပိုး မက်ဇကော
Bee	သဲ ပျား မဇကရော
Carpenter bee	ဟိုင် ပိတုန်း ဘမရော
Cricket	စင်ရိတ် ပရစ် စီရီ
Louse	စဲ သန်း ဥကာ

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

(13) FRUITS AND NUTS

အင်္ဂလိပ်	သတ်ဆုဂမ္ဘိုင်	သစ်သီးများ။	ဖလာနိ
	မုန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Fruit or nut	သတ်ဆု သစ်သီး ဖလံ
Unripe	ကြိုင်ကြိုင်၊ ချေမကြိုင် မမှည့်သော၊ စိမ်းသော အာမ
Ripe	ချဟ်ချဟ်၊ ချေမချဟ် မှည့်သော ပတ္တ
Bunch	ဇဝ်၊ ကျဲ၊ ဇလဲ အခိုင်၊ အတွဲ၊ အမြတ် မဉ္ဇရီ
Bananas; plantains	သတ်မြတ်ဂမ္ဘိုင် ငှက်ဇျောင်းများ ကဒလိဖလာနိ
Mango	သတ်ကြက် သရက်သီး အမွှဖလံ
Jack-fruit	သတ်ပူဟ် ပိန်းနဲသီး ပနသဖလံ
Bread-fruit	သတ်ဖါ၊ ဖါပြိုင်၊ ပူဟ်ပြိုင် တောင်ပိန်းနဲသီး၊ ပေါင်သီး လဗုဖလံ
Coconut	သတ်မြ အုန်းသီး နာဠိကေရဖလံ
Marmelo	သတ်ဗ ^၀ ဥသျှစ်သီး ဗေလုဖလံ
Eugenia	သတ်ကြောင် သပြေသီး ဇမ္ဗုဖလံ
Jujube	သတ်ဗဒပ် ဆီးသီး ဗဒရဖလံ
Orange	သတ်လီမ ^၀ လိမ္မော်သီး ဇမ္ဗီရဖလံ
Pomegranate	သတ်ဒလန်၊ သတ်မမ္ဘိုင် သလဲသီး ဒါဠိမဖလံ
Lemon	သတ်ပူ ^၀ ၊ လ ^၀ မ ^၀ သမ္ဘရာသီး၊ လိမ္မော်သီး ဒန္တသဋ္ဌ
Grape	သတ်မုဒ္ဒရာတ် သဗျက်သီး မုဒ္ဒ ^၀ ကဖလံ
Date	စမ်မလမ် စွန်ပလွန်သီး ခဏ္ဍရီဖလံ
Palmyra-nut	သတ်တာ ထန်းသီး တာလဖလံ
Areca-nut	သတ် (စကိုဇျါ) ကွမ်းသီး ပူဂဖလံ
Pineapple	သတ်အဏာတ် နာနတ်သီး မဒကေတကီဖလံ
Long-gourd	သတ်လို ဗျည်း လာဗုဖလံ
Pumpkin	သတ်ခေီကြောံ ကျောက်ဖရုံသီး ကုမ္ဘဏ္ဍဖလံ၊ ဖုဿဖ
Water melon	သတ်ပညောင် ဖရုံသီး ဝလ္လ ^၀ ဘ ဖလံ
Cucumber	သတ်ဂအ ^၀ သခွားသီး ကက္ကာရီ
Yellow pumpkin	သတ်ခေီထပ် ရွှေဖရုံသီး သုဝဏ္ဏကုမ္ဘဏ္ဍဖလံ
Coloquintida	ဂအ ^၀ ဂစေံ နတ်သခွား၊ ဘူးခါးသီး ဣန္ဒဝါရဏီ
Bitter-gourd (Memordicica-	သတ်ကဝေပ် ကြက်ဟင်းခါးသီး ကာရဝေလ္လဖလံ

ပြန်ဆိုပန်ဘာသာ - လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Snake rourd	သတ်ကဝေဝ်ဟလာ ဝဲလင်းမွေ ပဇောလဖလံ
Drum-stick	သတ်ဟွဲ ဒန်သလွန်သီး သိဂ္ဂုဖလံ
Egg-fruit; brinjal	သတ်ခေဘင် ခရမ်းသီး တဏှာကီဖလံ
Fig	သတ်လမု၊ သတ်ဝိကာ ရေသဖန်းသီး၊ လမုသီး ဥဒုမ္မရဖလံ

(14) TREES AND VINES တွံဆုဇုတ်ပြိုင်ဂမ္တိုင် သစ်ပင်နွယ်ပင်များ။ ရက္ခလတာ

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Tree	တွံဆု သစ်ပင် ရက္ခော
Trunk	မွေခံဆု ပင်လုံး၊ ပင်မ ခန္ဓော
Stalk	တင်ဇင် အညှာ ဝဏ္ဏ
Root	ရိုတ် အမြစ် မူလ
Leaf	သု အရွက် ပတ္တိ
Flower	ကိ ပန်းပွင့် ပုပ္ဖ
Timber	ဆု သစ် ကဋ်
Bark	ညောင်ဆု သွေခံဆု သစ်ခေါက်၊ အခွံ တစော
Creeper or vine	ဇုတ်ပြိုင် နွယ်ပင် လတာ
Branch	ကွိုင်ဆု သစ်ခက် သာခါ
Mango tree	တွံကြက် သရက်ပင် အမ္မရက္ခော
Jack-fruit tree	တွံပူတ် ပိန်းနဲပင် ပနသရက္ခော
Eugenia	တွံကြိုင် သပြေပင် ဇမ္ဗုရက္ခော
Holy fig or Bo tree	တွံဗြဗောဓိ၊ ဗြမ္မာဗုဓိ၊ ဗြသပ်	ညောင်ဗုဒ္ဓဟေပင် အဿတ္ထော
Banyan tree	တွံဗြသံ ပညောင်ပင် နိဂြောဓေါ
Elephant apple	တွံကွိတ် သီးပင် ကပိဋော
Echites scholaris	ဆုဗြိုင် စရည်းပင် သတ္တပဏ္ဏံ
Cassia fistula	ဆုလတို ဂရုပင်၊ လွန်ပင် ရာဇရက္ခော
Coral tree	ဆုဗပေင် ပေါက်ပင် တောင်ကသစ်ပင် ကီသုကော
Cocoanut palm	တွံသတ်ဗြ အုန်းပင် နာဠိကေရာ

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Palmyra palm	တူတာ ထန်းပင် တာလော
Marshy date palm	တူဟလု ဘနံးပင် ဟိန္ဒ္ဒာလော
Mimasopselengi	တူကျော် ချရားပင် ဝကူလော၊ ကေသရော
Grape vine	တူမုဒြာတ် သဗျက်ပင် မုဒ္ဒိကာ
Betel vine	တူဇဗျ ကွမ်းပင် နာဂလတာ
Ironwood tree	တူအဝူ၊ တူအနု ဂန့်ဂေါပင် နာဂေါ
Punnag	တူပနာဂ် ပုန်းညက်ပင် ပုနွာဂ
Sal; shorea robusta	တူအံင်ရေင် အင်ကြင်းပင် သာလော
Aletris	တူသွာဂ်၊ တူမတ်မြိုင် (သတ်ခေ့ညိုင်မတ်မြိုင်) နွားမြေရင်းပင်၊ လေးညှို့ပင် မုဗ္ဗာ
Jonesia asoka	တူအသုက်၊ တူအသောက ပန်းသုံးပင်၊ သော်ကပင် အသောကော
Pilu	တူလမု လံဘူပင်၊ လမုပင် ဝီလု
Bachanania-Latifolia	ဆုဗိုန် လင်းလွန်းပင် ရာဇာယာနံ
Tapia	ဆုဗလဲ ရေကတင်ပင် ဝမုဏော၊ ကရေရိ
Terminalia-arjuna	ဆုကွေင် ဖောက်ကြို့ပင် အဇ္ဇာနော
Caniyar	တူကဏ္ဍကာ မဟာလောကားပင် ကဏိကာရော
Naucleaorientalis	ဆုဩ၊ ဆုပြ် ထိန်ပင်၊ မအူပင် ကဒဗ္ဗော
Bassia	တူဗုတ် သစ်မည်စည်ပင် မရကော
Barringtonia- acutangula	တူပတုက် ကျည်းပင် မုစလိန္ဒော
Silk cotton tree	တူကြိုက် လက်ပန်ပင် သိဗ္ဗလီ
Champac tree	တူစမုာ စကားပင် စဗ္ဗကော
Bamboo	ဒုန် ဝါး ဝေဏု
Sugar cane	ခံ၊ တူခံ ကြံပင် ဝိစ္ဆါ

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ - လေးဘာသာကျမ်း။

15) MEDICINAL HERBS AND DRUGS	တပ်ဗျဂဉ္ဇဲဂဗျိုင်၊ အခေါတ်ဂဉ္ဇဲဂဗျိုင်၊	ဆေးဝင် ဝတ္ထုများ မြန်မာ	ဘောသဇ္ဇာန်၊ ပါဠိ
အင်္ဂလိပ်	ဋန်		
Yellow myrobalan	သတ်ဟမေဝင် ဖန်ခါးသီး ဟရီတကီ
Beleric myrobelan	ဆုမကျီ သစ်ဆိမ့်ပင် ဝိဘီတကီ
Emblie	တူံတလဲ ဇီးဖြူပင် အာမလကီ
Green ginger	လဂင်ဟနေက် ချင်းစိမ်း သိင်္ဂဝေရံ
Dried ginger	လဂင်သကတ် ချင်းခြောက် မဟောသမံ
Deodar pine	ဆုဒေဝဒါ နတ်ထင်း ဒေဝဒါရု
Rock Salt	စရိသိန္ဓ သိခွေဆား သိန္ဓဝေါ
Betel	ဇေဗျ ကွမ်း တမ္ပုလ
Camphor	ပရုတ် ပရုပ် ကပ္ပူရော
Guricha	ဇုက်မြေက်ဂွင် ဆင်သမန္ဓယ်ပင် ပူတိလတာ
Sandal wood	ကြက်စွန်ဗွာင်၊ စွန်ဗကေတ်	စန္ဒကူးဖြူ၊ စန္ဒကူးနီ စန္ဒနော
Ren sandal wood	ကြက်စွန်ဗကေတ် စန္ဒကူးနီ ရတ္တစန္ဒနံ
Swallow wort	တူံသဘိက် မရိုးပင်၊ နွားဖြူကြီးပင် အက္ကော
Aloe wood	အဂ္ဂ (ဂကူစွန်) အကျော်နံ့သာ၊ (စန္ဒကူးမျိုး)	အဂရု၊ အဂလု
Gallochum	စွန်လမ့်က် စန္ဒကူးနက် ကာဠုယံ၊
Saffron	ကုန်ကမာန်၊ စွန်ဗကေတ်	ကုန်ကမံ၊ မာလာကျီကျူ ကုန်ပုံ
Musk	ဂန့် ကဒိုး ကတ္တုရီကာ
Long pepper	တူံကကူ ပိတ်ချင်းပင် ပိပ္ပလိ
Cloves	ပျံဝါင် ဇေးညှင်းပင် လဝင်
Nutmeg	သတ်ဇာဒိဖီ ဇာဒိပ္ပုလိသီး ဇာတိဖလံ
Mace	ထိုက်သတ်ဇာဒိဖီ ဇာဒိပ္ပုလိသီးအကာခွံ ဇာတိကောသော
Resin	ယတပ်ဂွင် ပွဲလျက်၊ ထင်းရူးစေး ယက္ခဗျပေါ
Exudation of asafetida	မှ ရှိန်းခို တိရ်
Turpentine	ဇမိတ်ဆုသု၊ ကွေင်သု	တာရပင်ဆီ သရလဒ္ဒဝေါ
Collyrium	ဂဉ္ဇဲယန်မတ် မျက်စဉ်း အဗ္ဗနံ
Orris root	ချောဒဗိဗ်ဗွာင်၊	လင်းနေ၊ နေဇာဖြူမျက်	ဂေါလောမီ
Dubba grass	ရိုဟ်ချောဒဗိဗ် နေဇာဖြူမြစ်
Clitoria	တူံယန်လမ့်က် အောင်မဲညိုပင် ဂိရိကတ္တံ
Cardamon	မအံ ဖါလာစေ့ ဇုလာ

အင်္ဂလိပ်	ဗွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Liquorice	ထမ္မာတ်ကွင် နွယ်ချိုပင် ယဋ္ဌိမဂုကာ
Babreng	၃၇သမ်၊ ၃၇ဗီလင်၊ တူ*ဗီလင်	ပုံးရည် ဝိဠင်*၊ ဗိဠင်*
Pricklynightshade	တူ*ထသောင်ကဏ္ဍိကာ ဆင်ခရမ်း နိဒိဋ္ဌိကာ
White egg-plant	တူ*ထသောင်ပြင်စိင် ကနစိုးပင် မြဟတီ
Teori	ဇုက်တောင်ကျံဗတောင် ကြိဟင်းဖြူ တီဝုကာ
Gochura	ဆုဆူခလ ဆူးခလပင် ဂေ၊ ကဏ္ဍကော
Acnidhi	ကတိုအ်ပြိုင်၊ တူ*ထမ္မာတ်	ဆောင်းမေခါး အမ္မဋ္ဌာ
Citron	တူ*ပရိုက်ဇော့၊ ပရိုက်ဂအ ^၀	ရှောက်ကြီး၊ ရှောက်ခါးပင်	မာတုလုဂေါ
Lead wort	စက္ကမူဗကေတ် ကန့်ချုပ်နီပင် အဂ္ဂိသညိတော
Asparagus-racemosus	တူ*နတ်၊ ဝိင်ဂေါတ် ကညွတ်ပင် သတာဝရီ
Nimb, margosa	တူ*သွ ^၀ တမာပင် နိဗ္ဗေ၊ ပုစိမန္န
Palma christi	တူ*တောင် ကြက်ဆူပင် ဇရဏ္ဍော
Carang	ဆုသဋ္ဌာတရး သင်းဝင်ပင် ကရဇ္ဇော
Cedar	ဆုကြက်လကမ် ရှားပင် ခဒိရော
Vilex nigunda	တူ*ဒညပ် ကြောင်ပန်းပင် နိဂ္ဂုဏ္ဏိ ^၀ ၊ နိဂ္ဂုဏ္ဏိ ^၀
Bignonia indica	တူ*ပြင်အောက် ကြောင်လျှာပင် သောဏကော
Thorn apple	တူ*ပင်မေတ် ပတိုင်းပင်၊ ကျဉ်းပင် ဥမ္မတ္တော
Nerium odorum	ကွတ်မြင်သေပ်မြက်	ကုလားဇလပ်ပင် ကရီရော
Jinti	သတ်ပသ်လေဝဂး
Bala	ဆုကပ်သ်ထပ် လိပ်ဆူးညိုပင် ကုရဏ္ဍကော
Panic grass	ဝါင်ဂလား၊ တူ*ချိပ်ချင်	ဖါလာပင်၊ ခေါင်ရမ်းကြီးပင်	ဟိရိဝေရံ
Achyranthes aspera	ကွတ်ဒဇိတ် နေဇာပင် သဒ္ဓလော
Gmelina arborea	တူ*ညွါ စစ်သိမ်ပင်၊ တောရှားပင်	အပါမဂ္ဂေါ
Trumpet flower tree	ဆုရမ္မာ၊ ဆုရံမနော်လေဝ	ယမနေပင် သေပဏ္ဍ ^၀
Bdellium	ဂး၊ တူ*ချလေဝဂး
Alanguim	ဆုကွေ သခွတ်ပင် ပါဠုလီ
Cauki	ဆုဂေါင်ဂှု၊ တူ*ဂစွံ ကြစုပင် ဂုဂ္ဂုလု
Aloe perfoliata	ဆုအင် မှန်ကူပင် အကောလော
	တူ*ဂတောံဏီ ကုလားဆောင်းမေခါး ကဋ္ဌ၊ ကရောဟိဏီ
	တမိုင်ကြေအ် မညှိုးပန်းပင်၊ လိပ်ဆူးရွှာပင်	အမိလာတော

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ - လေးဘာသာကျမ်း။

(16) HOSPITAL, ရင်ဂဉ္ဇဲ၊ ယဲဂဉ္ဇဲ၊ ဆေးရုံ၊ ရောဂါများ။ အာ ရောဂျ သာလာ၊ ရောဂါ။
DISEASES.

အင်္ဂလိပ်	ဗွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Health -	မသတ္တယ ကျန်းမာခြင်း အာရောဂျံ
Patient; sick	ညးမဂိယဲ သူနာ ရောဂီ
Doctor;	အွာသပ်၊ ညးမ့ပညာ ဆေးဆရာ၊ သွားတော်၊	ဝေဇ္ဇော၊ ဘိသက္ကော
physician		ပညာရှိ၊ သုခမိန်
Surgeon	အွါသပ်ဝီဩပာ်ကရေက်	ခွဲစိပ်ကုသသောဆရာဝန် သလ္လကတ္တော
Curing;physicking	ပွမလ္လီပရာယဲ ရောဂါကုသခြင်း တီကိစ္ဆာ
Medicine	ဂဉ္ဇဲ ဆေးဝါး ဘောသဇ္ဇံ
Bandage	ယာတ်ဝှဲသရ အနာစည်းပတ်အဝတ် ဝဏပဋိစ္ဆာဒကော
Decoction	ပွမတုမ်ဂဉ္ဇဲ၊ ညင် ဆေးချက်ပြုတ်ခြင်း ကသာယော
Pill	ဂဉ္ဇဲမ ဆေးလုံး ဂုဠကာ
Ointment	ကျေင်ပွဲ၊ လံက် လိမ်းရန်ဖယောင်းချက် အာလေပေါ
Powdered-	ဂဉ္ဇဲ၊ ထွဲဝက် ဆေးမှုန့် စုဏ္ဏံ
medicine			
Oil	ကျေင် ဆီ တေလံ
Fever	ယဲခွတ် အဖျားရောဂါ ဇရရောဂေါ
Consumption	ယဲခွက်တ္တဟ်၊ ယဲဟရေက်ဟ	ချောင်းခြောက်နာ ကာသော
	ရောတ်	
Asthma	ယဲသွတ် ပန်းနာ၊ ရင်ကြပ်နာ သာသော
Catarrh	ယဲချိုမ်ခေက် နှာစေးချောင်းဆိုးနာ ပိနာသော
Small-pox	ယဲပရန် ကျောက်ရောဂါ မသုရိကာ
Cholera	ယဲဝှဲအာ၊ ယဲဂအံဝှဲအာ	ကာလဝမ်းရောဂါ ဝိသုစိကာ
Bilious dysentery	ယဲဝှဲ ကိတ်ဆီခဲ ဆိုးသောဝမ်းကိုက်ရောဂါ	ပက္ခန္ဓိကာ
Dysentery	ယဲဝှဲ ကိတ်ဆီခဲလောန် သွေးပါဝမ်းကိုက်နာ	အဟိသာရော
Hemorrhoids;	ယဲကျိပ်အရုတ် မြင်းသရိုက်၊ ခုလါလင်ခေါင်း	အရိသံ
piles			
Intumescence;	ယဲဂုဟ်၊ ယဲသောထော သာနာယုတ်အနာ၊	သောဖေါ၊ သောထော
swelling		ဖေါယောင်သောအနာ
Vomiting	ပွမဂအအိ ဖျိုအံခြင်း ဝမထု
Leprosy	ယဲခဲဒုတ် နူနာ ကုဋ္ဌံ၊ ကစ္ဆါ

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ - လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Boil	ယဲမြိုင်အ် သွေးစုနာ ဂဏ္ဍော
Itch	ယဲခွေ် ယားနာ ကဏ္ဍု
Epilepsy	ယဲဇတုက်တိုက် ဝက်ရူးနာ အပမာရော
Sore or wound	သရ အနာ ဝဏော
Elephantiasis of the leg	ယဲဇိုင်ဒေင်၊ ယဲဇိုင်မတုာ်	ခြေထိုင်းသောအနာ သီပဒံ
Elephantiasis of the scrotum	ယဲပရိုက်၊ ယဲခွဲလိုင်မဂုဟ်	မုတ္တရောဂါ၊ လိုင်ဥကြီးနာ	ဝါတဏ္ဍ
Insanity; madness	ပွမကြအ် ရူးသွပ်ခြင်း ဥမ္မဒေါ

(17) Buildings and places that are in a city
 ဝတ္ထုတိုက်သိုဋ္ဌာန်ခွံင်ခွဲ ဝတ္ထုတိုက်သိုဋ္ဌာန်ခွံင်ခွဲ
 ဝတ္ထုတိုက်သိုဋ္ဌာန်ခွံင်ခွဲ ဝတ္ထုတိုက်သိုဋ္ဌာန်ခွံင်ခွဲ
 ဝတ္ထုတိုက်သိုဋ္ဌာန်ခွံင်ခွဲ ဝတ္ထုတိုက်သိုဋ္ဌာန်ခွံင်ခွဲ

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
City wall; rampart	တုာ်ခါင် မြီးရိုး၊ တံတိုင်း ပါကာရော
City gate	ကြိုင်ခါင် မြိုတံခါး ဂေါပုရံ
Watch tower	ပြ မျှော်စင်၊ ပြအိုး အဋ္ဌာလကော
Palace	ပြာသာဒ် ပြာသာဒ် ပါသာဒေါ
Barracks	သိုဋ္ဌာန်ပုဂ်၊ သိုဋ္ဌာန်ဇေဉ်	စစ်သည်တို့နေအိမ်၊ အိမ်တန်း	သေနာဂါရံ
Pagoda	ကျာ်စေတီ ရှည်
Temple	ဘာ စေတီတော် စေတီယံ
A gateway	ပါင်ကြိုင် ကျောင်း ဝိဟာရော
Street	ဂံင်ဇေဉ် တံခါးဝ ဗဟိဒ္ဓါရံ
Hall	ဗြဲ၊ ဗြဲဇေဉ် ခရီးလမ်း၊ လမ်းမကြီး ရန္တု
A shop or market	သိုဋ္ဌာန် ဇရပ်၊ အခမ်းမကြီး သာလာ
Technical school	ဘာဗြဲနုကွတ်၊ ဘာကွတ် ကုန်ဆိုင် အာပဏော
The Secretariate	ရင်တစီဇေဉ် သိပ္ပံကျောင်း သိပ္ပသာလာ
School	ဘာဗတောန်လိက် အတွင်းဝန်ရုံး၊ ဗြဲတိုက် မဟာလေခကာဂါရံ
Police station	ဋ္ဌာန်ကြဲ၊ ခစသိုဉ်၊ ရင်ကြဲ၊ ခစသိုဉ် စာသင်ကျောင်း ပါဋ္ဌသာလာ
	စသိုဉ်၊ ဋ္ဌာန်ခွံင်ပလိက် ပုလိပ်ဋ္ဌာနာ၊ ပုလိပ်ရုံး ရာဇဘဋ္ဌာဂါရံ

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ လေးကာသာကျပ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Post office	ရင်ပလင်လိက်၊ ရင်လိက်	စာတိုက် သန္ဓေသာဂါရုံ
Printing office	တိုက်ပျိုဇိုလိခ်၊ ရင်ပျိုဇိုလိခ်	စာပုံနှိပ်တိုက်၊ စာပုံနှိပ်ရုံ မုဒ္ဒကံနာလယော
Theatre	ရင်ပေါဇာတ် ဇာတ်ပွဲရုံ နစ္စသာလာ
Hospital	ရင်ဂဉ္ဇါ ဆေးရုံ သောတ္ထိသာလာ အာရောဂျသာလာ
Hotel	ရင်ဖျာပုင်၊ ရင်ပုင် ထမင်းဆိုင် ဘောဇနသာလာ
Museum	တိုက်ထူးစ၊ ရင်ပု၊ တိုက်ပု	ပြတိုက် ကုတူဟလသာလာ
Tavern	ရင်ဖျာစသုင်၊ ဖျာသုရာ အစားအသောက်ဆိုင်၊ အရက်ဆိုင်	ပါနမဗ္ဗိရုံ
Rest-house	ဇြပ်ဇနု၊ သိုဇနု၊ ဌာန်ဇနု ဇရပ်၊ စခမ်း၊ တည်းခိုရာဌာန	ဝိသာမသာလာ
Railway station	ရင်ကွီပုတ်ဒဲါ မီးရထားဘူတာရုံ အဂ္ဂိရထန်ဝတ္တန်
Race course	ဝါဒမြေပြင်ချေ မြင်းပြိုင်ကွင်း အဿမဏ္ဍလံ
Harbour	သွေဟ်ဥဂြင်ကွင် လှေသင်္ဘောဆိပ် နာဝါတိတ္ထံ
Ware-house	ရင်ဒိပ်အပေါတ်၊ သိုခွံခိုက်	ကုန်လှောင်ရုံ ဘဏ္ဍာဂါရုံ
Granary	ဟင်ဩဝံ စပါးကျို ဓညာဂါရုံ
Treasury	တိုက်ခြပ်သိုင်၊ တိုက်ဩန်သိုင်	ဘဏ္ဍာတော်တိုက်၊ ဒွေတိုက်	ရာဇဇနာဂါရုံ
Bank	တိုက်ဩန် ငွေတိုက် ဇနာဂါရုံ
Council-chamber	ဗ္ဗံ အမတ်ကော်ခရီချပ်ဝုန်	တိုင်ပင်စည်းဝေးခန်း မန္တိသဘာ
Barber shop	ဖျာသွာဆတ္တာ၊ ဇြပ်သွာဆတ္တာ	ဆတ္တာသည်ဆိုင်၊ ဆတ္တာသည်	နာဝိတသာလာ
Studio	ရင်တက်ရပ်ခါတ် ခါတ်ပုံရိုက်ရုံ ဆာယာရူပသာလာ
Work-shop	ရင်ကဠောန် အလုပ်ရုံ ကမ္မန္တသာလာ
Jail	ထံင်၊ ဂုက် ထောင် ဗန္ဓနာဂါရုံ
Lunatic asylum	ထံင်တမြေဖိ အရူးထောင် ဥဗ္ဗတ္တကာဂါရုံ
Cemetery	သုသာန် သင်းချိုင်း သုသာန်
Pharmacy	သိုဖျာဂဉ္ဇါ ဆေးဆိုင် ဘေသဇ္ဇာဂါရုံ
Church	ဘာဝတ်ခရေတ်ယာန်	ခရစ်ယန်ဝတ်ကျောင်း ဒေဝဌာနံ
Park	ဥချာန်ဇ္ဇော်၊ ကွံဇ္ဇော် ဥယျာဉ်ကြီး၊ ခြံဝင်းကြီး ဥယျာနံ
Flower garden	အရှင်ဟ်၊ ကွံဟ်၊ ဥချာန်ဟ်	ပန်းဥယျာဉ်၊ ပန်းခြံ ပုပ္ဖါရာမော
Play ground	ဥးတိပွေင်၊ ဝါပွေင် ကစားကွင်းပြင် ကေဠိမဏ္ဍလံ
Reservoir	ကွာဇ္ဇော်ခြံဂိုင်သုင် ရေလှောင်ကန်ကြီး ဇလာသယော
Municipality-Office	ရင်မင်ပွဲသွားဇဖးချင်ကွာန်	မြို့နယ်စီမံရုံး	နဂရသဘာသာလာ

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Clock-tower	တိုင်နဘဳ၊ စင်နဘဳ နာရီစင် ဘဳကထမ္မော
Light-house	သိုဗုဗတ် မီးပြဒါမ်၊ မီးပြတိုက် ပဒီပတ္ထမ္မော

(18) GEMS AND OTHER MINERALS.

ရတ်ကောံဝတ္ထုညွာင် တိတ်နုကတိုင်ဂမ္တိုင်။

ရတနာနှင့် အခြားတွင်းထွက် ဝတ္ထုများ။

ရတနာနိဇေဝိ ခဏိဇာနိဇ

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Gems	မတ်မဏိက် ပတ္တမြား မဏိ
Diamond	မိုဇ် စိန် ဝဇိရံ
Ruby	မဏိက်ဗကေတ် ပတ္တမြားနီ လောဟိတကောံ
Sapphire	တွံ့ ဣနုနီလာ နီလာကျောက် ဣနုနီလာ
Lapis lazuli	မိုက်စွာံဒုန် ကျောံမျက်ရွဲ၊ ကြောင်ကျောံ ဝေဠုရိယံ
Emerald	ရတ်မတ်မြ မြရတနာ မရကတမဏိ
Coral	သိလ္လာ၊ ဝှါလေဝ်ဂး သန္တာ ပဝါဠံ
Topaz	မိုက်ဖုဿရာ သခွါးသီး မုညှုရောင် ရှိဿာ ဖုဿရာကျောက်ရတနာ.... ဖုဿရာဂေါ
Pearl	ဗု ပုလဲ မုတ္တာ
Gold	ထပ် ရွှေ သုဝဏ္ဏံ
Silver	စပ်၊ ဩန် ဘော်၊ ဒွေ ရဇတ်
Iron	ပသဲ သံ အဿာ
Brass	ဗရိုတ်သင်ချင်မိတ် ကြေးဝါ ရိရီ
Copper	ဗရိုတ်ဗကေတ် ကြေးနီ တမ္ပော
Lead	ဗကေတ် ခဲ၊ သလွဲမည်း တိပု
Red lead	ဗကေတ်ဗေတ်၊ ဇာင်ဇု ခဲနီ၊ ဟသံပြဒါး စိန်ပိဋံ
Quicksilver	ဗဒါ ပြဒါး ပါရဒေါ
Plumbago	ဗကေတ်ဒဗျိုင် ခဲပုပ် အပ္ပကံ
Yellow pigment	ရိတာ ဆေးဒါန်း ဟရိတာလံ
Sulphur	ဂဗျိုင် ကန်၊ ကန်ကျောက် ဂဗ္ဗကံ

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ - လေးဘာသာကျမ်း။

(19) THE EARTH အင်္ဂလိပ်	ပရူဝဲးတိဇ္ဇော် မွန်	ကမ္ဘာမြေကြီးအကြောင်း မြန်မာ	ပထဝီ ပါဠိ
The earth	ဝဲးတိဇ္ဇော် မြေကြီး ဘူမိ
Continent	ထွံဇ္ဇော်၊ တွံရးဒေသဇ္ဇော်	ထွန်းကြီး၊ တိုင်းကြီး မဟာဒိပေါ၊ မဟာဒေသါ
Ocean	သမုဗြာ သမုဗ္ဗယာ သမုဗ္ဗေါ
Island	ထွံ ထွန်း ဒီပေါ
Country	တွံရး၊ နေရင်းပြည် ရဋ္ဌ
Kingdom	ဒုင်ဇကရာဇ်၊ ဒုင်ရး တိုင်းပြည်၊ နိုင်ငံ ရဇ္ဇ
Province	ဒေသရး နယ်ပယ် ဒေသော
Mountain	ဇို တောင် ပဗ္ဗတော
Forest	မြိုင် တော ဝန်
River	ကြိုင်ဂင်္ဂါ ဂင်္ဂါမြစ် ဂင်္ဂါ၊ နဒီ
Lake	ကွာလစ အင်းအိုင် တဠာကော
Artificial lake; Tank	လစသုတ် ထုံးအိုင် ဝါရီ
Ferry	သွေဟ်ခမ္ဘာ် ကူးဘိုဆိပ် တိတ္ထံ
Bridge	ဒဒန် တံတား သေတု
Pond	ကွာလစပန်ကွင် လေးထောင့်ကန် ပေါက္ခရဏီ
Well	ကမ္ပိုင် ရေတွင်း ကူပေါ
Pit	ကတိုင် အတွင်း အာဝဠော
Village	ကွာန် ရွာ ဂါမော
Town	ဒုင်၊ နိဂိုမ် မြို့၊ နိဂုံး နိဂမော
Metropolis	ဒုင်ဇကရာဇ်မံင် ဘုရင်နေပြည်တော် ရာဇဌာနီ
City	ဒုင်ဇ္ဇော် မြို့ကြီး နဂရံ
Territory	ဇူးပိုဒ် ဇနပုဒ် ဇနပဒေါ
Path or road	ဝိုင်ဒုန် လမ်း မဂ္ဂေါ
Street	ဒုန်ဇ္ဇော် လမ်းမကြီး ဝီထိ
A pleasure garden	ဥဗျာန်ဂပ်ပင်လှိုင်စိုတ်၊ ကွံဟ်	နစ်သက်ဘွယ်ဥယျာဉ်၊ ပန်းခြံ	ဥယျာန်
Garden	အရှာမ်၊ ကွံ အရံ၊ မြို့ အာရာမော
Swamp	တိလမက်၊ ဒေသဒုင်မဒိုင်	နူးမြေ၊ စိမ့်မြေ ညွန်ပျောင်း	အနုပေါ
Field	တိဗုဒု လယ်မြေ ဒေတ္တံ
Stone	တု ကျောက် သိလာ

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Soil	ဩဇာတိ၊ တိကမေတ် မြေဆီ၊ မြေဩဇာ မတ္တိကာ
Mud	သျှိုက်သရံ ရွှံ၊ ညွန်ပျောင်း ပင်္ဂော
Dust	လက်ကျိုက်၊ ဗလိုက် ဖုံ၊ အမှုန့် ဓမ္မာလိ
Sand	ဗတီ သဲ ဝါလုကာ
Gravel	တွံ့တြေဟ် ကျောက်စရစ် သက္ကရာ

(20) TIME	အခိုင်ကာလ	အချိန်ကာလ	ကာလော
အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Season	ဥတု ဥတု ဥတု
Year	သွံ နှစ် သံဝစ္ဆရံ
Month	ဂိတု လ မာသော
Day	တဲ့ နေ့ ဒိဝသော
Day time	အခိုင်တဲ့ နေ့အချိန် ဒိဝါ
Night	နံ ည ရတ္တိ
Early morning	ဖျံင်ဗလောင်ယး၊ ဖျံင်အသိုက်	နံက်ခေါစောအရုဏ်ကက်ချိန်	ပစ္စုသော
Morning	ပယျံင်ဂယးပြုတ် နံက်အချိန် ပါတော
Evening	ပယျံင်တဲ့သဝ်၊ ပယျံင်သဝ်တဲ့	ညနေအချိန် သာယံ
Midnight	ပယျံင်သီဂါတဲ့ သန်းခေါင်အချိန် နိသီထော
Mid-day; noon	ပယျံင်တဲ့တင် မွန်းတည့်အချိန် မဇ္ဈဏော
Dawn	အဂျိုက် အရုဏ် အရုဏော
Fortnight	ပက်၊ ပက္ခ၊ ပွိုင်ခါသတ္တာဟ	ပက္ခ၊ တနင်္ဂနွေ-၂-ပတ် ပက္ခော
Week	သတ္တာဟ၊ ထာ်တဲ့ တသီတင်း၊ ၇-ရက် တပတ်	သတ္တာဟော
Hour	နာဒီ နာရီ ဃာဒိကာ
Minute	မုဟုတ်၊ မိနက် မိနစ် မုဟုတ္တော
Second	ခုတ်တဲ လက်ပြစ်တီး အစ္ဆရာ
Rainy season	ဥတုမြိ မိုးဥတု ဝဿာနော
Summer	ဥတုတညင် နွေဥတု ဂိမှာနော
Winter	ဥတုညွတ်၊ ဥတုလတိုင် ဆောင်းဥတု ဟေမန္တော
Full moon day	တဲ့သီဂိတုပင် လပြည့်နေ့ ပုဏ္ဏမာသီ

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ - လေးကာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
New moon day	တုံသီဂိတုအိုတ်၊ တုံသီအာံမ လကွယ်နွေ၊ ဣတံ၁၅-ရက် ၇ ပနွရသီ၊	အမာဝသီ
To-day	တုံဏ် ယနွေ အဇ္ဇ
To-morrow	တုံယးဂတ နက်ဖြန်နွေ သုဝေ
Yesterday	နူတဏေအိ မနွေက ဟံယျော
Day after to- morrow	ကလီ သဘက်ခါ ပရသုဝေ
Day before yesterday	နူတဏ် တမြန်နွေ ပရဟံယျော

(21) THE UNIVERSE

အင်္ဂလိပ်	လိုက်	လောက	လောကော
အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
The sun	သိုင်တုံ နေမင်း သုရိယော
The moon	သိုင်ဂိတု လမင်း စန္ဒြိမာ
Star	သိုင် ကြယ် တာရကာ
Heaven	ဒုင်သွပ် နတ်ပြည် ဒေဝလောကော
Rain	မြီ မိုးဗ်း မေဃော၊ ဒေဝေ
Cloud	မတ်မြီ မိုးတိမ် ဝလာဟကော
Thunder bolt	ကံဂဂိတး မိုးကြိုးသွား အသနိ
Rain bow	ဒမင်ဒုင်၊ တုအိန် သက်တန့် ဣန္ဒြေ
Lightning	ဇုက်လလီ၊ ဆော်ပလော် လျှပ်စစ် ဝိဇ္ဇာ
Sun's rays	လျးတုံ နေရောင်ခြည် သုရိယာတပေါ
Water	ဒုင် ရေ ဥဒကံ
Fire	ပုတ် မီး အဂ္ဂိ
Wind	ကျာ လေ ဝါတော
Cold	လမုတ် အအေး သီတံ
Heat	ဂန္တ အပူ ဥဏော
Dew	လတိုပ်၊ မလတိုပ် ဆီးနှင်း၊ နှင်းပေါက် တုဟိန်
Snow or ice	ဣဂိုပ်၊ ကဣဂိုပ်၊ ကမြီ ဆီးနှင်း၊ မိုးဗ်းပွင့် ဟိမံ

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Light	လျး၊ လျးတွး အလင်းရောင် အာလောကော
Darkness	ဒမု၊ အမှောင် အန္တကာရော

(22) THE OCEAN

အင်္ဂလိပ်	သမုဒြား၊ မွန်	သမုဒ္ဒရာပင်လယ် မြန်မာ	သမုဒ္ဒြေ ပါဠိ
Salt water	၃ပ်ပဏ္ဍိုင် ရေငံ ခါရောဒကံ
Wave	လှို လှိုင်း တရဒင်္ဂါ
Billow	လှိုဇွေ၊ အလိုန် လှိုင်းတံပိုး၊ ပင်လယ်လှိုင်း ကဇ္ဈာလော
Foam	ထူိုဟ်၃ပ် ရေမြိုင် ဇေဏံ
Bubble	ထမောံဗွဲ၃ပ် ရေပွက် ဗုဗ္ဗု၊ ပုဗ္ဗု
Fish	က ငါး မစ္ဆော
Shark	ကမကဝါ၊ ကမင်ကရ် မကန်း၊ ငါးမန်းဟိုင်း မကရော
Sea turtle	ကူဟ်၊ ကူဟ်စီ ပင်လယ်လိပ် ကစ္ဆပေါ
Pearl oyster	ကူဟ်၊ ကူကတောင်ကိုက် ပုလဲခရ၊ ယောက်သွား သိပ္ပံ
Conch	ကူသင် ခရသင်း သံခေါ
Depth	ဒမျိုဟ် အစောက်အနက် ဂန္ထရော
Shallow	ကွာ တိမ်ခသာ ဥဒ္ဓာဒနာ
Ship	၇ိုင်ကွင် လှေသင်္ဘော နာဝါ
Mast	တိုင်ယာ ရွက်တိုင် ကူပကော
Sail	ယာ၇ိုင်ကွင် ရွက်(လင်းယင်တိုင်) လကာရော
Ship's boat	၇ိုင်ဗဝက် လိုက်လှေကလေး ပေါတော
Boat	၇ိုင် လှေ ဒေါဏီ
Sailor	ဆိုင်ကွင်၊ ကောန်၇ိုင်ကွင် လှေသူကြီး နာဝိကော
A pilot	မှာလီ လှေသင်္ဘောသား
Captain of a ship	သကိုပ်ကွင်၊ ပေအိန် ရေကြောင်းပြ အရာရှိကြီး၊ မာလိန် နာဝိကော
Rudder	ကွင်ဇွေ၊ သုသွင် သင်္ဘောကပ္ပံတိန် နိယာမကော
	 သင်္ဘောပဲ့သူကြီး
	 တက်မ အရိတ္တံ

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ - လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Raft	ဖိုင် ဖေါင် ဥဠုဗျေ
Shore	သင်ဇေ၊ ပြင်ဇေ ပင်လယ်ကမ်းခြေ ဝေလာ
Furthe rbank	သင်လွှာ်တေံ ဟိုမှာဘက်ကမ်း ပါရံ
Near bank	သင်လွှာ်တေံ ဤမှာဘက်ကမ်း ဩရံ
Fish-trap	ကမိန်(ပါမ်က) မြိုး ကုမိတ်၊ ကုမိန်
Net	ဇာနိုက် ပိုက်ကွန် ဇာလံ
Fisherman	တမှာ တံင်သည့် ဇေဝရော
War-ship;man of war	ကွင်ပွာန် စစ်သင်္ဘော ယုဒ္ဓနာဝါ
Merchant- man; merchant ship	ကွင်ပိုက် ကုန်သင်္ဘော ဝါဏီဇနာဝါ
Yacht	ကွင်ပြိုင်၊ကွင်သွတ်ဒိုက်ဝေင်	ပြိုင်ရွက်သင်္ဘောငယ် အပျော်စီးသင်္ဘောငယ်	လကာရနာဝါ

(23) KINGDOM

အင်္ဂလိပ်	ပူမအုပ်ရပ်၊ ချင်ရး။ မွန်	အုပ်စိုးခြင်း၊ နိုင်ငံ မြန်မာ	ရဇ် ပါဠိ
King	သိုင်း၊ ညးတုတ် မင်း၊ ရှင်ဘုရင် ဘူပတိ
Emperor	ဇကရာဇ်တြို ကေရာဇ်မင်းမြတ် ရာဇာမိရာဇာ
Empress	ဇကရာဇ်ဗြို မိဖုရားခေါင်ကြီး ရာဇာမိရာဇီနီ
Army	ဒပ်ပွာန် စစ်ဘင်၊ စစ်သည်ဗိုလ်ပါ	ယုဒ္ဓသေနာ
Cavalry	ဒပ်ပွာန်ချေ၊ သရဲပွာန်ချေ	မြင်းတပ် အဿသေနာ
Infantry	ဒပ်ပွာန်တိုက်သရဲပွာန်တိုက်	ခြေလျင်တပ် ပတ္တိ
Artillery	တြိယာစက်ပွာန်၊ ဒပ်ပွာန်	စစ်မက်ကိရိယာ အမြေခံတပ်	နာဠိယန္တသေနာ ပလံက်
Camp	ဒွာဒပ်ပွာန် ခံတပ်၊ တပ်ချရာအရပ် ခန္ဓာဝါရော
War-chariot	ရထာပွာန်၊ ကိုပွာန် စစ်ရထား ယုဒ္ဓရထော
Armour	ပွေခံခြပ် သံချပ်အင်္ကျီ၊ သံကွပ် ကဝစော
Warrior	သရဲပွာန် အမှုထမ်းရင့်သောစစ်သည်	ယောဇေါ
Rebel	ညးသပုန် သူပုန် ဒါရေကော

အင်္ဂလိပ်	မူန	မြန်မာ	ပါဠိ
Armoury	တိုက်လဝတ် လက်နက်တိုက် ယုဒ္ဓဘဏ္ဍာဂါရော
Gun	သေနတ် သေနတ် အဂ္ဂိနာဠိ
Bow	တု ခူးခလး ဓနု
Arrow	လ မြှား သရော
Dagger	စုန်ပညင် ထားမြှောင် ဆုရိကာ
Javelin	စုန်ဇိုက်၊ သွင်သွတ် လှံတို သတ္တိ
Sword	မြေဖြင့်၊ သွင် ထားလွယ်၊ သံလျက် အသံ
Sheath	ကွပ်မြေဖြင့်၊ ကွပ်သွင် ထားလွယ်အိမ်၊ သံလျက်အိမ် ကောသိ
Spear	မနုတ် လှံ ဟေတိ
Shield	ဂဒံင် ဒိုင်း ဖလက်
Battle axe	မုဲပွာန်၊ မြပံင်၊ တယံင် စစ်ပုဆိန်၊ ထားမကြီး ကုဋ္ဌာရီ၊ ကုဒါရီ
Cudgel	ဂတေက် ဆောက်ပုတ်၊ တင်းပုတ် မုဂ္ဂရော
Quiver	ဒေင်လ မြားကျည်းတောက် ကလာပေါ
Toll;tax	အခေါန်ဇုင် အခွန်အတုတ် သုက်
Revenue	အခေါန်သိုင် အခွန်တော် အာယော
Crime	ဒုတ်ရာဇဝတ် အပြစ်မှု ရာဇဝတ်မှု အပရာဇေါ
Punishment	ဒုတ်ဒဏ် ပြစ်ဒဏ် ဒဏ္ဍော
Fine	ဒဏ်သန် ငွေဒဏ် ဒဏ္ဍော
Command	အသမ်၊ အာဏာ အမိန့်၊ အာဏာ အာဏာ
Law	နယ်ဥပဒေ၊ ဓမ္မသတ်၊ ရာဇသတ် နည်းဥပဒေ၊ ဓမ္မသတ်၊ သတ် ရာဇနိတိ
Throne	ရာဇပလ္လင်၊ နန် ရာဇပလ္လင်၊ နန်းတော် သီဟာသန
Crown	မွေခံကိုင် မကိုင်၊ သရဖူ မကုဋ်
War	ပွာန် စစ် ယုဒ္ဓ
Peace	ပွာန်လလံ ပုမစိုတ်သိုတ်လလံ စစ်ငြိမ်းခြင်း၊ ငြိမ်သက်ခြင်း သာမံ

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ - လေးကာသာကျမ်း။

(24) OFFICIALS အင်္ဂလိပ်	ညးမဒုင်ကာသိုင်ဂမ္တိုင်။ မွန်	မင်းပူထမ်းဗျား။ မြန်မာ	ရာဇဝင်သတ် ပာဠိ
Viceroy	ဗွဲသိုင်	... ဘုရင်ခံချုပ်မင်းမြတ် ယုဝရာဇာ
Prime minister; premier	အမတ်ခေတ် နန်းရင်းဝန်၊ ဝန်ကြီးချုပ်	မဟာမတ္တော
Councillor	ညးမကိုကသပ်၊ အမတ်....	အကြံပေးသူ၊ အမတ် အမတ္တော
Councillor	အမတ်မဒုင်ကသပ်ဝုန် တိုင်ပင်ခံလူကြီး၊ မင်းဘိုင်ပင် မှူးမတ် မန္တိ
Religious advisor of a king	ပြောဟိတ် ပုရောဟိတ် ပုရောဟိတော
Secretary of the state	စခီခေတ်သိုင်၊ စခီအမတ်၊ တခီအမတ်	အတွင်းဝန်စာရေးကြီး မဟာလေခကော အမတ္တလေခကော
A general	သကိုပ်ပွန်ခေတ် စစ်သူကြီး၊ စစ်ဗိုလ်ချုပ် စမူပတိ
Lord chancellor	သကိုပ်ဗစါသျှတ်သွတ်အမှု	တရားသူကြီးချုပ် အက္ခရာသေသော
King's treasurer	အမတ်တိုက်ခြင်သိုင် ရှင်ဘုရင်ဘဏ္ဍာထိန်းအမတ်	ဘဏ္ဍာဂါရိကာမတ္တော
A body-guard	ပွင်လမျီ ကိုယ်ရံတော်တပ် အနိကဋ္ဌော
Lord chamberlain	ပွင်ဝင်နန် နန်းတွင်းအရာရှိမင်းမြတ်	သယနပါလကော
Soldier	ကောန်ပွန် စစ်သား ယုဒ္ဓဘဋ္ဌော
Constable	ကြံခစသိုင်၊ ကောန်ပလိက်၊ သရဲပွင်ချင်	... သား၊ ပုလိပ်သား ရာဇဘဋ္ဌော
A spy	ကြံပန် သူလျှို စရော
Envoy ambassador	ကထုတ်သိုင် သံတမန် ရာဇဗူတော
Privy-councillor	အမတ်အပွဲ၊ အမတ်ချုပ် ဝုန်ကော့သိုင်	မင်းတိုင်ပင်အမတ် သဇ္ဇေဝါ
Mayor	ညးခေတ်ချင်၊ ဥက္ကဋ္ဌ ပေလိသိုင်အုပ်စုပ်ချင်သွတ်	မြို့ကြီး၊ ပြကြီး၊ တရားသူကြီး ချုပ်၊ မြို့နီစိပယ် အကြီး ဥက္ကဋ္ဌ၊ မြို့အုပ်	နဂရဂုတ္တိကော
Government Controller of revenues. Minister of finance	စွန်ပြမာန်၊ ညးမဝံအပိုင်.... အမတ်အခေါ်နိဋ္ဌာင်	အစိုးရ အခွန်တော်ဝန် ရဇပပါလကံ အာယကဋ္ဌေဝကော
Governor	သိုင်ပဒေသရား၊ သိုင်သွတ် ပိုင်ဗူရား သကိုပ်ချင်	မ ဘုရင်ခံချုပ် မဏ္ဍလိယာရော

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	ဗွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Government agent of a province	သိုင်ဒေသတို့ရား နယ်ပယ်အရပ် ကိုယ်စားလှယ်	ဒိသာပတိ
Avillage headman	ညးဇော်ကွာန် ရွာသူကြီး ဂါမဘောဇကော
A headman of a shire	ညးဇော်ဇူးပိုဒ် ဇနပုဒ်သူကြီး ဇနပဒဘောဇကော

(25) LAW COURT	ရင်ဥပဒေသ	ဥပဒေရုံး။	အဓိကရဏသာလာ
အင်္ဂလိပ်	ဗွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Privy council	ဂကောံအမတ်သိုင်	ချပ်ဂွန် လျှိုဝှက်တိုင်ပင်	မင်းမှူးမတ် ရာဇာဓိကရဏံ
	စသိုတ်သိုတ်၊ ဂကောံညးမ	အစည်းအရုံး၊ လျှိုဝှက်သူ	အစည်းအရုံး၊ လျှိုဝှက်စည်း
	ချပ်ဂွန်ဗွဲမကြော်ဗွန်၊ ရင်ချပ်	စည်းအရုံး၊ လျှိုဝှက်စည်း
	ဂွန်ဗွဲမကြော်ဗွန်၊ ဝေးရုံး
Supreme court	ရင်လတူ အထက်ရုံး သေဋ္ဌာဓိကရဏံ
District court	ရင်တို့ရား စီရင်စုနယ်ရုံး ဒိသာဓိကရဏံ
Police court	ရင်သရဲပွင်ချင်၊ ရင်ပလိက်	ပုလိပ်ရုံး ဥပဒိသာဓိကရဏံ
Law court	ရင်ရာဇသတ်ဓမ္မသတ်၊ ရင်ညွှတ်သွတ်အမှု၊	ရာဇသတ်ဓမ္မသတ်ရုံး၊ တရားဆုံးဖြတ်ရုံး၊ ဥပဒေရုံး အဓိကရဏသာလာ
	ပဒေသ
Judge	ညးဇော်သမာဓိ သူတ်	တရားသူကြီး ဝိနိစ္ဆယာမစွော
	သွတ်အမှု၊ အမတ်သူတ်
	သွတ်အမှု
Lawyer	ညးမဗက်အမှု ရှေ့နေ နိတိဝေဒီ
Barrister-at-law	ညးမဗက်အမှုတုဓမ္မသတ်	ဝတ်လုံတော်ရရှေ့နေ အဓိနိတိဝေဒီ
	မက္ကိဝံတဆိပ်
Law suit	အမှု တရားမအမှု အခွံ
Litigant	တုအမှု တရားတွေ့သူ၊ အမှုသည် အဇကောရော
Trial	စွဲစွတ်အမှု အမှုစစ်ဆေးခြင်း အဇသဝန်
Plaintiff	ညးပျိုန်အမှု တရားလို စောဒကော
Defendant	ညးဒုင်အမှု တရားခံ စုဒိတကော
Witness	သက်သီ သက်သေ သက္ခိကော

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Evidence	ပွမတိတ်သက်သီ သက်သေထွက်ချက် သက္ခ
Judgement	ပွမ သူတြ်သွတ်အမှု၊ ပွစီ ရေင်အမှု	တရားစီရင်ချက် ဝိနိစ္ဆယော
Culprit	ညးမမှာဒုဟ် အပြစ်သင့်သူ၊ ဘရားခံ အပရာဇ
Condemned	ညးမအာစိုပ်ဒုဟ်၊ ဒုင်ဒုဟ်	ညးမဒး အပြစ်ရောက်သူ၊ အပြစ်ခံရသူ ဝဇ္ဇပ္ပဒတ္တာ
Prison	ထိုင်၊ သို့စာတ် ထောင် ကာရာ
Jailor	ထိုင်မှုဟ်၊ ညးဒေင်ထိုင် ထောင်မှူး ကာရာပါလကော
Prisoner	ကောန်ထိုင် အကျဉ်းသား ဗန္ဓနာဂါရိဒိတာ
Interpreter	ညးမကွဲစွဲဘာသာ ဘာသာပြန်သူ ဘာသာပရိဝတ္တကော
The bench	သူတြ်သွတ်အမှု၊ ခရိုင်သက်သီ	ခိုင် တရားခွင်၊ တရားပလ္လင် ဝိနိစ္ဆယာသနံ
(Witness) box	ခရိုင်သက်သီ သက်သေချိုင်း၊ လှောင်ခမ်း	သက်သေ သက္ခိပဇ္ဇရော
False witness	သက်သီအလိမ်၊ သက်သီဟုံ ခပ်၊ သက်သီစွဲ	အလိမ် သက်သေ၊ မတရား သက်သေ၊ စဉ်းလဲသက်သေ	ကူဠသက္ခိ

(26) VEHICLES

အင်္ဂလိပ်	ယာန်ကွီရထာဂမ္ဗိုင် မွန်	ယာဉ်လှည်းရထားများ။ မြန်မာ	ဝါဟနာနိ။ ပါဠိ
Cart	ကွီ လှည်း သကဇေသ
Carriage; Car	ကွီရထာ၊ ကွီစက် ရထား ရထော
Horse-carriage	ကွီချေ မြင်းလှည်း၊ မြင်းရထား အဿရထော
Richshaw	ကွီဇေက်၊ ကွီတဲ လံချား၊ လက်ဆွဲလှည်း ဟတ္ထရထော
Trishaw	ကွီဇိုင်ပိ၊ ကွီကဠာပိ ဆိုက်ကား တိစတ္ထရထော
Palanquin	ယာန်၊ ဝပ် ဝေါ၊ ယာဉ် ဒေါလာ
Litter	ဝပ်ယိုက် ထမ်းစင် သိပိကာ
Railway train	ကွီပွတ်၊ ရထာပွတ် မီးရထား ဓမ္မရထော
Tramcar	ကွီခါတ်၊ ရထာခါတ် ဓာတ်ရထား ဝိဇ္ဇုရထော
Motor-car	ကွီစက် မိုးတော်ကား စတ္ထရထော

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
A cycle	ကွီကဠာစါ စက်ဘီး စက္ကယုဂ်
Air-ship	ကွင်ကျာ၊ လွီမာန်ကျာ လေယာဉ်ပျံ ဒေဝယာနံ၊ ဝိမာနံ
Wheel	ကဠာကွီ၊ စက်ကွီ ဘီး၊ စက် စက္ကံ
Whip	လေံကဠး၊ လေံလှိုတ်၊ လေံလှေတ် နှင်တံ ကသာ
Rein	ဇုက်ဟက် ဇုက်ကြိုး ကုသာ
Bridle	ဇုက်ဟဗဲ ဇုက်ကြိုးတန်ဆာ မုခါဇာနံ
Horse-shoe	သွပ်ပသံချေံ မြင်းသံခွာ ခုရာဝရဏံ
Saddle	သွာစးချေံ ကုန်းနှီး အဿတ္တာရာ
Driver	သာရထီ၊ ညးမစပ်ကွီ မောင်းနှင်သူ၊ လှည်းမောင်း သမား ပါဇိတာ
Charioteer	သာရထီစပ်ကွီရထာ ရထားစီးသူရဲ သာရထီ
Chariot-body	သိုရထာ၊ မေ့ဘရထာ၊ ဇကု ရထာ ရထားအိမ်၊ ရထားကိုယ် ရထပဉ္စရော
Yoke	တပ်ဇှော် ထမ်းပိုး ယုဂ်
Axle	ရိက္ခီ - ရထာ လှည်း-ရထားဝင်ရိုး အက္ခော
Chariot-pole	ကွီ၊ ဝ်ကွီ - ရထာ လှည်း-ရထားဦး ဓုရော
Horse- keeper; Groom	ပွင်ချေံ မြင်းထိန်း အဿဂေါပကော

(27) Names of Days and Months. ယျဂိတု တဲ့ ဝဍ္ဍိုင် နေ့,လ, အမည်များ။ ဒိဝသမာသနာမာနိ

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Sunday	တဲ့အဒိုတ် တနင်္ဂနွေနေ့ ရဝါဂါရော
Monday	စန် တနင်္လာ စန္ဒဂါရော
Tuesday	အဇာ အင်္ဂါ ကုဇဂါရော
Wednesday	ဗုဒ္ဓဝါ ဗုဒ္ဓဟူး ဗုဒ္ဓဂါရော
Thursday	မြိဗတိ ကြာသပတေး ဂုရုဂါရော
Friday	သိုက် သောကြာ သုတ္တဂါရော
Saturday	သိုသပ် စနေ သနိဂါရော

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
April	ဂိတုစ တံကူးလ စိတ္တော
May	ပသင် ကဆုန် ဝေသာခေါ
June	ဇွဲ နယုန် ဇေဋ္ဌာ
July	ဒဂိုန် ဝါဆို အာသဋ္ဌော
August	သုံသီ၊ သဝဏ် ဝါခေါင် သဝဏော
September	ဘတ် တော်သလင်း ပေါဋ္ဌပါဓေါ
October	ဂွံ သီတင်းကျွတ် အဿယုဇော
November	ကထိုန် တန်ဆောင်မုန်း ကတ္တိကော
December	မြင်ကသို နတ္တော် မာဂသိဇော
January	ဂျော ပြာသို ဖုသော
February	မာ် တပို့တွဲ မာသော
March	ဖင်ရဂိုဏ် တပေါင်း ဖဂ္ဂဏော

Mon and Burmese months being lunar months do not fully coincide with English months.

ဂိတုမန်ဗမာဂမ္ဘိုင်ဟိုတ် မွန်၊မြန်မာလများသည် လဆက်ဆောင်ကိုဇွဲဝန် ဂိတုဆန်းလဆုတ်နှင့်စပ်ဆိုင်သော မော်စွေက်တု၊ ဗွဲမဒိုက်ပင် ကြောင့် အပြည့်အစုံအတိအစ ဂွံ ဟံတုင် သုတ် ဟံကိတ် ကို ကျ အင်္ဂလိပ်နှင့်မညီညွတ် မဂိတုအင်္ဂလိက်ရ။ ကိုက်ပါ။

(28) MEASURES AND WEIGHTS

အင်္ဂလိပ်	ပွမစတ်ဗွတ်ကောံလယိုင်ဂမ္ဘိုင် မွန်	အတိုင်းအတာနှင့် အလေးချိန်များ။ မြန်မာ	မာဏ-တုလနာနိ။ ပါဠိ
Inch	ဗွဲမွောံတ တလက်မ အင်္ဂလံ
Span	ဗွဲဒု တထွာ ဝိဒတ္ထိ
Foot	ဗွဲပါဒ် (၂-မိတ်) တပေ ပါဓေါ
Cubit	ဗွဲဟတ် တတောင် ရတနံ
Fathom	ဗွဲဖိတ် တလံ ဗျာမော
140 Cubits	ဗွဲဥသဘ တဥသဘ ဥသဘ
League	ဗွဲကိုသ် ကကောသ ကောသော
1/4 of a Yojana	ဗွဲဂါဝုတ် တဂါဝုတ် ဂါဝုတ်

၃၇

ပြကိုဟ်ပန်ကာသာ = လေးကာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Yojana (about 7 miles)	ဗွဲယောဇနာ တယူဇနာ ယောဇနံ
Measure	တုမ်၊ တလတ် ပြည် နာဠိ
A pair of scales; Balance	သုဒကေင် ချိန်ခွင် တုလာ
4 grains=1 Gunjā	၄-မကြောံ=ဗွဲပံင်မ ၄-စပါးစေ့၊ ၁-ချင်ရွေး (၄စီဟယော)ဂုဇ္ဇာ
2gunjas=1Māsaka	၂-မပံင်မ-ဗွဲမေ ၂-ချင်ရွေး- ၁-ပဲ (၂ဂုဇ္ဇာ) မာသကော
2½ māsakas = 1 Akkha	၂၅-မေ=ဗွဲအက္ခ ၂၅-ပဲ- ၁-အက္ခ (၂၅မာသကာ) အက္ခော
8 akkhas - 1 Dharana	၈-အက္ခ=ဗွဲရေဏ ၈-အက္ခ- ၁-ရေဏ (၈ အက္ခော) ရေဏံ
10 dharanas = 1 Pala	၁၀-ရေဏ=ဗွဲပိုင် ၁၀-ရေဏ- ၁-ပိုင် (၁၀ ရေဏာနိ) ပလံ
100 palas=1 Tulā	၁၀၀-ပိုင်-ဗွဲတုလာ ၁၀၀-ပိုင်- ၁-တုလာ (၁၀၀ ပလာနိ)တုလာ
4 pasatas=IPattha	၄-ဗဟင်တဲ=ဗွဲတလတ်	၄-တလက်ခတ်-၁-ပြည် (၄ ပသတာ) ပတ္ထော
4 patthas=1 Nāli	၄-တလတ်=ဗွဲနာလိ(တုမ်)	၄-ပြည် ၁ ကွမ်းစား (၄ပတ္ထာ) အါဠကော
4 Nālis=1 Doṇa	၄-နာလိ=ဗွဲခြိုဏ်	၄-ကွမ်းစား ၁-ဒေါဏ	(၄အာဠကာ) ဒေါဏံ
4 doṇas=1Māṇikā	၄-ခြိုဏ်=ဗွဲခေါတ်(ဗွဲန)	၄-ဒေါဏ ၁-တောင်း	(၄ဒေါဏါ မါဏိကံ
4 māṇikās = 1 Khari	၄-ခေါတ်-ဗွဲခါရီ	၄-တောင်း ၁-ခါရီ	(၄ မာဏိကာ)ခါရီ
20 khāris=1 Vāha	၂၀-ခါရီ=ဗွဲဝါဟ (ဗွဲကွီ)	၂၀-ခါရီ ၁-ဝါဟ	(၂၀ ခါရီ) ဝါဟော
10 khāris = 1 Kumbha	၁၀-ခါရီ=ဗွဲကုမ္ဘ	၁၀-ခါရီ ၁-ကုမ္ဘ	(၁၀ ခါရီ) ကုမ္ဘော

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

နမန်ဗမာ။		မွန်မြန်မာနည်း	
မွန်		မြန်မာ	
၁၀- သော်	- မွဲမလှ်	၁၀- ဆံချည်	- တနမ်း
၆- မလှ်	- မွဲဩဝံယ်	၆- နမ်း	- တမုယော
၄- ဩဝံယ်	- မွဲလပုတ်	၄- မုယော	- တလက်သစ်
၈- လပုတ်	- မွဲမိတ်	၈- လက်သစ်	- တမိုက်
၃- မိတ်	- မွဲဟတ်	၃- မိုက်	- တတောင်
၇- ဟတ်	- မွဲတာ	၇- တောင်	- တတာ
၂၀- တာ	- မွဲဥသဘ	၂၀- တာ	- တဥသဘ
၂၀- ဥသဘ	- မွဲကိုသ်	၂၀- ဥသဘ	- တကောသ
၄- ကိုသ်	- မွဲဂါဝုတ်	၄- ကောသ	- တဂါဝုတ်
၄- ဂါဝုတ်	- မွဲယောဇနာ	၄- ဂါဝုတ်	- တယူဇနာ
၁၀၀၀- တာ	- မွဲတိုင်	တာ-၁၀၀၀	- တတိုင်ဖြစ်၏
၆-တိုင်ကို ၄၀၀-တာ	- မွဲယောဇနာ။	၆-တိုင်နှင့်တာ ၄၀၀-	- တယူဇနာဖြစ်၏။

(29) SIX TASTES

အင်္ဂလိပ်	ရသ် ၆-သ် မွန်	အရသာ ၆-ပါး။ မြန်မာ	ဆရသာ ဝါဠိ
Sweet	၃၁တ် ချို မရရ
Sour	ဖျး ချဉ် အမွဲလ
Salt	ပချင် င် လဝဏ
Bitter	ကတင် ခါး တိတ္ထ
Astringent	ဖျိုတ် ဖန် ကသာဝ
Pungent	ရိုင် စပ် ကရုတ

COLOURS

	သ်အရိုင်ဂမ္ဘိုင်	အရောင် အဆင်း ဖျား။	ဝဏ္ဏာ
White	ဟွာင်၊ ဗု အဖြူ သေတ၊ ဩဒါတ
Red	ဗကေတ်၊ ၃၁ အနီ ရတ္တ၊ လောဟိတ
Blue	သ်နီလာ၊ သ်ဒမျိုင် အညို၊ အပြာ နီလ
Yellow	၃၁်မိတ် အဝါ ဝိတ
Green	သ်တောက် အစိမ်း ဟရိတ

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးသာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Pink	သင်ဟ် (နွံ ညွတ်ကိုဟ်ညွတ်)	ပန်းရောင် ပါရလ
Brown	သင်ညွဲ၊ သင်ဒုင်ဂဗိုင် ဇော်ဂျီရောင်၊ ညိုသော ကြောင်သောအရောင် ပိင်္ဂလ
Light red	ညွတ်စတ်တံ၊ သင်အဂျီဏ်	အနီနု အရုဏ
Black	သင်လမ္ပက် မည်းသောအရောင် ကဏ
Dark brown	သင်လမ္ပက်ကိုထင်နွံရံ နက်ရွှေရောင် ကဏပီတ
Tawny	သင်ဒုဗျိုင်ကိုထင်နွံရံ အနက် အဝါ ရောသော အရောင်၊ ကြောင်သောအဆင်း ကပိလ
Grey	သင်ဖျိုဟ်ဂတး၊ သင်ပွေင် သင်ညွဲဆုလှဟ် ဖြော့တော့သော အဆင်း၊ မွဲပြာရောင် ဓမ္မသရ
Multi-coloured	သင်စောန်ပြိုက် အပြောက်အကြားရောင် ကမ္မာသ

(30) HUSBAN DRY

ကမ္ဘောန်ကောင်ကဗု

လယ်လုပ်ခြင်း။

ကသိကမ္ဘ

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Ploughing	ပွမဇိက်ဗု လယ်ထွန်ခြင်း ကသီ
Cultivator	သွာဗု လယ်သမား ကသာကော
Plough	ဂရး ထွန်တုံး နင်္ဂလံ
Pole of a plough	တင်ကွပ်၊ တင်ဂရး ထွန်ကိုင်း၊ ထွန်ရိုး ဤသာ
Ploughshare	ငှက်ဂရး ထွန်သွား ဖါလော
Acrow-bar; an iron bar to dig with	ကျိုပသဲ၊ ကျိုဒဲါတိ သံတူးရွင်း၊ သံကုတ် ခဏိတ္ထံ
Mammotty	ကျိုခေက်၊ ကျိုခေက်တိ ပေါက်တူး ကုဗ္ဗါလော
Spade	ကျိုဒဲါတိ တူးရွင်း၊ ငန်းပြား ခဏိတ္ထံ
Sickle	နောတ် တံစဉ် ဒါတ္တံ
Goad	လေံကဗုး နှင်တံ ပတောဒေါ
Rope	ဇုက် ကြိုး ယောတ္တံ
Growing corn paddy	တူံကြောံ ကြောံ ကောက်စပါးပင် စပါး ကိဉ်၊ သဿံ ဝီဟိ

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Barley	ဪဝံယ' မုယောစပါး ယဝေါ
Wheat	တမောင်လှာပ်စိင်းကွတ်လှာန်	ဂျုံစပါး ဂေါရမော
Husk	ကံ ဖွဲကြမ်း၊ စပါးခွံ ထုသော
Chaff	သပအ်ဪဝံ စပါးဖျင်း ဘုသံ
Threshing floor	ခနင်ဪဝံ ကောက်နယ်တလင်း ခလော
Straw	ချက် ကောက်ရိုး ပလာလော
Stalk of corn	တင်ဗျိုင်ဪဝံ ကောက်ပင်၊ ကောက်ရိုး နာဗွံ
Mildew	ယဲဪဝံ ဖားဥ၊ ကောက်ပင်၌ ကျသောရောဂါ သေတဗ္ဗိကာ
Dam; ridge	ဇုက်လနင်း တုဂ်နိန် မြေရိုး၊ ကံသင်းရိုး အာလိ
Sluice	ဗရိုင်ဒုတ် ရေမြောင်း မာတိကာ

(31) Stationery

အင်္ဂလိပ်	အပေါတ်ကြိယျာချူလိက် မွန်	စာရေးသားရန်ကိရိယာ။ မြန်မာ	လိပိတဏ္ဍာန်။ ပါဠိ
Pen	ကွေဟ်မှင်၊ တပ်မှင် ကလောင်တံ၊ မင်တံ လေခနီ
Pencil	ဗကောဟ်ဗွေဝင်၊ တပ်ဗကောင်၊ ကွေဟ်ဗကောင် ခဲတံ အဗ္ဗဇလေခနီ
Ink	မှင် မှင် လေခနကသာဝံ
Paper	စက္ကူ စက္ကူ ကာဂဗပဏ္ဍုံ
Ola	သုရိတ်၊ သုတာ ပေရွက်၊ ထန်းရွက် တာလပဏ္ဍုံ
Style	ကွေဟ်၊ ကွေဟ်ပသဲ ကညစ် ပဏ္ဍာလေခနီ
Desk	ဒင်ချူလိက် စာရေးခုံ လေခနဖလကော
Line	ပွေဂ်နိန် မျဉ်းချောင်း ပေဗ္ဗိယ
Acharacter; letter	အခပ် အက္ခရာ အက္ခရံ
Black-board	ဂတိုဇော်ချူလိက်၊ ဂတိုလိက်ဇော် သင်ပုန်းကြီး အက္ခရဖလကော
Book	လိက်အုပ်၊ ကလာပ်လိက် စာအုပ် ပေါတ္ထကော
Page	မုက်လိက်၊ မုက်ဝုန်လိက် စာမျက်နှာ ပိဋ
Letter	လိက် စာ သာသနံ
Letter paper	စက္ကူချူလိက် စာရေးစက္ကူ သာသနပဏ္ဍုံ

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Envelope	ဆိုင်လိက် စာအိပ် သသနန္တဝဒကံ
Slate	ဂတိုတွံ ကျောက်သင်ပုန်း သိလာပတ္တရော
Slate pencil	ဗကောဟ်တွံ ကျောက်တံ သိလာလေခနီ
Nib	ဓုက်ဗကောဟ် ကလောင်သွား လေခနီပုခံ
Straight line	ပွေါန်လျှူ၊ ပွေါန်တပ် မျဉ်းဖြောင့် ဥဗုရေခါ
Ruler	လံပွေါန် မျဉ်းတံ ဥဗုရေခကော
Fountain pen	ဗကောဟ်ခွင်၊ ဝှိုင်တိုန် မင်လိုက်ကလောင်ဖေါင်တိုန်	ပသဝနလေခနီ နဒုဠလေခနီ

(32) BUILDINGS AND OTHER THINGS IN A BUDDHIST TEMPLE.

အဝယ်အပေါတ်ဘာဗုဒ္ဓဘာ သါကျောံပရိက္ခရာခဓီဂမ္ဘိုင်။
 ဗုဒ္ဓသာဘာ ကျောင်းအဆောက်အဦးနှင့် ရဟန်းပရိက္ခရာများ။
 ဝိဟာရင်္ဂါ၊ သမဏပရိက္ခရာ။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Relic shrine; pagoda	ဂုံမါတ်၊ ကျာ်စေတီ ဓာတ်တော် တိုက်ခမ်း၊ တီတော်	စေ စေတီယံ
Image house	သိုပဋိမာရုပ်၊ ဘာကျာ် ပဋိမာရုပ်	ဆင်းတုတော်အိမ်၊ တော်ဝတ်ကျောင်း	ဆင်းတု မဋိမာသရံ
Platform around a pagoda	ဥးအရှာမ်စေတီ စေတီရင်ပြင် စေတီယင်္ဂဏံ
Yard around a Bo-tree	ဥးအရှာမ်တွံ ဖြဲဗေခမ် ဗေခမ်ပင်ရင်ပြင် ဗေခမ်ယင်္ဂဏံ
Priest's residence	ဘာပဏ္ဍသာ ကျောင်းသင်္ခန်း၊ ကျောင်း	သင်္ဂြက်မိုး ပဏ္ဍသာသာ
Sick room	ဖြပ်ညးယဲ၊ ရင်ယဲ လူနာခန်း၊ လူနာရုံ ဝိလာနသာလာ
Alms hall	ရင်ဒါန် အလှူစရင် ဒါနသာလာ
Refectory	ဘာလကျာ်ကိုပိုန် ဘုန်းကြီး ဆွမ်းစားကျောင်း	ဥပါဟာရသာလာ ဘတ္တဂုံ၊ ဘေဇနသီဟာ
Preaching hall	ဖြပ်သဘင်ခပ် ဓမ္မာရုံ ဓမ္မသာလာ
Pulpit	ပွင်ခပ်၊ ပလ္လင်ခပ် တရားပလ္လင် ဓမ္မာသနံ

ပြုကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း၊

အင်္ဂလိပ်	မွန်		ပါဠိ
Bathing closet	ဗွဲဟောံဒုင် ရေချိုးခန်း နှာနကောဌကော
Lavatory	သိုဝ်စ၊ ဝစ္စကုဒို၊ သိုတြဇောင်	အိမ်သာ၊ ဝစ္စကုဒို၊ ကျင်ကြီး	ဝစ္စကုဒို
Library	သိုဒုင် အိမ်၊ အိမ်သာရေသွန်
Chapter house	ဝံတိုက်ပိဋကတ် ပိဋကတ်တိုက်ခန်း ပေါတ္တကာလယော
Belfry	သီ သိမ် သီမာ
Image	တိုင်ခဏိုင်၊ စင်ခဏိုင် ခေါင်းလောင်းစင် ဃဏ္ဍာထမ္ဘော
Relic casket	ကျပ်ပဋိမာရုပ် ဆင်းတုတော် ပဋိမာ
Manuscript on Buddhism	ကြောတ်ဓာတ် ဓာတ်တော်ကြုပ်၊ ဓာတ်တော်ကလပ် ဓာတုသမုဂ္ဂေါ
Needle case	သုပတ်၊ လိတ်အုပ်ခပ် ပေစာ၊ တရားစာအုပ် ဓမ္မပေါတ္တကော
Yellow robe	ဒေင်တုဝိုင် အပ်ကျည်းတောက် သူစီဃရံ
Eating bowl	သွာ သင်္ကန်း စီဝရံ
Razor	ဗဗေင် သပိတ် ပဗ္ဗော
Distiller; water-strainer	ဇုန်သော် သင်တုန်းထား ခုရံ
A piece of skin to sit on	ခဋိုဟ်ဒုင် ရေစစ် ပရိဿာဝန်
Whet-stone	စမ္မခဏ်၊ သွာဂဗံစွံ	သွာ စမ္မခဏ်၊ သားရေထိုင်ခင်း	စမ္မခဏ္ဍော
Fan	စွံဂဗံ
Umbrella; sunshade	တွံချူစုန် ထားသွေးကျောက် သာဏော
	ပဏိက် ယပ် တာလဝဏ္ဍော
	ကွိုင် ထီး ဆတ္တံ

(33)VARIOUS

TOOLS AND IMPLEMENTS.

ကြိဗာယာအရပ်အစပ် တွတ်တွတ်သ်။
လက်သုံးလက်ကိုင်ကိရိယာ တန်ဆာအမျိုးမျိုး။
နာနာ ဥပဏရဏာနိ။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Saw	သတောက် လှ ကကစော
Awl	သပူ စူး အာရာ
Wimble	သပူဂံက် လွန် အာရာဟတ္ထော
Hammer	လေံခိုက် တူ မုဠီ
Anvil	ပး ပန်းဘဲပေ အဓိကရဏီ
Pincers;tongs	သကော်၊ သကော်ပွတ် ဇာကနာ၊ မီးခဲညှပ် သဏ္ဍာသော
Bellows	ဓမုင် လေမှုတ်ဖို၊ သားရေဖါးဖို ဂဂ္ဂရီ၊ ဘတ္တာ
Sledge hammer	တူပဲသဲ၊ လေံခိုက်ဇော် သံတူ၊ ကူမကြီး ကူဇ
Crucible	မိသ်မပွင်ထပ် လုံ၊ မိုက်ခွက် မူသာ
Pingo	ဒလောင် ထမ်းပိုး ကာဇော
Pingo- basket	လယ ဆိုင်း၊ ကြိမ်ဆိုင်း သိတ္တာ
Axe;wood-cutter	မု၊ တယံင် ပေါက်ဆိန် ဖရသူ
Adze	ဝါစိ တံစည်း၊ ပဲခွပ် ဝါသိ
Pick-axe	ပူတြိပုတ်တူ ကျောက်ထုဆောက် ဇွံကော
Plummet	ချိုင်လက်၊ ဇုက်ချိုင်စံခိုင် ချိန်ထုပ်၊ ရေစမ်းကြိုး လဗ္ဗော
Line(Carpenter's)	ပွောန်ဗမ္မိတ္တင် လက်သမားမျဉ်းကြိုး ကာလသုတ္တံ
Trowel	ဂတာတဲပသဲ သံလက် ကရဏီ၊ စုဏ္ဏဒဗ္ဗ
Loom	ဓမင်ယန် ယက်ကန်းစင် ဝေမော
Shuttle	လောန်၊ လောန်တမုတ် ယက်ကန်းလွန်း တသရော
File	ကရာင် တစဉ်း သောဟာဒါဒကော
Mallet	လေံဟတောက် ဆောက်ပုတ် ကဋ္ဌဟတ္ထော
Chisel	ပူတ် ဆောက် နိခါဒန်
Vice	သကောင်ကြုတ်ကွက်၊ ပါင်ကွ ပြုတ်တူ ကဋ္ဌဝိဇ္ဇကော
	ကြုတ်ကွက် ဒဏ္ဍကသဏ္ဍာသေ
Pliers	ပါင်ကွ နက်ပသဲ၊ ပါင်ကွ ကြေးနှုတ်လုံး ဒုဗ္ဗကသဏ္ဍာသေ
	သုတ်၊ သကော်ပသဲ	
Iron chain	ဇုက်တမာင်ပသဲ နောင်သံကြိုး အယောဒါမော

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးကာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Hand-cuff	ဇရေဟ်တဲ၊ ပးတဲ လက်ထိပ် ဟတ္ထသင်္ခလိကာ
Fetier	ဇုက်ဇရေဟ်ဗိုင်၊ သဲ၊ ထိက်	ဇုက်ပးပ သင်္ခလိကာ အယောပါသော

(34) QUALITIES

အင်္ဂလိပ်	ပိုဒ်မလေပ်သွ တွေင်ဂုဏ်ဂမ္တိုင်။ မွန်	ဂုဏ်ထူးပြုတတ်သောပုဒ်များ မြန်မာ	ဂုဏ်ဝိသေသနပဒါ ပါဠိ
Good	ခေံမခိုတ် ကောင်းသော သုန္ဓရ
Bad	ခေံဟံ့ခိုတ် မကောင်းသော အသုန္ဓရ
Hard	ခေံမကြိုင်မုိုတ်၊ ဂါတ်	ခေံမဝါတ်	ကြမ်းတမ်းသော၊ ခက်ခဲသော၊ ထဒ္ဒ
Soft	ခေံမဒိုန်ညောံ နူးညံ့သော မုဒု
High or tall	ခေံမသျှင် မြင့်သော ဥစ္စ
Low	ခေံမသပ် နိမ့်သော နိစ
Long	ခေံမပိုင် ရှည်လျားသော ဒီဃ
Short	ခေံမတေံ၊ ခေံမသပ် တိုသော၊ နိမ့်သော ရဿ
Big; large	ခေံမဇော် ကြီးသော မဟန္တ
Small	ခေံမခေတ်သွတ် သေးငယ်သော ခုဒ္ဒက
Hot	ခေံမဂံဗွ ပူသော ဥဏှ
Cold	ခေံမခိုတ် အေးသော သီတလ
Beautiful	ခေံမကျော်ဂေါင်၊ ခေံမချေံ	လှပတင့်တယ်သော သောတာဏ
Ugly	ခေံဟံ့ကျော်ဂေါင် ရုပ်ဆိုးသော ဝိရူပ
Diligent	ခေံမ့ကိုလ္လီ လုံ့ရှိသော အဘိနိဝိဋ္ဌော၊ သဥဿာဟော
Noble	ခေံမပြီ မြတ်သော ဥတ္တမ
Moderate	ခေံမ္ဗုတ်၊ ခေံမဒှ်မဏ္ဍိုင်	သင့်ရံသာဖြစ်သော မဏ္ဍိမပရိမိတ
	ခေံမဒှ်လဒေါင် အလတ်စားဖြစ်သော
Cruel	ခေံမဒဇန်ကြံကြ ရက်စက်သော၊ ဆိုးဝါးသော	ဒုဒ္ဒ
Low; inferior	ခေံမယုတ်သပ်၊ ခေံမဒိုန်လျှ	ညံ့ဖျင်းယုတ်နိမ့်သော အမေ
Lazy	ခေံမလ္လုတ် ဖျင်းသော အလသ

အင်္ဂလိပ်	ဗွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Pure; clean	ခေံမဂ္ဂါဗ္ဗ္ဗး သန့်စင်သော ပဝိတ္တ၊ ပရိသုဒ္ဓ
Few	ခေံမအောန် နည်းသော ပရိတ္တ
Less	ခေံမအောန်ယုတ်ဂဒေက်	ယုတ်လျော့နည်းသော ဥါန
More	ခေံမဗြိုင်လောန်တိုန် ပို၍များသော အဓိက
Much; many	ခေံမဗြိုင် များသော ပဟူတ
Distant	ခေံမသော့ ဝေးသော ဒူရ
Near	ခေံမညောန် နီးသော သဗီပ
Straight	ခေံမလှူတပ်၊ ခေံမတပ်....	ဖြောင့်သော ဥဇ
Crooked	ခေံမတုက် ကောက်ကျွေ့သော ဝက်
Light	ခေံမသာက္ခာ ပေါ့ပါးသော သလ္လဟုက
Weight	ခေံမဖြိုင် လေးသော ဘာရိယ
Famous	ခေံမဒယ့်တို ကျော်စောသော ဝိသုတ
Greedy	ခေံမလောဘမဇ္ဇော်၊ ခေံမထွန်စပ်	ခေံမလောဘကြီးသော၊ မက်သော	တတ်လောလ၊ လုဒ္ဓ
Old; ancient	ခေံမကြောံ၊ ခေံမဒိတမ္ဘာ	ဟောင်းသော၊ ရှေးကျသော	ပုရာဏ
New	ခေံမတူ သစ်သော အဘိနဝ
Cheerful	ခေံမမြတ်စိုတ် ရှင်လန်းသော သုမန
Sad	ခေံမဒေါတ်စိုတ်-အေါန်စိုတ်	ဝမ်းနည်းသော ဒုဗ္ဗန
Fortunate	ခေံမဒိတသိုန်၊ ခေံမကုသို	ချမ်းသာသော၊ ကံကောင်း	သုခိတ၊ ပုညဝန္တ
Unfortunate; poor	ခေံမဒိတဒိုန်၊ ခေံမကုသိုဟိုတ်	ဆင်းရဲသေစွာ၊ ကံမကောင်း	ဒုက္ခိတ၊ အညေ၊ ဒုဗ္ဗဂ
Dishonest	ခေံမဟိုတ်တပ်တား၊ ခေံမဟိုတ်	မရိုးမဖြောင့်သော၊ သစ္စာမ	ကပဋ၊ ဝဇ္ဇက ကုဋိလ
Wet	ခေံမချက်ဒေက် ရှိသော
Honest	ခေံမလှူတပ်တား ရိုးသားဖြောင့်သော အဝက်
Dry	ခေံမသက် မြောက်သွေ့သော သုက္ခ
Young	ခေံမဒေတ်သွတ် ငယ်ရွယ်နုပျိုသော ဗာလ
Old (by age)	ခေံမဗျူဇော် အိုသော၊ ကြီးသော မဟလ္လက
Sharp	ခေံမသကေက် ထက်သော တိခိဏ
Blunt	ခေံမစိုမ် တုံးသော အတိခိဏ
Ripe	ခေံမချဟ် မှည့်သော ပရိဏတ

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Unripe	ဒေံဟံ့ဒုဟ်၊	ဒေံမတွတ် မမှည့်သော၊ နုသော အပရိဏတ
Filled	ဒေံမပေင်တ် ပြည့်သော ပူရိတ
Empty	ဒေံမသတ္တုလူး အချီးနီးဖြစ်သော၊ မရှိသော၊ ပလာသော တုန္ဒ
Wicked	ဒေံမကြမ်ကြ ဆိုးသွမ်းသော သာဟသိက
Made	ဒေံမဟွါ၊ ဒေံမကျောန် ပြုလုပ်သော ကတ
Cut	ဒေံမညှုတ်၊ ဒေံမပိုတ်ဒွံင် ပြတ်သော၊ ဖြတ်သော ဆိန္ဒ
Entwined	ဒေံမလီတူန်ဒွံင် ရစ်ပတ်သော ဝေဠိတ
Burnt	ဒေံမတူ လောင်သော ဒမု
Round	ဒေံမထုခမ် လုံးသော ဝဋ္ဋ
Square	ဒေံမဒှ်ပန်ကွင် လေးထောင့်ဖြစ်သော စတုရသ
Triangular	ဒေံမဒှ်ပိကွင် သုံးထောင့်ဖြစ်သော တိကောဏ
Opposite	ဒေံမဒစးတူရ၊ ဒေံမတူရူဂတ မျက်နှာချင်းဆိုင်ဖြစ်သော ဝိရဒ္ဓ
Friendly	မုက်၊ ဒေံမဒစ်ဒစး ရင်ဆိုင်ဖြစ်သော
Fat	ဒေံမဒှ်သဟာ၊ ဒေံမဒှ်ပြေံ မိတ်ဆွေဖြစ်သော၊ ဆန့်ကျင် အဝိရဒ္ဓ
Lean;haggard	ဇွာ၊ ဒေံဟံ့ဒစ်ဒစး ဘက်မဖြစ်သော
Rotten	ဒေံမကြိုအ် ဝဖိုးသော ထူလ
	ဒေံမဖြေံဖြေတ် ကြိုလှီသော၊ ဝိန်ချိုးသော ကိသ
	ဒေံမအဲ၊ ပုပ်သော ပူတိက

(35)PREPOSITIONS, CONJUNCTIONS, INTERJECTIONS AND ADVERBS.

ဝိဘတ်၊ သမ္ပန္န၊ အာမေဒိုက် ကြိယာဝိသေသန နိပါတ်ပိုင် ဝမ္ပိုင်။
 ဝိဘတ်၊ သမ္ပန္န၊ အာမေဒိုက် ကြိယာဝိသေသန နိပါတ်ပုဒ် များ
 ဝိဘတ္တ သမ္ပန္န အာမေဒိုက် ကြိယာဝိသေသန နိပါတ်ပဒါနိ။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
And;also	မူးနုတ်၊ ကိုလေင် ၎င်းပြင်၊ သည်လည်း စ၊ အဝိ
Now	လျုဟ် ယခု ဣဒါနိ
Then	ပွဲကာလှ် ထိုအခါ၌ တဒါ
Whenever	ဩပွဲကာလမ္ပဲ အကြင်အခါ၌ ယဒါ

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Seldom	လဆောင် တရံတခါ၊ အမှတ်မရှိ၊ တစုံ တခုသောကာလ	ကရဟစိ
When	မူရ်ကာလဗွဲ ဘယ်သောအခါ ကဒါ
Always; ever	လျိုန်ကာလအိုသို အခါခပ်သိမ်း၊ အမြဲ သဒါ၊ သဗ္ဗဒါ
Here	ပွဲဋ္ဌာန်ဝံ၊ ပွဲဒွာဝံ ဤအရပ်၌၊ ဤနေရာ၌ ဣဓ၊ အတြ
There	ပွဲဋ္ဌာန်ဂ် ထိုအရပ်၌ တထ္တ၊ တတြ၊ တဟိ
Where	ဪပွဲဋ္ဌာန်ဗွဲ အကြင်အရပ်၌ ယထ္တ၊ ယတြ၊ ယဟိ
Where?	မူရ်ပွဲဋ္ဌာန်ဗွဲ ဘယ်အရပ်၌ ကထ္တ၊ ကဟိ
Thence	န့ဋ္ဌာန်ဂ် ထိုအရပ်မှ တတော
From where	ဪန့ဋ္ဌာန်ဗွဲ အကြင်အရပ်မှ ယတော
Whence	ဗွဲရ်န့ဋ္ဌာန်ဗွဲ ဘယ်အရပ်မှ ကုတော
Hence	န့ဋ္ဌာန်ဝံ ဤအရပ်မှ ဣဓတော
Before	န့ကိုပ်ကွာ ရှေ့က ပုရတော
Above; up	ဗွဲလတူ အထက်၊ အပေါ် ဥဒ္ဒံ
Below	ဗွဲသွပ် အောက် ဟေဋ္ဌာ
Afterwards	ပွဲကာလကြိ၊ ဗွဲကြိ နောက်ကာလ၌၊ နောင်အခါ	ပစ္စာ
Across	ဗွဲလနင် ကန့်လန့် တိရော
Behind	လွှပ်ကြိ၊ လွှပ်ဒေါပ်တရ် နောက်ဘက် ပစ္စတော
In; inside	အပွဲ၊ လွှပ်ပွဲ အတွင်း၊ အထဲ အန္တော
Out	လွှပ်မှး အပြင်ဘက် ဗဟိ
Because	ဪဟိုတ်ပွဲ၊ မူဟိုတ်တုန် ရော၊ ဟိုတ်ဂ်ရ	အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ ဘယ်အကြောင်းကြောင့်၊ ထိုကြောင့်	ယသ္မာ၊ ကသ္မါ၊ တသ္မာ
Between	ပွဲအကြာ ကြား၌၊ စပ်ကြားတွင် အန္တရာ
Expect	ဝေင်ကွေံတု၊ သ္မာင်န့ဝံ ချန်လှပ်၍၊ ကြဉ်၍၊ မှတပါး	ဝိနာ
With	ပွဲဟာန်၊ ကေုာံ၊ ပွဲဟာန်ကေုာံ	တကွ၊ နှင့်၊ နှင့်ဘကွ သဟ၊ သဒ္ဓိ
Only	ဟေင် သာလျှင် ဇဝ
Yes	ယံ ဟုတ်ကဲ့ အာမ
No	ဟံသေင် မဟုတ် နော
How?	ပသံရော၊ ဗိုလ် အဘယ်နည်း၊ ဘယ်လို ကထံ
Thus	ရ်သံဝံ၊ ရ်ဝံ ဤကဲ့သို့၊ ဤသို့ ဇဝံ

ပြကိုဟ်ဟန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Enough	ဗွဲမရုံဂပ်၊ ဗွဲမွဲဒုတ်၊ ရုံဂပ်ရ	လုံလောက်စွာ၊ သင့်လျော်စွာ၊ လုံလောက်ပြီး	အလံ
Why?	မူဟိုတ်ရော ဘာကြောင့်လဲ ကသွာ၊ ကေန
Therefore	ဟိုတ်ရှ်ရ ထိုကြောင့် တသွာ၊ တေန
Or	ဟံ့သေင်သင်ှ် သို့မဟုတ် ဥဒါဟု၊ အထဝါ
Certainly	ဗွဲဇကန္တ၊ ဗွဲစွတ် စင်စစ်အားဖြင့် ဝေ၊ ဟဝေ၊ အဒ္ဓါ
Sometimes	ကာလလဆောင် ရံခါ၊ တရံတခါမျှ ကဒါဖိ
As	ညင်ရံ၊ တုတ်တညင်ရံ သကဲ့သို့ ယထာ
Thus far	နဗွတ်ဂလိုင်ဝံ ဤမျှလောက် ဇုတ္တာဝတာ
So	ညင်သင်ှ်၊ တုတ်တညင်ရံ သင်ှ်ကိုရ ထိုကဲ့သို့၊ ထိုနှင့်အတူ တထာ
But	မိန်ှ်ကိုလေဝ် ထိုသို့လည်း၊ သို့သော် တထာပိ
Although	ကိုလေဝ် သော်လည်း အပိ
In that instance	ပွဲချိန်ခဏှ် ထိုခဏချင်း သပဒိ
Quickly	ဗွဲမပြတ် လျင်မြန်စွာ သီဃ
Howmuch	ဗွတ်ပွဲစိဂလိုင် ဘယ်လောက် ကိဝ
Slowly	လဇလဇ၊ သိုက်သိုက်ဗွဲမ လဇယ နှေးနှေး၊ ဖြည်းဖြည်းစွာ သနိကံ
Instantly	ဗွဲမပြတ်ခပြတ် ချက်ခြင်း သဟသာ
In vain; gratis	သူးသူး အချည်းနှီး မုခါ
In every way	ဗွဲပကာရအိုသို၊ ဗွဲအကာ ရအိုသို အချင်းခပ်သိမ်း၊ ခပ်သိမ်း သောအချင်းအရာအားဖြင့် သဗ္ဗထာ
Everywhere	ပွဲအရာအိုသို အလုံးစုံသောအရာ၌ သဗ္ဗတ္ထ
Around	ဗွဲပီပူ ထက်ဝန်းကျင် သမန္တာ
What?	ပသင်ှ်ရော ဘာလဲ ကိ
Whatever	မမိက်ကိုပွဲပွဲ တစုံတခု ယံက်ဗွဲ
Through	နပွဲဒမြေပ်၊ နအကြာ တလျှောက်၊ ထုတ်ချင်း အန္တရေန
Do not	လွ မ မာ
O; dear	ဟံ့၊ ဟိုယ်၊ ဟံ့ညးသိုက် အို၊ အိုချစ်ဆွေ ဟော၊ ဘော
Good morning	ကိုဟ်တသိုက်ညီ (ဂလာန်ရာ ဒနာမိက် ကုညးညွှင် လွှ် နဂယး) ချမ်းသာပါစေ၊ ကောင်းချီး မင်္ဂလာဖြစ်ပါစေ (နံက်နွတ် ဆက်စကား) သုပ္ပဘာတံ

၅၀

မြကိုဟ်ဟန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
A long period	ဗွဲမလံကာဖါ ကြာမျင့်စွာ စီရံ
If	ယဝ်ရ လျှင်၊ အကယ်၍ ယဒါ၊ စေ၊ သစေ
Once	ဗွဲတ်ဗွဲဝါ တကြိမ် သက်
Thus	ရံၚ် ဤသို ဣတိ
Again	ဗွဲလှ်ဗွဲန် တဘန် ပုန
So far	ဗွဲတ်ဂလိုင်ဂ် ထိုမျှလောက် တာဝ၊ တာဝတာ
As far as	ဩနဗွဲတ်ဗွဲ အကြင်မျှလောက် ယာဝ၊ ယာဝတာ
Oh!	ဩ၊ ဩအသင်ကွေံရ အမယ်လေး၊ အံ့ဩစရာ ပါကလား အဟော
Ah!	ဟး (မူၚ်ရော) ဟား (ဘာဖြစ်လဲ) ဟာ
Perhaps	ဂ်မာန်ကိုဟာရောတီ၊ လော် ဂ်ၚ် ဖြစ်နိုင်မည်လည်းမသိ၊ ဖြစ် ကောင်းဖြစ်တန်ရာ အပွေဝ
Arter that	ကြဲနဂ် ထိုနောက် အထ
Shame!	ချေဟ်ဂွကွေံရဏး၊ ကျဟ် မွဲကွေံ ထွီၚ်ဂုဏ်ရော၊ စက်ဆုပ်စရာ ဓ ^၀
Secretly	ဗွဲမရနက်ဗွဲန် တိတ်တဆိတ်၊ လျှိုၚ်ဂုဏ်သော အားဖြင့် ခဟော
In the presence	ဗွဲမတူရဂတမုက် မျက်မှောက်မှာ သမ္မုခါ
Else	ဗွဲဗွဲညောင်ကို အခြားတပါးလည်း အပိစ
Surely; certainly	ဗွဲဗွဲကန္တ၊ ဗွဲစုတ် စင်စစ်အားဖြင့်၊ အမှန်အား ဖြင့် ဓုဝံ
Frequently	လျိုန်၊ ဗွဲဏှေံဗွဲဏှေံ အမြဲ၊ ခဏခဏ နိစ္စံ

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

(36) NUMERICALS
Ordinals
အင်္ဂလိပ်

	သင်္ချာ အနတ္တမသင်္ချာ မွန်	သင်္ချာ။ အနတ္တမသင်္ချာ။ မြန်မာ	သင်္ချာ။ အနတ္တမသင်္ချာ။ ပါဠိ
First	ပဌမ ပဌမ ပဌမ
Second	မရနက်ကိုဓါ နှစ်ခုမြောက် ဒုတိယ
Third	မရနက်ကိုပိ သုံးခုမြောက် တတိယ
Fourth	မရနက်ကိုပန် လေးခုမြောက် စတုတ္ထ
Fifth	မရနက်ကိုမသန် ငါးခုမြောက် ပဉ္စမ
Sixth	မရနက်ကိုတြ ခြောက်ခုမြောက် ဆဌမ
Seventh	မရနက်ကိုထပ် ခုနစ်ခုမြောက် သတ္တမ
Eighth	မရနက်ကိုဒစံ ရှစ်ခုမြောက် အဋ္ဌမ
Ninth	မရနက်ကိုဒစိတ် ကိုးခုမြောက် နဝမ
Tenth	မရနက်ကိုစုံ ဆယ်ခုမြောက် ဒသမ

Cardinals	မူလသင်္ချာ။	မူလသင်္ချာ။	မူလသင်္ချာ။
One	ဥ တစ် ဇက်
Two	ဓါ နှစ် ဒွေ, ဒွိ ^၀
Three	ပိ သုံး တယော
Four	ပန် လေး စတ္တာရော
Five	မသန် ငါး ပဉ္စ
Six	တရံ ခြောက် ဆ
Seven	ထပ် ခုနစ် သတ္တ
Eight	ဒစံ ရှစ် အဋ္ဌ
Nine	ဒစိတ် ကိုး နဝ
Ten	စုံ တဆယ် ဒသ
Eleven	စုံဥ ဆယ်တစ် ဇကာဒသ
Twelve	စုံဓါ ဆယ်နှစ် ဒွါဒသ
Thirteen	စုံပိ ဆယ်သုံး တေရသ
Fourteen	စုံပန် ဆယ်လေး စတုဒ္ဒသ
Fifteen	စုံသန် ဆယ်ငါး ပဉ္စဒသ
Sixteen	စုံတြ ဆယ်ခြောက် သောဠသ
Seventeen	စုံထပ် ဆယ်ခုနစ် သတ္တဒသ၊ သတ္တရသ

အင်္ဂလိပ်	ဗွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Eighteen	စွဲဒစံ ဆယ်ရှစ် အဋ္ဌာဒသ၊ အဋ္ဌာရသ
Nineteen	စွဲဒစိတ် ဆယ်ကိုး ဇူကူနဝီသတိ
Twenty	ခါစှော နှစ်ဆယ် ဝီသတိ
Twenty-one	ခါစှောပွဲ နှစ်ဆယ်တစ် ဇူကဝီသတိ
Twenty-two	ခါစှောခါ နှစ်ဆယ်နှစ် ဒွေဝီသတိ၊ ဗာဝီသတိ
Twenty-three	ခါစှောပိ နှစ်ဆယ်သုံး တေဝီသတိ
Twenty-four	ခါစှောပန် နှစ်ဆယ်လေး စတုဝီသတိ
Twenty-five	ခါညသုန် နှစ်ဆယ်ငါး ပဉ္စဝီသတိ
Twenty-six	ခါစှောတရ နှစ်ဆယ်ခြောက် ဆဗ္ဗဝီသတိ
Twenty-seven	ခါစှောထပ် နှစ်ဆယ်ခုနစ် သတ္တဝီသတိ
Twenty-eight	ခါစှောဒစံ နှစ်ဆယ်ရှစ် အဋ္ဌဝီသတိ
Twenty-nine	ခါစှောဒစိတ် နှစ်ဆယ်ကိုး ဇူကူနတ်သတိ
Thirty	ပိစှော သုံးဆယ် တိသတိ
Thirty-one	ပိစှောပွဲ သုံးဆယ်တစ် ဇူကတ်သတိ
Thirty-two	ပိစှောခါ သုံးဆယ်နှစ် ဗာတ္တိသတိ၊ဗာဝီသတိ၊ ဗတ္တိသတိ ဒုတ္တိသတိ ဒုတ္တိသ
Thirty-three	ပိစှောပိ သုံးဆယ်သုံး တေတ္တိသတိ
Thirty-four	ပိစှောပန် သုံးဆယ်လေး စတုတ္တိသတိ
Thirty-five	ပိညသုန် သုံးဆယ်ငါး ပဉ္စတိသတိ
Thirty-six	ပိစှောတရ သုံးဆယ်ခြောက် ဆတ္တိသတိ
Thirty-seven	ပိစှောထပ် သုံးဆယ်ခုနစ် သတ္တတိသတိ
Thirty-eight	ပိစှောဒစံ သုံးဆယ်ရှစ် အဋ္ဌတိသတိ
Thirty-nine	ပိစှောဒစိတ် သုံးဆယ်ကိုး ဇူကူနစတ္တာလီသတိ
Forty	ပန်စှော လေးဆယ် စဗ္ဘာလဝီသတိ
Forty-nine	ပန်စှောဒစိတ် လေးဆယ်ကိုး ဇူကူနပညာသ
Fifty	မသုန်စှော ငါးဆယ် ပညာသ
Sixty	တရစှော ခြောက်ဆယ် ဆဋ္ဌိ
Sixty-nine	တရေစှောဒစိတ် ခြောက်ဆယ်ကိုး ဇူကူနသတ္တတိ
Seventy	ထပ်စှော ခုနစ်ဆယ် သတ္တတိ

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Seventy-nine	ထပ်ရှောဒစိတ် ခုနစ်ဆယ်ကိုး ဇူကူနာသီတိ
Eighty	ဒစောံရှော ရှစ်ဆယ် အာသီတိ
Eighty-nine	ဒစောံရှောဒစိတ် ရှစ်ဆယ်ကိုး ဇူကူနနဂုတိ
Ninety	ဒစိတ်ရှော ကိုးဆယ် နဂုတိ
Ninety-nine	ဒစိတ်ရှောဒစိတ် ကိုးဆယ်ကိုး ဇူကူနသတံ
One hundred	ကွံ (ခွဲကွံ) ကွမ် တရာ သတံ
Two "	ခါကွံ နှစ်ရာ ဒွဝံသတံ
Three "	ပိကွံ သုံးရာ တိသတံ
Four "	ပန်ကွံ လေးရာ စတုသတံ
Five "	မသုန်ကွံ ငါးရာ ပဉ္စသတံ
Six "	တြိကွံ ခြောက်ရာ ဆသတံ
Seven "	ထပ်ကွံ ခုနစ်ရာ သတ္တသတံ
Eight "	ဒစောံကွံ ရှစ်ရာ အဋ္ဌသတံ
Nine "	ဒစိတ်ကွံ ကိုးရာ နဝသတံ
One thousand	လှို (ခွဲလှို) တထောင် သဟဿံ
Two "	ခါလှို နှစ်ထောင် ဒွဝံသဟဿံ
Three "	ပိလှို သုံးထောင် တိသဟဿံ
Nine "	ဒစိတ်လှို ကိုးထောင် နဝသဟဿံ
Ten "	စှိုလှို (ခွဲလက်ချောတ်) တသောင်း ဒသသဟဿံ
Ninety "	ဒစိတ်ရှောလှို ကိုးသောင်း နဂုတိသဟဿံ
Hundred "	ကွံလှို=လက် (လက်ဇော် သိန်း ကေတ်။ အတိုင် နမန်တမ္မာ တော်ဂ် ကိုဋ်,ညးဂးရ။ ကိုဋ် ချောတ်ရံပံသမ္ဘိကေတ်ညိ) သိန်း သတသဟဿံ လက္ခံ
Million	စှိုလက် သန်း ဒသလက္ခ
Ten Million	ကိုဋ် (ကိုဋ်ဇော်ကေတ်)	ကုဇေ ကောဋိ
Hundred million	စှိုကိုဋ် ဆယ်ကုဇေ ဒသကောဋိ
Thousand million	ကွံကိုဋ် ကုဇေတရာ သတကောဋိ
Hundred billion	ပြကောဋိ ပကောဋိ ပကောဋိ
Thrillion	စှိုလှိုပြကောဋိ သောင်းပကောဋိ ဒသသဟဿ ပကောဋိ

(37) PRONOUNS

အင်္ဂလိပ်	သဗ္ဗနာမ်ဂမ္ဘိုင်။ ဗွန်	သဗ္ဗနာမ်များ။ မြန်မာ	သဗ္ဗနာမ်ကန်။ ပါဠိ
All; every	အိုတ်သို ခပ်သိမ်း၊ အလုံးစုံ သဗ္ဗ
Another	မွဲညောင် အခြားတပါး အည
Any	ဗြဲ အကြင် ယ
Other	ညောင်အာ အခြား ဣတရ
Which	မူရ် ဘယ်ဟာ ကတရ
Who (mas.)	မူရ်ညးမွဲ ဘယ်သူ ပုံ) ကော(ပုံ)
Who (fem.)	မူရ်မြဲမွဲ ဘယ်သူမ(ဣ) ကာ (ဣ)
What or which	ပသ် အဘယ် ကံ, ကိ
Whose	မူရ်ဒဒက်တကိုညးမွဲ ဘယ်သူ၏ ကဿ
Whom	မူရ်ဟိုန်ညးမွဲ ဘယ်သူကို ကံ
This (man or woman)	င်ညးဝံ ဤသူသည် အယံ
This man's	ဒဒက်တကိုတြိုင်ဝံ ဤယောက်ျား၏ အဿ၊ ဣမဿ
This woman's	ဒဒက်တကိုမြိုင်ဝံ ဤမိန်းမ၏ အဿာ၊ ဣမိဿာ
These (men or women)	င်ညးတံဝံ ဤသူတို့သည် ဣမေ
Of these men	ဒဒက်တကိုတြိုင်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဤယောက်ျားများ၏ ဣမေသံ
Of these women	ဒဒက်တကိုမြိုင်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဤမိန်းမများ၏ ဣမာသံ
These things	အရာဝတ္ထုဂမ္ဘိုင်ဝံ ဤအရာဝတ္ထုများ ဣမာနိ
That man	င်တြိုင် ထိုယောက်ျားသည် ဇသော
To that man	နီဇရေင်ညးဝံ ထိုသူထံသို့ ဇတံ
To that man	ကုညးဝံ၊ ကုတြိုင် ထိုသူအား ဇတဿ
That man's	ဒဒက်တကိုတြိုင် ထိုယောက်ျား၏ ဇတဿ
That woman	င်မြိုင် ထိုမိန်းမသည် ဇသာ
Of that woman	ဒဒက်တကိုမြိုင် ထိုမိန်းမ၏ ဇတိဿာ
Those women	င်မြိုင်ဂမ္ဘိုင် ထိုမိန်းမတို့သည် ဇတာ၊ ဇတာယေ
Of those women	ဒဒက်တကိုမြိုင်ဂမ္ဘိုင် ထိုမိန်းမတို့၏ ဇတာသံ
That thing	အရာဝတ္ထု ထိုအရာဝတ္ထု ဇတံ၊ တံ
Those things	အရာဝတ္ထုဂမ္ဘိုင် ထိုအရာဝတ္ထုများ တာနိ
Any body	င်ညးမမိက်ကိုမွဲမွဲ တစ်စုံတယောက်သောသူသည် ယောကောစိ

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Of anybody	ဤဒေက်တကိုညးမမိက် ကိုဗွဲဗွဲ	အကြင်တစုံတယောက် သောသူ၏	ယဿကဿစိ
By anybody	မိန်ညးမမိက်ကိုဗွဲဗွဲ၊ (ဗွဲ)	တစုံတယောက်သောသူ သည်၊ (အားဖြင့်)	ယေနကေနစိ
Any thing	ဝတ္ထုမမိက်ကိုဗွဲဗွဲ တစုံတခုသောဝတ္ထု၊ ယံကိဉ္စိ ^၀
Somebody	င်ညးလို့၊ အချို့သောသူသည် ကောစိ
Of somebody	ဒေက်တကိုညးလို့၊ အချို့သောသူ၏ ကဿစိ
By somebody	မိန်ညးလို့၊ (ဗွဲ) အချို့သောသူသည်၊ (အားဖြင့်)	ကေနစိ
Some men	င်ကြါလို့ဂမ္တိုင်၊ နညးလို့၊ ဂမ္တိုင်	အချို့သော ယောက်ျားတို့ သည်၊ အချို့သောသူတို့သည်	ကေစိ
Some thing	အရာဝတ္ထုလို့၊ အချို့သောအရာဝတ္ထု၊ ကိဉ္စိ ^၀
Certain	မဒ်ဗွဲဗွဲ၊ ဟံင်ပြာကတ်	အခြားတပါးမထင်ရှား.....	အညတရ
Single	ဗွဲဝင် တခုတည်း ဇုက

SENTENCES (IN ORDER)	ဝါကျဂမ္တိုင် (ဗွဲလွှေင်)	(1)	ဝါကျများ။ (အစဉ်အတိုင်း)	ဝါကျနိ (အနတ္တမေန)
အင်္ဂလိပ်	မွန်		မြန်မာ	ပါဠိ
Goes	ပံ့အာရ (အာရ) သွား၏၊ သွားသည် သွားသည် ဂစ္ဆတိ
Sits	ဂဇံရ ထိုင်သည် ထိုင်သည် နိသီဒတိ
Runs	ဂြေပ်ရ ပြေးသည် ပြေးသည် ဓါဝတိ
Sleeps	သတိက်ရ အိပ်သည် အိပ်သည် သယတိ
Stands	တန်တရ ရပ်တည်သည် ရပ်တည်သည် တိဋ္ဌတိ
Cooks	တုမ်ရ၊ ဖျိုန်ရ ချက်သည် ချက်သည် ပစတိ
1. He goes	ညးအာရ၊ ခေံအာရ သူသွားသည် သူသွားသည် သောဂစ္ဆတိ
2. They go	ညးတံ အာအိုတ်ရ သူတို့သွားကြသည် သူတို့သွားကြသည် တေ ဂစ္ဆန္တိ
3. I Sit	အဂဇံရ ကျွန်ုပ်ထိုင်သည် ကျွန်ုပ်ထိုင်သည် အဟံ နိသီဒါမိ
4. We sit	ဟိုဂဇံအိုတ်ရ ကျွန်ုပ်တို့ထိုင်ကြသည် ကျွန်ုပ်တို့ထိုင်ကြသည် မယံ နိသီဒါမ

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
5. Thou runst	တူအဲဂြေပ်ရ သင် ပြေးသည် တွံ ဓါဝတိ
6. You run	မူးတံဂြေပ်အိုတ်ရ သင်တို ပြေးကြသည် တုမေ ဓါဝထ
7. She cooks	ညးမြ တုမ်ဖျိန်ရ သူမ ချက်သည် သာ ပစတိ
8. They cook	ညးမြဂမ္တိုင်ဖျိန်အိုတ်ရ သူမများ ချက်ကြသည် တာ ပစန္ဒိ
9. I sleep	အဲ သတိက်ရ ကျွန် အိပ်သည် အာဟံ သယာမိ
10. We run	ပျိ ဂြေပ်အိုတ်ရ ကျွန်တို့ ပြေးကြသည် မယံ ဓါဝါမ
11. Thou standst	တူအဲ တန်တရ သင် ရပ်တည်သည် တွံ တိဋ္ဌတိ
12. You stand	မူးတံ တန်တအိုတ်ရ သင်တို ရပ်တည်ကြသည် တုမေ တိဋ္ဌထ
13. He sleeps	ညး သတိက်ရ သူ အိပ်သည် သော သယတိ
14. She sits	ညးမြ ဂဇံရ သူမ ထိုင်သည် သာ နိသီဒတိ
15. I go	အဲ အာရ ကျွန် သွားသည် အာဟံ ဂစ္ဆာမိ
16. We stand	ပျိ တန်တအိုတ်ရ ကျွန်တို့ ရပ်တည်ကြသည် မယံ တိဋ္ဌာမ

(2)

Gives	ပံ့ကိုရ (ကိုရ) ပေး၏ (ပေးသည်) ဒေတိ
Ploughs	ဇိက်ဗုရ လယ်ထွန်သည် ကသတိ
Sells	သွံရ (သွံဏာရ) ရောင်းသည် ဝိညိဏာတိ
Does	သွရ၊ ကောန်ရ ပြုသည်၊ လုပ်သည် ကရောတိ
Makes	ကောန်ကောင်ကာရ၊ ခွံဗဒ်ရ အလုပ်လုပ်သည်၊ လုပ်ကိုင်သည် ကရောတိ
Instructs	ကိုဩဝါဒရ၊ ဗကတကိုရ ဩဝါဒပေးသည်၊ သင်ပြသည် ဥဂ္ဂဏာပေတိ
Writes	ချူလိက်ရ၊ ကြေလိက်ရ စာရေးသည် လိခတိ
Transcribes	ချူကြေရ၊ ချူကြေကွဲစောံရ ကူးရေးသည် လိခတိ
Brings	ရေင်တျိုင်နင်ရ၊ ကေတိနင်ရ ယူဆောင်လာသည် အာဟရတိ
Plays	ဝေင်ဖြိုင်ရ ကစားသည် ကီဋ္ဌတိ
Shoots	ပန်ခေင်ရ ပစ်ခတ်သည် ဝိဇ္ဇာတိ

1. The man goes to the (or his) village.
 မွန်။ ကြိုင် စ' ကွာန်ခေရ။ (အာကွာန်ခေရ)
 မြန်မာ။ ယောက်ျားသည် (သူ၏) ရွာသို့ ပြန်သွားသည်။
 ငါဠိ။ ပုရိသော ဂါမ် ဂစ္ဆတိ။
2. The women cook rice.
 ညးဖြိုင်မြိုင် ဖျိုင်ပိုင်အိုတ်ရ။
 မိန်းမများ ထမင်းချက်ကြသည်။
 ဣတ္ထိယော ဘတ္တံ ပစန္တိ။
3. The farmers plough the field.
 သွာဗုဂ်မြိုင် ဇိက်ဗုအိုတ်ရ။
 လယ်သမားများ လယ်ထွန်ကြသည်။
 ကဿာကာ ခေတ္တံ ကသန္တိ။
4. The merchant sells (his) goods.
 ညးဗိုက် သွံဗိုက် ညးရ။
 ကုသည်သည် သူ၏ကုန်စည်ပစ္စည်းကို ရောင်းသည်။
 ဝါဏိဇ္ဇော ဘဏ္ဍာနိ ဝိလ္လိဏာတိ။
5. Carpenters make furniture.
 အွာဝဗုဂ်မြိုင် ခွံအပေါတ်ကြိယာဗာ သို အိုတ်ရ။
 လက်သမားများ အိမ်ထောင်ပရိဘောဂကို လုပ်ကြသည်။
 ဝဗုဂ်နော ဂေဟဘဏ္ဍာနိ ကရေန္တိ။
6. The teacher instructs the children.
 အွာဒလေဝံဗြောန် ကောန်ဗုဂ်သုတ်ဂ်မြိုင်ရ။
 ဆရာသည် ကလေးသူငယ်များကို သင်ကြားဆုံးမသည်။
 ဂရ ဒါရကေ ဥဂ္ဂဏာပေတိ။
7. The scribe copies a manuscripts.
 ညးမချူကြေ် (အွာကွေတ်) ချူကြေ်ကွဲစွာလိက်ပတ်ရ။
 စာရေးစာချီသည် ကျမ်းစာကို ကူးရေးသည်။
 လေခကော ပေါတ္ထကံ လိခတိ။
8. The slaves bring firewood
 ဒိုက်ဂ်မြိုင် ရေင်တုင်နင် အောဟ်အိုတ်ရ။
 ကျွန်များသည် ထင်းကို ယူဆောင်လာသည်။
 ဒါသာ ဒါရူနိ (ကဋ္ဌာနိ) အာဟရန္တိ။

- 9. **The boys play on the road.**
 ကောန်ဗုတ်ဂမ္တိုင် ဝေင်ဣုဂ္ဂိုဏ်း (ပွဲဂ္ဂိုဏ်း) အိုတ်ရ။
 ကလေးများ လမ်းပေါ်မှာ (လမ်းထဲမှာ) ကစားကြသည်။
 ဒါရကာ မဂ္ဂေ ကီဇန္တိ။
- 10. **The potters sell pots.**
 သွာလွာန်ဂမ္တိုင် သွံထွဲအိုတ်ရ။
 အိုးသမားများ အိုးများကို ရောင်းကြသည်။
 ကုမ္မကရာ စာဗိုဇော ပိတ္တိဏန္တိ။
- 11. **The hunter shoots at deer.**
 လှပန်ဗြဲရ။
 မုဆိုးသည် ဒရယ်ကိုပစ်ခတ်သည်။
 ဗျာဇော မိဂံ ပိတ္တိတိ။
- 12. **Labourers (do their) work.**
 သွာကဇောန်ဂမ္တိုင် ကောန်ကဇောန်ညးတံအိုတ်ရ။
 အလုပ်သမားများ သူတို့၏အလုပ်ကို လုပ်ကြသည်။
 ကမ္မကရာ ကမ္မာနိ ကရောန္တိ။
- 13. **The millionaire distributes wealth among the poor.**
 သေဗ္ဗိပေါပရအိဗြဲကုညးဒိုက်ဂတ်တံရ။
 သူဌေးသည် ဆင်းရဲသားများအား ပစ္စည်းကို ခွဲဝေပေးသည်။
 သေဗ္ဗိဒဗ္ဗိဗ္ဗါနံ ဓနံ ဒေတိ။ (ပိတဇ္ဇတိ)
- 14. **The king protects (or rules) the country.**
 သွိုင်မင်ပွဲဗျင်ရ။ (အုပ်စုဗျင်)
 စင်းသည် တိုင်းပြည်ကို စောင့်ရှောက်သည်။ (အုပ်ချုပ်)
 ရာဇာ ရဋ္ဌ ပါလေတိ။
- 15. **Weavers make cloths.**
 သွာယန်သေဝ်ဂမ္တိုင် ခွံယတ်အိုတ်ရ။ (တုတ်ယတ်)
 ယက်ကန်းသည်များ ပိတ်ထည်ကိုပြုလုပ်ကြသည်။ (ယက်ကြသည်။)
 ပေသကာရာ ဝတ္ထာနိ ကရောန္တိ။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

(3)

အင်္ဂလိပ်	ဗွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Lives	ပုံပဇတ်ရ (ပဒတ်ရ) နေ၏ (နေသည်) ဝသတိ
Bathes	ဟုံ့၊်ရ ရေချိုးသည် နှာယတိ
Wanders	ဂေတ်လန်ရ လှည့်လည်သည် အာဟိဏ္ဍတိ
Drinks	သုင်ရ သောက်သည် ပိတိ
Eats	စရ စားသည် ဘူတိ
Buys	ရာန်ရ ဝယ်သည် ကိဏာတိ
Studies; learns	ကတ်လုတ်လိက်ရ စာကျက်သည် ဥဂ္ဂဏာတိ
Beats	စင်တက်ရ ရိုက်နှက်သည် ပဟရတိ
Scolds; abuses	ကွေဟ်လက်ရ ဆဲရေးသည် အက္ခောသတိ

1. My father lives in the village.

မအံတ်အဲ ပဒတ်ပွဲကွာန်ရ။
 ကျွန်ုပ်၏အဘေ ရွာမှာနေသည်။
 မယှံ ပိတာ ဂါမေ ဝသတိ။

2. Where do your brothers live?

ကောဒေံကောန်တုတ် မူရ်ဋ္ဌာန်ခွဲ မပဒတ်အိုတ်ရော။
 သင်၏ညီအစ်ကိုများ ဘယ်မှာနေကြသလဲ။
 တုယှံ ဘာတရော ကုဟိံ ဝသန္တိ။

3. His mother brings rice.

မိခေံ (မိညး) ကေတ်နင်သုရ။
 သူ၏အမေ ဆန်ယူလာသည်။
 တဿ မာတာ တဏ္ဍုလံ အာဟရတိ။

4. Our (maternal) uncle is bathing.

အမူဟို (ဒေံမိ) ဟုံ့၊်ဋ္ဌင်၊်ရ။
 တို့ဦးလေး (အမေ၏မောင်) ရေချိုးနေသည်။
 အမှာကံ မာတုလော နှာယတိ။

5. Her aunt is eating (boiled) rice.
 သီညးမြိၣ် စၣ်ပုင်ရ။
 သူမ၏အဒေါ် ထမင်းစားနေသည်။
 တဿာ မာတုလာနီ ဘတ္တိဘုဇ္ဇတိ။
6. Their grandfather is taking rice-gruel.
 အပါဇ္ဇော်ညးမြိတ်ၣ် သုင်ခွံင်ယာဂရ။ (ပုင်စိုတ်လေဝ်ဂး)
 သူမတို့၏အဘိုး ယာဂကိုသောက်နေသည်။ (ဆန်ပြုတ်လည်းဆို၏။)
 တာသံ အယျကော ယာဂံ ပိဝတိ။
7. Their fathers are wandering in the forests.
 မအံက်ညးတံၣ် ဂေတ်လန် ဂဇှင်ခွံင်ပွဲပြိုင်အိုတ်ရ။
 သူတို့၏အဘေများ တောများမှာ လှည့်လည်နေကြသည်။
 တေသံ ပိတရော ဝနေသု အာဟိဏ္ဍန္တိ။
8. Your grandsons are drinking water.
 ကောန်စံတြုမ္မးတံဂမ္မိၣ် သုင်ခွံင်သုၣ်အိုတ်ရ။
 သင်တို့၏မြေးယောက်ျားများ ရေသောက်နေကြသည်။
 တုမှာကံ နတ္ထာရော ဥဒကံ ပိဝန္တိ။
9. His elder brother buys ghee.
 ကောဇော်ညးၣ် ရာန်ကွေင်ဗဂုတ်ရ။
 သူ၏အစ်ကိုကြီး ထောပတ်ဝယ်သည်။
 တဿ ဇေဋ္ဌဘာတာ ဃတံ ကိဏာတိ။
10. My daughter cooks (or prepares) curries.
 ကောန်မြိအဲ ဖျိုန်သွဂမ္မိၣ်ရ။
 ကျွန်ုပ်၏သမီး ဟင်းများချက်သည်။
 မယု ဓမ္မိတာ ဗျဉ္ဇနာနိ ပစတိ။
11. Our sons bathe in the tank.
 ကောန်တြုပိဂမ္မိၣ် ဟံ သုၣ်ပွဲလစသုတ်အိုတ်ရ။
 တို့သားများ ရေကန်ငယ်မှာ ရေချိုးကြသည်။
 အမှာကံ ပုတ္တာ ဝါပိယံ နှာယန္တိ။
12. The Brahman's nephew studies the Dhamma.
 ကွန်မြိမ္မး ကတ်လုတ်ခင်ရ။
 ပုဏ္ဏားတူယောက်ျား တရားကိုသင်ယူသည်။
 မြာဟ္မဏဿ ဘာဂိဏေယျော ဓမ္မံ ဥဂ္ဂဏာတိ။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

13. The (female) cousin's brother beats his (male) cousin.

ကောဒေံညးမြ ဝှင်တက် ကောဒေံညးတြိရ။
ညီအစ်ကိုမက ညီအစ်ကိုယောက်ျားကိုရိုက်ပုတ်သည်။
နနန္ဒာယာတာတာ သာလံ ပဟရတိ။

14. The husband gives curd to his wife.

တြိတုသို ကိုဒ်တ်ဂအုတ်ကုသန္တာညးရ။
လင်က သူ၏မယားအား ဒိန်းခဲစိမ်းကိုပေးသည်။
ဘတ္တာ ဘရိယာယ ဒမိ ဒေတိ။

15. His sister scolds her mother-in-law.

ဒေံမြညးဂှ် ကွေဟ်လက်ခါသီမြေံရ။
သူ၏ညီမသည် သူမ၏ယောက္ခမမိန်းမကိုဆဲသည်။
တထာဘဂိနီ သသံ၊ အက္ခောသတိ။

(4)

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
To wash	တုဟ်နကြကြာတ် ဆေးကြောရန် ဝေရိပိတုံ
Having gone.	အာတု သွား၍ ဂန္ဓာ
To eat	တုဟ်နစ စားရန် ဘုဗ္ဗိတုံ
To drink	တုဟ်နသုင် သောက်ရန် ပိပိတုံ
Object of the eye	ရုပ် ရုပ်=အဆင်း ရူပံ
Sound	ရမျှင် အသံ သဒ္ဓေါ
Smell	အမြဲ အနံ့ ဂန္ဓော
Taste	ရှို အရသာ ရသော
Word	ဂလာန် စကား ဝါစာ
Is	ပံ့နွံတ်ရ၊ (နွံတ်ရ) ရှိ၏ (ရှိသည်) အတ္ထိ
Aches	ဂိကတာန်ရ နာသည် ရုဇတိ
Tells; speaks	ဟိုအရေင်ရ စကားပြောသည် ဘာသတိ
Likes	သိုက်စိုတ်ရ၊ ဒးစိုတ်ရ နှစ်သက်သည်၊ ကြိုက်သည်	နန္ဒတိ
Wishes	ဒးဝှင်စိုတ်ရ။ အလိုရှိသည်။	ဣန္ဒတိ
We brought	ဟိုကေတ်နင်တုရ တို့ယူလာပြီး အာဟရိမှာ
We see	ဟိုဆိုညာတ်အိုတ်ရ၊ တို့တွေ့မြင်ကြသည်။	ပသာမ
Hears	မိင်ရ ကြားသည် သုဏာတိ
Tastes	စေင်ရံင်ရ၊ ဒင်စေင်ရံင်ရှိုရ မြီးသည် သာယတိ
Smells	ဒင်သမူရ အနံ့ခံသည် ဃာယတိ
Feels or touches	တုတ်ဒွံရ၊ ဒူလုတ်ရ တွေ့ထိသည် ဖုသတိ

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

1. You go to the market and bring some fresh butter.
 ကောန်တု အာဖျာတု ညှင်ကေတ်နင်ကွေင်တု (ကွေင်ဗျာတ်) လှိုညိညညိ။
 သင်သည် ဈေးသိုသွားပြီး အချိုဆီဦး (ထောပတ်) ကိုယူလာပါ။
 တံ့ အာပဏံ ဂတွာ နဝနီတံ အာဟရာဟိ။
2. The cook likes (to eat) mutton.
 ဂြောပ် (ညးမဖျိုန်ပိုင်သွ) တုဟ်နစဖျုန်သိုဒးဂွင်ရ။
 စဖိုသည် (ထမင်းချက်သူ) သိုးသားကို စားရန်အလိုရှိသည်။
 သုဒေ'ဉ္စကမံသံ ဘုဇ္ဇိတံ ဣစ္ဆတိ။
3. We brought sweet-meats from shops.
 နူဖျာဂမ္ဘိုင် ပိုကေတ်နင်ကွေင်စုဘတ်ဘတ်တုရ။
 ဈေးဆိုင်များမှ တိုက အချိုမုန့်များယူခဲ့ကြပြီ။
 မယံအာပဏေဟိ ပူဝေ အာဟရိမှ။
4. Do You like to eat yams?
 ကောန်တု မိက်ဂွံစ ကွဲဂမ္ဘိုင်ဟာ။
 သင်သည် မြောက်ဥများကိုစားချင်သလား။
 တံ့ ကနေ ဘုဇ္ဇိတံ ဣစ္ဆသိ။
5. We like to drink milk.
 ပို မိက်ဂွံသင် ခုတ်တုရ။
 တိုက နို့သောက်ချင်ကြသည်။
 မယံ ဒီရံ ပိဝိတံ ဣစ္ဆာမ။
6. The thief cut my arm with a knife.
 ကမုတ် နကိုမြ သကုတ်ကွေံ သပါတ်အဲတုရ။
 သူခိုးသည် ထားဖြင့် ကျွန်ုပ်၏လက်ရုံးကိုဖြတ်လိုက်ပြီး။
 စောရော သထွေနေ မမ ဗာဟု ဆိဗ္ဗိ။
7. We see objects with our eyes.
 နကိုမတ်ပို ပိုဂွံညာတ်ကေတ် ရပွါရီဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။
 ကျွန်ုပ်တို့၏မျက်စေ့များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ရူပါရုံများကိုမြင်ကြသည်။
 မယံ အမှာကံ အက္ခိဟိ ရူပါရီ ပဿာမ။
8. They hear sounds with their ears.
 နကိုကတောင်ညးတံ ညးတံ ဂွံမိင်ကေတ် ရမျာင်ဂမ္ဘိုင် အိုတ်ရ။
 သူတို့နားများဖြင့် အသံများကို သူတို့ကြားကြသည်။
 တေ တေသံ ကဏ္ဍေဟိ သဒ္ဓေ သုဏန္တိ။

ပြကိုယ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

9. I taste with my tongue.

နကိုဏ္ဍာ်အဲ အဲစစင်ရ၊ (အဲဒုင်ရှိုရ)
ကျွန်ုပ်လျှာဖြင့် ကျွန်ုပ်မြီးသည်။
အာဟံ မမ ဇိဝှာယ ရသေ သာယာမိ။

10. You smell with your nose.

နကိုမုတ်တုအဲ တုအဲ ဒုင်သမူအမြှာရ၊
သင်၏နှာခေါင်းဖြင့် သင်အနံ့ခံသည်။
တွံ တဝ နှာသုယ ဂန္ဓံ ဃာယသိ။

11. We felt cold and heat with our bodies.

နခန္ဓကယပိုဂမ္ဘိုင် ပိုတွတ်ဒွဲလှုတ်ဂမ္ဘိုင် ဒိုတ်ရ၊
ကျွန်ုပ်တို့၏ကိုယ်ခန္ဓာများဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့အပူအေးကိုတွေ့ထိကြသည်
မယံအမှာကံ ကာယေဟိ သီတုဏ္ဍံ ဖုသာမ။

12. People speak with their tongues.

မ္ဘိတ်ဂမ္ဘိုင် နကိုဏ္ဍာ်ညးတံ ဟိုအရေင်ဒိုတ်ရ၊
လူများသည် သူတို့၏လျှာများဖြင့် စကားပြောကြသည်။
မနုဿာ တေသံ ဇိဝှာဟိ ဝါစံ ဘာသန္တိ။

13. The slave brings water to wash his face.

ဒိုက်တြု၊ တူဟ်နလောင်မုက်ခေ့ ကေတ်နင်ဒုင်ရ၊
ကျွန်ယောက်ျားသည် သူ၏မျက်နှာဆေးရန်၊ ရေယူလာသည်။
ဒါသော မုခံ ဓောဝိတုံ ဥဒကံ အာဟရတိ။

14. My feet are paining.

ဇိုင်အဲဂိမံင်ရ၊
ကျွန်ုပ်၏ခြေထောက်များနာနေသည်။
မယုံ ပါဒါ ရုဇန္တိ။

15. There are whiskers on your cheeks.

ပွဲကွိုင်တုအဲ သော်ပါင်မုင် နွံတ်ရ၊
သင်၏ပါးမှာ ပါးမုန်းမွေးရှိသည်။
တုယုံ ကပေါလေသု မဿု အတ္ထိ။

အင်္ဂလိပ်	မုန်	(5) မြန်မာ	ပါဠိ
Wear or dress	ဗိုက်လတက်အိုတ်ရ အဝတ်ဝတ်ကြသည် ပရိဒဟန္တိ
Wear	ကျိုင်ကျပ်အိုတ်ရ ဝတ်ဆင်ကြသည် ပိဋန္တိ
Carried	ရေင်တုင်ကေတ်ဏာတဲရ	ယူဆောင်သွားပြီး။ ဟရိ
Gave.	ကိုတဲရ၊ စိုန်ကိုရ ပေးပြီးပြီ။ ပေးခဲ့ပြီး။ သည် ပေးခဲ့ အဒါယိ
(You) bring	(ကောန်တု) ဩပ်ကေတ် နင်ညိ၊ ကေတ်နင်ညိ	(သင်) ယူလာပါ အာနေဟိ
Pestled	ယာက်တဲရ ထောင်းပြီး ကောဇ္ဇေသိ
Having put	စုတ်တဲ ထည့်ပြီး၍ ပက္ခိပိတွာ
Raised; put on	ဒြိုန်တဲရ တင်ပြီး အာရောပေသိ
To by	တူဟ်နရာန် ဝယ်ရန် ကိဏိတုံ
(We) shall go	(ပျို) အာအိုတ်ရ (ကျွန်ုပ်တို့)သွားကြသည်	ဂမိဿာမ
Having spread	လးပူးတဲ ခင်းပြီး၍ အတ္တရိတွာ
Having kindled	စံင်ဗဂိုတဲ ညှိုထွန်းပြီး၍ ဇာလေတွာ
Went	အာတဲရ သွားပြီး အဂမာသိ
Having taken	ဂိုင်ကေတ်တဲ ယူ၍ အာဒါယ
To bring	တူဟ်နကေတ်နင် ယူလာရန် အာဟရိတုံ

1. People wear garments and ornaments:

မို့ဟ်ဂမ္ဘိုင် ဗိုက်လတက်ဂိုက်ယာတ်တဲ ကျိုင်ကျပ်အိုတ်ရ။
လူဘိုသည် အဝတ်အစားများကိုဝတ်၍ ဝတ်စားတန်ဆာများကို ဝတ်ဆင်ကြသည်။
မနုဿာ ဝတ္ထာန် ပရိဒဟန္တိ။ အာဘရဏာန် ပိဋန္တိ။

2. We will go to the town to buy apparel.

တူဟ်နရာန်ဗဂိုက်လတက် ပျိုအာအိုတ်ရောင်။
အဝတ်တန်ဆာဝယ်ရန် ကျွန်ုပ်တို့မြို့သို့သွားကြလိမ့်မည်။
မယံန်ဝါသနာန် ကိဏိတုံ နဂရံ ဂမိဿာမ။

3. There is a necklace round the maiden's neck.

ပွဲပွဲ။ ကအ်သွတ်ပုတ် မရွာနွံပွဲဇုက်ရ။
အပျို၏လည်ပင်းပတ်ပတ်လည်မှာ လည်ဆွဲပုတီးတကုံးရှိသည်။
ယုဝတိယာ ဂဝါယ ဟာရော အတ္ထိ။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

Wealthy men wear silks.

ညးတုၤဒြ်ဂမၠိုင် ဝိုက်ထွက် ဝိုက်ယတ်သုတ်အိုတ်ရ။
ပစ္စည်းရှင်များ ပိုးထည်များကို ဝတ်ဆင်ကြသည်။
နေဝန္တာ ကောသေယျာန် ပရိဒဟန္တိ။

The knave carried away my hat:

လရမမ်စွဲ ကော်ဏာခမောက်အဲတဲရ။
လူလိမ် ကျွန်၏ခမောက် ယူသွားပြီ။
ခုတ္တော မယု နာဠိပဉ်ဟရိ။

My brother gave his ring to me:

ကောအဲ လစိန်ညး ကိုကုအဲတဲရ။
ကျွန်၏အစ်ကိုသည် သူ၏လက်စွပ်ကို ကျွန်အားပေးလိုက်ပြီ။
ဘာတာ တဿ အင်္ဂုဠိယကံ မယု အဒါသိ။

There is furniture in our houses:

ပွဲသိုပိုဂမၠိုင် အပေါတ်ကြိယျာဗာသိုဂမၠိုင် နွံတ်အိုတ်ရ။
ကျွန်တို့အိမ်များမှာ အိမ်ထောင်ပရိဘောဂများ ရှိကုန်၏။
အမှာကံ ဂေဟေသု ဗရဘာဏ္ဍာနိ (မဉ္ဇူပိဋ္ဌာပီနိ) သန္တိ။

Spread the mat and bring a carpet.

လးသကပ်တဲ ကော်နင်ခေါဇာညိ။
ဖျာခင်းပြီး ကောဇော်ကိုယူခဲပါ။
ကိလဉ္ဇ အတ္ထရိတွာ ကောဇဝံ အာနေဟိ။

This pillow has no case:

ကုဝူဝံ ဟံ့မဲ့ကိုထိုင်ရ။
ဤခေါင်းအုံးအား ခေါင်းအုံးစွပ်မရှိပါ။
ဣမဿ ဗိမ္မောဟနဿ ဗိမ္မောဟနာဝရဏံ နတ္ထိ။

She having put the paddy into the mortar threshed it with a pestle:

ညးဗြိရုတ်ဪသြံပွဲခအဲတဲ နကိုရိ ယာက်ဪသြံတဲရ။
သူမသည် ဆုံထဲမှာ စပါးထည့်ပြီး ကျည်ပွေ့ဖြင့် စပါးကိုဖွပ်ပြီ။
သာ ဝုဒုက္ခလေ ဝိဟံ ပက္ခိပိတွာ မုသလေန ကောဇေသိ။

The slave-woman having kindled the fire(with firewood)placed the pot upon the fire.

ဒိုက်မြိ ဗဒ်ပတ်တဲ ပုန်စုတ်ထွဲ လတူကိုပြဖဲရ။
ကျွန်မသည် မီးညှိပြီး (မီးထည့်ပြီး) မီးဖိုပေါ်မှာ (ဖိုခနောက်ပေါ်မှာ) အိုးကိုတင်ထားပြီ။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

ဒါသီ ဒါရူဟ် အဂ္ဂိံ ဇာလေတွာ စာဇိံ ဥဒ္ဒန် အာရောပေဟ်။

12: She kept her string of pearls in the box:

ညးဗြိာ် ဒိပ်စုံလပ် မဂ္ဂာဗျဲဒေံ ပဲ့တုာ်တုရ။
 သူမသည် သူမ၏ပုလဲဆွဲကြိုးကို သေတ္တာထဲမှာသိမ်းထားပြီး။
 သာ တဿာ မုတ္တာဝလီ မဇ္ဈုသယ ဌ ပေယိ။

13: Put the plates and spoons on the table:

ပုာ်ကိုဇန်ဂမ္ဘိုင် စုံလတူခင်ဘောဇိန်ညိ။
 ပုာ်နှင့်ဇွန်းများ စားပွဲပေါ်မှာထားပါ။
 ထောဇန်ဖလကေ ကံသေစ ကဋ္ဌုစူစ ဌ ပေဟ်။

14: The girl, having taken the water pot, went to bring water:

သုတ်ဗြိာ်ဂင်ကေတ်နှင့်ချင်တုံ တုဟ်နရေင်တုင်နှင့်ချင် ပြာပ်အာ်တုရ။
 မိန်းကလေးသည် ရေအိုးကိုယူ၍ ရေကိုယူဆောင်လာရန် သွားပြီး။
 ဒါရိကာ ဃဇ္ဇံ အာဒါယ ဥဒကံ အာဟရိတုံ အဂမာသိ။

(6)

အင်္ဂလိပ်	မုန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Open	ဩင်လွံက်ကိုညိ ဖွင့်ပေးပါဝိဝရာဟိ
Shuts	ကွာတ်ကွေံရ ပိတ်လိုက်သည်သံဝရတိ
Having shut	ကွာတ်ကွေံတုံ ပိတ်ပြီး၍ဝိဒဟိတွာ
To make or build	တုဟ်နကွေံာန် ပြုလုပ်ရန်ကာရေတု
Bought	ရာန်တုံရ ဝယ်ပြီးကိဏိ

1. Open the door of my room. (you)
 လွံက်ကိုဩင်ဗျမ်အညိ။ (တုအံ)
 ကျွန်ုပ်၏အခန်းတံခါးကိုဖွင့်ပေးပါ။ (သင်သည်)
 တွံ မယုံ ဂဗ္ဗေ ဒွါရံ ဝိဝရာဟိ။
2. In the evening, the slaves shut the windows.
 ပယျာံသုင်တုံ ဒိုက်ဂမ္ဘိုင် ကွာတ်ကွေံဟွင်ကျာအိုတ်ရ။
 ညနေအခါ ကျွန်များ ပြတင်းပေါက်များကို ပိတ်ကြသည်။
 သာယဏေ ဒါသာ ကဝါဇေ သံဝရန္တိ။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

3. The women sweep the compounds with brooms.
 ညးမြိဂမ္ဗိုင် နကိုတုတ်ဂမ္ဗိုင် ကွတ်အရှပ်ဂမ္ဗိုင်အိုတ်ရ။ (ဝင်သို=တိဗလးမှးသို)
 မိန်းမများ တံမြက်စည်းများဖြင့် အိမ်ဝင်းများကို လှည်းကြသည်။
 နာရီဟော သမ္ဗန္ဓနီဟ် အဇရာနိ သမ္ဗန္ဓိ။
4. The daughter locked the door and went away with the key.
 ကောန်မြိ ကွတ်ကြင်တု ရိုင်ကေတ်ကသအိတု ပြာပ်အာရ။
 သွီးသည် တံခါးပိတ်၍ အသောယုပြီးသွားလေသည်။)အသောနှင့်)
 မီတာ ခွါရံ ပိတ်တု ကုဇ္ဇိကံ အာဒါယ အဂမသိ။
5. The householder bought bricks and tiles to build a house.
 ညးတုသို တွံနသိုင်သိုပွဲ ရန်နင်ဒိုက်ကိုကြောပ်ဂမ္ဗိုင်တုရ။
 အိမ်ရှင်သည် အိမ်တဆောင် ဆောက်လုပ်ရန် အုတ်ခဲနှင့်အုတ်ကြွပ်များ ဝယ်ခဲ့ပြီး
 ဂဟပတိ ဂေဟံ ကာရေတု ဝိဇ္ဇကာစ ဆဒနိဋ္ဌကာစ ကိဏိ။
6. The slave-woman stands upon the threshold of the kitchen.
 ဒိုက်မြိ ဒတ်မံင် လတုဒမုင်ကြင်ရင်ဖ်ရ။
 ကျွန်မ မီးဖိုခန်းတံခါးခုံပေါ်မှာရပ်နေသည်။
 ဒါသီ ရသဝတိယာ ဥဗ္ဗာရေ တိဋ္ဌတိ။

(7)

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Flees	ပုံဒ် အာရ၊ ဒ် အာရ ထွက်ပြေး၏၊ ထွက်ပြေးသည်	ပလာယတိ
Having seen	ညာတ်တု မြင်ပြီး၍ ဒိသွာ
Makes suck or drink	ဗမံ ကိုရ၊ ဖျိုင်ကိုရ စို့စေသည်၊ သေခံစေသည်	ပါယေတိ
Watches	မင်ပွတ်ရ စောင့်ရှောက်သည် ရက္ခတိ
Eats	စရ စားသည် ခါဒတိ
Having killed	ဂစိုတ်ကေံတု သတ်ပြီး၍ မာရေတွာ
Devours	ငှိတ်စ သိုမတဟင်ရ ငတ်မွတ်စွာမျိုစားသည် ဂိလတိ
To kill	တွံနဂစိုတ်	... သတ်ရန် မာရေတု
To dive	တွံနဒိုက်ဒုတ် ရေငုပ်ရန် နိမုဇ္ဇိတု
Having cut	ညွတ်ကေံတု ဖြတ်ပြီး၍ ဆိန္နိတွာ
Took or caught	ရိုင်ကေတ်တုရ၊ ရပ်ဝံ့တုရ ယူခဲ့ပြီး၊ ဘမ်းရပြီး၊ မိပြီး ဂဏ္ဍိ
Is able	သုဟ်ရထရ စွမ်းနိုင်သည် သက္ကောတိ

၆၈

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Burden, weight	လယိုင်၊ ပွမဖြိုင်၊ သွိုင် အလေး၊ လေးလံခြင်းဘာရော
To bear	တူန်ရောင်တိုင် ယူဆောင်သွားရန်ဝဟိတုံ
Desert	ဝါကန္တာ ကန္တာရ=ခရီးခဲကန္တာရော
Having climbed	တိုန်တုံ တက်၍အာရဟိတွာ
Ate	စဘုံရ စားပြီခါဒိ

1. People bring elephants from forests.

မို့ဟ်ဂမ္တိုင် ရပ်ကေတ်နင်စိင်ဂမ္တိုင် နှုပြိုင်ဂမ္တိုင်ရ။
လူများသည် ဆင်များကို တောများမှ ဖမ်းယူလာကြသည်။
မနုဿာ ဝနေဟိ ဟတ္တံ အာဟရန္တိ။

2. Horses run quickly drawing carriages.

ချေံဂမ္တိုင် သိုမတင်ကီရထာဂမ္တိုင် ခြေပ်အာပွဲမပြဟ်အိုတ်ရ။
မြင်းများသည် လှည်းရထားများကို ဆွဲကုန်လျက် လျင်စွာပြေးကြသည်။
အဿာ ရထေ အာကမုန္တာ သီဃ ဓာဝန္တိ။

3. The dog watches his master's house during the night.

ပွဲဂ္တိုင်နွံ ကျီမင်ပွဲသိုတွဒေံရ။
ညအတောအတွင်းမှာ ခွေးသည် သူ၏သခင်အိမ်ကိုစောင့်ရှောက်သည်။
သုနခေါ ရထိုဟ် သာမိနော ဂေဟံ ရက္ခတိ။

4. Leopards kill and eat cattle.

မြန်ဂမ္တိုင် ဂစိုတ်စုာ်ဂမ္တိုင်တုံ စတ်အိုတ်ရ။
ကျားသစ်များ နွားများကိုသတ်ပြီး စားကြသည်။
ဒီပယော ဂါဝေါ မာရေတွာ ခါဒန္တိ။

5. Hunters wander through forests to hunt the deer.

လူဂမ္တိုင် တုတ်နဗက်ဂြဲ (တုတ်နဂစိုတ်ဂြဲ) ဂေတ်လန်ပြိုင်အိုတ်ရ။
မုဆိုးများသည် ဒရယ်များကိုသတ်ရန် တောလှည့်လည်ကြသည်။
ဗျာဓာ မိဂေ မာရေတု ဝနေသု အာဟိဏ္ဏန္တိ။

6. Rat-snakes devour rats.

ဖြုံသို၊ (ဖြုံဗျောပ်၊ ကွန်ကြောံ) ဂမ္တိုင် နှုတ်စက္ခူအိုတ်ရ။
အိမ်မွေ့ (လင်းမွေ့၊ ကျိုင်းကောင်၊ ထမ်းမွေ့) တိုသည် ကြွက်များကို မျိုစားကြကုန်သည်။
ဃရသပ္ပါ မူသိကေ ဝိလန္တိ။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

- 7. The cat ran and caught the squirrel.
ဗဂဲဒြေပ်အာ ရပ်ဂံကောန်သူ (ယန်၊ ပြိပ်) ရ်တဲရ။
ကြောင်သည် ပြေးသွားပြီး ထိုရှဉ့်ကို ဘမ်းမိပြီ။
ဗိဠာလော ဓာဝိတွာ ကလန္တကံ ဂဏ္ဍိ။
- 8. The donkey is able to bear much weight.
ဗူး၊ တွံနယိုက်ဏာ သျှိုင်ဝန်ဂျိုင်ဂျိုင် သွတ်ရထရ။
မြည်းသည် များသောဝန်ကို ယူဆောင်သွားရန် စွမ်းနိုင်သည်။
ဂဗြဘော ဗဟုံ ဘာရံ ဝဟိတုံ သက္ကောတိ။
- 9. Camels travel in deserts carrying goods.
အဋ္ဌသိုမရေင်တုင်ဏာအပေါတ်မိုက်တဲ တွတ်ကြဲပဲဝါကန္တာဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။
ကုလားအုပ်များ ကုန်ပစ္စည်းများကို ယူဆောင်လျက် ကန္တာရများမှာခရီးသွားကြသည်။
ဩဋ္ဌာ ဘဏ္ဍာနိ အာဒါယ ကန္တာရေသု ဂစ္ဆန္တိ။
- 10. The monkey climbed the tree and ate fruits.
ကူဂ္ဂါဂ္ဂါတိုန်အာဆုတဲ စသတ်ဆုဂမ္ဘိုင်တဲရ။
မြောက်သည် သစ်ပင်ကိုတက်သွားပြီး သစ်သီးများကိုစားပြီး။
ဝါနရော ရုက္ခံ အာရဟိတွာ ဖလာနိ ခါဒိ။
- 11. The cow allows the calf to suck.
ဂ္ဂမ္ဘောံ၊ ဗမံတ္တိကိုကောန်ဂ္ဂရ။
နွားမသည် နွားကလေးကို နို့တိုက်သည်။
ဂါဝီဝစ္ဆံ ဒီရံ ပါယေတိ။
- 12. On seeing human being, hares run away.
ဗတဲဂမ္ဘိုင် ညာတ်ဒေမိုက်ဂမ္ဘိုင်တဲ ဒြေပ်ကေံအိုတ်ရ။
ယုန်များသည် လူများကိုမြင်ပြီး ထွက်ပြေးကြသည်။
သသာ မနုဿ ဒိသ္မာ ပလာယန္တိ။
- 13. The scorpion stings with its tail.
အယံ၊ စတန်ကိုဒုတ်ဒေရ။
ကင်းမြီးကောက်သည် သူ၏အမြီးဖြင့် ထိုးသည်။
ဝိစ္ဆိကာ နဂ်ဋ္ဌေန ဝိဇ္ဇတိ။
- 14. The mongooses kill serpents by biting them.
ဇူးဇာတ်ဂမ္ဘိုင် ကိတ်ဂစိုတ်ဖြိုအိုတ်ရ။
မြေပါများသည် မြွေများကို တိုက်သတ်ကြသည်။
နကုလာ သပ္ပေ ဆိန္ဒိတွာ မာရေန္တိ။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

15. **Buffaloes like to wallow in the mud. (or muddy water)**
 ပြင်ဂမ္ဘိုင် ဒးဝှင်ကိုကြိုဝ်သရီအိုတ်ရ၊ (တူဟ်နပူဇကု ပဲ့ဒုင်သရီ ဒးဝှင်အိုတ်ရ)
 ကျဲများ ခွဲထဲမှာ ကိုယ်လူးရန် နှစ်သက်ကြသည်။ (အလိုရှိကြသည်)
 မဟိသာ ပကော် နိမုဇ္ဇိတု ဣစ္ဆန္တိ။

(8)

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Oppresses	ပုံဒုဂ်ဒိုက်ရ၊ ဒုဂ်ဒိုက်ရ...	နှိပ်စက်၏၊ နှိပ်စက်သည် ဝီဇ္ဇေတိ
Having fallen	ဒတုံစေရ ကျ၍ ပတိတွာ
Ant-hill	တူအ်ဂြိုန် ခြံတောင်ပို ဓမ္မိကော
Made a sound	ကရေအိုတ်ရ အော်ကုန်ပြီ ရဝိသု
Flies up	ပင်တိုန်ရ ပျံတက်သည် ဥဇေတိ
Flies	ပင်ရ ပျံသည် ပက္ခတိ
Sucked; drank	ဇြောတ်တဲရ၊ သုင်တဲရ စုတ်ပြီ၊ သောက်ပြီ ပိဝိ
Having broken	ပါဒကးအာတဲ၊ လိုအာတဲ ကွဲသွား၍၊ ပျက်သွား၍ ဘိန္ဒိတွာ
Having flown or jumped	ပင်တဲ၊ ခလတ်တဲ ပျံပြီး၍၊ ခုန်ပြီး၍ ပက္ခန္ဒိတွာ
To catch; to take	တူဟ်နရပ်ကေတ် ဘမ်းယူရန် ဂဟေတုံ
Spreads	လးကြိတ်ရ၊ ပူးကြိတ်ရ	ခင်းသည်၊ ဖြန့်ထုတ်သည်	ပတ္တရတံ
Little; small	ခဲမအောန် နည်းသော ထောကံ
Having dug	ခါတဲ တူးပြီး၍ ခဏိတွာ
Having sat	ဂဇံတဲ ထိုင်ပြီး၍ နိသီဒိတွာ
Destroy	ပလိုကေံအိုတ်ရ၊ ပေင်ကေံ အိုတ်ရ	ဖျက်ဆီးကြသည် ပိနာသေန္တိ
Having brought	ကေတ်နင်တဲ ယူလာ၍ အာနေတွာ

1. **Swans frequent lakes.**
 ဗိုဝ်ဂမ္ဘိုင် ဂဇဝင်လန်ကွာလစအိုတ်ရ။
 ဟင်္သာများ အင်းအိုင်များမှာ ကျက်စားကြသည်။
 ဟံသာ တဠာကေသု စရန္တိ။
2. **Howks catch small birds and kill them.**
 ဂစေံအသိမ်ဂမ္ဘိုင် ရပ်ဂစိုတ်ဂစေံသုတ်တံအိုတ်ရ။
 သိမ်းငှက်များသည် ငှက်ငယ်တို့ကို ဘမ်းသတ်ကြသည်။
 သေနာ ခုဒ္ဒကပက္ခိနော ဂဟေတွာ မာရေန္တိ။

3. **Monkeys destroy birds' nests.**
 တူဂမ္ပိုင် ပလိုက္ခေဂပေါဂစေံတံအိုတ်ရ။
 မျောက်များသည် ငှက်သိုက်များကို ဖျက်ဆီးကြသည်။
 ဝါနရာ ပက္ခန္ဓာနံ ကုလာဝကေ ပိနာသေန္တိ။
4. **The parrot pierced the mango with its beak and sucked the juice.**
 ဂစေံတေက်, စက်သတ်ကြိုက်နကိုခွဲ ခေံတဲ ခြောက်သင်သင်ခွဲခွဲတဲရ။
 ကြက်တူရွေးသည် သူ၏နှုတ်သီးဖြင့် သရက်သီးကိုပေါက်၍ အရည်ကိုစုတ်သောက်လေသည်။
 သုဝေါ မုခေတုဏ္ဍေန အဗ္ဗဖလံ ဘိန္ဒိတွာ ရသံ ပိပိ။
5. **The pigeons sat on the roof of the house and cooed.**
 ဟရာဂမ္ပိုင် ချန်ရွာတူသိုတ် ပြိုအိုတ်တဲရ။
 ခိုများသည် အိမ်အမိုးပေါ်နား၍ ကူသံပေကြလေသည်။ (တွန်ကြလေသည်)
 ပါရာဝတာ ဂေဟဿ ဆဒနေ နိသီဒိတွာ ရပိံသု။
6. **The crow flew up and perched on the branch of a tree.**
 ခသ်ပင်တိုန်တဲ ချန်လတူကောင်ဆုမ္မတူရ။
 ကျီးကန်းသည် ပျံတက်၍ သစ်ပင်တပင်၏အကိုင်းပေါ်မှာ နားလေသည်။
 ကာကော အာကာသံ ပက္ခန္ဓိတွာ ရက္ခဿ သာခါယံ နိသီဒိ။
7. **Serpents devour hens' eggs.**
 ငြိုဂမ္ပိုင် ငှိုတ်စ ခွဲစောင်အိုတ်ရ။
 မြွေများသည် ကြက်ဥများကို မျိုစားကြသည်။
 သပ္ပါ ကုတ္တရန္တံ အဏ္ဍာနိ ခါဒန္တိ။
8. **Bees gather pollen from flowers and make honey with it.**
 သာဂမ္ပိုင် ပကောံကသင်္ဂန္တု ခွဲဗဒ်ခွဲသဘဲအိုတ်ရ။
 ပျားတို့သည် ပန်းဝတ်မှိုကို စုဆောင်းပြီး ပျားရည်ကိုလုပ်ကြသည်။
 မရကရာ ပုပ္ဖရေဏေဝေါ အာဟရိတွာ မရ ကရေန္တိ။
9. **The spider spreads its web to catch insects.**
 စုဇာဒိပိုင် တူဟ်နရပ်စ စုသွတ်တံ ကြးပွိတ်ဇာရ။
 ပင့်ကူသည် ပိုးမွှားတို့ကို ဘမ်းစားရန် ကွန်ကို (ပင့်ကူအိမ်) ဖြန့်ထားသည်။
 မတ္တရကော ခုဒ္ဒကဇန္တဝေါ ဂဟေတု ဇာလံ ပတ္တရတိ။
10. **White ants bring a small quantity of soil at a time and (gradually) make a big ant-hill.**
 ငြိုဂမ္ပိုင် ကေတ်နင်တိကမ္ပေတ် ညိုညိုတဲ ကောန်ပွိန်တူအံပြန်ဇ္ဇောန်ခွဲအိုတ်ရ။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

ခြံများသည် မြေစေး နည်းနည်း နည်းနည်း ယူလာပြီး တောင်ပိုကြီးတခုကိုလုပ်ကြသည်။ ဥပမာက ထောက် ထောက် မတ္တိကံ အာနေတွာ မဟန္တံ ဝမ္ပိကံ ကရေန္တိ။

11. Mosquitoes infest people by biting them and sucking their blood.
ဂမိတ်ဂမိုင် ဆိုမကိတ်ဖြောတ်စဆီတဲ့ ရန်ညှိတ်တ် မိတ်တံအိုတ်ရ။
ခြင်ကောင်များသည် လူတို့ကို ကိုက်သွေးစုတ်ကုန်လျက် နှိပ်စက်ကြသည်။ (ဒုက္ခပေးကြသည်) တနည်းကား- ခြင်ကောင်များသည် ကိုက်ခြင်း သွေးစုတ်ခြင်းအားဖြင့် လူတို့ကို နှိပ်စက် ဒုက္ခပေးကြသည်။
မကသာ မနုဿေ ခံသိတွာ လောဟိတံ ပိဝန္တော ပီဠေန္တိ။
12. Ants make their colonies by digging the earth.
သွတ်ဂမိုင် ခဲဝှေးတိတဲ့ ကျောန်ခွာခွင်ဖေကုအိုတ်ရ။
ပရွက်ဆိတ်များသည် မြေကိုတူးဆွ၍ မိမိတို့၏နေရာဌာနကို လုပ်ကြသည်။
ပိ ပီဠိကာ ဘူမိံ ခဏိတွာ တာသံ ဝသနဌာနံ ကရေန္တိ။
13. Seeing a fire, grasshoppers fly into it where they die.
စွဂတပ်ဂမိုင် ညာတ်ပွတ်တဲ့ ပပ်လုပ်အာကိုပွတ် ဒတုံခဏ်ပွဲပွက်၍တုံ ချိုတ်အာခွာ၍အိုတ်ရ။
နှံ ကောင်များသည် မီးတခုကိုမြင်ပြီး ထိုမီးတွင်ထိုးဝင်၍ ၎င်းနေရာမှာသေကြသည်။
သလဘာ အဂ္ဂိံ ဒိသွာ တတ္ထ ပတိတွာ မရန္တိ။

(9)

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Are	ပုံနှံတ်အိုတ်ရ၊ နှံတ်အိုတ်ရ	ရှိကုန်၏၊ ရှိကြသည် သန္တိ
From the womb of a mother	နွံဂင်ဂွံ မိ အမိဝမ်းတိုက်မှ မာတုကုန္တိတော
Went out	တိတ်အာတဲ့ရ ထွက်သွားပြီ နိက္ခမိ
Will offer	ကြက်ကိုဒါနပူဇ်အိုတ်ရ	လှူဒါန်းပူဇော်ကြလိမ့်မည် ပူဇေဿန္တိ
Having gathered or plucked.	စဟ်ပလှ်ပကောံတဲ့ ဆွတ်ခူးစုဆောင်း၍ ဩစိနိတွာ
Having bought	ရန်တဲ့ ဝယ်၍ ကိဏိတွာ
Will eat	ကြက်စအိုတ်ရ စားကုန်လတ္တံ့ ခါဒိဿန္တိ
Sold	သွံကွေံတဲ့ ရောင်းခဲ့ကြပြီ ဝိဏ္ဏိဏိံ သု
To cook	တူ နဖျိန် ချက်ရန် ပစိတုံ
One's own	ဒဒက်တကိုဇကုဇကု မိမိ၏ အတ္တနော
Reached; attained	စိုပ်တဲ့ရ ရောက်ပြီ ပါပုဏိ
Are	ခွံအိုတ်ရ ဖြစ်ကုန်၏ ဟောန္တိ

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

1. There are many coco-nut trees in Ceylon.
 ပဲခါင်လင်္ကာ (ခါင်သိုင်ဃာ) တူသတ်မြိ နွဲခွဲမၞိၤရ။
 သီဟိုဠ်ကျွန်းမှာ အုန်းပင်အမြောက်အများ ရှိကြသည်။
 လင်္ကာဒီပေ ဗဟဝေါ နာဠိကေရာသန္တိ။
2. Prince Siddhattha was born under a Sal tree.
 ကောန်သိုင် သိဒ္ဓတ္ထကုမ္ဘာ သွးဂံဂင် ပဲသွပ်တူအံင်ရေင်ရ။ (တံအံင်ရေင်)
 သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားသည် အင်ကြင်းပင်ရင်းမှာ မွေးဘူးလေသည်။
 သိဒ္ဓတ္ထကုမာရာ သာလရက္ခဿ မူလေ မာတုကုန္တိတော နိက္ခမိ။
3. The women will gather champac flowers and offer them to the shrine.
 ညးမြိဂမ္မိုင် ဖော်ပကောံက်စမာတု (ကစမ္ပါလေင်ဂး) ကြက်ပူဇ် စေတီအိုတ်ရ။
 မိန်းမတို့သည် စကားပန်းများကို ခူးပြီး စေတီတော်ကို ပူဇော်ကြလိမ့်မည်။
 နာရိယော စမ္ပကပုပ္ဖါနိ ဩစိနိတွာ စေတိယံ ပူဇေဿန္တိ။
4. The six slaves brought twelve jack-fruits and sold them to the merchants.
 ဒိုက်ညးကြ၊ ကေတ်နင်သတ်ပုတ် စွဲခါမတု, သွံကိုညးခိုက်တံအိုတ်ရ။
 ကျွန် ခြောက်ယောက်တို့သည်, ပိန္နဲ သီးဆယ် နှစ်လုံးယူလာ၍, ကုန်သည်များအား ရောင်း
 ခဲ့ကြပြီ။
 ဆဒါသာ ဒွါဒသ ပနသာနိ အာနေတွာ ဝါဏိဇာနံ ပိက္ကိဏိံသု။
5. The boys will buy unripe mangoes and eat them.
 ကောန်ငှာဂမ္မိုင် ကြက်ရန်စ သတ်ကြျက် ကြိုင်ကြိုင် အိုတ်ရ။
 ကလေးများသည် သရက်သီးစိမ်းများကို ဝယ်စားကြမည်။
 ဒါရကာ အာမာနိ အမ္မုဖလာနိ ကိဏိတွာ ခါဒိဿန္တိ။
6. Bring cucumbers and brinjals from the market to prepare curries.
 တူဟ်နတုမ်သွ (ဖျိုန်သွ) အာကေတ်နင် ဂအာခေသေင်ဂမ္မိုင် နူဖျာညိ။
 ဟင်းချက်ရန် ဈေးမှ သခွါးသီး ခရမ်းသီးများကို ယူခဲ့ပါ။
 ဗျဉ္ဇနာနိ ပစိတုံ အာပဏာတော ကတ္တာရိဖလာနိ ဘဏ္ဍာကီဖလာနိစ အာနေဟိ။
7. The father brought grapes and oranges and gave them to his children.
 ညးမၞိၤအံက် ကေတ်နင်သတ်မုမြာတ် သတ်လီမံ ဂမ္မိုင်တု ကိုကောန်ငှာဇကုဂမ္မိုင်တုရ။
 အဘေဖြစ်သူ စပုတ်သီး လိမ္မော်သီးများကို ယူလာ၍ မိမိသားသမီးများအား ပေးပြီ။
 ပိတာ မဒုဏ်ကာနိစ ဇမ္မုရန်စ အာဟရိတွာ အတ္တနော ပုတ္တမံတရာနံ အဒါသိ။
8. Dates are imported to Ceylon from foreign countries.
 နူခါင်တူဟ်ညွာင်ဂမ္မိုင် သတ်စမ်မလမ် ကေတ်ပျောပ်နင် ခါင်လင်္ကာအိုတ်ရ။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

နိုင်ငံခြားများမှ သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ စွန်ပလွန်သီးများကို ယူဆောင်သွင်းလာကြသည်။
ခဏ္ဍရီဖလာနိ ဝိဒေသေဟိ လက် အာဟရီယန္တိ။

9. Ripe marmelos are sweet.

သတ်ဗ^၀ချုတ်ချုတ်ဂၢၢ် မှိုက်ရှ်သာ မသုတ်အိုတ်ရ။
မှည့်သော ဥသျှစ်သီးများ ချိုကုန်၏။
ပတ္တာနိ ဗေလုဝါနိ မရရာနိ ဟောန္တိ။

10. Jujubes of Ceylon are smaller than those of India.

သတ်ဗဒပ်သိင်္ဃာ ချောက်နုသတ်ဗဒပ် ဇမ္ဗုဒီပရ။ (ချင်အိန္ဒိယ)
သီဟိုဠ်ဇီးသီးများသည် အိန္ဒိယဇီးသီးများထက် အလုံးငယ်သည်။
လင်္ကာယံ ဗဒရာနိ ခုဒ္ဒကာနိဟောန္တိ၊ ဇမ္ဗုဒီပေ မဟန္တာနိ။

11. The future-Buddha, sitting at the foot of a Bo-tree, attained Buddhahood, on wesak-fullmoon day.

ဗောဓိသတ်, ပွဲဂိတုပသ်ပေင် သိုမဂဇံဒွံင်ပွဲတံဗြိဗောဓိ ပွဲတံတု (ဗြိမ္မာဗုဒ်) အာစိုဝ်
ဒဂ်ကျာ်တုရ။
ဘုရားလောင်းသည် ကဆုန်လပြည့်နေ့မှာ ဗောဓိပင်တပင်ရင်းမှာ (ညောင်ဗုဒ္ဓဟေ)
ထိုင်လျက် ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်လေသည်။
ဗောဓိသတ္တော ဝေသာဓပုဏ္ဏဇီယံ ဇြကဿ အဿတ္ထရက္ခဿ မူလေ နိသီဒိတွာ
ဗုဒ္ဓတ္ထံ ပါပုဏိ။

(10)

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
In various ways	နအာကာရတူဟ်တူဟ်သ်	အမျိုးမျိုးသော ဖြင့်	အခြင်းအရာ နာနာကာခရန
To drink	တူနသုင် သောက်ရန် ဝိဝိတုံ
Anoint; apply	လံက်လေတ်ညိ လိမ်းသုတ်ပါ လေပေဟိ
Are found	တ္တိဒ်အိုတ်ရ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏ သန္တဝန္တိ
A species of seeds	ဂကူမဗီဇ အစေ့မျိုး ဗီဇတေဟိ
Cures	ဇအူ ဇဗရ၊ လွီယရ ကုသသည် တိကိစ္ဆတိ
Abundantly	ဗွဲမဂ္ဂိုင် များပြားစွာ ဗဟုသော
Most valuable	ခေဲမထေက်ဂုဟ်မဂ္ဂိုင် များစွာအတိုးထိုက်တန်သေပါမဟ့
Will break; will operate	ကြက်ပေါ်ရ ခွဲလိခွဲမည် ဖါလေသတိ

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Get; obtain	ကိဝံ့အိုတ်ရ	... ရကြသည် လဘန္တိ
Himalayas	ဒိုဟ်မဝန်ဂမ္ဗိုင် ဟ်မဝန္တာတောင်များ ဟ်မဝန္တာ
Will bring	ကြက်ကေတ်နင်ရ ယူလာလိမ့်မည် အာနေယတိ
Living	ပုမပဒတ် နေထိုင်ခြင်း ဝသန္တ
Smear oa streak (eyes)	လက်မတ်အိုတ်ရ၊ မတ်အိုတ်ရ	သက်ကောင် မျက်စေ့ မျက်ခုံးအကြောင်းသားကြ သည်	လိမ်းကျံကြသည်၊ အဗ္ဗန္တိ
Grow	တ္တိဒ်အိုတ်ရ ဖြစ်လာကြသည် ဇာယန္တိ

1. Physicians cure patients in various ways.

အွာသင်ဂမ္ဗိုင် နအာကာရတူဟ်တူဟ်သံ လ္လီဃးယဲအိုတ်ရ။
ဆေးဆရာများသည် အမျိုးမျိုးသော အခြင်းအရာဖြင့် လူနာများကို ကုသကြသည်။
ဝေဇ္ဇာ နာနာကာရေန ရောဂါနော တိကိစ္ဆန္တိ။

2. Some patients do not like to take medicines.

ဃးယဲလှိုဂမ္ဗိုင် တူဟ်နသင်ဂဉ်၊ ဟံ့ပွဲဒိုတ်အိုတ်ရ။
အချို့လူနာများသည် ဆေးသောက်ရန် အလိုမရှိကြ။
ဇြကစွေရောဂါနော ဘောသဇ္ဇာနိ ပိဝိတုံ နဇုန္တိ။

3. Apply this ointment to your wound.

သရတုအဲ လက်စုတ် ဂဉ်လက်ဏံညိ။
သင်၏အနာကို ဤဖရောင်းချက် လိမ်းထည့်ပါ။
တုယှံ ဝဏံ ဣမိနာအာလေပေန လေပေဟိ

4. Nutmegs and mace are found in the same fruits.

သတ်ဇာဒိဖိုလ်ကိုကထိုက်ခဲ တ္တိဒ်ပွဲဒိုတ်ရ။
ပွဲနယ်ပွန် = သတ်ဇာဒိဖိုလ်ကိုကထိုက်ခဲ တ္တိဒ်ပွဲဒိုတ်ရ။
ဇာဒိဖိုလ်သီးနှင့် အကာခွဲများသည် တသီးတည်းအတူတူ ဖြစ်ကြသည်။
ဇာတိဖလ- ဇာတိကောသာ ဇြကသ္မိံ ဖလေ သမ္ပန္တိ။

5. Cardamoms are a kind of small seeds which have a pungent taste.

မူကိုရှ်မရိုင် မအံမူးတုန် မဒ်ဂကူဇာတိ မဒေတ်ဒေတ်ရ။
အရသာစပ်သော ဖာလာစေ့ကား ငယ်သောအစေ့မျိုးဖြစ်သည်။
ဇြလာ, တိ ဇြကာကဋုကရသာ ခုဒ္ဒကဗီဇဇာတိ။

6. Of all kinds of sandal wood the most valuable is the red.
 ပွေင်ကြက်စွန်ဂမ္ဘိုင်အိုသို ကြက်စွန်ဗွတ်တို ထေက်ကိုဂုဟ်မးဂြိုင်အိုတ်ရ။
 အားလုံးသောစန္ဒကူးတိုတွင် စန္ဒကူးနီသည် အတိုးအထိုက်တန်ဆုံးဖြစ်သည်။
 စန္ဒနေသု ရက္ခဝန္ဓနံ မဟန္တိ ဟေတိ
7. Last year, many people died of cholera.
 သွံအာဇာဏံ ဟိုတ်နွယ်ဂအအိဇ္ဇံ အာ မိုတ်ချိုတ်ဗွမဂြိုင်ရ။
 မနှစ်က ကာလဝမ်းအာဂါကြောင့် လူအမြောက်အများ သေကြသည်။
 ဂတဝသေ ဗဟဝေါ ဗုဒ္ဓသာ ဝိသုစိကာရောဂေန မရိံသု။
8. To-morrow, the surgeon will operate on his boil.
 တုယးဂတ အွာကရက်ယဲ ကြက်ကရက်ပာ ပြုအိဗုးရ။ (ယဲဂုတ်ဒဂေလေင်ဂး)
 နက်ဖြန် ဖြတ်လှီးဆရာဝန်သည် သူ၏သွေးစုနာ (အိုင်းအမာ) ကို ခွဲလိမ့်မည်။
 သလ္လကတ္တော သုဝေ တဿ ဂဏ္ဍံ ဖါလေသတိ။
9. Consumption is a very dangerous disease.
 ယဲသုက်တုန် မဒ္ဒယဂဝိင်မေက်ဂွံက်လောန်ရ။
 ချောင်းဆိုးရောဂါကား အလွန်ကြောက်မက်ဘွယ်ကောင်းသောရောဂါဖြစ်သည်။
 ကာသောပန အတိဘယာနကရောဂေါ ဟေတိ။
10. He will bring clitoria, orris root and liquorice to make a decoction.
 တုဟ်နတုမဂဉ္ဇုဒှ် ညးကေတ်နင် တွံယန်လမ္ဗက်၊ ရိုဟ်ချေ့ဇေပ် ထမ္မာတ်ကွင်ရ။
 ဆေးပြုတ်ရန် အောင်မဲညီပင်၊ နေဇာဖြူဖြူ၊ နွယ်ချိုတိုကို သူယူလာလိမ့်မည်။
 သော ကသာယံ ပစိတုံ ဂိရိကဏ္ဍိ ဂေါလောမိံ ယဠိမေုကံစ အာနေသတိ။
11. Musk is obtained from(a certain kind of)deer which live in the Himalaya regions.
 နူဂြာမမံင် ပွဲဂြိုဟ်မဝန်တို ကိုဂွံကွေင်ဂဒိုအိုတ်ရ။
 ဟ်မဝန္တာမှာနေသော ဒရယ်တိုမှ ကတိုးကို ရကြသည်။
 ကတ္ထုရိကံ ဟ်မဝန္တေ ဝသန္တေဟိ မိဂေဟိ လဘန္တိ။
12. Indians apply collyrium to their eyes.
 ကောန်ညးဒုင်ဇမ္ဗုဒိဝဂ္ဂြိုင် (ကောန်ညးဒုင် အိန္ဒိယ) လံက်မတ်ညးတံကိုဂဉ္ဇုယန်မတ်အိုတ်ရ။
 အိန္ဒိယသားတို့သည် မျက်ခုံးမျက်တောင်ဆေးဖြင့် သူတို့၏မျက်စိများကို လိမ်းကြသည်။
 (မျက်စဉ်းဆေးလည်းဆိုသည်)
 ဇမ္ဗုဒိဝိကာ အဉ္ဇနေန အက္ခံ အဉ္ဇန္တိ။
13. Saffron trees generally grow in Kasmir.
 ပွဲဒေသ ကသ္မံရရး တွံကု ကမာန် တိုန်ဗွမဂြိုင်ရ။ (တိုန်=ဗိဒိတ်)

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

ကသ္မိရနယ်မှာ ကံကမံ (မာလာကျိကျါ) အပင်တိုသည် များစွာတက်ကုန်၏။ (တက်=ပေါက်ပွား) ကုက်၊မရကွာ ဗဟုသော ကသ္မိရဒေသေ ဇာယန္တိ။

14. They are suffering from fever.

ညးတံဂ် ဇွတ်တိုန်ခွင်အိုတ်ရ။
 ထိုသူတိုသည် ဖျားတက်နေကြသည်။
 တေ ဇရရောဂေန ရောဂါနော ဟောန္တိ။

(11)

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
A ditch	ပရံင်ဒုင် ရေမြောင်း ပရိခါ
Running	ပွမခြေပ်၊ သိုမခြေပ် ပြေးခြင်း၊ ပြေးလျက် ဓာဝန္တ
Rich	ခေံမသိုက်၊ ခေံမ့ကိုခြပ် ချမ်းသာသော၊ ပစ္စည်းရှိသော	နေဝန္တ
Poor	ခေံမသိုက်ဝါတ် ဆင်းရဲသော နိဒ္ဒန
Gather together; assemble	ကောံခေီအိုတ်ရ စီးဝေးလာကြကုန်၏ သန္တံပတန္တိ
To see	တူံနဗို ကြည့်ရန် ပဿိတံ
Having went on board a ship	တိုန်ဒါက်ကွင်တဲ (၇၂င်လေပ် ဝး)	သဘောတက်စီး၍ (လှေ လည်းဆို၏)	နာဝံအာရဟိတွာ
Having filled	ရနင်ဗပေင်တဲ၊ ဗပေင်တဲ ဖြည့်၍ ပူရေတွာ
Arrived	စိုပ်တဲရ ရောက်ပြီ သမ္မာပုဏီ
Having divided	ပံပရအိတ် ခွဲဝေ၍ ဘာဒေတွာ
Reservoir	ကွာဇောင်ခြိုင်ဒုင် ရေလှောင်ကန်ကြီး ဇလာသယ
Rustic; peasant	ညးဇူးပိုဒါ၊ ကောန်ပိုင် ကျေးတောသား၊ တောသား	ဇနပဒိကော
Thought	ချပ်တဲရ စဉ်းစားပြီ၊ အကြံထုတ်ပြီ	စိန္တေသိ
Burn	စံင်ကေံအိုတ်ရ မီးရှို့ကြသည် ဖျာပေန္တိ
Bury	တိုပ်ကေံအိုတ်ရ၊ အိုတ်ရ	တိုပ်ကေံတိ မြုပ်ကြသည်၊ မြေမြုပ်ကြ	နိဏန္တိ
Walking	ပွမဂေတ်လန် လှည့်လည်ခြင်း အာဟိဏ္ဏန္တ

1. Cities generally have ramparts, gates and watch towers.

ဗွဲမဗိုင် ဒါင်ဂဗိုင် မ့ကိုကွင်၊ ကြင်၊ ပြ အိုတ်ရ။
 အများအားဖြင့် မြို့တို့မှာ တံတိုင်း၊ တံခါး၊ မြေစင် ရှိကြသည်။
 နဂရာနိပန ပါကာရ ပရိခါ- ဂေါပရဇ္ဇာလေဟိ ယုတ္တာနိ ဟောန္တိ။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

2. But the city of Colombo has on ramparts etc.
 မိုန်ဂ်ကိုလေဝ် ချင်ကပ်ဠာမ်မွှ် ဟံ့မွဲကိုမဟံ့တွင်ရ။
 သိုသော် ကောဠုမ္မုဂ်ဠုမ္မုာ တံတိုင်း စသည်များ မရှိပါ။
 တထာပိ ကောဠုမ္မုနဂရေ ပါကာရာဒယော နသန္တိ။
3. Many rich and poor assemble to see horses running at the race courses.
 တွံနဗိုဝေါဒဒြေပ်ချေံ ဝဲဝါဒဒြေပ်ချေံ သေဠိ၊ ကောန်တဒဒိုက်ဂမ္မိုင် ကောံဒိုင်အိုတ်ရ။
 မြင်းပြိုင်ကွင်းမှာ မြင်းပြိုင်ဝဲကြည့်ရန် သူဌေး၊ ဆင်းရဲသားများ စုနေကြသည်။
 အဿမဏ္ဍလေ ဝါဝန္တေ အဿေ ဩလောကေတံ ဗဟဝေါ ဓနဝန္တာ နိဒ္ဒနာစသန္တိပတန္တိ။
4. To-night they will drive in a carriage to the theatre to see the dance.
 ဟံ့ကံ တွတ်နဗိုဝေါ ညးတံအာရင်ဝေါ နကိုက္ခီချေံအိုတ်ရ။
 ယနေ့ည သူတိုသည် ကပွဲကြည့်ရန် မြင်းရထားဖြင့် ပွဲရံသို သွားကြလိမ့်မည်။
 တေ အဇ္ဇရတ္တိယံ နစ္စံပသိတံ အဿရထေန နစ္စသလံ ဂမိဿန္တိ။
5. Go by the tram car and soon reach the printing office.
 တအဲ နကိုက္ခီခါတ် အာရင်စက်ပျိုဗိုလိက် ဗွဲမပြတ်ညိ။
 ဗွဲနပုန်။ ။ တအဲ၊ နကိုက္ခီခါတ် ကိုစိုပ်ရင်စက်ပျိုဗိုလိက် ဗွဲမပြတ်ညိ။
 သင်သည် ခါတ်ရထားဖြင့် စာပုံနှိပ်တိုက်သို့ လျှင်မြန်စွာ သွားပါ။
 ကနည်းကား။ ။ သင်သည်၊ ခါတ်ရထားဖြင့် စာပုံနှိပ်တိုက်သို့ မြန်မြန်ရောက်အောင်သွားပါ။
 တံ့ ပိဇ္ဇာရထေန ဂန္တာ သီဃံ မုဒ္ဒကံနာလယံ ပါပုဏာဟိ။
6. On Poson fullmoon-day we shall go to Anuradhapura by train.
 ပွဲတုဂိတုဇှော်ပေင် ပျိုအာချင် အနုရာဓပုရ နကိုက္ခီပုတ်ရ။
 နယုန်လပြည့်နေ့မှာ ကျွန်ုပ်တို့ မီးရထားဖြင့် အနုရာဓပုရမြို့သို့ သွားကြလိမ့်မည်။
 မယံ ဇေဠပုဏ္ဏမိယံ အဂ္ဂိရထေန အနုရာဓပုရံ ဂမိဿာမ။
7. The prince took steamer at Colombo and arrived in London after twenty days.
 ကောန်သိုင် ဒိုက်ကွင် ပွဲသွေဟ်ချင် ကပ်ဠာမ်မွှ်တု နကိုခါစှောတု ဝံ့အာစိုပ်ချင်လန်ဒါန်ရ။
 မင်းသားသည် ကောလမ္မုဂ်ဠု ဆိပ်ကမ်းမှာ မီးသင်္ဘောစီးပြီး ရက်နှစ်ဆယ်ဖြင့် လန်ဒန်မြို့သို့ ရောက်လေသည်။
 ရာဇကုမာရာ ကောဠုမ္မုတိတ္ထေ နာဝံ အာရဟိတွာ ဝီသတိဒိနေဟိ လာဏ္ဍာန်မဟာနဂရံ သမ္ပါပုဏိ။
8. There are massive walls around prisons.
 ပွဲဠိပွဲထင်ဂမ္မိုင် တွင်ဇော် မူတ်အိုတ်ရ။

ထောင်များ၏ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ကြီးသော တံတိုင်းများရှိကြသည်။
ဗန္ဓနာဂါရာနံ သမန္တာ မဟန္တာ ပါကာရာ ဟောန္တိ။

9. Cities obtain water from distant places. Reservoirs distribute it among citizens.

ချိုင်ဂမ္ဘိုင် ဝံ့သ်နုဋ္ဌာန်ဇမ္မေဘိတိရ။ ကွာဇောန်မြိုင်ချိုင်ဝံ့သ် ပါပရံကိုသ် ကုကောန်ချိုင်တံရ။
ပွဲနဲပွန်။ ။ နုဋ္ဌာန်ဇမ္မေဘိ ကေတ်နင်သ်တဲ၊ ဗပေင်စုတ်သ်ပွဲကွာဇောန် နံ့ပွဲချိုင်တံတဲ၊ နုကွာ
ဇောန်မမြိုင်လင်သ်တံတဲ ပါပရံကိုသ် ကုကောန်ချိုင်တံအိတ်ရ။
မြို့များသည် ဝေးသောနေရာများမှ ရေကို ရကုန်၏။ ထိုရေလှောင်ကန်ကြီး များသည် မြို့သူ မြို့
သားများအား ရေကို ခွဲဝေပေးကုန်၏။
တနည်းကား။ ။ ဝေးသောနေရာများမှ ရေကိုယူလာကြ၍၊ မြို့များမှာ ရေကန်များကို ရေဖြည့်
ပြီး၊ ထိုရေလှောင်ကန်ကြီးများမှ မြို့သူမြို့သားများအား ရေကို ဝေပေးကုန်၏။
ခုရဋ္ဌာနေဟိ ဥဒကံ အာဟရိတွာ နဂုရေသု ဇလာသယေ ပူရေတွာ တဒော နာဂရိကာနံ
ဥဒကံ ဘာဇေတွာ ဒေန္တိ။

10. In the evenings, drunkards get together at taverns.

ပွဲပယျာံသင်တဲ ညးမလုတ်ကိုသုရာဂမ္ဘိုင် အာကောန်ခရီ ပွဲဖျာအရက်အိတ်ရ။
ညနေအချိန်မှာ သေသောက်ကျူးသောသူတို့သည် အရက်ဆိုင်များမှာ သွားစုကြသည်။
သုရာသောဏှာ သာယဇော ပါနမဓိရေသု သန္တိပတန္တိ။

11. Those who come from foreign countries undoubtedly visit the museum.

ညးမကွင်နုတ္တိရးညွာင်ဂမ္ဘိုင် ဗွဲမသတ္တုသျှေဟ်ပွာ (ဗွဲစွတ်) အာဗိုဝင်တိုက်ညးထူးစ အိတ်ရ။
နိုင်ငံခြားမှလာသော သူတို့သည် ယုံမှားကင်းသောအားဖြင့် (အမှန်အားဖြင့်) ပြတိုက်သို့ အလည်
အပတ်သွားကြည့်ကြသည်။
ပရဒေသေဟိ အာဂတာ မနဿာ ဇကန္တေန ကုတူဟလသာလံ ပသယိတုံ ဂစ္ဆန္တိ။

12. The rustic seeing clock-towers and light-houses in the town, mistook them for belfries.

ကောန်ပြိုင် (ကောန်ညးဇူးပိုဒ်) ညှာတ်ဒးတိုင်နာဗီ၊ သိုပုဗွတ်တံ ပွဲချိုင်တဲ တိုင်ခေင်ရောင် ရဝံ
မချပ်ရ။ (တိုင်ခေင်ရ ရဝံအထင်မှာအာရ)
ကျေးတောသားသည် မြို့မှာ နာရီတိုင်၊ မီးပြတိုက်တို့ကိုမြင်ပြီး၊ ခေါင်းလောင်းထိုင် ဟူ၍ ထင်မိ
သည်။ (ခေါင်းလောင်းတိုင်ပါဘဲလို့ အထင်လွဲသည်)
ဇနပဒိကော နဂရေ ဗဒိကောတ္တန္တု-ပဒိပတ္တန္တု ဒိသွာ တေ ဗညှာထမ္မေဟိ စိန္တသိ။

13. When people are dead, their relations carry the corpses to a cemetery and either bury or cremate them.

မိတ်ဂမ္ဘိုင် ကာလချိတ်၊ ကလောညးတံတဲ ကေတ်ဏာဇွတ်တဲ ဋ္ဌာန်ထိသုသာန်တဲ တိုပ်ကွေ့အိတ်
ရ။ ဟံ့သေင်သ်တဲ စံင်ဇုဂုဇုတ်အိတ်ရ။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

လူများ သေသောအခါ၊ ထိုသူတို့၏ဆွေမျိုးတို့သည် ၎င်းအလောင်းတို့ကို သုသာန်မြေသို့ယူသွားပြီး မြေမြှုပ်လိုက်ကြသည်။ သို့မဟုတ် မီးသင်္ဂြိုဟ်လိုက်ကြသည်။ မနုဿေသု မတေသု တေသံ ညာတကာ တေ သုသာနဘူမိ* နေတွာဘူမိယံ နိဇကန္တိ။ အထဝါ ဇျာပေန္တိ။

14. Sons and daughters of the rich, accompanied by their friends, walk and play in parks.

ကောန်ကြို၊ ကောန်မြိသေဋ္ဌိဂဗ္ဗိုင် ဗွဲဟာန်ကောံ မိတ်သဟာံဒေံတံ၊ အာကွာ်ဂေတ် လန်ဝေင် ပဲ့ဥချာန်အိုတ်ရ။
 သူဌေးသားသွီးတို့သည် သူတို့၏အပေါင်းအဘော်မိတ်ဆွေများနှင့်တကွ ဥယျာဉ်များမှာ လှည့်လည် လျှောက်ကစားကြသည်။
 ဓနဝန္တာနံ ပုတ္တဓမ္မိတရော သဟာယေဟိသဒ္ဓိံ ဥယျာနေသု အာဟိဏ္ဏန္တာ ကီဠန္တိ။

(12)

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Are	ပုံနွံပြာကတ်တံအိုတ်ရ ထင်ရှားရှိကုန်၏ ဝိဇ္ဇန္တိ
Having walked	ဂဇေင်အာတု၊ ကွာ်အာတု	လမ်းလျှောက်၍ စရိတွာ
Preach	တွံခပ်အိုတ်ရ တရားဟောကုန်၏ ဒေသေန္တိ
Was	ဒိုတ်ရ ဖြစ်ပြီ အဟောသိ
Full	ဒေံမပေင်တံ၊ ဒေံမဒိုက် ပေင်တံ	ပြည့်သော၊ ပြည့်စုံသော သဗ္ဗုဏ္ဏ
Tooth Relic	ခါတ်ဂေတ်ကျာ် စွယ်တော်ခါတ် ဒါဠာခါတ်
Of very great value	ဒေံ မထေက်ကို ငှုဟ်မး လောန်၊ ဒေံမဗျိုင်ကိုငှုဟ် မးလောန်	အလွန်အတိုးတန်သော၊ အလွန်အတိုးကြီးသော မဟန္တံ
Mon-country	ဒုင်မန် မွန်တိုင်းပြည် ရာမညရဋ္ဌ
Burma	ဒုင်ဗမာ မြန်မာပြည် ရေဗ္ဗရဋ္ဌ
Offered	ပူဇံ တုအိုတ်ရ ပူဇော်ကြကုန်ပြီ ပူဇေသုံ
Decorated	ဒေံမဗျိုင် ဂွာတ်လပ် တန်ဆာဆင်ထားသော အလင်္ကာတံ
A relic casket	ကြောတ်ခါတ် ခါတ်တော်ကြိုက် ကရုဏ္ဏ
Cross (a river)	ကောံအာကြိုင်အိုတ်ရ ချောင်းကူးကြသည် တရန္တိ
Having made or done	သွတု ပြုလုပ်၍ ကတွာ
Bathed	ဟုံဒုင်တုရ ရေချိုးပြီ နာပေသိ

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

1. There are five continents and five oceans on the earth.

ပွဲးတိဇ္ဇော်ကံ ဒေသဇ္ဇော်မသုန် (တ္ထိဇ္ဇော်မသုန်လေဝ်ဂး) မှာသမိဗိဇ္ဇော်မသုန် မျှံပြာကတ်တံအိုတ်ရ။

ဤကမ္ဘာမြေကြီးမှာ တိုင်းကြီးငါးတိုင်း သမုဒ္ဒရာကြီးငါးစင်း ထင်ရှားရှိကုန်၏။
ပထဝီယံ ပဉ္စမဟာဒီပီ (ပဉ္စမဟာဒေသာ) ပဉ္စမဟာသမုဒ္ဒါစ ဝိဇ္ဇန္တိ။

2. Once King George V. was the Emperor of India.

ပွဲကလကွာတေံ ဉ္စကရာဇ်ဂျိမ် မရနက်ကိုမသုန်ဂ် ဗြာဇာမိရာဇ် တ္ထိဇ္ဇမ္ပုဒ်ဗိရ။ ။ (တ္ထိဇ္ဇမ္ပုဒ်ဗိရ် လျှာဟ်ညးကော်ခဲၜ အိန္ဒိယရ)

ရှေးအခါမှာ ဂျော့ဂျီဘုရင်သည် အိန္ဒိယပြည်၏ရာဇာမိရာဇ်ဖြစ်သည်။
ပုဗ္ဗ မဉ္စမော ဂျော့ဂျီနာမော ရာဇာမိရာဇာ ဇမ္ပုဒီပေ အမိရဇ္ဇံ အကာသိ။

3. There are lotuses and water lilies in lakes.

ပွဲကွာလစဂမ္ဘိုင် ဟ္လဒဏ်ကို ဟ္လဥပျိုကို နွံတံအိုတ်ရ။
ရေအိုင်များမှာ ပဒုဗ္ဗာကြာပန်းတို့သည်၎င်း၊ ကြာညိုတို့သည်၎င်း၊ ရှိကုန်၏။
တဠာကေသု ပဒုမာနိစ ဥပုလာနိစ သန္တိ။

4. Bhikkhus pass through villages, towns and cities preaching the Dhamma.

ခမိတ် သိုမတံတံဝင်ဂ်ဒုတံ၊ ဣဂဇ္ဇင်အာပွဲကွာနိ၊ နိဂိုမ်၊ ချင် အိုတ်ရ။
ရဟန်းတို့သည် တရားကိုဟောလျက် ရွာ၊ နိဂုံ၊ မြို့တော်များမှာလှည့်လည်ကြသွားကြကုန်၏။
ဘိက္ခု ခမ္ပံ ဒေသေန္တော ဂါမ-နိဂါမ-ရာဇမေဓီသု စရန္တိ။

5. In olden days, Anuradhapura was full of gardens, parks bathing ponds, streets, palaces, relic shrines, image houses and Buddhist monasteries.

ပွဲလက်ထက်ကွာတေံ ချင်အနုရာဇပုရ ချိုက်ပင်တံကို ကံအရမ်း၊ ဥချာန်ဟ္လံ၊ ကွာဟုံချင်၊ ဂံင်ချာန်၊ နန်ပြာသာဒ်၊ စေတီ၊ ဘုတ်၊ ထာ တံရ။
ရှေးတုံးက အနုရာဇပုရရှိသည် မြီဝင်း၊ ပန်းဥယျာဉ်၊ ရေချိုးကန်၊ လမ်း၊ နန်းပြာသာဒ်၊ စေတီ၊ ဘုရားဝတ်တန်ဆောင်း၊ ကျောင်းတို့နှင့်ပြည့်စုံလေသည်။
ပုရေ အနုရာဇပုရ အာရာမုယျာန-ပေါက္ခရဏီ-ဝီထိ-ပါသာဒေဟိစေဝ စေတီယ ပဋိမာဗရ-ဝိဟာရေဟိစ သမ္ပုဏ္ဏံ အာဟာသိ။

6. In Burma The Mons are Buddhist people. In olden days, Mon-country also was known.

ပွဲချင်ဗွာမန်ဂမ္ဘိုင်မဒ်ညးဗုဒ္ဓဘာသာအိုတ်ရ။ ကိပ်ကွာတေံတျံးရးချင်မန်လေဝ်မျှံပြာကတ်တံကိုရ။
မြန်မာပြည်မှာ မွန်လူမျိုးတို့သည် ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်ကြသည်။ ရှေးအခါမှာ မွန်တိုင်းပြည်လည်း ထင်ရှားရှိလေသည်။
မရမ္ပရဋ္ဌေ ရာမညမနုဿာ ဗုဒ္ဓတတ္ထိကာဟောန္တိ။ ပုရေ ရာမညရဋ္ဌောစ ပါကဇ္ဇော အဟောသိ။

၈၂

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

- 7. Some Fifty nine years ago the Burmese, both lay men and priest, took a big gold casket of value studded with various kinds of gems such as sapphires diamonds and rubies, and offered it to the Tooth Relic at Kandy in Ceylon.

နွံဂံ ကြောတ်ထင်
 ဇော်ပွဲ မထေက်ကိုဗုဟ်မး မဃိဏ္ဍာတ်လင် နကိုဂကူဗဏိက်ရတ်တူဟ်တူဟ်သ် မတွံဂး ဣနုနီ
 လာ၊ ဗိုဗ၊ မဏိက်ဗွေတ်တံာ် ကေတ်ဏာဒုင် သိင်ဃါတုံ ပူဇော်ကြောတ်ဟ် ကုဓါတ်ဝေဟ်ကျာ်
 နွံပွဲဒုင် ကာနုရ။

ယခုမှ ငါးဆယ် ကိုးနှစ်အလွန်မှာ မြန်မာတကာနှင့်ရဟန်းတို့သည် နီလာ ကျောက်၊ စိန်၊ ပတ္တမြား
 နီဟုဆိုအပ်သော အမျိုးမျိုးသောကျောက်ရတနာတို့ဖြင့်ဆင်ထားအပ်သော အဘိုးတန်သော ရွှေ
 ကြုတ်ကြီးတခုကို သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ယူဆောင်သွားပြီး ကနုဗြဲမှာရှိသောစွယ်ဒတပ်မြတ်အား ပူ
 ဇော်ကြလေသည်။

ဣတော ဉ္စကူနသဋ္ဌိမတ္တာနံ ဝဿာနံ ဥပရိ မရပ္ပရဋ္ဌဝါသိနော ဂဟဋ္ဌပဗ္ဗဇိတာ ဣနုနီလ-ဝဇီရ-
 လောဟိတင်္ကာဒိ မဏိဟိ အလင်္ကာတ် သုဝဏ္ဏမယံ မဟန္တံ မဟဋ္ဌံ ကရဏ္ဍံ လင်္ကာဒီပံ နေတွာ
 ကါနုဗြဲနဂရေ ဒါဋ္ဌာဓါတုယာ ပူဇေသုံ။

- 8. People make bridges to cross over rivers.

မ္ဗိုဟ်ဂမ္ဗိုင် တူဟ်နကောံကြိုင်တုံ ကောန်ကေတ်ဒဒန်အိုတ်ရ။
 လူတိုသည် ချောင်းတိုကိုကူးရန် တံတားများလုပ်ကြသည်။
 မနုဿာ သေတဝေ၊ ကတွာ ဂင်္ဂါယော တရန္တိ။
 (အတိုင်ပါဠိ ယင်ဟိုမွဲး) မ္ဗိုဟ်ဂမ္ဗိုင် ကောန်ဒဒန်တုံ ကောံအာကြိုင်အိုတ်ရ။
 (ပါဠိအတိုင်းဘာသာပြန်လျှင်) လူတိုသည် တံတားများကိုလုပ်ပြီး ချောင်းကူးကြကုန်၏။

- 9. The servant-woman drew water from the well in a pot and bathed the girl.

ဒိုက်မြ နကိုနှင့် ကေတ်နင်ဍုာ် နူကမ္ဗိုင်တုံ ဖံဍုာ်ကိုသွတ်မြိုင်ရ။
 ကျွန်မသည် အိုးဖြင့် ရေတွင်းမှရေကိုယူလာ၍ မိန်းကလေးကိုချိုးစေသည်။
 ဒါသီ ဃဇေန ကူပါ ဥဒကံ ဂဟေတွာ ဒါရိကံ နှာပေသိ။

- 10. The King went with his retinue to the forest to hunt the deer.

တူဟ်နဗက်ပန် ဂြဲမင်ဂမ္ဗိုင်, သိုင် ကောံတို့ဗျိုင် တိတ်အာပြိုင်ရ။
 သမင်ဒရယ်များကို လိုက်ပစ်ရန် အခြံအရံနှင့်တကွ ရှင်ဘုရင်သည် တောသို့ထွက်သွားလေသည်။
 ရာဇာ သပရိဝါရော မိဂေ ပိဏ္ဍိတုံ ဝနံ အဂမာသိ။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	ဗွန်	(13)	မြန်မာ	ပါဠိ
Rises	ပုံတိုက်ကျင်ရ	တက်လာသည် ဥဂ္ဂစ္ဆတိ
Disappears	ကွေ့မွန်အာရ	ပျောက်ကွယ်သွားသည် ဝိဂစ္ဆတိ
Appears	ထွန်းပြာကတ်ရ	ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာသည်	ပါတုဘဝတိ
Covered	ခွေ့မကြော်ပွန်	ဖုံးလွှမ်းထားသော ပဋိစ္ဆိန္ဒ
Falls	ဒတုံစွေရ	ကျသွားသည် ပတတိ
Came	စိုက်ကျင်ရ	ရောက်လာပြီ အာဂမိ
Therefore	ဟိုက်ရှ်ရ	ထိုကြောင့် တသ္မာ
Powerful	ခွေ့မခွေ့ကိုကြီး	တန်ခိုးကြီးသော ဗလဝန္တ၊
(We)shall observe	ကြက်မင်ပွဲအိုတ်ရ	စောင့်ရှောက်ကြလိမ့်မည်	ရက္ခိဿာမ
Steal	ကွတ်ကေတ်အိုတ်ရ	ခိုးယူကြသည် ထေနေန္တိ
Appear, are seen	ညွတ်ပြာကတ်အိုတ်ရ	ထင်ရှားမြင်ကြသည် ဒိဿန္တိ
To worship	တုအိနလှောင်	ရှိခိုးရန် ဝန္တိတုံ
Kandy	ချင်ကာနွေ ^၀ (ပွဲထွက်သင်ဃာ ^၀)	ကနွေ ^၀ မြို့ သီရိဝိဇယပုရ
Rangoon	ချင်လဂင်	ရန်ကုန်မြို့ ဩက္ခမ္ပနဂရ ဩက္ခမ္ပနဂရ
Sleeping	ခွေ့မသတိက်၊ ပုမသတိက်	အိပ်သော၊ အိပ်ခြင်း	သယန္တ

1. There are twelve months in a year.
 ပွဲပွဲသွာံ နွံစါ ရိတုရ၊
 တနှစ်မှာ ဆယ်နှစ်လရှိသည်။
 ဇူကသ္မိံ သံဝစ္ဆရေ ဒွါဒေသ မာသာ ဟောန္တိ။
2. A month has four weeks or thirty days.
 ဖွဲဂိတုဂ် နွံပန်သတ္တာဟ၊ ဟံသေင်သင်္ဂှိ ပိစောတဲ မေဒ်အိုတ်ရ။
 တလမှာ လေးသက္ကဟ သိုမဟုတ် ရက်သုံးဆယ်ဖြစ်သည်။ (ဖြစ်ကုန်၏)
 ဇူကဿ မာသဿ စတ္တာရောသတ္တာဟာ၊ ဥဒါဟု တိသတိဒိဝဿ ဟောန္တိ။
3. The sun and the moon rise from the east and set in the west.
 သိုင်ဂိတုကို သိုင်တဲ လိုန်နုဗွောံ ပုဂိတ်လွင်ပဋိတိအိုတ်ရ။
 နေမင်းနှင့် လမင်းတို့သည် အရှေ့အရပ်မှတက်၍ အနောက်ဘက်မှာဝင်ကြသည်။
 စန္ဒိမ-သူရိယာ ပုဗ္ဗဒိသာယ ဥဂ္ဂစ္ဆန္တိ၊ အပရာယ အတ္ထင်္ဂစ္ဆန္တိ။
4. When the sun rises, light appears, and darkness disappears.
 ကာလသိုင်တဲမတိုက်ကျင်၊ လျးထွန်းပြာကတ်ရ၊ ဒမ္မာကွေ့မွန်အာရ။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

နေမင်းတက်လာသောအခါ၊ အရောင်အလင်း ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာသည်။ အမှောင် ကွယ်ပျောက် သွားသည်။

သုရိယေ ဥဂ္ဂတေ၊ အာလောကော ပါတုဘဝတိ၊ အန္ဓကာရော ဝိဂစ္ဆတိ။

5. Dew and snow fall in winter.

ကလတိုက်ကို မလတိုက်ကို နှေ့ပဲ့ ဂိတုဒကတ်ရ။ (ပွဲဟေမန္တဥတု) ၊
နှင်းပေါက်သော်၎င်း၊ နှင်းခဲသော်၎င်း၊ ဆောင်းဥတုမှာကျသည်။
ဟေမန္တေ တုဟိနံ ဟိမံစ ပတတိ။

6. In the rainy season the sky is covered with clouds,

ပူဝဿန္တဥတု (ဥတုဗြူ) အာကာသ ဂပ်ပ်ကြောင်ဗွန်လပ် နကိုမတ်မြိတ်ရ။
မိုးဥတုမှာ ကောင်းကင်သည် မိုးတိမ်ထိုဖြင့် ဖုံးလွှမ်းထားအပ်သည်။
ဝဿာနေ အာကာသော ဝလာဟကေဟိ ပင်္ဂိစ္ဆန္တော ဟောတိ။

7. He came here at,about ten O'clock yesterday.

နူတဏေအိ ပွဲအခိုင် ဗုတ်စိုနာသီ ညးစိုပ်ကျင်အဏံတဲရ။
မနေက ဆယ်နာရီအချိန်လောက်မှာ ဤမှာ သူရောက်လာပြီ။
ဟိယျော ဒိဝါ ဒသသင်္ဂီကာကာလေ သော ဣခါဂမိ။

8. Sun's rays are very hot at noon.

ပွဲအခိုင်တုတ္တုဗေင် လျးပသာန်တဲ ဂမ္မုဗ္ဗမလောန်ရ။
ဋုန်းတည့်အချိန်မှာ နေအရောင် အလွန်ပူသည်။
မဏ္ဍဏေ သုရိယဿ အာတပေါ ဗလဝါ ဟောတိ။

9. To-morrow is a fullmoon-day, therefore we shall go to the temple to observe precepts.

တဲယးဂတ နှိတဲသီဂိတုပေင်၊ ဟိုတ်ရှရ တူဟ်နမင်ပွဲသီဂမ္ပိုင် ပိုအာဘာအိုတ်ရ။
ပွဲနယ်ပွန်။ ။ တဲယးဂတ နှိတဲသီဂိတုပေင်ရ၊ ဟိုတ်ရှရ ပိုအာဘာတဲ မင်သီအိုတ်ရ။
မနက်ဖြန်လပြည့်နေ့ဖြစ်တယ်၊ထိုကြောင့် သီလများစောင့်ရန် ကျွန်ုပ်တို့ကျောင်းသို့သွားကြလိမ့်မည်။
တနည်းကား။ ။ မနက်ဖြန် လပြည့်နေ့ဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျောင်းသို့သွား၍
သီလများ စောင့်ကြလိမ့်မည်။
သုဝေ ပုဏ္ဏမာသီ၊ တသ္မာ မယံ ဝိဟာရံ ဂန္ဓာ သီလာနိ ရက္ခိဿာမ။

10. At mid-night, when people are asleep, thieves steal their goods.

ပွဲပံယျာံသ္မာတဲ အဘောမ္မိဟ်တိက်လှိုင်အိုတ် ကမ္မတ်တံ ကုတ်ကေတ်မြိပ် ညးတံအိုတ်ရ။
သန်းခေါင်းအချိန်မှာ လူများအိပ်ပျော်နေကြစဉ် သူခိုးတို့သည် လူတို့၏ပစ္စည်းများကို ခိုးယူ
ကြသည်။
နိသီထေ မနုဿေသု သယန္တေသု စောရာ ဘဏ္ဍာနိ ထေနေန္တိ။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

11. In coming November, we shall go to Ceylon to worship the Tooth Relic at Kandy.
 ပွဲဂိတုကထိန်ဂတဏံ တွဟ်နလှောင်ခါတ်ဂွေဟ် ပွဲဒုင်ကန္တ^၀ ပိုအာက္ကံသိုင်ဃူအိုတ်ရ။
 လာမည့်တန်ဆောင်မုန်းလမှာ ကန္တ^၀မြို့မှာ စွယ်တော်ဖူးရန် ကျွန်ုပ်တို့ သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ သွားကြ
 လိမ့်မည်။
 အာဂတကတ္တိကမာသေ သိရိဝနုနပုရေ ဒါဌာခါတုံ ဝဗ္ဗိတုံ လင်္ကာဒီပံ ဂမိဿာမ။
12. Day after to-morrow evening we shall go to Rangoon to worship Trikumba golden pagoda.
 ကလီတေ ပယျာံသွင်တုံ၊ တွဟ်နလှောင် စေတီထင်သျှင် ဒုင်တြိကုမ္ပတုံ ပိုအာဒုင်လျှင်အိုတ်ရ။
 သဘက်ခါညနေမှာ ရွာတိဂုံစေတီတော်ကိုဖူးရန် ကျွန်ုပ်တို့ရန်ကုန်မြို့သို့ သွားကြလိမ့်မည်။
 ပရသုဝေ သာယံ တြိကုမ္ပသုဝဏ္ဏစေတီယံ ဝဗ္ဗိတုံ မယံ တြိကုမ္ပနဂရံ ဂမိဿာမ။
13. In the rain-bow various colours such as blue, yellow, and red are visible.
 ပွဲဒမင်ဒုင် သင်္ဂါလော၊ သင်္ဂါမိတိ၊ သာဗ္ဗေတံ သင်္ဂါတူဟ်မဖဟ်သင်္ဂါ ဝံညာတ်ကေတ်
 အိုတ်ရ။
 သက်တန်မှာ အညို၊ အဝါ၊ အနီ အမျိုးမျိုး ထိုကဲ့သို့သောအရောင်များ မြင်ကြရသည်။
 ဣန္ဒြေဓမ္မိ နီလ-ဝီတ-လောဟိတာဒယော နာနာဝဏ္ဏာ ဒိဿန္တိ။

(14)

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပုဂ္ဂို
Fought	စိုန်ဗွဲ ကြံပွန်အိုတ်ရ စစ်တိုက်ကြကုန်ပြီ ယုဂ္ဂိံ သု
Having started	တိတ်အာတုံ ထွက်သွား၍ နိက္ခမိတွာ
Reached	စိုပ်အာတုံရ ရောက်ပြီ ပါပုဏီ
To establish	တွဟ်နစွံပွန် တည်ထားရန် ပတိဌာပေတုံ
Sent	ဗ္ဗောင်ဏာတုံရ၊ ပဠင် ဏာတုံရ စေလွှတ်လိုက်ပြီ၊ ပို့လိုက်ပြီ ပဟိဏီ
Tie, catch, imprison	ကွေင်ဒက်ရပ်ဝံအိုတ်ရ ချည်နှောင်ဘမ်းမိကြသည် ဗန္ဓန္တိ
Having reached	အာစိုပ်တုံ ရောက်-ပြီး၍ ပတွာ
From China	နုဒုင်တြါက် တရုတ်ပြည်မှ စီနရဋ္ဌဘော
Protected	ဒေမမင်ပွဲလင် စောင့်ရှောက်ထားသော ရက္ခိတ
Having bound	ကွေင်ဒက်တုံ ချည်နှောင်၍ ဗန္ဓိတွာ
Did	သွတုံရ ပြုလုပ်ခဲ့သည် ဒကောသိ
Having collected	ပကောံလင်တုံ စုဆောင်း၍ သံဟရိတွာ
Armour	ပဠေင်ဒြပ် သံချပ်အင်္ကျီ သန္ဓာဟော

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

1. **A war-ship, bringing a large number of marines, left China and crossing the seas reached Colombo harbour.**
 ကွင်ပွန်ပွဲ သိုမကေတ်နင်ကောန်ပွန်ကွင်ပွဲမပွဲ၊ တိတ်နုဒျိုင်ကြိုက်၊ ကွေံအာမီတံာ်တု အာ
 စိုပ်သွေဟ်ကွင် ချင်ကင်ဠာမိမ္မင်တုရ။
 စစ်သင်္ဘောတစင်းသည် သင်္ဘောစစ်သား အမြောက်အများကို ယူလာလျက် တရပ်ပြည်မှ ထွက်
 ပြီး ၎င်းပင်လယ်များကိုကူး၍ ကောဠုမ္မုဒါရှိ သင်္ဘောဆိပ်သို့ ရောက်လေသည်။
 ဇကာ ယုဒ္ဓနာဝါ ဗဟူ နာဝိကယောဓေ ဂဟေတွာ စိနရဋ္ဌတော နိက္ခမိတွာ သမုဒ္ဒံတရိတွာ
 ကောဠုမ္မုတိတ္ထံ ပါပုဏိ။
2. **In olden days, soldiers, wearing defensive armour and carrying shields, fought with swords, javelins cudgels etc.**
 ကိုပ်ကွာတေံတုန်၊ ကောန်ပွန်ဂမ္ပိုင် သိုမကျိုင်ကျပ်ထွက်ကေတ်ပဠောံခြပ်၊ ရပ်ကေတ်ဂခံင်တု
 နမပွဲသွာ်၊ စုန်ဇွိုက်၊ ဂတေက်ဂမ္ပိုင် ဗြုဂ်ပွန်အိုတ်ရ။
 ရှေးအခါမှာကား၊ စစ်သားတို့သည် သံချပ်အင်္ကျီများကို ဝတ်ဆင်လျက် ဝိုင်းများကိုပိုင်ထားပြီး
 သံလျက်၊ လှံတို၊ တုတ်တို အစရှိသည်တို့ဖြင့် စစ်တိုက်ကြလေသည်။
 ပုဗ္ဗေပန ယောခါ ဖလကာဝုဟေတ္တာ သန္ဓာဟသန္ဓဒ္ဓါ၊ အသိ သတ္တိ မုဂ္ဂရာဒီဟိ ယုတ္တိံ သု။
3. **Two thousand and two hundred and twenty nine years ago, an emperor, called Dhammasoka, ruled India.**
 နှစ် ၂၀၂၉ ဝှဲမကီလောန်အာ ဓါဇို ဓါကံ ဓါစောဒစိတ်သွံတေံ ဇကရာဇိပွဲ မှုယု ဓမ္မာသောက
 သွသိုင်ပိုင်ချင် အိန္ဒိယရ။ (ချင်အိန္ဒိယာ် ဣဇမ္ဗုဒိမ်မွဲးရ)
 ယနေ့မှ လွန်ခဲ့သော အနှစ် နှစ်ထောင် နှစ်ရာ နှစ်ဆယ် ကိုးနှစ်မှာ ဓမ္မာသောက အမည်ရှိသော
 ကေရာဇ်မင်းမြတ်တပါးသည် အိန္ဒိယပြည်ကို မင်းလုပ် အုပ်ချုပ်လေသည်။
 ဣတော ဇကုနတိံသ-ဒ္ဓါသတာဓိကာနံ ဒ္ဓိန္ဒံ ဝဿသဟဿာန မုပရိ ဇမ္ဗုဒီပေ ဓမ္မာသော
 ကော နာမ ရာဇာဓိရာဇာ ရဇံ ကာရေသိ။
4. **He sent his son Elder Mahinda, with four other Elders, to Ceylon to establish Buddhism there.**
 ဇကရာဇ်ဓမ္မာသောကံ တူဟ်နပွန်သာသနာကျပ်ပွဲထွံသိုင်ဗျိုင်တု ကောန်ဗျး မဟာမဟိန္ဒထေရ်
 ပွဲဟာန်ကောံ ထေရ်ညောင် ပန်ဇကုာ် ပဠင်ကာထွံသိုင်ဗျိုင်တေံရ။
 ထိုဓမ္မာသောက ကေရာဇ်မင်းမြတ်သည် သီဟိုဠ်ကျွန်းမှာ ဘုရားသာသနာပြုရန် သူ၏သား မဟာ
 မဟိန္ဒထေရ်နှင့်တကွ အခြားမထေရ်လေးပါးတို့ကို ထိုသီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ပို့လေသည်။
 သောတဿ ပုတ္တံ မဟာမဟိန္ဒတ္ထေရံ အညေဟိ စတူဟိ ထေရေဟိ သဟ လင်္ကာယံ မုဒ္ဓသာ
 သနံ ပတိဋ္ဌာပေတံ ပဟိဏိ။
5. **The throne and the crown of the Sinhalese King were preseved in a palace of the King of England.**
 ရာဇပလ္လင် ကောံမွေံကိုဋ် သိုင်သိုင်ဗျိုင် မင်ပွဲဒိပ်လင်ပွဲနန်ပြာသာဒ်ဇကရာဇ်အေင်္ဂလာန်တေံရ။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း

သီဟိုဠ်မင်း၏ ရာဇာပလ္လင်နှင့် မကိုဋ်တို့ကို အင်္ဂလန် ဘုရင် မင်းကြီး၏ နန်းပြာသာဒ် တခုမှာ စောင့်ရှောက် သိမ်းဆည်းထားကြသည်။
သီဟဠုရညော သီဟာသန် မကုဋ်စ အင်္ဂလိက်မဟာရညော ဇာတိသို့ ပါသာဒေ ရက်္မိတာနိ ဟောန္တိ။

6. Fishermen go in boats along rivers and catch fish with their nets.
တမ္ဘာဂမ္ဘိုင် အာကိုဋ်၌ ဗလေဝ်ကြိုင်ဂမ္ဘိုင်တုံ နက္ခိဇာနိက်၊ ဗက်ရပ်ကအိုတ်ရ၊ တံငါသည်တို့သည် လှေနှင့် ချောင်းများတလျှောက်လုံးသွား၍ ပိုက်ကွန်များဖြင့် ငါးများကို လိုက်ဘမ်းကြသည်။
ဓိဝရာ ဒေါဏီဟိ ဂင်္ဂါသု ဂန္ဓာ ဇာလေဟိ မစ္ဆေ ဗန္ဓန္တိ။

7. Waves of the sea disappear when they reach the shore.
လှေဓိဝရာ ဂမ္ဘိုင် ကာလဒိဝသင် လိုပေါက္ခေဗ္ဗန်အာအိုတ်ရ၊ ပင်လယ်လှိုင်းများသည် ကမ်းခြေရောက်သောအခါ ပျက်စီးကွယ်ပျောက်သွားကုန်၏။
သမုဒ္ဒယ တရဂါ ဝေဠု ပတွာ ဘိဇ္ဇန္တိ။

8. King Dutthagāminī having built fortresses in many places fought against the Tamils.
သိုင်ဇေဋ်ဒုဋ္ဌဂါမဏီ ပွဲဋ္ဌာန်တူဟ်တူဟ်မဂ္ဂိုင် ဒက်ဒပ်တုံ ဗျုဂ်ပွာန်ကို ဂလာဒမိဠ တံရ၊ ဒုဋ္ဌဂါမဏီမင်းကြီးသည် အသီးသီးသော နေရာများမှာ ခံတပ်လုပ်၍ ဒမိဠ ကျေးကုလားတို့နှင့် စစ်တိုက်လေသည်။
ဒုဋ္ဌဂါမဏီ မဟာရာဇာ နာနာဋ္ဌာနေသု ခန္ဓာဝါရေ ဗမ္ဘိဘွာ ဒမိဠေဟိသမ္ဘိ ယုဒ္ဓမကာသိ။

9. In Ceylon, a rebel named Tiya having collected an army, plundered the wealth contained in shrines and thus did much harm to the Buddhist Church.
ပွဲက္ကံသိုင်ဗျု ညးသပုန်ပွဲ မှုပျုတီယ ပကောံပွဲပွာန်ပွဲဒပ်တုံ ပွဲင်စးကေတ်ဗြင် မှုပွဲစေတီတုံ၊ ရံပပလိုပလ် ပွဲင်စး ဒစိဒစး သွဘအန္တရာဟ် ကိုသာသနာကျော် ပွဲမလောန်ရ၊ သီဟိုဠ်မှာ တီယ အမည်ရှိသော သူပုန်တယောက်သည် စစ်တပ်တပ်စုယူ၍ စေတီများမှာ ပါဝင်သော ပစ္စည်းဘဏ္ဍာကို လုယက်ယူပြီး၊ ဤသို့ ဘုရားသာသနာကို ဆန့်ကျင်ဘက် လုယက် ဖျက်ဆီး ဘေးအန္တရာယ်များစွာ ပြုလုပ်လေသည်။
လင်္ကာဒီပေ၊ တီယောနာမ ဒါမရိကော စေတီယာနိဘိဒ္ဓိတွာ ခနံ ဂဟေတွာ ဝေနံ သံဟရိတွာ မဟန္တံ သာသနပိလောပံ အကာသိ။

10. Kings' orders should not be violated.
အသမ်လှိုင်ဂမ္ဘိုင် ဟဂပ်ဂ်ကြိလောန်အိုတ်ရ၊ ဘုရင်မင်းများ၏ အာဏာများကို မလွန်ဆန်အပ်ကုန်၏။
ရာဇုနံ အာဏာ နအတိက္ကမိတဗ္ဗာ။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

11. The armies of the kings of old, consisted of four divisions:-namely, war-elephants, cavalry, war-chariots and infantry.
 ဒပ်ပွန်သိုင်ဂမ္ဘိုင် ကွာတေ့ဏ် မုက်အင်ပွန် ပန်ကွေပ်ရ၊ ညးဒေံဂ်ရော - ပွန်စိင်၊ ပွန်ချေံ၊ ပွန်ကီ၊ ပွန်တိုက်ရ။
 မွဲနယ်ပွန်။ ဒပ်ပွန်သိုင် တမ္ဘာတေ့ မဒိုက်ပေင်တကို အင်ပွန်ပန်ကွေပ်မွဲ ပွန်စိင်၊ ပွန်ချေံ၊ ပွန်ကီ၊ ပွန်တိုက်ရ။
 ရှေးဘုရင်များ၏ စစ်တပ်သို့သည် အင်္ဂါလေးပါးနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ၎င်းလေးပါး ဟူသော်ကား- ဆင်တပ်၊ မြင်းတပ်၊ လှည်းတပ်၊ ခြေလျှင်တပ်ဖြစ်သည်။
 ပေါရာဏရာဇုန် ယုဒသေနာ ဟတ္ထိသေနာ အဿသေနာ ရထသေနာ ပတ္တိတိ စတုဟိအင်္ဂေဟိ သမန္တာဂတာ အာဟောသိ။
12. At present, artillery has taken the place of war-elephants.
 ခေတ်လျှင်ဏ် ပွန်ပလံက်ဂ် နှဲးပွန်စိင်ရ။
 ယခုခေတ်အခါမှာ အမြောက်တပ်က ဆင်တပ်အစားဖြစ်သည်။
 ဣဒါနိပန ဟတ္ထိသေနာယ ဌာနေ နာဠိယန္တသေနာ တိဋ္ဌတိ။

(15)

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Died	ချိုတ်အာတဲရ သေသွာပြီး မရိ
Marriage	ပွမပြေင်ဝါဟ၊ ပွမထပ်တဲ	လက်ထပ် မင်္ဂလာဆောင်....	ဝါဟ၊ ပွမ
Having weighed	တြဲကိုဗြ
Attended or followed by	ကေပ်လျိုင်တဲ ချိန်ပြီး၍ တုလယိတွာ
The fortnight of the waxing moon	ဒေံမဂင်တီဗျိုင်ဗက်အာ	ခြံရံအပ်သော ပရိဂုတ
Ran	ပက်မေင် လဆန်းပက္ခ သုက္ခပက္ခ
To catch or take	ဗြေပ်တဲရ ပြေးခဲ့ပြီ ဝါဝါ
To kill; to murder	တူန်ဂိုင်ရပ်ခေတ် ဘမ်းယူရန် ဂဏ္ဍိတုံ
Threatened	တူန်ဂစိုက်ကွေံ သတ်ပစ်ရန် မာရေတုံ
Bribe	ဘဟေက်ကွေံတဲရ ခြိမ်းချောက်ပြီ တဇ္ဇေသိ
Tried; attempted	သီနီ၊ တမာဇမိန် တံစိုးလက်ဆောင် လဗ္ဗော၊ လဗ္ဗော
Lived	သုလ္လီတဲရ ကြိုးစားခဲ့ပြီ ဥဿဟိ
Having raised	သုဒတ်တဲအိုတ်ရ နေကြလေသည် ဝသိသု
Killed	ထူဗြိန်တဲ ပင့်တင်၍ ဥဿာပေတွာ
	ဂစိုက်ကွေံတဲရ သတ်ခဲ့ပြီ မာရေသိ

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Having beaten	စင်တက်တဲ့ ရိုက်ပုတ်၍ပဟရိတွာ
A condemned criminal	ဉာမအာဒိုပ်ဒုဟ်၊ ဒုဟ်	ဉာမမှာ အပြစ်ရှိသူ၊ ပြစ်မှား သူ....ဝဇ္ဇပ္ပတ္တ
Decorate	ပွဲၤပွဲၤတဲာ်အိုတ်ရ တန်ဆာဆင်ကြသည်အလက်ရော့ၤ
Duties of a Government	ကိစ္စဝတ်သိုင်ဂမ္တိုင် အစိုးရကိစ္စဝတ္တရားများရဇ္ဇကိစ္စာန်

- 1. Monday evening, the king with his ministers will visit the pleasure garden.**
 တုစန် ပွဲပယျာံသုင်တဲ့ သိုင်တို့ဗျိုင်ခကတ်အမတ်တံတဲ့ ပြာပ်အာဝေင်ဥချာန်ဂပ်ဝ်လှိုင်စိုတ်ရ။
 တနင်းလာနေ့ ဉာနအချိန်မှာ ရှင်ဘုရင်သည် မှူးမတ်တို့ဖြင့်ခြံရံလျက် မွေ့လျော်ဘွယ် ရှိသော
 ဥယျာဉ်သို့ အလည်သွားလိမ့်မည်။
 ရာဇာ အမရွေ့ဟ် ပရိဝတော စန္ဒဝါရဿ သာယဇော ရမဏီယံ ဥယျာနံ ဂမိဿတိ။
- 2. The envoys started from Japan on the second day after the new moon of the month of Citta (April) and reached Siam on the 10th of the same fortnight.**
 ကလုတ်သိုင်ဂမ္တိုင် ပွဲဂိတုစဲခါမော် တိတ်အာ နုဉ်ဂျပါန်တု ပွဲစံမော်ဟောင် စိုပ်အာ ချင်
 သေံ အိုတ်ရ။
 သံအမတ်တို့သည် တံခူးညွှန်း နှစ်ရက်နေ့မှာ ဂျပန်ပြည်မှထွက်သွား၍ ထိုညွှန်း ဆယ်ရက်နေ့မှာ
 ပင် ယိုးဒယားပြည်သို့ရောက်ကြလေသည်။
 ဂျပန် ရဋ္ဌတော စိတ္တမာသဿ သုက္ခပက္ခေ ဒုတိယာယံ နိက္ခန္တာ, ရာဇဒုတာ တသ္မိယေဝ
 ပက္ခေ ဒသမိယံ သျာမရဋ္ဌံ ပါပုဏီသု။
- 3. The General led his army to the battle field.**
 ညှိပ်ပွာန်ဇော် ကောံဗိုပွာန်ဂမ္တိုင် ပြာပ်အာဌာန်တိမတပ်စွေဟ်ပွာန်ရ။
 စစ်ဗိုလ်ကြီးသည် (ဗိုလ်ချုပ်) စစ်တပ်များဖြင့် စစ်မြေပြင်သို့ သွားလေသည်။
 စမူပတိ ယုဒ္ဓသေနာဟိ သဟ ယုဒ္ဓဘူမိ အဂမာသိ။
- 4. The constable ran a league to catch the thief.**
 တူနရပ်ကေတ်ကမုတ်တုံတဲ့ ကြံ့ညှိသိုင်ဂ် ခြေပ်အာဗူတ်မုကိုသ်ရ။
 ထိုသူခိုးကိုတမ်းယူရန် ရဲသားသည် တကောသလောက် ပြေးသွားပြီ။
 ရာဇဘဏေ တံစောရံ ဂဏှတုံ ကောသံ ဓါပိ။
- 5. Once a woman attempted to murder the premier of Italy.**
 နွံပယျာံမဲ့တဲ့ ညးမြွဲ တူနဂစိုတ်အမတ်ဇော် သိုင်ဣတာလိဂ် မြိတ်ဗြဟတ်တဲ့ရ။
 တနေ့သၣ် မိန်းမတယောက်သည် ဣတာလိဘုရင်၏ နန်းရင်းဝန်ကိုသတ်ရန် အားထုတ်လေသည်။
 ဇကဒါ ဇကာဣတ္ထိ ဣတာလိရဉ္ဇော မဟာမစ္စံ မာရေတုံ ဥဿဟိ။

6. The Councillors sit in the council-chamber to discuss the affairs of the Government.

တံနချပ်ဝန်ကိစ္စသိုင်တွဲ အမတ်ဂမၠိုင် ကောံခရိုဂဇံတ် ပွဲဗွမ်သဘင်မချပ်ဝန်ရ။ အစိုးရကိစ္စများကို တိုင်ပင်ကြရန် မင်းတိုင်ပင် အမတ်တို့သည် တိုင်ပင် အခန်းမကြီးမှာ စီးဝေး ထိုင်နေကြသည်။ အမစ္စာ မန္တိသဘာယ သန္တံပတိတော ရဇ္ဇကိစ္စာန် မန္တယန္တိ။

7. When the Governor visits a certain place, the inhabitants there decorate the place by raising pandals etc.

ကာလသိုင်ပဒေသရာဇ် (သိုင်သုတ်မပိုင်ပူရး) အာဂေတ်လန်ဝေင်ဒ္ဓာဝွဲဝွဲမွဲး၊ ညးမသွေဒတ်ဒ္ဓာဝွဲ တံဂ် နမဟံတုရိဏ် မုက်ထောက်ပြာသာဒ် ဟံဒြိန်တု ဟံဒြိတ်ကယျိုင်လင်ဒ္ဓာဝွဲဒုတ်ရ။ ဘုရင်ခံမင်းကြီးသည် နေရာတခုခုသို့ အလည်အပတ်သွားသောအခါ၊ ထိုအရပ်သားတို့သည် တုရိဏ်ပြာသာဒ် တံခါးမုခ် အစရှိသည်တို့ကို ထောင်တင်ပြီး မွမ်းမံတန်းဆာ ဆင်ယင်ကျင်းပကြသည်။ မဏ္ဍလိယာရေ ယံကိဉ္ဇံပဒေသံ ဂစ္ဆန္တေ တမ္ပဒေသဝါသိနော တောရာဏဒယော ဥဿာ ပေတွာ တမ္ပဒေသံ အလက်ရေန္တိ။

8. A prisoner murdered the jailor by striking him with a cudgel.

ကောန်ထင်ပွဲ နကိုလေံဂတေက် တက်ဂစိုတ်ပွင်ထင်တဲ့ရ။ (ညးဇော်ထင်လေဝ်ဂး) အကျဉ်းသားတယောက်သည် ဆောက်ပုတ်ဖြင့် ထောင်မှူးကိုရိုက်သတ်လေသည်။ ဇကော ဝဏ္ဏပ္ပတ္တော ကာရာပါလကံ မုဂ္ဂရေန ပဟရိတွာ မာရေသိ။

9. There were spies of the German Emperor in every part of the world.

ပွဲဇာင်ဒုင်တို့ရးဂးတိဏ် ကြံပွဲင်ဇကရဇ် ဂျာမန်နတ် မှုတ်အိုတ်ရ။ (ကြံပွဲင်ဂ် ဋီဟ်ဗျာတ် လေဝ်ဂးရ။) ဤကမ္ဘာ၏ မြို့ရွာနယ် နေရာတကာတိုင်းမှာ ဂျာမန်သူလျှိုများ ရှိကြသည်။ ဂျာမန်အမိရဗညာ စရာ သဗ္ဗေသု ရဒေသု ဝသိသု (အဟေသု)။

10. Village head-man takes bribes and oppresses the poor.

ညးဇော်တွာန်ဂမၠိုင် ကေတ်စသီဖိုတဲ့ ဒုဂ်ဒိုက်ကောန်တုဒိုက်အိုတ်ရ။ (သီဖိုဂ် တမံဇမိန်လေဝ်ဂး၊ လာပ်ဗဇ်လေဝ်ဂးရ။) ရွာသူကြီးများသည် တံဖိုးလက်ဆောင်ကိုယူ၍ ဆင်းရဲသားတို့ကို ခြိပ်စက်ကြ၏။ ဂါမဘောဇကော လဉ္ဇံ ဂဟေတွာ ဒုဗ္ဗလေ ပီဇေန္တိ။

11. The judge threatened the head man of a shire who brought a false charge

ညးဇော်အမှု (အမတ်သျှုတ်သွတ်အမှု) စမြဲဗဟေက်ကောံ ညးဇော်ဇူးပိုဒ် မလေဝ်စွဲအမှုရ။ တရားသူကြီးသည် ကောက်ကျစ်သောအမှုကိုပြုတက်သော နယ်စားသူကိုခြိမ်းချောက်လေသည်။ ပိန်နိယာမစ္စော ကူဇုကာရကံ ဇနပဒဘောဇနံ တဇ္ဇေသိ။

12. **Our mayor died at about four O'clock on Sunday.**
 သိုင်အုပ်ပုပ်ချင်ပျို စုတိအာပွဲတဲ့အဒိုတ် အခိုင်ဗွတ်ပန်နာဒီ။
 တို့မ္မိအုပ်သည် တနင်္ဂနွေနေ့ လေးနာရီအချိန်လောက်မှာ သေဆုံးသွားပြီ။
 အမှာကံ နဂရဂုတ္တိကော ရဝိဝါရေ စတုဗညိကာ ဝေလာယံ မရိ။
13. **The King's religious advisor's son married the daughter of the Secretary of the State.**
 ကောန်ကြုံပြောဟိတ် ပြင်ပိဝါဟ ထပ်ထဲကိုကောန်မြိ စခီဇော်ရ။ (စခီဝ် တခီလေဝ်ဂံးရ)
 ပုရောဟိတ်၏သားသည် အတွင်းဝန်စာရေးကြီး၏သမီးနှင့်လက်ထပ်ပေါ်လာဆောင်ပြီ။
 ပုရောဟိတဿ ပုတ္တော မဟာလေခကဿ ဓိတာယ ပိဝါဟံ ကရိ။
14. **Traders sell suger by weighing it in the balance and cereals by measuring.**
 ညးဗိုက်တံသဂြိုဟ်နကိုသွဒကေင်,ကေင်ကေတ်တဲသွံ,ဪသွံသုဂြိုဟ်နကိုတုမတလုတ်သုကေတ်တဲသွံရ။
 ကုန်သည်တို့သည် သကြားကိုချိန်ခွင်တို့ဖြင့်ချိန်၍ရောင်းသည်။ ဆန်စပါးကိုပြည်များဖြင့် ခြင်တွယ်
 ၍ ရောင်းကြသည်။
 ဝါဏီဇာ သက္ခရာ တုလာဟိ တုလယိတွာ, ညောနိ နာဠိဟိ မိဏီတွာ ပိတ္တိဏန္တိ။
15. **The Suvannamālī pagoda, (Ceylonese term:- Ruwanmeli Pagoda) erected by king Dutthagāminī, (Ceylonese term:-King Dutugemunu) was hundred and twenty cubits in height.**
 သုဝဏ္ဏမာလီမဟာစေတီ သိုင်ဒုဋ္ဌဂါမိဏီ ထူဟ်ပုန်လပ်ဂ် မဂ်သျှင် ကွံခါစှောဟတ်ရ။
 ဒုဋ္ဌဂါမိဏီမင်းတည်ထားသော သုဝဏ္ဏမာလီမဟာစေတီတော်ကြီးသည် အတောင်တရာနှစ်ဆယ်
 မြင့်သည်။
 ဒုဋ္ဌဂါမိဏီ မဟာရညာ ကာရိတ် သုဝဏ္ဏမာလီ မဟာစေတီယံ ဝီသာမိက ရတန သတုဗ္ဗေခံ
 အဟောသိ။

(16)

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Having ploughed	ဇိက်တဲ ထွန်ပြီး၍ ကသိတွာ
Will sow	ကြက်ပြတ်မအိုတ်ရ မျိုးကြဲကြဲလိမ့်မည် ဝပိဿန္တိ
Will mow or crop	ကြက်ရတ်အိုတ်ရ ရိတ်ကြဲလိမ့်မည် လာယိဿန္တိ
Will thresh	ကြက်ပုန်ဪသျှင်အိုတ်ရ စပါးနယ်ကြဲလိမ့်မည် မဒ္ဒါပေဿန္တိ
Will remove	ကြက်စူးပွိတ်အိုတ်ရ ပယ်ရှားကြဲလိမ့်မည် အပနေဿန္တိ
Having dried	စဲသကဟ်တဲ အခြောက်လှန်း၍ သုက္ခာပေတွာ
Will keep	ကြက်သိမိဒိပ်အိုတ်ရ သိမ်းဆည်းကြဲလိမ့်မည် ဌပေဿန္တိ
Having put into	စုတ်တဲ ထည့်၍ ပက္ခိပိတွာ

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	
Heap	ဗွင် အစုအပုံ ပုခွ
(You) put;keep	စွံ့ဟ်နည် ထည့်ပါ။ ထားပါ ဌပေဟ်
To write	တူဟ်နချူလိက် စာရေးရန် လိခိတုံ
To read	တူဟ်နဗွဲလိက် စာဘတ်ရန် ဝါစေတုံ
(You) write	ဩင်ချူလိက်ညီ စာရေးပါ လိခါဟ်
Is able;Can	သုဟ်ရထရ စွမ်းနိုင်သည်။ သက္ကောတိ
Printed; p. p;	ခေံမပျိုဗို ပုံနှိပ်သော မုဒ္ဒိတ

1. After ploughing the farmers will sow the fields.
 သွာငှတ် ကြနုဇိက်တုံ ကြက်တြာတ်မအိတ်ရ။
 လယ်သမားတို့သည် ထွန်ပြီးနောက် မျိုးကြဲကြလိမ့်မည်။
 ကဿကာ နဂ်လေဟ် ခေတ္တာနိ ကသိတွာ ဝပိဿန္တိ။
2. When the harvest is ripe, they will reap it with sickles.
 ကာလဩဝံ့ချဟ်။ ညးတံရတ်ဩဝံ့ နကို နတ်တံရ။
 ကောက်ပင် မှည့်သောအခါ၊ သူတို့သည် တံစဉ်တို့ဖြင့် စပါးရိတ်ကြလိမ့်မည်။
 တေ သသေသု နိပ္ပဇ္ဇေသု ဒါဘျေဟ် လာယိဿန္တိ။
3. Then they will collect sheafs of corn in threshing floors and thresh them with the help of oxen.
 ကြနုဇ် ညးတံပကောံဩဝံ့လိုင် ပွဲခနင်တုံ နကိုဂ္ဂမ္ပိုင် ပှိုန်ဩဝံ့အိတ်ရ။
 ထိုနောက်သူတို့သည် ကောက်လှိုင်းများကို ကောက်နယ်တလင်းမှာစုထားပြီး နွားတို့ဖြင့် စပါး
 နယ်ကြလိမ့်မည်။
 တတော ခလေသု ရာသီကတွာ ဂေါဇေဟ် မဒ္ဒါပေဿန္တိ။
4. After that they will dry the corn in the sun and remove chaff with the help of winnowing baskets.
 ကြနုဇ် ညးတံစကောံဩဝံ့ပွဲတုံတုံ နကိုကွဲဇာ စူးပွိတ်သပအိဩဝံ့အိတ်ရ။
 (စူးပွိတ်သပအိဩဝံ့ပွဲ ဖရီဩဝံ့လေဝ်ဂးရ။)
 ထိုနောက်သူတို့သည် စပါးကိုနေမှာလှန်းပြီး ဆန်ကောတို့ဖြင့် စွဲကြမ်းများကို (စပါးဖျင်း) ပယ်
 ပစ်ကြလိမ့်မည်။ (စပါးလှေ့ကြလိမ့်မည်။)
 တတော အာတပေ သုကွာပေတွာ သုပေဟ် ဘူသာနိ အာပနေဿန္တိ။
5. Thereupon they will put the corn in bags and keep it in barns.
 ကြနုဇ်ပှန်တုံ။ ညးတံစုတ်ဩဝံ့ပွဲရိက်ကာန်ဂမ္ပိုင်တုံ သိမ်ဒိပ်လင်ပွဲဇရံဩဝံ့အိတ်ရ။
 ၎င်းပြီးနောက် သူတို့သည် စပါးကို ဂုနီအိတ်များမှာထည့်ပြီး စပါးကျိုများမှာ သိမ်းထားကြ
 လိမ့်မည်။
 တတော ပသိဗ္ဗကေသု ပကွိပိတွာ ကောဌေသု ဌပေဿန္တိ။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

6. They gather the straw and keep it in stacks for the use of cattle.

သွက်စွာ်ဂမ္တိုင် ညးတံပကောံဗဝင်ဒိပ်လင်ဆံက်အိုတ်ရ။
နွားအစာများအတွက် သူတို့သည် ကောက်ရိုးကို စုပုံသိမ်းထားကြသည်။
တေပလာလံ ဂဟေတွာပုဇွဲကတွာ ဂနံအာဟာရတ္ထာယ ရက္ခန္တိ။

7. To write a letter, put a sheet of paper, pen, and ink on the desk.

တူန်ချူလိက်၊ စက္ကူကို၊ တပ်မင်ကို၊ မှင်ကို စွံတ္တူချင်ချူလိက်ညိ။
စာရေးရန်၊ စက္ကူကို၎င်း၊ ကလောင်တံကို၎င်း၊ မှင်ကို၎င်း၊ စာရေးခုံပေါ်မှာထားပါ။
လေခနံ လိမိတုံ ကာဂဗဏ္ဍံ၊ လေခဏံ၊ လေခနကသာဝံစ လေခနဖလကေဋ္ဌပေဟိ။

8. If you are not practised to write straight, draw lines with a ruler and then write.

တူန်ချူလိက်ပွန်တပ်တပ်၊ ယပ်ရမ္မးဟံ့ကေင်မ္မး တက်ပွန်ကိုလေံပွန်တုံချူညိ။
မြောင့်မြောင့်စာရေးရန် သင်-အလေ့အကျင့်မရှိလျှင် မျဉ်းတံဖြင့် မျဉ်းသားပြီး စာရေးပါ။
သစေတုံ ဥဇုကံ လိမိတုံ နသက္ကောသိ ဥဇုရေခါကတွာ လိခါဟိ။

9. We are not able to read the letters written by him on the board.

လိက်ညးချူလင်တ္တူခတ်ဇော်ဂ် ပိုဗိုဟံ့ဒးရ။ (ဗိုဟံ့သုတ်ရထရ)
သင်ပုံကြီးပေါ်မှာ သူရေးသားထားသောစာများကို ကျွန်ုပ်တို့မဘတ်တတ်ပါ။ (ဘတ်နိုင်ပါ)
မယံတေန အက္ခရဖလကေ လိမိတက္ခရာန် ဝါစေတုံ နသက္ကောမ။

10. Put this letter inside an envelope and carry it to the post-office.

လိက်တံစုတ်ပွဲထိုင်လိက်တုံ ကေတ်ဏာရင်ပဋ္ဌင်လိက်ညိ။
ဤစာကို စာအိပ်ထဲမှာထည့်ပြီး စာတိုက်သို့ယူသွားပါ။
ဣမံသာသနပဏ္ဍံ သာသနတ္ထာဒကေ ပက္ခိပိတွာ သာသနာဂါရံ နေဟိ။

11. This book was printed at a certain printing press.

လိက်အုပ်ဝံ တက်လင်ပွဲစက်ပွိုဗိုလိက်ခွဲရ။
ဤစာအုပ်ကို စာပုံနှိပ်စက်တခုမှာ ပုံနှိပ်ထားပါသည်။
အယံ ပေါ်တ္တကော ဇကသ္မိ မုဒ္ဒါယန္တလယေ မုဒ္ဒိတော ဟောတိ။

(17)

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Various; different	ပကာရ တူဟ်တူဟ်သ် အမျိုးမျိုးသော၊ အထူး ထူး နာနပ္ပကာရ သော၊ အပြားပြားသော	
Hear;listen to	ကွင်ပင်သိုင်အိုတ်ရ မိင်အိုတ်ရ	နားထောင်ကြသည်၊ ကြား သုဏန္တိ ကြသည်
Will preach	ကြက်တွံဝင်ရ တရားဟောလိမ့်မည် ဒေသေသထိ
Preserved	ဂိုင်ဒိပ်လပ် ထိန်းသိမ်းထား သန္တိဟိတ
Having cut	ဆွတ်တုံ ဖြတ်ပြီး၍ ဆိန္ဒိတွာ
Having split	ပါကရေက်တုံ ခွဲခြမ်း၍ ဖါလေတွာ
Wood	ဆု၊ အောဟ် သစ်၊ ထင်း ဣဋ္ဌ
Having chipped	တော်ကော်တုံ ရွှေပြီး၍၊ ဆစ်ပြီး၍ တန္တေတွာ
Uprooted	ပိုက်ဆွါန်အိုတ်ရ နှုတ်တင်ကြသည်၊ ဆွဲနှုတ် ဥဒ္ဓရိ သု ကြသည်
Scattered	ပြေးချာအာအိုတ်ရ ကွဲပြားလှုပ်ပါ ကုန်၏ ဝိကိရိ သု
Sew	ဇိင်ကွိုင်အိုတ်ရ အပ်ချုပ်ကြသည် သိဗ္ဗန္တိ
Having blown	ဗဂိုဟ်ကျာရ လေမှုတ်၍ ဓမိတွာ
Having tackled	ရပ်ကော်တုံ၊ သွတ်တုံ၊ စင်စုတ် ဇုက်တောင်ပွဲတူိုင်တုံ၊ ဇန်စုတ်တုံ	ဘမ်းယူ၍၊ ပြုလုပ်၍၊ ပေါက်မှါအပ်ချည်ထည့်ပြီး၍ သီထည့်၍ အပ်အာဝုဏိတွာ

1. There are various images in this image-house.
ပွဲဘုတ်ဝံ (သိုကျာ်ပဋိမာရုပ်) ပဋိမာရုပ်ဂမ္ဘိုင် မှုပကာရတူဟ်တူဟ်သ်အိုတ်ရ။ ဤဝတ်တန်ဆောင်၌ (ဆင်းတုတော်အိမ်) ဆင်းတုတော်များ အမျိုးမျိုးရှိကြသည်။ ဣမသ္မိံ ပဋိမာဃရေ နာနပ္ပကာရာ ပဋိမာ သန္တိ။
2. In this preaching hall about thousand people listen to the sermons.
ပွဲဗြဝ်သဘင်ခပ်ဝံ မှုဟ်ဗုတ်လှီ ကွင်ပင်သိုင်တံဝင်အိုတ်ရ။ ဤဓမ္မာရုံ၌ လူတထောင်မျှ တရားနာကြသည်။ ဣမာယံ ဓမ္မသာလာယံ သဟဿမတ္တာ မနုဿာ ဓမ္မံ သုဏန္တိ။
3. The Buddhist monks shave one another's heads with razors.
ခမိဂမ္ဘိုင် ညးစွဲကော့ညးစွဲ နကိုစုန်သော် တိုင်သော်အိုတ်ရ။ (ကးကိုပြအိုတ်ရ) ရဟန်းတို့သည် အချင်းချင်းသင်တုန်းထားများဖြင့် ခေါင်းရိတ်ကြသည်။ ဘိက္ခု ခုရေဟိ အညမညဿ ဧကေသေ ဝေါရောပေန္တိ။

မြဲကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

4. In our library books of Buddhist canon and its commentaries are preserved.

ပွဲတိုက်ပိဋကတ်ဖို လိက်အုပ် ပါဠိ-အဋ္ဌကထာဂမ္ဘိုင် သီစတ်ပကောလင်အိုတ်ရ။
ကျွန်ုပ်တို့အိပိဋကတ်တိုက်မှာ ပါဠိ အဋ္ဌကထာစာအုပ်များ သိမ်းဆီးထားကြသည်။
အမှာကံ ပေါ်ထွက်ကာလယေ ပါဠိ-အဋ္ဌကထာ-ပေါ်ထွက်က သန္တတိတာ ဟောန္တိ။

5. The Elder will sit on the pulpit with a fan in his hand and preach the doctrine.

တို့ပိုန်ထေရ် နကိုပွဲက်ပွဲတ် ထွက်ဇံလ္လပလ္လင်ခေတ် (ပွင်ခေတ်လေဝဂ်) ကြက်တံခေတ်ရ။
မထေရ်သည် လက်မှာယပ်တောင်ကိုင်ပြီး တရားပလ္လင်ပေါ်မှာ သီတင်းသုံးပြီး (ထိုင်ပြီး) တရား
ဟောလိမ့်မည်။
ထေရော တာလဝဏ္ဏံ ဂဟေတွာ ဓမ္မာသနေ နိသီဒိတွာ ဓမ္မံဒေသေသတိ။

6. The charioteer will harness the horses to the chariot and drive it along the street.

သာရထီ ဗွန်စုတ်ချေပွဲရထာတဲ စင်္ကာရထာပွဲဂိုင်သာန်ရ။
ရထားမောင်းသူသည် ရထားမှာ မြင်းများကိုတပ်၍ လမ်းတလျှောက် မောင်းနှင်သွားလိမ့်မည်။
သာရထီ အသေ ရထေ ယောဇေတွာ ရထံ ဝီထိယံ ပါဇေသတိ။

7. The elephant keepers will lead the elephants to the river and bathe them.

ဗွာစိင်တံ ဗက်ဏာစိင်ဂမ္ဘိုင် ပွဲကြိုင်တဲ ဖုံကိုခိုင်အိုတ်ရ။
ဆင်ထိန်းတို့သည် ဆင်များကို မြစ်သို့နှင်သွား၍ ရေချိုးပေးကြလိမ့်မည်။
ဟတ္ထိဂေါပကာ ဟတ္ထံ နဒိ နေတွာ နှာပေသန္တိ။

8. Some rich people travelled in palanquins which were borne by their own slaves.

ညးတပိုန်မြင်လို့တံ တိတ်တရ်ကိုဝင် ကိုကောန်ခိုက်ဇကုယိုက်ဗလင်ဏာအိုတ်ရ။
အချို့ပစ္စည်းရှင်တို့သည် မိမိတို့အကျွန်များထမ်းသွားသောဝေါနှင့် ခရီးထွက်ကြလေသည်။
ဇကုစွေဓနဝန္တာ ဒေါလာသု နိသီဒိတွာ အတ္တာနံ ဒါသေဟိ တာ ဥက္ခိပါပေတွာ ဂမနာဂမ
နံ ကရိသု။

9. The wood-cutters go into the forests, fell trees by chopping with their axes, cut and split them into pieces, bring them in pingoos into the city and sell them.

ညးမကုတ်အောဟ်ဂမ္ဘိုင် အာဂြိုပ်၊ နကိုမုဇကုဗမိုင်ဆု၊ ကုတ်ကရေက်ပေါ်ကွေဲ ချေတ်ချေတ်၊
စုတ်အောဟ်တံဂ်ပွဲဇလေင်၊ ရှင်နင်ချိုင်တဲ ဗက်သွံစအိုတ်ရ။

ထင်းဖြတ်သမားတို့သည် တောသို့သွားပြီး မိမိတို့၏ပုဆိန်တို့ဖြင့် သစ်ပင်များကိုခုတ်လှဲချ၍ ဖြတ်ပြီး ၎င်းတို့ကိုသေးသေးခွဲခြမ်း၍ထမ်းပိုးတို့နှင့် မြို့ထဲသို့ထမ်းယူလာ၍ လိုက်ရောင်းကြသည်။ ကဋ္ဌဟာရကာ ဝန်ဂန္ဓာ ဖရသုဟိ ရုက္ခေ ဆိန္ဒိတွာ ဖါလေတွာ တာန်ဒါရုန် ကာဇေဟိ နဂရံ အာဟရိတွာ ဝိက္ကိဏန္တိ။

10. Carpenters chip logs with adzes and saw them with saws.

အောဝခုဂီတံ နကိုဝါစီဂမ္ဘိုင် တေဟ်ဆုတု နကိုသတေတက်ဂမ္ဘိုင် ဣတ်ကွေ့အိုတ်ရ။ လက်သမားဆရာတို့သည် ပဲခွပ်များဖြင့် သစ်သားတို့ကိုခုတ်ဆစ်ပြီး လှများဖြင့် ဖြတ်ကြသည်။ ဝခုက်နော ကဋ္ဌာနိ ဝါသီဟိ တစ္ဆေတွာ ကကဓေဟိ ဆိန္ဒိန္တိ။

11. Those women having cut cloth into pieces with scissors and having tackled (passed) the threads through the needles sew robes for priests.

ညးမြတ်၌ နကိုကြပ်ကြော် ဣတ်ကွေ့ယာတ် ဒကုတ်ဒကုတ်တု ဇန်စုတ်ဇက်တောင်ပလဲပွဲတု၌ တု ဖိင်သုာသွက်ခမီတ်အိုတ်ရ။ ကတ်ကျေးများဖြင့် ပိတ်ထည်များကို အပိုင်းပိုင်းကိုက်ဖြတ်သော ထိုမိန်းမတို့သည် အပ်ချည်များကို အပ်ပေါက်များမှာသီထည့်ပြီး ရဟန်းတို့အတွက် သင်္ကန်းများကိုချုပ်ကြသည်။ တာဇုတ္တိယော ဝတ္ထာနိ ကတ္တရိကာဟိ ဆိန္ဒိတွာ သူစီသု သုတ္တေ အာဂုဏိတွာ ဘိက္ခုနမတ္ထာယ စီဝရာနိ သိပ္ပန္တိ။

12. Goldsmiths put gold into crucibles, place them on fire and by blowing air with bellows fashion the gold for their work.

ညးဓောတ်ထပ်ဂမ္ဘိုင် စုတ်ထပ် ပွဲမိသ်ဂမ္ဘိုင်၊ စွံဣပုတ်၊ နကိုမမုင်စွံ ဗဂိုဟ်ကျာတု၊ သွက်ဝံ ဒုင်စရင်ကဋ္ဌောန်ဇကု၌ သင်ပိုင်ထပ်အိုတ်ရ။ ရွှေပန်းထိမ်ဆရာသည် ရွှေကို လုံ့များမှာထည့်ပြီး၊ မီးပေါ်မှာတင်၍ ရွတ်တီးဖို (လေမှုတ်ဖို) ဖြင့် လေကိုမှုတ်ပြီး (မီးမွှေးပြီး) မိမိတို့အလုပ်အတွက် ရွှေကိုလှော်ချက်၍ ပုံလုပ်ကြသည်။ သုဝဏ္ဏကာရာ မုသာသု သုဝဏ္ဏံ ပက္ခိပိတွာ အဂ္ဂိမ္ဘိ ဌပေတွာ ဘတ္တာဟိ ဓမိတွာ ကမ္မနိယံ ကရေန္တိ။

13. When iron is red-hot, they take it by tongs, put it on an anvil and hammer it to make weapons.

ကာလပသဲဂမ္ဘိုင် သုဂြင်တိုန် နကိုသကေပ် ညးတံရပ်ကေတ်၊ စွံဣပုး၊ ဒုက်ပသဲဂ်နကိုလေံခုံက် တု ကောန်လွဟ်အိုတ်ရ။ သံပူ၍ နီရဲလာသောအခါ သူတို့သည် ၎င်းသံကို မီးညှပ်ဖြင့် ပေတခုပေါ်မှာ ညှပ်ဘင်ကားပြီး သံတူဖြင့် ရိုက်ထု၍ လက်နက်များလုပ်ကြသည်။ အယမ္ဘိတတ္တေ သဏ္ဍာသေန ဂဟေတွာ အမိကရဏိယံ ဌပေတွာ မုဋ္ဌိယာ ပဟရိတွာ အာယုခါနိ (အာဂုခါနိ) ကရေန္တိ။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

14. The boys went to the monastery and cleared (uprooted) the grass that was on the platform of the pagoda.
 ကောန်မှ်ဂမ္တိုင် တိုန်အာဘာလကျာ်တုံ ပိုက်သွေးကွေံချော့ ပွဲးအရှာမ်စေတီရ။
 ကလေးတို့သည် ဘုန်းကြီးကျောင်း သို့သွားပြီး စေတီတော် ရင်ပြင်မှာ မြက်ပင်များကို နှုတ်ရှင်းကြသည်။
 ဒါရကော ဝိဟာရံ ဂန္ဓာ စေတီယင်္ဂဏေ တိဏာနိ ဥဒ္ဓရိံသု။
15. They levelled the yard around the Bo-tree, and strewed sand on it.
 ညးတံၣ် ပွဲးအရှာမ်တူ ဖြီဗောဓိ သုဟ်ပညီကွေံတိတုံ ဂြာတ်ဖတ်လင်ဗတီအိုတ်ရ။
 ထိုသူတို့သည် ဗောဓိပင်ရင်ပြင်မှာ မြေကိုညီအောင်လုပ်ပြီး သဲကိုကြဲဖြန့်ထားကြလေသည်။
 တေ ဗောဓိယင်္ဂဏေ ပံသံ သမံ ကတ္တာ ဝါလုကာ ဝိကရိံသု။

GENERAL CONVERSATION.

ဂလာန် ညးဟိုစဉ်ပြင် ပွဲးချင်ကွာန်။
 မြို့ရွာမှာ အသုံး များသော စကား။
 ကထာ သလ္လာပေါ

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Do you know?	မွေးတီဟာ? သင်သိသလား? ဇာနာသိ?
How much?	ဗွတ်မွဲစီရော ဘယ်လောက်လဲ? ကိတ္တကံ?
I live	အဲဒတ်ရ ကျွန်ုပ်နေသည် ဝသာမိ
Two days	ဓါတုံ နှစ်ရက် ဒွီဟ
Native country	ချင်ကွာန်ဇကု မိမိတိုင်းပြည် သကရဋ္ဌ
Shines	ရောင်ဆဲတ်ရ တောက်ပသည် ဝိရောစတီ
Surrounded by	ခေံမဂ်င်တို့ဗပိုင်ပူဗိုင်လင်	ဝန်းဝိုင်းထားအပ်သော ပရိဝါရိတ
(You) tell	ဩင်သွေးညိ၊ ဩင်ဟိုညိ ပြောပါ ကထေဟိ
(They) say	ပံသွေးတံအိုတ်ရ ပြောဆိုကြသည် ဝဒန္တိ
Situated	ခေံမတန်ဒိုင် တည်ရှိနေသော ပတိဋ္ဌိတ
Repaired	ခေံမဂ်င်ပလေင်လင် ပြုပြင်ထားအပ်သော ပဋိသင်္ခတ
Having enshrined	ဋ္ဌာပနာလင်တုံ ဋ္ဌာပနာပြီး၍ နိဒေဟိတွာ
Given	ခေံမဂ်င်ကို ပေးအပ်သော ဒိန္န
To worship	တုံနလောင် ရှိခိုးရန် ဝနုနတ္ထာယ

1. Do you know Pali?
 မှူးတီဂလာန်ပါဠိဟာ?
 သင် ပါဠိစကား နားလည်လား?
 တွံပါဠိဘာသံဇာနာသိ?
2. I know a little.
 အဲတီညီညွကိုရ။
 ကျွန်ုပ် အနည်းငယ် သိပါတယ်။
 အဟံ ထောက် ဇာနာမိ။
3. From where do you come?
 မှူးကျင်နူလိုရော?
 သင် ဘယ်ကလာသလဲ?
 တွံ ကုတော အာဂစ္ဆသိ?
4. I come from Ceylon.
 အဲကျင်နူချင်သိင်ဃာ။
 ကျွန်ုပ် သီဟိုဠ်ကျွန်းကလာသည်။
 အဟံ သီဟဠဒီပတော အာဂစ္ဆာမိ။
 (from Burma= နူချင်ဗွာ= မြန်မာပြည်က။ မရမ္မရဋ္ဌတော။
 from Mon-Country= နူချင်မန်= မွန်တိုင်းပြည်က။ ရာမညရဋ္ဌတော။
5. What is your name?
 ယျုမှူးသင်လိုရော?
 သင်၏အမည် ဘယ်လိုလဲ?
 တုယှံ နာမံ ကိ?
6. My name is Banda or Maim Mon Sacca.
 ယျုအဲ ဗါဏ္ဍရ။ ဗွဲနယ်ပွန်။ ။ မံမန်သစ္စရ။
 ကျွန်ုပ်၏အမည် ဗဏ္ဍ ဖြစ်ပါသည်။ တနည်းကား- မောင်မွန်သစ္စာ ဖြစ်ပါသည်။
 အဟံ “ဗဏ္ဍ” နာမောမိ၊ အထဝါ “မံမွန်သစ္စ” နာမောမိ။
7. What is your age? How old are you?
 အာယုက်မှူး ဗွဲစိသွံရော?
 သင်၏အသက် ဘယ်လောက်လဲ?
 တုယှံ အာယု ကိတ္တကံ။
8. I am twenty-eight years old.
 အာယုက်အဲ ခါစောဒစဝံသွံရ။
 ကျွန်ုပ်အသက် နှစ်ဆယ်ရှစ်နှစ် ဖြစ်ပါသည်။
 မယှံ အာယု အဋ္ဌဝီသတိဝသော ဟောတိ။

ပြုံးကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

Are your parents alive?

မိမယျား ကျိုင်တံမံင် လမျိုဏီဟာ?

သင်၏မိဘများ ရှိသေးသလား? (အသက်ရှင်နေသေးလား)

တုယှံ မာတာပိတရေ ကိံ ဇံဝန္တိနခေါ!

My mother is dead, father is living.

မိအဲစုတိအာရ၊ မအဲခံမံင်ဏီရ။ (ကျိုင်တံမံင်လမျိုဏီရ။)

ကျွန်ုပ်၏အမေဆုံးသွားသည်။ အဘေရှိသေးသည်။

မယျံ မာတာ မတာ၊ ပိတာ ဇံဝတိ။

Have you brothers and sisters?

ကုမ္မား ကောတံကို ဒေံမြိတံကို မွဲစိနွံအိုတ်ဟာ?

သင်အား အစ်ကိုများသော်၎င်း။ ညီမများသော်၎င်း ရှိကြပါသလား?

တုယှံ ဘာတု ဘဂိနီယောဝိ သန္တိနခေါ?

Yes, I have four brothers and two sisters.

ယှံ၊ အဲမ့ၤကို ကောပန်၊ ဒေံမြိ ဝါရ။

ဟုတ်ကဲ့၊ ကျွန်ုပ်မှာ အစ်ကိုလေးယောက်၊ ညီမနှစ်ယောက်ရှိကြသည်။

အာမ၊ မယ စတ္တာရေ ထာတရေ ဒွေဘဂိနီယောစ သန္တိ။

When did you start from your native country?

မူရ်ကာလမွဲ မူးတိတ်ကျိုင် နုၤချင်ဇကုရော?

သင်သည် ဘယ်သောအခါက မိမိတိုင်းပြည်မှထွက်လာသလဲ?

တံ့ ကဒါ သကရဋ္ဌတော နိက္ခန္ဓေသိ?

I started from there on the 12th day of last month.

အဲတိတ်ကျိုင်နုတေံ ပွဲတဲမရနက်ကိုစိခါ၊ဂိတု လောန်ကျိုင်ဂှ်ရ။

လွန်ခဲ့သောလ ဆယ်နှစ်ရက်မြောက်သောနေ့မှာ ကျွန်ုပ်ထွက်လာခဲ့သည်။

အဟံ ဂတမာသဿ ဒွါဒသမ ဒိဝသေ တတော နိက္ခန္ဓေသမ္ပိ။

How many days did you spend on board ship?

ဇူတ်ပွဲစိတဲ တုအဲ ကျီလောန်ကေံ ပွဲကွင်ရော?

ပွဲနယ်ပုန်။ ။ တုအဲ ပွဲကွင် ဖျိတ်ကေံပွဲစိတဲရော?

သင်သည် သင်္ဘောမှာဘယ်နှစ်ရက်ဖြုန်းခဲ့သလဲ?

နာဝါယံ ကတိဒိဝသေ ဝီတိနာမေသိ?

16. I spent four days in the sea.

ပွဲစီ အဲဒါ့တြိတ်ကွေ့ ပန်တုံရ။
ကျွန်ုပ်သည် ပင်လယ်ထဲမှာ လေးရက်ဖြုန်းခဲ့သည်။
အဟံ တထွ (သမုဒ္ဒေ) စတ္တာရိဒိဝသာနိ ဝီတိနာမေသိ။

17. Have others also come with you?

ကောံမွဲး ညးညွှင်ဂမ္တိုင်လေပ် ကျင်ကိုဟာ?
သင်နှင့်တကွ အခြားသူများလည်း လာကြသလား?
တယာ သဒ္ဓိံ အညေပိ အာဂတာ သန္တိ နုခေါ?

18. Two others came with me.

ညးညွှင်ခါ ကျင်ကရောံအဲရ။ (ကျင်ကောံအဲရ)
အခြားသူနှစ်ယောက် ကျွန်ုပ်နှင့်အတူလာကြသည်။
အညေ ဒွေ မယာ သဟ အာဂတာ။

19. For what purpose did you come to this country?

မူရ်တုဟ်နဖိုက်စွဲ မူးတံကျင် ချင်ဏံရော?
ဘာကိစ္စအလို့ငှာ သင်တို့ဤတိုင်းပြည်ကိုလာကြသလဲ?
ကိမတ္ထယ တုမေ ဣမံရံ အာဂတာ?

20. To worship the Rangoon pagoda and other ancient shrines.

တုဟ်နဖို လှောင်ကျင်လျင်ကို စေတီကြေညွှင်ဂမ္တိုင်ကို။
ရန်ကုန်စေတီတော်ကြီးကို၎င်း အခြားစေတီဟောင်းများကို၎င်း ရှိခိုးနန်။
တိကုမ္မ မဟာစေတီယံ ပေါရာဏစေတီယာနိစ ဝန္တနတ္ထယ။

21. Where do you stay now?

လူဟ် မူရ်ဌာန်စွဲ မူးတံမတန်တအိုတ်ရော?
ယခုဘယ်နေရာမှာ သင်တို့နေကြသလဲ?
ဣဒါနိ ကတ္ထ ဝသထ?

22. We now stay at Bahan Quarter in Rangoon.

လူဟ် ပိုတန်တ ပဲ့ချင်လျင် အရာပ်ဗဟာန်ရ။
ယခုကျွန်ုပ်တို့ ရန်ကုန်မြို့ ဗဟန်ရပ်မှာနေကြသည်။
မယ် ဣဒါနိ တိကုမ္မနဂရေ ဗဟန်ဌာနေ (ဗဟန်ပဒေသေ) ဝသာမ။

23. When will you go on pilgrimage?

မူရ်ကာလစွဲ မူးတံ အာလှောင်ကျင်အိုတ်ရော?
သင်တို့သည် ဘယ်တော့ ဘုရားဖူးသွားကြမှာလဲ?
ကဒါ ဝန္တနတ္ထယ ဂမိဿထ?

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

24. We shall go after two days.

ကြံဓါတုံလောန်အာတုံ ပျီအာအိုတ်ရ။
ဗွဲနယ်ပုန်။ ။ ဂတနုဏံဓါတုံလောန်တုံ ပျီအာအိုတ်ရောင်။
နွမ်ရက်လွန်ပြီးနောက် ကျွန်ုပ်တို့သွားကြလိမ့်မည်။
ဒွိဟစ္စယေန မယံ ဂမိဿာမ။

25. In which part of Ceylon do you live?

ပွဲဒုင်သိုင်ဃု မူရ်ပဒေသဗွဲ မူးတံမမံင်ရော?
ဗွဲနယ်ပုန်။ ။ မူရ်ပဒေသ ဒုင်သိုင်ဃုဗွဲ မူးတံမပဒတ်အိုတ်ရော?
သီဟိုဠ်ဘယ်အပိုင်းမှာ သင်တို့နေကြသလဲ?
တုမေ လင်္ကာဒီပေ ကသ္မိပဒေသေ ဝသထ?

26. We live at Kandy.

ပျီပဒတ် ပွဲဒုင် ကာနွံအိုတ်ရ။
ကျွန်ုပ်တို့ ကနွံဗြိမှာနေကြပါသည်။
မယု ကနွံနဂရေ ဝသာမ။

27. When will you return to your own country?

မူရ်ကာလဗွဲ မူးတံကဠင်စဒုင်ကွသန် ဇကုအိုတ်ရော? (ဒုင်ရးဇကုရော)
သင်တို့သည် ဘယ်တော့မိမိတို့တိုင်းပြည်ကိုပြန်ကြမည်လဲ?
ကဒါ ပုန သကရဋ္ဌံ ဂမိဿထ?

28. We will return four months hence.

နွံပန်ဂိတုဂတနုဏံ ပျီကဠင်စဒုင်အိုတ်ရ။
ယခုမှလေးလလွန်ပြီးနောက် ကျွန်ုပ်တို့ပြန်ကြလိမ့်မည်။
ဣတော စတုန္ဒံ မာသာနံ အစ္စယေန ဂမိဿာမ။

29. Are there ony shrines in your country?

ပွဲဒုင်ရးမူးတံကိုလေပ် စေတီဂမ္ဘိုင် မှုတ်အိုတ်ဟာ?
သင်တို့တိုင်းပြည်မှာလည်း စေတီတော်များရှိကြသလား?
တုမှာကံ ရဠေပိ စေတီယာနိ သန္တိ နန?

30. There are many thousands of pagodas of which "Suvannamālī Pagoda" is the most famous.

စေတီမှုိုက်လို့မပွိုင်ရ၊ ပ္လောင်စေတီဂမ္ဘိုင် သုဝဏ္ဏမာလီမဟာစေတီပွင့် ဧယုတ်ပြာကတ်အိုတ်ရ။
စေတီအထောင်များစွာရှိပါတယ်။ ၎င်းတို့တွင် သုဝဏ္ဏမာလီမဟာစေတီကြီးသည် ကျော်စော
ထင်ရှားဆုံးဖြစ်သည်။
အနေကသဟဿ စေတီယာနိ သန္တိ။ တေသု သုဝဏ္ဏမာလီ မဟာစေတီယံ အတိပါကဠော
ဟောတိ။ (အတိပါကဠော=အတိပသိဋ္ဌေါ)
အထဝါ= သုဝဏ္ဏမာလီမဟာစေတီယ ပမုခါနိ အနေကသဟဿစေတီယာနိ သန္တိ။

31. Where is it situated?

စေတီၣ် မူရ်ဋ္ဌာန်မွဲမူၣ်ရော? (မတန်ဒွံင်ရောင်)
ထိုစေတီသည် ဘယ်နေရာမှာတည်ရှိနေသလဲ?
တံ ကတ္တ ပတိဋ္ဌိတံ?

32: It is situated at Anurādhapura.

စေတီၣ်တုန် တန်ဒွံင် ပဲဒုၣ် အနုရာဓပုရရောင်။
ထိုစေတီသည်ကား အနုရာဓမ္မိမှာတည်ရှိနေပါတယ်။
တမ္ပန အနုရာဓပုရနဂရေ ပတိဋ္ဌိတံ။

33. What was enshrined in it and by whom was it erected?

ပဲစေတီၣ် မူရ်ဓာတ်မွဲမသ့ၣ်လင်ရော။ မူရ်ညးမွဲမထွတ်ပွန်လင်ရော?
ထိုစေတီမှာ ဘာကိုဋ္ဌာပနာထားသလဲ၊ ဘယ်သူကတည်ထားသလဲ!
တံကိံ နိဒဟိတော ကေန ကာရာပိတံ?

34. It is said that it was first erected by King Dutthagāmani, (Dutthagāmini) enshrining in it the one dona of bodily relics of the Buddha, brought by the ascetic Sonuttara, from the naga palace Mañjerika of the king Kālanāga.

ပဲပဋ္ဌမအာဒိကိုပ်ကွာတေံ နူပြာသာဒိဏ္ဍိမာန်သိုင်နာကလနာဂ ညးတုၣ်ဒုင်မဇ္ဈေရိကၣ် ခမီသုတ်
သောဏာတ္တရ အာတ္တကေတန်သရီရဓာတ်ကျၣ်ဗုတ်မွဲဒေါဏၣ် (မွဲဗိဗ်) သိုမသ့ၣ်ဗုတ်ဓာတ်တုံ
သိုင်ဒုဋ္ဌဂါမဏိထွတ်ပွန်လင်မဟာစေတီၣ်ရ ရဲဋ္ဌညးသွးအိုတ်ရ။ ။
အစတုံးက မဇ္ဈေရိကပြည်အရှင်ဖြစ်သော ကာလနဂါးမင်း၏ပြာသာဒ်မိမာန်မှ ရဟန်းငယ် သော
ဏာတ္တရ ပဋ္ဌဆောင်လာသော တဒေါဏမ္မလောက်ရှိသော ဘုရား၏သရီရဓာတ်တော်ကို ဋ္ဌာပနာ
လျက် ထိုမဟာစေတီကို ဒုဋ္ဌဂါမဏိမင်းက တည်ထားသည်ဟု ပြောကြလေသည်။ ။
ပဋ္ဌမံ မဇ္ဈေရိက ရဋ္ဌဿ ကာလနာဂနာမနာဂရညော ပါသာဒပိမာနတော သောဏာတ္တရ နာ
မေန နဝသမဏေန အာဟရိတံ ဇြကဒေါဏမတ္ထံ ဗုဒ္ဓဿသရီရ ဓာတ်နိဒဟန္တော တံမဟာ
စေတီယံ ဒုဋ္ဌဂါမဏိရညာ ပတိဋ္ဌာပိတန္တိဝဒန္တိ။

35. Now, we, the Ceylonese also want to know of the Rangoon pagoda, so please explain us of it.

လျှာဟ်ပိုၣ်ညးဇာတိကောန်ဒုၣ်သိုင်ဃာ်ကိုလေပ် သိုက်ဝံတီပရူပရာတ္တိဒဏ္ဍိကျၣ်လဂင်ကို၊ ဟိုတ်ၣ်ရ
သ့ဂုဏ်တုံ(စွဲဇြဟာန်တုံနိဋ္ဌာပိုၣ်တုံ) လဖေဟ်ထူးဟိုက်ဋ္ဌးကိုပိုၣ်ပရူကျၣ်လဂင်ၣ်ညိ။
ယခုတိုၣ်သီဟိုဠ်သားလည်း ရန်ကုန်စေတီတော်ကြီး၏ အကြောင်းအရာအတ္ထုပ္ပတ္တိကို ကျေးဇူးပြုပြီး
(သနားခြင်းကိုအစွဲပြုပြီး) ကျွန်ုပ်တို့အား ရှင်းလင်းတော်ပြပါ။ ။
ဣဒါနိ မယဗြိသီဟဋ္ဌဇာတိကော တိကုမ္ပစေတီယဿအတ္ထုပ္ပတ္တိံ ဇာန်တုံ ဣန္ဒာမေ တသ္မာ အာ
နန္ဒနံကတော (အနုကမ္ပံကတော) တံအတ္ထုပ္ပတ္တိံ အမှာကံ ပိသဒီကရောဟိ။ (ပိဝရဟိ=ဒီပေဟိ=
ပိတ္တာရေဟိ)

36. Listen to me, I explain it to you:-It is said that it was first erected by the two merchants, Tapussa and Bhallika, enshrining in it the eight hair-relics of the Buddha, which were presented by Himself to these merchants.

ကွင်ညိ၊ အဲလဖတ်ထွေး ဟိုကဠေးကိုမူးတံရ။ ပဌမတေ၊ ဇကုတီမူကုပိန်ကျင်တြ ဓါတ်သော် ဒေဝံတုင် ဒုင်ကိုညးဒိုက်ခါ တပူကို တဗင်တုံ၊ ညးဒိုက်ခါဝံ သိုမညှိုင်စုတ်ခါတ်သော် ဒေဝံတုင် နှိတုံ၊ တူတ်ပုန်လင်စေတီဝံရ ရဝံ ညးမဟိုစအိုတ်ရ။

နားထောင်ပါ။ ကျွန်ုပ်ရှင်းလင်းဘော်ပြမယ်။ ပဌမက ရှင်တော်ဘုရားကိုယ်တိုင် ဆံတော် ရှစ်ဆူကို ကုန်သည်နှစ်ယောက် တပုဿနှင့် ဘလ္လိကဘိုအား ပေးသနားတော်မူပြီး ဤကုန်သည် နှစ်ယောက်တို့သည် ၎င်းဆံတော်ရှစ်ဆူကိုဌာပနာလျက် ဤစေတီတော်ကြီးကို တည်ထားကြလေသည် ဟု ဆိုကြပါတယ်။ ။

ပဌမံ ဘဂဝတာ အဋ္ဌ ဒိန္နကေသခါတုယော နိဒဟိတွာ ဒွမိတိ တပုဿ ဘလ္လိကဝါဏိ ဇေဟိ ပတိဋ္ဌာ ပိတန္တိ ဝဒန္တိ။

37. Afterwards on many occasions, it was repaired and enlarged by kings, ministers and other devotees.

ဗွဲကြဲတုန် သိုင်း အမတ်၊ ညးတုသဒ္ဓါညွာင်ဂမ္ဘိုင် ခူပလေင် ဗဟိုဟ် ဇော်ဒြိုန် ဝှိုင်ဝှိုင် ကိုဝါအိုတ်ရ။

နောက်မှာကား မင်းမူးမတ်၊ အခြားသဒ္ဓါတရား ရှိသူတို့က အခါပေါင်းများစွာ ကြီးကျယ် လာအောင် ပြုပြင်ခဲ့ကြသည်။

ပစ္ဆာပန ဗဟူဟိ ရာဇ-ရာဇာမစ္စာဒီဟိ နာနာဝါရေသု ပဋိသင်္ခတံ။

38. Can you give me a short account of that pagoda?

မူး ဟိုထွေးကို အာကာရစေတီဝံ ဗွဲခမုန် သုတ်ရထဟာ? သင်သည် ထိုစေတီ၏အခြင်းအရာကို အကျဉ်းအားဖြင့် ပြောပြနိုင်သလား? တဿ စေတိယဿ အာကာရံ သင်္ခေပေန ကထေတုံ သက္ကောသိ နခေါ?

39. (1) Its height is about 216 cubits, 1 foot and 5 inches. (2) From the top down to the middle it is covered with gold plates; (3) and from the middle the rest is overlaid with a thin coating of gold. (4) It is surrounded by many small pagodas and many hundreds of image houses. (5) It is protected by three walls, (6) and lit with electricity, (7) shines like a golden mountain day and night.

(၁) သမုင်စေတီဝံတုန် မူပုတ် ၂၁၆- ဟတ်၊ ၂- ဖိတ်ကို ၅-လပုတ်ရ။ (လိုဟ်သမုင်စေတီဝံ အတိုင်မကျင်နူပြကိုဟ် သမန္တစက္ခဒီပနီ ရောင်) (၂) နူကောတ် စိုကိုစိုင်လခေါင် ကြောင်လင် ကိုထင်ဂတေရ။ (၃) နူလခေါင် စိုကိုစိုင် ဗလးဇိုင်ကျင် ဝက်လင်ကို ထင်ပရီရ။ (၄) နကို

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

ပရောတ်ဂမ္ဘိုင်ကို (စေတီသုတ်ဂမ္ဘိုင်) နကိုသိုပဋိမာရင်တူဟ်တူဟ်သင် ဂြိုင်ကိုကံကို မဂင်ဝ်တို့ ဗွိုင်လင်အိုတ်ရ။ (၅) မဂင်ပုဗိုင်လင် နကိုကောင်ပိထင်ရ။ (၆) မဂင်ဝ်စီပူးဒေန်ဗဂ်လင်နကို ပတ်ခါတ်ရ။ (၇) နကို တုံကို မရင်ဆာဂ်လဟ်တံ ညင်ရဒ်ထင်ခွဲကိုရ။

(၁) စေတီတော်အရပ်ကား ၂၁၆-တောင်၊ ၂-မိုက်၊ ၅-သစ်လောက်ရှိသည်။ (ဤစေတီ၏ အရပ်အမြင့်အရေအတွက်မှာ သမန္တစက္ခုဒီပနီကျမ်းမှလာသည့်အတိုင်း) (၂) အဖျားမှအလယ် အထိ ရွှေပြားဖြင့်ဖုံးလွှမ်းထားပါတယ်။ (၃) အလယ်မှအောက်ခြေရင်းအထိ ရွှေချထားပါတယ်။ (၄) စေတီငယ်များဖြင့်၎င်း၊ အရာပေါင်းများစွာ အထူးထူးသော ဆင်းတုတော်အိမ်တို့ဖြင့်၎င်း၊ ဝန်းပိုင်းထားပါတယ်။ (၅) တံတိုင်းသုံးထပ်ဖြင့် ဝန်းပိုင်း၍ကာထားပါတယ်။ (၆) ဓာတ်မီး များဖြင့် ထွန်းထားပါတယ်။ (၇) နေ့ရောညပါ ရွှေတောင်တေးတောင်ကဲ့သို့ တင့်တယ် ထင်ရှား လင်းနေပါတယ်။ ။

(၁) တမ္ပန သောဠသာမိက ဒ္ဓိသတ ရတနဗ္ဗေဓံ ဇကပါဒေါ ပဉ္စဂ်လဉ္စ။ (အယံ ဥဗ္ဗေ ဝေါ သမန္တစက္ခုဒီပနီ ဂန္ထတော ယထာဂတော) ။ (၂) အဂ္ဂတော ယာဝမဇ္ဈာ သုဝဏ္ဏပဒေ ဟိ ဆာဒိတံ။ (၃) မဇ္ဈတော ယာဝပါဒေါ သုဝဏ္ဏေန အာလိပိတံ။ (၄) ဗဟုဟိ ခုဒ္ဒကစေတိ ယေဟိ နာနာသတပဋိမာဗရေဟိစ ပရိဝါရိတံ။ (၅) တီဟိပါကာရေဟိ ပရိဂတ္တိတံ။ (၆) ပိဇ္ဇုလ္လတာဟိ အာလောကိတံ။ (၇) ရတ္တိဒ္ဓိဝံ သုဝဏ္ဏပဗ္ဗတောဝိယ ပိရောစတိ။

(CONVERSATIONAL) QUESTIONS.

ဂလာန်သွာန်ဂမ္ဘိုင် ပွဲအရာမဟိုအရင်။

စကား ပြောရာမှ မေးခွန်းများ။

ပညာ။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Will cease will stop.	ကြက်တန်ရ၊ ဒေါ်ရ ရပ်တည်လိမ့်မည် နိဝတ္တိဿတိ
Being late; having spent a long time.	လံလအာတဲ့လဇယ်အာတဲ့	ကြာသွား၍၊ နောက်ကျ၍	စိရာယိတွာ
Sent for; called.	ကော်တဲ့ရ ခေါ်ခွဲသည် ပက္ကောသိ
In the presence.	ပွဲဂတမတ်၊ ပွဲဇောင်မတ်	မျက်နှာရှေ့မှာ၊ မျက်မှောက်၌	သမ္ပါဒေ
Born	ဒေမသွေးပဋိသန္ဓိ၊ ဒေမတ္တိဒ်	မွေးဘူးသော၊ ဖြစ်လာသော	ဥပ္ပန္န
Did	သွတဲ့ရ ပြုလုပ်ပြီ ကရိ
Knows	တီရ သိသည် ဇာနာတိ

1. Who are you?
 မူး မူရ်ညးမွဲမၞိဟ်ရော?
 သင် ဘယ်သူလဲ ?
 ကော သိ တွံ?
2. Where do you go?
 မူရ်ညးနွံမွဲ မူးမအာရော ?
 သင်ဘယ်သွားသလဲ?
 တွံ ကုဟ် ဂဆွဲသိ?
3. Why did you come here?
 မူဟိုတ် မူးကျင် အဏံရော?
 ဘာကြောင့် သင် ဤသို့လာခဲ့သလဲ?
 ကသွာ ဣဝါဂတောသိ?
4. What do you want?
 မူးမူနွံပိုက်ရော?
 သင် ဘာလိုချင်သလဲ၊
 တွံ ကိမိဆွဲသိ။
5. Who is your father?
 မအံက်မူး ညးမၞိဟ်ရော?
 သင်၏အဘေ ဘယ်သူလဲ?
 ကော တုယှံ ပိတာ?
6. Who is your teacher?
 အွာမူး ညးမၞိဟ်ရော?
 သင်၏ဆရာ ဘယ်သူလဲ?
 ကော တဝ အာစရိယော?
7. Whose friend are you?
 မူးမၞိဟ် နှိမိတ်သဟဲ ညးမၞိဟ်ရော။
 သင်သည် ဘယ်သူ၏ မိတ်ဆွေလဲ။
 တွံ ကဿ မိတ္တောသိ။
8. What do you say?
 ဝသ် မူးမဟိုတ်ရော။
 သင် ဘာပြောသလဲ။
 ကိ တွံ ဝဒသိ။

9. Where are your books?

မူရ်ဒွဲဝဲလွဲ လိက်အုပ်မွဲး မူအိုတ်ဂ်ရော။
သင်၏စာအုပ်များ ဘယ်မှာ ရှိကြသလဲ။
ကုယိံ တဝ ပေါတ္တကာ။

10. Why were you absent yesterday?

နူတဏံဏံ မူဟိုတ် မူးဟွံကျင်ရော။
မနေ့က အဘယ်ကြောင့် သင်မလာသလဲ။
ကသွာ တွံ ဟိယျော နာဂတော။

11. Where do you work?

မူရ်ဒွဲဝဲလွဲ မူးကျောန်ကဠောန်ရော။
ဘယ်မှာ သင် အလုပ်လုပ်သလဲ။
ကတ္တ တွံ ကမ္မံ ကရောယိ။

12. Where does he live?

ညးမံင် ဒွဲလို့ရော။
သူ ဘယ်မှာ နေသလဲ။
သော ကတ္တ ဝသတိ။

13. Where did you go yesterday?

နူတဏံဏံ မူးအာ လို့ရော။
မနေ့က သင် ဘယ်သွားသလဲ။
ဟိယျော တွံ ကိံ ဂတောယိ။

What did that boy say?

ပသ် ကောန်ဇုန်ဂ် မဟိုဒရော။
ထိုကလေးသည် ဘာပြောသလဲ။
သော ဒါရကော ကိံ ကထေယိ။

What can you do?

မူး မူကျောန်မာန်ရော။ (မူကျောန်သုဟ်ရထရော)
သင် ဘာလုပ်နိုင်သလဲ။
တွံ ကိံ ကာတုံ သတ္တောယိ။

16. What is this?

ဣဏံဝံ ပသ်ရော။
ဤဟာ ဘာလဲ။
ကိ မေ တံ။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

- 17. Who is that?
 ဣတေံ ညးဂှ်ရော။
 ထိုသူ ဘယ်သူလဲ။
 ကော ဇု သော။
- 18. When will he come?
 မူရ်ကာလဗွဲ ညးမကျင်ရော။
 ဘယ်တော့ သုလာမလဲ။
 ကဒါ သော အာဂမိဿတိ။
- 19. When shall we meet again?
 ဗွဲလှော်ပွန် မူရ်ကာလဗွဲ ပိုဂွံဆိုရော။ (မူရ်ကာလဗွဲ ပိုဂွံဆိုညးကအ်ပွန်ရော)
 တဘန် ဘယ်တော့ ကျွန်တို့ တွေ့ဆုံကြရမည်လဲ
 ကဒါ မယံ ပုန သမ္ပန္နိ ဘဝိဿာမ။
- 20. When will you go home?
 မူရ်ကာလဗွဲ မူးစံသိုရော။
 သင် ဘယ်တော့ အိမ်ပြန်သလဲ
 တွံ ကဒါ ဂေဟံ ဂမိဿသိ။
- 21. When will the rain cease?
 မူရ်ကာလဗွဲ မြိခဲါညိရော။
 မိုဃ်း ဘယ်တော့ ရပ်စဲသလဲ။
 ကသ္မိံ ကာလေ မေဃော နိဂတ္ထိဿတိ။
- 22. Why were you late?
 မူး မူဟိုတ် လဇုယ်အာရော။
 သင် ဘာကြောင့် နောက်ကျသလဲ။
 ကသ္မာ တွံ စီရာယိတွာ အာဂဘောသိ။
- 23. Why did he behave thus?
 မူဟိုတ် ညးဒွေတ် သင်္ဃာန်ရော။ (မူးမူဟိုတ်သွသင်္ဃာန်ရော။)
 သူ ဘာကြောင့် သည်လိုကျင့်ကြံသလဲ။ (သည်လိုလုပ်သလဲ)
 ကသ္မာ သော ဤဒိသံ ကရိ။
- 24. Why do you like this place?
 မူဟိုတ် မူး သိုက်ကြိုက်စိုတ် ဒွဲဇုန်ရော။
 သင်သည် အဘယ်ကြောင့် ဤနေရာကို ကြိုက်နှစ်သက်သလဲ။
 ကေန တွံ ဣဒံဌာနံ ပိယာယသိ။

25. **How do you do this?**
 ဣဏ် ဝီလို မူးသွရော။
 ဤဟာကို သင် ဘယ်လိုလုပ်သလဲ။
 ကထံ တွမ်ဒံ ကရောသိ။
26. **How many rupees have you?**
 ကုမူး သန်နွံ ပွဲစီဒကောရော။
 သင်မှာ ဂွေဘယ်နှစ်ကျပ် ရှိပါသလဲ။
 တဝ သန္တိကေ ကတိရူပိယာနိ သန္တိ။
27. **How does he know this?**
 ဣဏ် ဝီယု ညးဝံတီရော။
 ဤဟာကို သူဘယ်လိုသိသလဲ။
 ကထံ သော ဣဒံ ဇာနာတိ။
28. **How many books did he buy?**
 လိက် ပွဲစီအုပ် ညးရန်နင်ရော။
 စာ ဘယ်နှစ်အုပ် သူဝယ်ခဲ့သလဲ။
 သော ကတိပေါတ္တကေ ကိဏိ။
29. **Did he live here for several years?**
 ညးမံင်ကျင်ဒွဲဇာဏ်၊ ဝိုင်ကိုသွံရဟာ။
 ဤနေရာမှာ သူ နှစ်ပေါင်း များစွာ နေခဲ့သလား။
 သော ဣဓ ကတိပဝယသာနိ ဝသိ။
30. **Where were you born?**
 မူး ဝှိမ္မိတ် ဒွဲဇာဏ်ရော။ (မူးသူးပဋိသန္တိဒွဲဇာဏ်ရော)
 သင် ဘယ်မှာ မွေးဖွားသလဲ။
 တံ ကတ္တ ဥပ္ပန္နောသိ။
31. **What is your native country?**
 ဇာတိဒျင်က္ခာန်မူး ပသ်ရော။ (ဒျင်မိ တိမမူးဝှ် ပသ်ရော။)
 သင်၏ နေရင်းတိုင်းပြည်ဟာ ဘာလဲ
 ကာ တုယု ဇာတိဒျမိ။
32. **Why did he send for you?**
 မူဟိုတ် ညးကျင်ကောန်မူးရော။
 ဘာကြောင့် သူသည် သင့်ကို လာခေါ်သလဲ။
 ကသွာ သော တံ ပက္ခောသိ။

33. Are you not able to run quickly?
 မူး ခြေပြတ်ပြတ် ဟံ့သွတ်ရထဟာ။
 သင်သည် မြန်မြန် မပြေးနိုင်ဘူးလား။
 တံ့ သီဃံ ဓာဝိတံ နသက္ကောသိနန။
34. Was it done by him in your presence?
 ဂတမုက်မူး ညးညွဲကွေ့ပွတ်တုရ။
 သင်၏မျက်နှာရှေ့မှာ ထိုဟာကိုသူလုပ်ခဲ့ပြီးပြီလား။
 တယျံ သမ္ဗုဒ္ဓေ တေနေတံ ကတံနခေါ။

(ဂလာန်ဗစန်- ပဲ့အရာဟိုအရေဝ်ပါဠိဂှ် ကာလဗ္ဗောင်-ဂလာန်သွန်ပိုင်ဒိုပါတ်ဗွဲပါဠိမ္မ နှခေါ”
 ကို “နန” ကို မိုန်ဟံ့ဂှ်စုတ်လင်ကိုလေဝ် တံ့န ဟိုအရေဝ်ဂံ့ပွတ်တု ဒဏ်ပေယျာလ လင်၊ ခွန်လင်ဂှ်
 ဂင်္ဂင်သမ္ဘိ)

ORDERS AND ADVICES.

ပွမကိုအသမ် ကေုာံ ပွမကိုဩဝါဒကသင်ဂမ္ဘိုင်။
 အာဏာပေးခြင်းနှင့် ဩဝါဒအကြံညာဏ်ပေးခြင်းများ။
 အာဏာပနာနိ စေဝ ဩဝါဒါစ။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Keeps company with.	သိပ်တိုင်ဟဲဟဲရ မှီဝဲသည် သေဝတိ
Ridicule	ပွမသွဂရိုင်စရို ပျက်ရယ်ပြုခြင်း ပရိဟာသော
Teases	ဟမက်ဟနိုက်ရ ရန်သကိုတ်ရ ကျီစယ်သည် ညှဉ်းဆဲသည် တာပေတိ၊ ပီဇ္ဇေတိ၊ ဗျထယတိ၊ လောမာနိ ပိဇ္ဇေတိ၊ ဟိံသတိ။
Steals	ကွတ်ကေတ်ရ ခိုးယူသည် ထေနေတိ
Bell	ခရေ၊ ဃဏိင်၊ ဂးရ	သဂန်လေဝ် ဆည်းလည်း၊ ခေါင်းလောင်း	သက္ကော
Rings; sounds	ဟရိုက်ခရေရ၊ ရ၊ ဗရရ	တက်ဃဏိင် ဆည်းလည်းလှုပ်သည်။ ခေါင်းလောင်းတီးသည်။ မြည်သည်	ဝါဒေတိ
Watch	နာဒီ နာရီ ဃဒိကာ
Don't eat	လှစည် မစားပါနှင့် မာခါဒါဟိ
(You) send	ပဋ္ဌင်ကာညိ ပို့လိုက်ပါ ပေသေဟိ

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Washes or cleans (You) drink not; do not drink.	ကြံကြတ်ဆွဲကွဲရ လွသုင်ညိ ဆေးကြောသုတ်သင်သည် မသောက်ပါနင့်	ပက္ခာလေတိ မာပိဝါဟိ
(You) give Obedient	ကိုညိ ခွဲမကလင်ဗက်ဂလာန် ပေးပါ လိုက်နာသော ဒေဟိ ကိက်ရ၊ သုဝစေါ၊ သုဗ္ဗ စော
Deprive of; kill	မကေတ်ကာပွဲအနိုင်အထက် မစူးပွိတ်၊ မဂစိုတ်ကွဲရ....	အတင်းယူသည်၊ စေသည်၊ သတ်လိုက်သည်	လွတ်ကင်း ဝေါရောပေတိ
Be (you) Seeks	သင့်အိုတ်ညိ ၅၃၁ ^၀ တရ ဖြစ်ကြပါ ရှာဖွေသည် ဘဝထ ဂဝေသေတိ

1. Ring the bell.
ဗရုခရေညိ။ တက်ဗဏင်ညိ။
ဆည်းလည်းတီးပါ။ ခေါင်းလောင်းခေါက်ပါ။
ဗဏ္ဍံ ဝါဒေဟိ။
2. Bring my watch.
ကေတ်နင်နာဒီအဲညိ။
ကျွန်၏နာရီယူလာပါ။
မမ ဗဋိုက် အာဟရ။
3. Do not go in the sun.
လွအာ ပွဲတဲညိ။
နေထဲမှာ မသွားနဲ့။
အာတပေ မာဂစ္ဆာဟိ။
4. Do not drink intoxicating liquors.
လွသုင် သုရာမေရဲညိ။
မူးစေတတ်သော သေရည်သေရက်ကို မသောက်ပါနဲ့။
မဇ္ဇံ မာပိဝါဟိ။
5. Bring my silk dress.
ကေတ်နင် ဗပိုက်လတက်သုတ်အဲညိ။
ကျွန်၏ပိုးထည်အဝတ်အစားကိုယူခဲ့ပါ။
မမကောသေယျစ္ဆာဒနံ အာဟရ။
6. Don't eat meat.
လွစဖျုန်ညိ။

အသားကိုမစားနဲ့။
မံသံ မာခါဒါဟီ။

7. Run to my house.

ခြေပ်အာသိုအဲညါ။
ကျွန်၏အိမ်သို့ပြေးသွားပါ။
မေ ဂေဟံ ခေါဟီ။

8. Send him for a pen.

စကော့ ကိုအာကေတ်နင် တပ်မှင်ညါ။ (ကွေဟ်မှင်)
သူ့ကို မှင်တံ ယူခိုင်းပါ။
လေခနိ အာနေတုံ တံ ပေသေဟီ။

9. Wash your feet.

ကြာတ်ကွေ့ ဇိုင်မှူးညါ။
သင်၏ခြေထောက်ကို ဆေးလိုက်ပါ။
တယှံ ပါဒေ ပက္ခာလယ။

10. Call that man here.

ကော်နင် မိုဟ်ဂ် အဏံညါ။
ထိုလူကို ဤမှာ ခေါ်လာပါ။
တံ ပုရိသံ ဣဓ ပက္ခောသာဟီ။

11. Give this beggar some rice.

ကိုကု တမုင်လအတ်ဏံ သုညါည ညါ။
ဤသူတောင်းစားကို ဆန် အနည်းငယ် ပေးလိုက်ပါ။
ဣမဿ ယာစကဿ ထောက် တဏှုလံ ဒေဟီ။

12. Be always obedient to your parents.

ကွင်ဗက် ဂလာန် မိမမှူးတံလျှိုန်ညါ။
သင်တို့၏ မိဘစကားကို အမြဲလိုက်နာကြပါ။
သဒါ မာတာ ပိတုနံ ကိက်ရာ ဘဝယ။

13. Do not kill any living being.

လွဂစိုတ်သတ် မမိက်ကိုပွဲပွဲ အိုတ်ညါ။
တစုံတခုသော သတ္တဝါကို မသတ်ကြပါနဲ့။ (နဲ့ = နင့်)
ကိဉ္ဇိဝိ သတ္တံ မာဇိပိတာ ဝေါရောပေထ။

14. Do not find fault with others.

လွှဲဒုတ်ညးအိုတ်ညိ။ (လွှဲပောက်ညးအိုတ်ညိ)
သူများ၏အပြစ်ကို မရှာကြပါနဲ့။ သူများ၏အပေါက်ကိုမရှာကြပါနဲ့။
မာ ပရေသံ ဆိဋ္ဌါနိ (ဝဇ္ဇာနိ) ဂဝေသေထ။

15. Never tell lies.

ကာလလိုလေဝ် လွဟိုဂ္ဂာန် မုသာ အိုတ်ညိ။
ဘယ်အခါမဆို မုသာစကားကို မပြောကြပါနဲ့။
မာ ကဒါစိပိ မုသာ ဘဏထ။

16. Do not tease animals.

လွရန်သကိုတ် တိရစ္ဆာန်အိုတ်ညိ။ (လွဟမက်ကို တိရစ္ဆာန်အိုတ်ညိ။)
တိရစ္ဆာန်တို့ကို မညှဉ်းဆဲကြပါနဲ့။ (တိရစ္ဆာန်တို့နှင့် မကျီစယ်ကြပါနဲ့။)
မာ ဟိရစ္ဆာန်ဂတေ ဟိံသထ။

17. Do not steal even a needle which belongs to another.

ခြပ်ညးညွှာင် တ္တံင်မ္မုတုင်ကိုလေဝ် လွဂိုင်ကွတ်ကေတ်အိုတ်ညိ။
သူတပါးပစ္စည်းဖြစ်သော အပ်တချောင်းကိုသော်လည်း မခိုးယူကြပါနဲ့။
မာ ပရသန္တကံ သုစိမတ္တမ္ပိ ထေနေထ။

18. Do not ridicule elders.

လွပစရိကိုညးဇော်တံအိုတ်ညိ။ (လွပစရိတ်- လွပဂရိုင်လေဝ်ဂးရ)
လူကြီးတို့ကို ပြက်ရယ်ခြင်းကို မပြုကြပါနဲ့။ (မပြောင်လှောင်ကြပါနဲ့။)
မာ ဝုဒ္ဓါနံ ပရိဟာသံ ကရေထ။

19. Pay respect to religious teachers,

သွရှေသိရ်ဂံ ကုခမိတ်အိုတ်ညိ။
ရဟန်းတို့အား အရိအသေ ပေးကြပါ။
သမဏာနံ ဂါရဝံ ကရေထ။

20. Do not keep company with friends who have fallen into vice.

ကျောံမိတ်သဟာ ပ္တုသရံပာ်တံၣ် လွသိပ်ၣ်ၣ် ဟဲဟာအိုတ်ညိ။
မကောင်းမှုပြုလေ့ရှိသောမိတ်ဆွေတို့နှင့် မပေါင်းဘော်ကြပါနဲ့။
ပါပမိတ္တေ မာ သေဝထ။

21. Keep company with friends who are virtuous.

သိပ်ၣ်ၣ်ၣ် ပံင်ဖက် ဟဲဟာကလျာဏမိတ်ဂမ္ပိုင်အိုတ်ညိ။
ကလျာဏမိတ်တို့ကို ပေါင်းဘော် မှီဝဲကြပါ။
ကလျာဏမိတ္တေ သေဝထ။

THE NARRATIVE OF A MILLIONAIRE AND A POOR MAN.

One day a very poor man went to a millionaire and said "O fortunate one, we both are the descendants of the firstman (i. e. Adam), therefore we are brothers; You are very rich, and I am very poor; give me a brother's share"

"On hearing this, the rich man gave a rupee to the poor man. Then the poor man said: Oh! Sir, why do you not bestow upon me a brother's share?" He replied: "Be content with this much, my good friend. If I give all my poor brothers one rupee each, I shall not have any remaining."

ပရူ သေဋ္ဌိဗွဲ ကို ကောန်တုဒိက်ဗွဲ။

နွံပယျာံဗွဲတု ကြံဒိုက်ဂတ်ဗွဲမလောန်ဗွဲ ပြာ်အာဇာရင်သေဋ္ဌိ ညးတုဒိန်ဒြပ်ဗွဲတု "ယံညးမ ဇောန်ကိုပိုန်၊ ပိုသိုညးဓါကိုလေင် မဒှ်အတုာ်ဒတောင် ကောန်ညး ပဋ္ဌမကပ်တေံဗွဲဓါရ။ (အ တိုင်ဝါဒအင်္ဂလိက်- ညးပဋ္ဌမကပ်မွဲဒှ် နှ်ညးမူယု Adam = အေင်ဒေမ်)။ ဟိုတ်ဂ်ရ ပိုညးဓါ ရ် မဒှ်ကောန်ဗွဲဓါရ။ မူးတုန် မူကိုပိုန်ဒြပ် မဒှ်လောန်ရောင်၊ အဲဒှ် မဒိုက်ဂတ် လောန်ရောင်၊ ဒြပ်သွက်ဒေမ်ဂပ်ဂ်ကွဲဝှ် ကိုအဲဒေံညိ။" ရဲဝှ်ဟိုတ်ဂ်ရ။

ဝှ်မိင်ကေတ်ဂလာန်သတ်ဝှ်တု၊ သေဋ္ဌိဗွဲ ကိုညးဒိုက်ဂတ်ဂ် သန်ဗွဲဒကေပ်ရ။ ကာလဂ် ညးဒိုက် ဂတ်ဂ် "ယံညးမူဒိုက်ကိုဒြပ်၊ ဩအသပ်ကေံရသ့၊ ဒြပ်သွက်ဒေံကို ကုအဲဒေံဗွဲဒှ် မူဟိုတ်ဟံင်ကိုရော ရဲဝှ်သွန်တိုန်ရ။" ယံမိတ်သိုက်၊ နဗူတ်ဂလိုင်ဝှ် ပေင်တရိပ်စိုတ်ညိရ။ ယပ်ရအဲဒေံကို ကုကော ဒေံ အဲ ညးမဒိုက်ဂတ် သိုညးဖအိုတ် ဗူတ်ဗွဲဒကေပ်မွဲး သွက်အဲဒှ် ဗွဲသတ်ရော ဟံင်သေံရ။" ရဲဝှ် သေဋ္ဌိတုဒြပ်ဂ် မဟိုတ်ရ။ ။

သူဌေးတဦးနှင့် ဆင်းရဲသားတယောက် အကြောင်း။

တနေ့သၣ် အလွန်ဆင်းရဲသော သူတယောက်သည် သူဌေး တဦးထံသွား၍ ပြောသည်မှာ "အို သူဌေးကြီး၊ တို့နှစ်ယောက်လုံးပင် ပဋ္ဌမလူတယောက်တည်း၏ ဆင်းသက်လာသော သား အစဉ်အဆက် ဖြစ်ကြပါတယ်။ (အင်္ဂလိပ် အယူဝါဒအတိုင်း- ပဋ္ဌမလူ ဆိုသည်မှာ Adam = အက်ဒေမ် အမည်ရှိသော ကမ္ဘာဦးသူ ဖြစ်ပါသည်။) ထိုကြောင့် တို့နှစ်ယောက်သည် ညီအစ်ကို ဖြစ်ကြပါတယ်။ သင်သည်ကား အလွန်ပစ္စည်းဥစ္စာ ပေါများပါတယ်၊ အကျွန်ုပ်မှာတော့ အလွန် ဆင်းရဲပါတယ်။ ညီရထိုက် ရအပ်သော ပစ္စည်းအဘို့ကို ညီဖြစ်သူကျွန်ုပ်အား ပေးပါ။" ဟု ပြောလေ၏။

ဤသို့လိုစကားကိုကြားပြီး သူဌေးကြီးသည် ထိုဆင်းရဲသူအား ငွေတကျပ်ပေးလိုက်လေသည်။ ထိုအခါ၌ ဆင်းရဲသူက "အိုပစ္စည်းကိုအလိုကြီးသူ၊ အံ့ဩပေစွ။ ညီတယောက်ဖြစ်သော ကျွန်ုပ် အား ပေးစရာရှိသော ပစ္စည်းအဘို့ကို အဘယ်ကြောင့် မပေးပါသလဲ။" ဟု မေးလေသည်။ သူဌေး က ပြန်ပြောသည်မှာ "အိုချစ်ဆွေ၊ ဣဗျလောက်ဖြင့် ရောင့်ရဲ ကြေနပ်ပါတော့။ ဆင်းရဲဟူသမျှ ငါ၏ညီအစ်ကို အားလုံးတို့အား တကျပ်စီ ပေးနေရမယ်ဆိုလျှင် ငါ့အတွက် ပါဗျမကျန်တော့ဘူး။" ဟု သူဌေးက ပြန်ပြောလေသည်။ ။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

ဇကသေဋ္ဌိနာ သဟ ဇက ဒုဂ္ဂတ ပုရိသ ဝတ္ထု။

ဇကဒါဇကော အတိဒုဂ္ဂတပုရိသော ဇကံ မဟဒ္ဓနိံ ဥပသင်္ကမိတွာ အာဟ။- “မဟာဘာ ဝဇေယ၊ ဥဘောပိ မယံ ဇကဿ ပုဗ္ဗပုရိသဿ အပစ္စာ၊ တသ္မာ မယံ ဘာတရာ ထဝါမ၊ တံပန မဟဒ္ဓနော၊ အဟံ အတိဝိယ ဒုဂ္ဂတော၊ ဒေဟိ မေ တဝ ဘာတရာ လဒ္ဓဗ္ဗံ ကောဋ္ဌာသံ”တိ။

တံ သုတွာ ဓနဝါ တံဒုဂ္ဂတံ ဇကံ ရူပိယံ အဒါသိ။ တဒါဒုဂ္ဂတော- “အဟော၊ မဟာသ ယ၊ ကသ္မာ တံ မမ ဇကဿ ဘာတုနော ဒါတဗ္ဗကောဋ္ဌာသံ နဒေသိ။” တိ ပုစ္ဆိ။ ပိယမိတ္ထ၊ ဇက္ကကေန သန္တုဋ္ဌော ဟောဟိ၊ သစေ အဟံ မမ ဘာတရာနံ သဗ္ဗေသံ ဒုဂ္ဂတာနံ ဇကေကံ ရူပိယံ ဒဒေယျ၊ နကိစ္ဆံဝိ မမတ္ထာယ အတိရိတ္တံ ဘဝေယျာ” တိ ဓနဝါ အဝေါစ။ ။

THE NARRATIVE OF A MAN WITH EYES AND A BLIND MAN.

- 2. In a very dark night, a blind man, holding a lamp in his and carrying an earthen pot on his shoulder, was passing along the street. Somebody seeing him, said, “You blockhead! day and night are the same to you, of what use can a lamp be to you?” The blind man, on hearing this, laughed and replied, I do not carry this lamp for me but for you, as I think that in the dark you may knock against me, and throwing me on the ground break my pot.”

ပရုဗ္ဗးမ္မာ်ကိုမတ် ကောံ ညးဒမ္မမတ်။

ပဲပယျာံမဲ့မဲ့ မၤစွဲင်၊ ညးဒမ္မမတ်မဲ့ သိုမရပ်လပ်ပတ်ခွေက်ပဲတဲ လိုက်လပ်နင်တိမဲ့မ ပဲပူးတဲ ကွာ်အာပဲခိုင်ရ။ ညးမဲ့ညောင်ညာတ်ဒး ညးဒမ္မမတ်တဲ “ဟေ အဇကံဟဒိုဟ်၊ မ္မံကိုတဲ ကုတု အဲာ် တုပ်ဒိုမဲ့ရ၊ နကိုပတ်ခွေက် မူဖီနံကုတုအဲရော။” ရဲဝံ သူးဘိန်ရ။ ဝံမိင်ကေတ်ဝှာန်ဝံတဲ ညးဒမ္မမတ်တဲ ခြိုင်တိုန်တဲ “ပတ်ခွေက်ဏံအဲရပ်နင်လပ် သွက်အဲဟံသေင်၊ သွက်မူးတံရောင်။ မူးတံ ပဲဒမ္မမတ်ကွာ်ကွာ်တဲ သိုကို ဟံညာတ်မဲ့သ် ဗိုမ်ပေတ်ဖျေအဲတဲ ဒကးကောံ နင်တိအဲရောင်၊ ရဲဝံ ချပ်တဲ သွက်မူးတံာ် အဲရပ်နင်လပ် ပတ်ခွေက်ဏံရ ” ရဲဝံကလေင်ဟိုသိုကိုရ။ (ပတ်ခွေက်တဲ သိုပတ်လေပ်ဂးရ)

မျက်မြင်သူတယောက်နှင့် အကန်းတယောက်အကြောင်း

မှောင်သောည တညမှာ မျက်စိကန်းသူတယောက်သည် မီးအိမ်တလုံးကို လက်ဖြင့် ကိုင်ထား လျက် မြေအိုးတလုံး ပန်းပေါ်မှာတင်ပြီး လမ်းတလျှောက် ရှောက်သွားလေသည်။ အခြားသူတ ယောက်သည် သူ့ကိုမြင်၍ ပြောသည်မှာ- “ဟေ အကန်းမိုက်၊ နေ့နှင့် ညဟာ သင့်မှာ အတူတူ ဖြစ်နေတာဘဲ၊ ဤမီးအိမ်နှင့် သင့်အတွက် ဘာအကျိုးရှိသလဲ” ဤသို့ပြောလေသည်။ ဤစကား ကိုကြား၍ မျက်စိကန်းသောသူက ရယ်ပြီး “ငါ့ကိုင်လာတဲ့ မီးအိမ်ဟာ ငါ့အတွက်မဟုတ်၊ သင် တို့အတွက်ပါ။ သင်တို့သည် အမှောင်ထဲမှာ လမ်းရှောက်လာပြီး ဘာမျှ မမြင်ဘဲ ငါ့ကို တိုက်လှဲ ပြီး ငါ၏မြေအိုးကိုခွဲပစ်ကြတတ်သည်။ ဤသို့လိုစိတ်ကူးပြီး သင်တို့အတွက် ဤမီးအိမ်ကို ငါ့ယူ လာရခြင်းဖြစ်ပါတယ်။” ဟု ပြန်ပြောလေသည်။

အညတရပုရိသေန သဟ ဇကအဗ္ဗ ဝတ္ထု။

ဇကိဿံ အဗ္ဗကာရ ရတ္ထိယံ ဇကောအဗ္ဗော ဟနတ္ထန ပဒီပံ ဂဟေတွာ၊ ခန္ဓေ ဇကံစာဋိံ အာရောပေတွာ ဝီထိယံ ဂစ္ဆိ။ အညတရော တံဒိဿာ “ဟေ အဗ္ဗဗာလာ၊ တုယံ ဒိဝါဝိ ရတ္ထိဝိ သဒိသာ ဟောန္တိ၊ ပဒီပေန တဝ ကိံ ပယောဇန”န္တိ အာဟာ။ တံသုတွာ အဗ္ဗေါဟသိတွာ “အဟမေတံ ပဒီပံ မမတ္ထာယ နဟရာမိ၊ တုမေပန အဗ္ဗကာရေ အာဂန္ဓာ အပဿန္တာ မံ ပါ တေတွာ မမစာဋိံ ဘိန္နေယျန္တိ စိန္တေတွာ တုမှာကမတ္ထာယ ဣမံ ဟရာမီ” တိ အာဟာ။ ။

THE BEGGAR WHO PRETENDED TO BE DUMB.

တမုင်လအာတ် မယွေဝံစ ညးမကွဲ ။
လူအ ဟန်ဆောင်သော သူတောင်းစား။
မူဂပတိရူပကော ယာစကော။

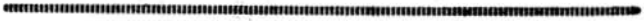
- 3. There was once a beggar, who thought he would get more money if he pretended to be dumb. He had the word “DUMB” painted on a board, and hung it round his neck. Another beggar, who was his enemy, made up his mind to reveal his fraud; and sat near him. When a gentleman came near the pretender to offer him a pice, the other one shouted: “Sir, do not give money to this man; he is a rogue and is not dumb at all.” The first beggar, in a rage cried in return “Liar, I have always been dumb, and am so now.” The gentleman went away remarking that there are some dumb men who can even talk in the world.

ပဲကလအတိက်တေ “ယင်ရအဲယွေဝံညးမကွဲ မွး အဲကိဝံညုယ်သျှင်မပျိုင်ရောင်”ရဝံ တမုင် လအာတ်မွဲမချင်ရ။ ညးၣ် “ညးမကွဲ” ဂလာန်သင်ဝံ ချူစုတ်လင် ပဲဂတိုဂတေ၊ ကွက်စုတ် ပဲကအိတ် ဂဇံတန်ခိုင် ပဲသကဲဝံၣ်ရ။ (ပဲဇိုင်ဝံၣ်) ။ တမုင်လအာတ်မွဲညာင် မဒ်သုသတြိညးၣ် “အဲသုပြာကတ် စွဲညးဏံရ” ရဝံချင်တု ဂဇံခိုင်ဇရောင်ညးၣ်ရ။ ကာလညးဇော်မူၣ်ကိကရဏာစွဲ ပြာပ်လုပ်ဇရောင် ကိသုယ်မွဲဂတေ ကုတမုင်လအာတ်မစွဲၣ်၊ ညးမဒ်သုၣ် “ယံတုနာပို လွကို သုယ် ကုညးၣ်ညိ၊ ညးၣ် နှိညးမစွဲၣ်ရောင်၊ ခေၣ် နှိညးမကွဲ ဟံသေင် ” ရဝံ တရေ ဂမ်အောတ် တိုန်ရ။ ကာလၣ် တမုင်လအာတ် ပဋ္ဌမၣ် ထေတိုန်တု “ခေၣ်နှိမိုတ် ဟိုဂလာန်မုသာ အဲကွဲခိုင် လှိုင်ရ၊ လှုဟ်လေဝဲအဲကွဲခိုင်ၣ်ရ ” ရဝံမဟိုရ။ ကာလၣ် ညးတြိဇော် မူၣ်ကိကရဏာၣ် “ပဲ လိုက်ဝံ ညးမကွဲ လှို ဟိုအရေဝဲ ဝံလေဝဲ နံအိုတ်ကိုသံ ” ရဝံသုးတု ပြာပ်စူးအာရ။ ။

ရှေးအခါ၌ သူတောင်းစားတယောက်သည် “လူအတယောက်ကဲ့သို့ ဟန်ဆောင်လျှင် ပိုက်ဆံများများရမည်” ဟု စိတ်ကူးရလေသည်။ ထိုသူသည် “လူအ” ဟူသောစကားလုံးကို ပျဉ်ပြားတချပ်မှာ ရေးထားပြီး လည်ပင်မှာဆွဲထား၍ လမ်းနံဘေးအနီးမှာနေလေသည်။

ထိုသူ၏ရန်သူဖြစ်သော အခြားသူတောင်းစား တယောက်က “ဤလူ၏ ကောက်ကျစ် ညာဏ်ကို ငါထင်ရှားစေလိမ့်မည်” ဟု ကြံပြီး ထိုသူ၏အနီးမှာပင် ထိုင်နေလေ၏။ သနားတတ်သော လူကြီးလူကောင်းတယောက်က ထိုလူအ ဟန်ဆောင်သော သူတောင်းစားအား ပိုက်ဆံ တပြားပေးရန် အနီးသို့ကပ်လာသောအခါ၊ ရန်သူဖြစ်သောသူက “အို အရှင်ခင်ဗျား၊ ထိုသူအားပိုက်ဆံ မပေးပါနှင့်၊ သူဟာ ကောက်ကျစ်သူ ဖြစ်ပါတယ်၊ သူသည် လူအ မဟုတ်ပါ” ဟု အော်ပြောလိုက်လေသည်။ ထိုအခါ ပဌမသူတောင်းစားက စိတ်ဆိုးပြီး “သူ မုသားပြောသူပါ၊ ကျွန်တော်အမြဲ အ နေပါတယ်၊ ယခုလည်း အ နေတာဘဲ” လို့ ပြောလေသည်။ ထိုအခါ ထိုယောက်ျားကြီးက “ဤလောကမှာ အချို့လူအ တို့သည် စကားပြောနိုင်လည်း ရှိနေကြပါသေးရဲ့လား” ဟု ဆိုပြီး ထွက်ခွါသွားလေ၏။ ။

အတီတေ ဉ္စကောယာစကော စိန္တေသိ “သစေဟံ၊ အတ္တာနံ မုဂံဝိယ ဒသေယျံ ဗဟု မူလံ လဘေယျ” နှိ သော “မုဂေါ” တိ ဝစနံ ဉ္စကသ္မိံ ဖလကေ လိခါပေတွာ တံ ဂီဝါယံ လဂ္ဂေတွာ မဂ္ဂပသေ အဋ္ဌာသိ။ တဿ ပစ္စာမိက္ကော အညောယာစကော “ဣမဿ သာဠေယျံ ပါကဋံ ကရိဿာမီ” တိ စိန္တေတွာ တဿေဝ သန္တိကေ နိသီဒိ။ ယဒါ ဉ္စကော အနကမ္ပကော ပုရိသော တဿ ယာစကဿ ဉ္စကံ ကာကဏိကံ ဒါတုံ သန္တိက မာဂန္တိ။ တဒါသော ဝေရီ “မဟာသယ၊ မာဉ္စတဿ မူလံ ဒေဟိ။ သဠော ဉ္စသော၊ နေသော မုဂေါ” တိ ဥက္ခောသေသိ။ အထ ပဌမယာစကော ကောပိဝိဠော “မုသာဝါဒီ” အဟံ သဗ္ဗဒါဝ မုဂေါ အဟောသိ။ ဣဒါနိပိ အဟံ မုဂေါ ဘဝါမီ” တိ အာဟ။ တဒါ သော ပုရိသော “ဣဇေကစ္ဆေ မုဂါ ယေ ကထေတုပ္ပိ သက္ကောန္တိ” တိ ဝဒန္တော အာဂန္တိ။ (အဂန္တိ=အပဂတောသိ)။ ။

ABBREVIATION. နဲအက္ခရ်ခမူနဲ။ အက္ခရာအတိုကောက်နည်း။

Adj.	—	Adjective	နာမဝိသေသန
Ind.	—	Indeclinable	အဗျယ၊ နိပါတ
F. G.	—	Feminine Gender	ဣတ္ထိလိင်
M. G.	—	Masculine Gender	ပုံလိင်
N. G.	—	Neuter Gender	နပုံလိင်
P. P.	—	Past participle	အတီတကိတကပဒ
		(ဝါ) အတီတကြိယာ	နာမဝိသေသန
Pre.	—	Prefix	ဥပသဂ္ဂပဒ
Pres; P.	—	Present participle	ပစ္စုပ္ပန်ကိတက
		ပဒ။ (ဝါ) ပစ္စုပ္ပန်ကြိယာ	နာမဝိသေသန
Pres.	—	Present	ပစ္စုပ္ပန်
Pro.	—	Pronoun	သဗ္ဗနာမ်၊ နာမ်စား
Sing;	—	Singular	ဇကဝစန
Plu.	—	Plural	ဗဟုဝစန
C.	—	Case	ကာရက
Nom. C.	—	Nominative Case	ကတ္တုကာရက-ပဌမာဝိဘတ်။ င။ သည်။
Voc.	—	Vocative	အာလပန-ပဌမာဝိဘတ်။ ယံ။ အို။
Acc. C.	—	Accusative Case	ကမ္မကာရက-ဒုတိယာဝိဘတ်။ ဟိန်-နံ။ ကို။
Aux. C.	—	Auxiliary Case	အဝုတ္တကတ္တာ-တတိယာဝိဘတ်။ မိန်။ သည်။
Instr.	—	Instrumental.	ကရဏ-တတိယာဝိဘတ်။ န။ ဖြင့်။
Dat.	—	Dative.	သမ္ပဒါန-စတုတ္ထ ^ဝ ဝိဘတ်။ ကု။ အား။
Abl.	—	Ablative	အပဒါန-ပဉ္စမိဝိဘတ်။ နူ။ မှ။
Gen.	—	Genitive	သာမိ-ဆဋ္ဌိဝိဘတ်။ ဒဒက်။ ၏။
Loc.	—	Locative	ဩကာသ-သတ္တမိဝိဘတ်။ ဝဲ။ ဌ်။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

DECLENSION OF NOUNS. (m. man နရ)
 ဗီစီဇန်ဂိုဏ်နာမ်။ နာမ်ဂိုဏ်စီပုံ (နရ - ပုံလိင်) နာမပဒမာလာ။

- SINGULAR**
1. Nom. a man.
 ငမို့ဟ်။ လူသည်။ နရော။
 2. Voc. Oman!
 ယံ့မို့ဟ်။ အိုလူ။ နရ- နရ။
 3. Acc. a man.
 န်မို့ဟ်။ လူကို။ နရံ။
 4. Aux. } by or with a man.
 Instr. မိန်မို့ဟ်။ နကိုမို့ဟ်။ လူသည်။ လူဖြင့်။ နရေန။
 5. Dat. to or for a man.
 ကုမို့ဟ် (တွတ်န)။ လူအား(အလို.၄၁)။
 နရယ။ နရဿ။
 6. Abl. from a man.
 နှမို့ဟ်။ လူမှ။ နရ။ နရမှ။ နရသွာ။
 7. Gen. of a man.
 ဒဒက်တ်ကိုမို့ဟ်။ လူ၏။ နရဿ။
 8. Loc. in or upon a man
 ပွဲမို့ဟ်။ လူ၌။ နရေ- နရမှိ- နရသို့။

- PLURAL**
- men
 ငမို့ဟ်ဂမၠိုင်။ လူတို့သည်။ နရ။
- O men
 ယံ့မို့ဟ်ဂမၠိုင်။ အိုလူတို့။ နရ။
- men
 န်မို့ဟ်ဂမၠိုင်။ လူတို့ကို။ နရေ။
 by or with men
 မိန်မို့ဟ်ဂမၠိုင် (န)။ လူတို့သည် (ဖြင့်)။
 နရေဟ်။ နရေဘိ။
- to or for men
 ကုမို့ဟ်ဂမၠိုင် (တွတ်န)။ လူတို့အား
 (အလို.၄၁)။ နရနံ။
- from men
 နှမို့ဟ်ဂမၠိုင်။ လူများမှ။ နရေဟ်။ နရေဘိ။
- of men
 ဒဒက်တ်ကိုမို့ဟ်ဂမၠိုင်။ လူများ၏။ နရနံ။
- in or upon men
 ပွဲမို့ဟ်ဂမၠိုင်။ လူများ၌။ နရေသု။

f. maiden, virgin, girl.
SINGULAR

1. Nom. a girl.
 ငသုတ်ဝတ်မို့။ အပျိုကလေးတယောက်။ ကညာ။
2. Voc. O girl.
 ယံ့သုတ်ဝတ်။ အိုအပျိုကလေး။ ကညေ။
3. Acc. a girl.
 န။ ကို။ ကညံ။
- Aux. } by or with or from a girl
 Instr. မိန်- န န။ သည်- ဖြင့်- မှ။ ကညာယ။
- Abl. မိန်- န န။ သည်- ဖြင့်- မှ။ ကညာယ။

ဂုတ္တိလိင်၊ သုတ်ဝတ်။ အပျို၊ ကညာ
PLURAL

- Girls.
 င သုတ်ဝတ်ဂမၠိုင်၊ အပျိုကလေးတို့သည်။
 ကညာ၊ ကညာယော
- O girls
 ယံ့သုတ်ဝတ်ဂမၠိုင်၊ အိုအပျိုကလေးတို့။
 ကညာ၊ ကညာယော။
- girls.
 န်-ဂမၠိုင်။ တို့ကို။ ကညာ၊ ကညာယော။
- by or with or from girls.
 မိန်-န-န၊ ဂမၠိုင်။ တို့သည်။ မှ-ဖြင့်။ ကညာဟ်။ ကညာဘိ

၁၂၀

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

<p>5. Dat. } to or for or of a girl.
Gen. } ကု-တုဟ်-ဒဒက်။ အား-၄၁-၏။ ကညာယ။</p> <p>6. Loc. in or upon a girl.
ပွဲသုတ်ဝုတ်ပွဲ၊ အပျိုကလေး တယောက်၌။
ကညာယ- ကညာယံ</p> | <p>To or for or of girls.
ကု-တုဟ်-ဒဒက်-ဂမ္တိုင်။ တို-အား-၄၁-၏။ ကညာနံ။</p> <p>in or upon girls.
ပွဲသုတ်ဝုတ်ဂမ္တိုင်၊ အပျိုကလေးတို့၌။ ကညာသု။</p> |
|--|--|

Neuter Gender. နပုံလိင်။
fruit. သတ်ဆု။ အသီးအနှံ။ ဖလ။

SING.	PLU.
1. Nom. a fruit.
င်သတ်ဆုမ၊ သစ်သီးတလုံးသည်။ ဖလံ။	fruits.
င် သတ်ဆုဂမ္တိုင်။ သစ်သီးများသည်။
ဖလာ- ဖလာနိ။
2. Voc. O fruit.
ယွံ၊ အို။ ဖလ၊ ဖလာ။	O fruits.
ယွံ....ဂမ္တိုင်။ အို....တို့။ ဖလာ- ဖလာနိ။
3. Acc. a fruit.
နံ။ ကို။ ဖလံ။	fruits.
နံ....ဂမ္တိုင်။ တို့ကို။ ဖလေ-ဖလာနိ။

The rest like the masculine. etc.
သွေဟ်ခွံင်ဂ် တုတ်သုတ်ကိုပုံလိင်ရ။ မပွံသင်ပွံရ။
အကြွင်းသည် ပုံလိင်နှင့်တူသည်။ ဤသို့အစရှိသည်တည်း။

Conjugation of Verbs- အာချာတကြိယာပဒမာလာ။

Present Tense- Active Voice. ဝတ္တမာနကာလ- ကတ္တုဝါစက။

3rd person terminations. နာမယောဂပစ္စယာ။ ဝါ။ တတိယပုဂ္ဂလပစ္စယာ။

Sing. တိ။ Plu. အန္တိ။

3rd person —	နာမယောဂ	(တတိယပုဂ္ဂလ)
2nd person —	တုမှယောဂ	(ဒုတိယပုဂ္ဂလ)
1st person —	အမှယောဂ	(ပဌမ ပုဂ္ဂလ)
	3rd person —	နာမယောဂ

SING.

PLU.

He cooks, he is cooking.

They cook, they are cooking.

ဗြးဖျိုန်တ်ရ။ ဗြးဖျိုန်ခွံင်ရ။ ။ သူချက်သည်။ သူ
ချက်နေသည်။ သော ပစတိ

ဗြးဂမ္တိုင်ဖျိုန်တ်အိုတ်ရ။ ဗြးဂမ္တိုင်ဖျိုန်ခွံင်အိုတ်ရ။
သူတို့ချက်ကြသည်။ သူတို့ချက်နေကြသည်။
တေပစန္တိ။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

Present Tense-Active Voice.

ဝတ္ထုမာနကာလ-ကတ္ထုဝါစက။

2nd person terminations-

Sing.	Plu.
သိ။	ထ။

2nd person.

တုမှယောဂ။

SING.

PLU.

You cook, you are cooking.
 မူးဖျိုန်ရ။ မူးဖျိုန်ခွိုင်ရ။ (မူးရှ် တုအဲလေဝ်ဂး
 ရ။)
 သင်ချက်သည်။ သင်ချက်နေသည်။
 တွံ ပစသိ။

You cook, you are cooking.
 မူးတံညးဂမ္တိုင် ဖျိုန်အိုတ်ရ။ မူးတံညး ဂမ္တိုင်
 ဖျိုန်ခွိုင်အိုတ်ရ။
 သင်တို့ချက်ကြသည်။ သင်တို့ချက်နေကြသည်။
 တုမှေ ပစထ။

Present Tense-Active Voice

ဝတ္ထုမာနကာလ-ကတ္ထုဝါစက။

1st person terminations-

Sing.	Plu.
မိ။	မ။

1st person.

အမှယောဂ။

SING.

PLU.

I cook, I am cooking.
 အဲဖျိုန်တရ။ အဲဖျိုန်ခွိုင်ရ။
 ငါချက်သည်။ ငါချက်နေသည်။
 အဟံ ပစာမိ။

We cook, we are cooking.
 ပိုဖျိုန်တအိုတ်ရ။ ပိုဖျိုန်ခွိုင်အိုတ်ရ။
 ငါတို့ချက်ကြသည်။ ငါတို့ချက်နေကြသည်။
 မယံ ပစာမ။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

Aorist-Active. Voice.

အဇ္ဇတနီ (အနိယတာတီတကာလ) ကတ္တဝါစက

Past tense Terminations.

အတီတပစ္စယာ။ စိုန်။ ပြီး၏။

	SING.		PLU.
3rd.	ဒ္ဒိ။		ဥ။
2nd.	ဩ။		တ္ထ။
1st.	ဒ္ဒိ။		မှာ။

3rd. person-
နာမယောဂ။

SING.		PLU.
He cooked. ဉ္ဇးဂ် စိုန်ဖျိန်ရ။ ဉ္ဇးဖျိန်တဲရ။ ထိုသူသည်ချက်ပြီး၏။ သူချက်ပြီးပြီ။ သောအပစီ-အပစီ-ပစီ-ပစီ။		They cooked. ဉ္ဇးဂ်ဉ္ဇးဂ် ဖျိန်တဲအိုတ်ရ။ ဉ္ဇးဂ်ဉ္ဇးဂ် ဖျိန်တဲ အိုတ်ရ။ ထိုသူတို့သည်ချက်ပြီးကုန်၏။ သူတို့ချက်ပြီးပြီ။ တေ အပစုံ-အပစုံသု-ပစုံ ပစုံသု။

2nd person.
တုမှယောဂ။

SING.		PLU.
You cooked. ဉ္ဇးဖျိန်တဲရ။ သင်သည် ချက်ပြီးပြီ။ တံ့ အပစော-ပစော။		You cooked. မူးတံဉ္ဇးဂ်ဉ္ဇးဂ် ဖျိန်တဲအိုတ်ရ။ သင်ထိုသည် ချက်ပြီးကုန်ပြီ။ တုမှအပစီတ္ထ-ပစီတ္ထ။

1st person.
အမှယောဂ။

SING.		PLU.
I cooked. အဲဖျိန်တဲရ။ ငါချက်ပြီးပြီ။ အဟံ အပစီ-ပစီ။		We cooked. ပျိဖျိန်တဲအိုတ်ရ။ ငါတို့ချက်ပြီးကုန်ပြီ။ မယ် အပစီမှာ-ပစီမှာ။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

Future Tense-Active.

အနာဂတကာလ-ကတ္တုပါစက- ဘဝိသန္တိ ဝိဘတ္တိ-ကြက်။
လတ္တံ့-အံ့-လိမ့်မည်။

Future Tense Terminations.

အနာဂတကာလပစ္စယာ။

SING.

3rd. သာတိ။
2nd. သာသိ။
1st. သာမိ။

PLU.

သာန္တိ
သာထ။
သာမ။

3rd. person.

နာမယောဂ။

SING.

He will cooked.

ဗုဒ္ဓ (၇) ကြက်ဖျိန်ရ။
သူချက်လိမ့်မည်။
သော ပစိဿတိ။

PLU.

They will cook.

ဗုဒ္ဓဂမ္ဘိုင် ကြက်ဖျိန်အိုတ်ရ။
သူတို့ချက်ကြလိမ့်မည်။
တေ ပစိဿန္တိ။

2nd. person.

တုမှယောဂ။

SING.

You will cook.

မူး ကြက်ဖျိန်ရ။
သင်ချက်လိမ့်မည်။
လွံ ပစိဿသိ။

PLU.

You will cook.

မူးတံဗုဒ္ဓဂမ္ဘိုင် ကြက်ဖျိန်အိုတ်ရ။
သင်တို့ချက်ကြလိမ့်မည်။
တုမှေ ပစိဿထ။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

1st. person.

အမှယောဂ။

SING.

I will cook.

အဲကြက်ဖျိန်ရ။

ငါချက်လိမ့်မည်။

အဟံ ပစိသာမိ။

PLU.

We will cook.

ပျိကြက်ဖျိန်အိုတ်ရ။

ငါတို့ချက်ကြလိမ့်မည်။

မယံ ပစိသာမ။

etc. မပွံသင်ပွံရောင်။ ဤသို့အစရှိသည်တည်း။ ဣစ္စာဒိ။

INFINITIVE.- တုမတ္ထကြိယာ။

to cook. တူဟ်နဖျိန်။ ချက်ရန်။ ပစိတုံ။

to protect. တူဟ်နမင်ပွဲ။ စောင့်ရှောက်ကာကွယ်ရန်။ ရက္ခိတုံ။

to give, တူဟ်နကို။ ပေးရန်။ ဒါတုံ။

1. The wife cooks rice to give to the girls.

သမ္ဘာ, တူဟ်နကိုတုသုတ်မြိဂမ္ဘိုင်, ဖျိန်ပင်ပင်ရ။

မယားသည်, မိန်းခလေးများအားပေးရန် ထမင်းချက်သည်။

ဘရိယာ ဒါရိကာနံ ဒါတုံ ဩဒနံ ပစတိ။

2. The girls go to school to learn.

သုတ်မြိဂမ္ဘိုင် တူဟ်နကတ်လုတ် (ကတ်ဗ္ဗောန်ပညာ) ပြာပ်အာဘာဗ္ဗောန်လိက်အိ

မိန်းကလေးများသည် သင်ကြားရန် (ပညာသင်ကြားရန်) စာသင်ကျောင်းသို့သွားကြသည်။

ဒါရိကယော ဥဂ္ဂဏှိတုံ ပါဠိသလံ ဂစ္ဆန္တိ။

3. They wish to play in the river.

ညးတံဂ် တူဟ်နဝေင် ပွဲကြိုင်ဂင်္ဂါ ဒးဝှင်အိုတ်ရ။

ထိုသူတို့သည် ဂင်္ဂါမြစ်၌ ကစားကြရန် အလိုရှိကြသည်။

တေ ဂင်္ဂါ ယံ ကီဠိတုံ ဣစ္ဆန္တိ။

4. The maidens to eat food, sit in the hall.

သုတ်ဂုတ်ဂမ္ဘိုင် တူဟ်နစစ ဂဗံပွဲဗြပ် (ရင်ဒါန်) အိုတ်ရ။

အပျိုကညာတို့သည် အစာစားရန် စရပ်မှာ ထိုင်ကြသည်။

ကညာယော အာဟာရံ ဘုဇ္ဇိတုံသာလာယံ နိသီဒန္တိ။

ဗြဟ္မိဟိပနိဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

PAST PARTICIPLE- အတီတကြိယာနာမပိသေသန။ ဝါ။ အတီတကြိယာပိသေသန။

- having cooked. တုမ်ဖျိန်တုံ၊ ချက်ပြီး၍။ ပစိတွာ။
- having thrown. မိုတ်ကွတ်ဏာတုံ။ ပစ်လွှတ်၍။ မိပိတွာ။
- having heard. မိင်တုံ-ကြား၍။ သုတွာ။
- having done. သွတုံ။ ပြုလုပ်၍။ ကတွာ။

1. Having sat, he ate or he sat and ate.

ညးှ် ဂဇံတုံစရ။
ထိုသူသည် ထိုင်၍စားလေသည်။
သောနိသီဒိတွာ ဘုဇ္ဇိ။

2. Having saluted the Buddha, he went to hear the Doctrine. or He saluted the Buddha and went to hear the Doctrine.

ညးှ်လှောင်ကျော်တုံ တူဟ်နကွင်ပင်မိုင်ခပ် ပြောင်အာရ။
ထိုသူသည် ဘုရားရှိခိုးပြီး တရားနာရန် သွားလေသည်။
သော ဗုဒ္ဓိ ဝဗ္ဗိတွာ ဓမ္မံ သောတုံ အဂမီ။

3. He stood and spoke.

ညးှ် ဒတ်တုံ ဟိုအရော်ရ။
ထိုသူသည် ရပ်ပြီးစကားပြောသည်။
သော ဌတွာ ဝဒိ။

4. After playing, he went to bathe.

ညးှ်ဝေင်တုံ တူဟ်နဟုမ်သုာ် ပြောင်အာရ။
ထိုသူသည် ကစားပြီး ရေချိုးရန် သွားလေသည်။
သော ကိဠိတွာ နာယိတုံ အဂမီ။

etc. မပ္ပံသင်ဝံရ။ ဤသို့အစရှိသည်တည်း။ ဣစ္စာဒိ။

ပြုကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

VERBS.

ကြိယာဂမ္ဘိုင်။ ကြိယာများ။ ကြိယာယော။
IMPERATIVE AND BENEDICTIVE MOOD. (ပဉ္စမီ)

အာဏတ္တိ၊ ကျော် အာသိဋ္ဌနယ (နဲဗ္ဗေဝ်ကျော်ရာဒနာမိက်)

စေခိုင်းခြင်းနှင့် တောင့်တခြင်းနည်း။

TERMINATIONS.

ပစ္စယ်ဂမ္ဘိုင်။ ပစ္စည်းများ။ ပစ္စယာ။

	SING.		PLU.
3rd,	တု။		အန္တု။
2nd.	တိ။		ထ။
1st.	မိ။		မ။
		3rd person.	
		နာမယောဂ။	
	SING.		PLU.
May he cook,			May they cook.
ကိုညးဖျိန်ညိ။			ကိုညးတံဖျိန်ညိ။
သူချက်ပါရစေ။			သူတို့ချက်ပါရစေ။
သော ပစတု။			တေ ပစန္တု။
		2nd. person.	
		တုမှယောဂ။	
	SING.		PLU.
May you cook.			May you cook.
ကိုမူးဖျိန်ညိ။			ကိုမူးတံဖျိန်ညိ။
သင်ချက်ပါရစေ။			သင်တို့ချက်ပါရစေ။
တွံစစ, ပစာဟိ။			တုမှေ ပစထ။
		1st. person.	
		အမှယောဂ။	
	SING.		PLU.
May I cook.			May we cook.
ကိုအဲဖျိန်ညိ။			ကိုပိဖျိန်ညိ။
ငါချက်ပါရစေ။			ငါတို့ချက်ပါရစေ။
အဟံ ပစာမိ။			မယ် ပစာမ။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

Command.

ကိုအသမ်။
အာဏာပေး။
အာဏာ။

Come here.

ကျင်အဏံ။
ဤမှာလာပါ။
ဣအောဝစ္စ။

(You) Go away from the house.

တုအေ, တိတ်အာနုသိုဏံညိ။
သင်, ဤအိမ်မှထွက်သွားလိုက်ပါ။
တံ ဃရသ္မာ နိက္ခမာဟိ။

Wish.

ပွိက်ဆန္ဒ။
အလိုဆန္ဒ။
ဆန္ဒ။

May I become a Buddha.

ကိုအေဝံဒိကျာ်ညိ။
ငါသည် ဘုရားဖြစ်ပါစေသတည်း။
အဟံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝါမိ။

Let the Buddha preach the Doctrine.

ကိုကျာ်တြိတံဓင်ညိ။
မြတ်စွာဘုရား တရားတော်ကိုဟောစေလော့။
ဗုဒ္ဓေါ ဓမ္မံ ဒေသေတု။

etc. မပ္ပံသာဝံရ။ ဤသို့အစရှိသည်တည်း။ ဣစ္စာဒိ။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

CONDITIONAL MOOD.

အာချာတ်သတ္တဝီဝိတတ်။

3rd. person. နာမယောဂ။

SING.

He should cook.

ညး(ှ်) ဂဗ္ဗဖျိုင်ရ။

(ထို)သူသည် ချက်ရာ၏။ (ချက်ရာသည်)

သောပစေ-ပစေယျ။

PLU.

They should cook.

ညးဂမ္ဘိုင်(ှ်) ဂဗ္ဗဖျိုင်အိုတ်ရ။

(ထို)သူတို့သည် ချက်ကုန်ရာ၏။ (ချက်ကုန်ရာသည်)။

တေ ပစေယျ။

2nd. person— တုမယောဂ။

SING.

You should cook.

မူး(တအဲ) ဂဗ္ဗဖျိုင်ရ။

သင်ချက်ရာ၏။

တို့ ပစေယျာသိ။

PLU.

You should cook.

မူးတံဂဗ္ဗဖျိုင်အိုတ်ရ။

သင်တို့ချက်ကုန်ရာ၏။

တုမေ ပစေယျာထ။

1st. person— အမုယောဂ။

SING.

I should cook,

အဲဂဗ္ဗဖျိုင်ရ။

ငါချက်ရာ၏။

အဟံ ပစေယျာမိ။

PLU.

We should cook.

ပို ဂဗ္ဗဖျိုင်အိုတ်ရ။

ငါတို့ချက်ကုန်ရာ၏။

မယံ ပစေယျာမ။

etc. မဟံသင်ဂွံရ။ ဤသို့အစရှိသည်တည်း။ ဣစ္စာဒိ။

ပြုကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

APPENDIX. ခဏ်အဆက်ကြိ၊ နောက်ဆက်တွဲ။

ENGLISH PROVERBS.

ဂလာန် ပေါရာဏာံ ပေါရာဒံ အင်္ဂလိက်ဂမ္ဘိုင်။

အင်္ဂလိပ်စကားပုံများ

ဂလာန်ညးတပညာတမ္မာ၊ လင်္ကာစွဲစွဲ ဆခွန်မာန် ဂလာန်ပေါရာဏာံ ပေါရာဒံ၊ မွဲးဂ္ဂ- နူဘာသာခွဲကိုမွဲ- ဗွဲမတိုက်ရိုက်ရ- ကာလလိုလေပ် ဟဂပ်ပိက္ခာံပွဲတိ။ ကွဲပွဲတိဟံ့ပွဲကွဲ၊ ဆဂး အတိုင်ဝေါဟာညးကိုညး- အလိုက်အခိုက်ညးကိုညးဆဲ- ယပ်ကွဲပွဲတိတ်၊ ပွဲပွဲ ခိုတ် ရောဏ်၊ ရဲပွဲအခေါင်စွဲသတ်ခပ်သီ- သက္ကိလပ်အိုတ်ညိ။ ။

ဇာပ်ဂကူရော-	ဂလာန်ပေါရာဏာံ-	နွံသံသေင်ဟာ။
၇၂နီတပညာ-	ပြာထာစွဲလပ်-	ဟဂပ်ပိက္ခာံကိ။
သွက်ကောန်ဂကူ-	ဗဟူသုတ-	အဲရနွံပွဲကိ။
နူအင်္ဂလိက်-	ပွဲကိအမိပ္ပယ်-	ကွဲပွဲတိမန်ဗွာ။ ။

(A)

1. A bad excuse is better than none at all.
ကိုအခေါင်ဟံ့ဒးရး- ခိုတ်နူဟံ့ကိုအခေါင်လးလး။
မကောင်းခွင့်လွတ်ခြင်းက ပါမျှခွင့်မလွတ်ခြင်းထက် ပိုကောင်းသည်။
2. A bad work-man always blames his tools.
သွာကမောန်ဟံ့ခိုတ် ကသိုတ်ပွဲ၊ နီဒုတ် အပေါတ်ကြိယာခေံတို့။
မကောင်းအလုပ်သမားသည် သူ၏ကရိယာများကို အမြဲအပြစ်ဆို။
3. A bird in the hand is worth two in the bush.
ဂစေံပွဲနွံပွဲတဲ ပြိနဂစေံခါနွံပွဲအုင်။
လက်ထဲရှိငှက်တကောင် ချုံထဲရှိငှက်နှစ်ကောင်ထက် တန်တိုးရှိသည်။
4. A burnt child dreads the fire.
ကောန်ဇုန်ကောင်တူပွတ် မလေပ်ဖေက်ပွတ်။
မီးလောင်ဘူးသောခလေး မီးဘေးကြောက်တတ်။
5. A states-man is a successful politician who is dead.
ပူဂိုနွံဒုင်ဂ္ဂ- မဒ်ညးမကောန်ပရေင်ဒုင်ကွာန်အံင်ဇူးကွာ ချိတ်အာတုဂ္ဂရ။
နိုင်ငံပြုပုဂ္ဂိုလ်သည် သေသွားပြီးသော အောင်မြင်သည့် နိုင်ငံရေးသမားပင်ဖြစ်သည်။

6. A liar needs a good memory.

ညးလီပွဲ သက္ကိဒးခိုဟ်။
လိမ်တတ်သူသည် မှတ်ညာဏ်ကောင်းရန်လိုသည်။

7. A little knowledge is a dangerous thing.

ညာဏ်ညိညစင် ဂပ်ဝ်ဖေက်စွေင်။ (ညာဏ်ညိညှ် လေပ်ဒ်တံဝံ။
အသိညာဏ်နဲ ကြောက်မက်ဘွယ်။

8. A small leak will sink a great ship.

ခွဲဒေတ်ပွေက် ကွင်ဇွေင်ဒးခိုဟ်။
အပေါက်ကလေးတခုသည် သင်္ဘောကြီးတခုလုံး နစ်စေမည်။

9. A hungry man is an angry man.

ညးဗျိုၚ် နှ်ညးထေ။ (ညးဗျိုၚ် နှ်ညးစိုတ်စွေံ။
ဆာလောင်သောသူသည် စိတ်ဆိုးသူဖြစ်သည်။

10. Action and reaction are equal and opposite.

ပွမသွက် ပွမပဠန် တန်နှ်ညီသာကိုဒစိဒစး။
ပြုလုပ်ချက်နှင့် တုန်ပြန်မှုသည် ညီလည်းညီ၊ ဆန့်လည်း ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သည်။

11. As a man loves a woman, so I love the sea.

ညင်တြုဲသိုက်ဆာန်ခိုဟ်မြိ ရှ်ကိုအဲသိုက်ဆာန်စီ။ (ဗိုဂလာန်သွာတမှာ)
ယောက်ျားအယောက်သည် မိန်းမတယောက်ကိုချစ်သလို ကျွန်တော်လည်း ပင်လယ်ကိုချစ်သည်။

12. A slip of foot may soon recover. But a slip of tongue you may never get over.

ဇိုင်ကဆေင် ပလေင်ဝံ၊ (ပစပ်ဝံ) လွှာ်ကဆေင် ပလေင်ဟံဝံဝံ။
(ဝါ) ဇိုင်သွိုင် ပိုက်ထာတ်၊ ပါင်သွိုင် ပိုက်ဝါတ်။
ခြေချော်က ပြန်တည့်နိုင်သည်။ စကားလွန်က နှုတ်မရတော့ချေ။

13. A doctor must have the heart of a lion and the hand of a lady.

အွာသင်ခွဲမွဲ ဒးနံကိုစိုတ်ဇာဒိသိုင်ပြိ သိုတ်မြကောန်ဂကူ။
ဆရာဝန်တယောက်မှာ ခြင်္သေ့တကောင်၏အသဲနှစ်လုံးနှင့် အမျိုးသမီးတယောက်၏လက်မျိုးရှိသင့်သည်။

14. A day less or more at sea or shore, we die. Does it matter "when"?

ပွဲစီကိုဒ်အို-ပွဲဒိုကိုဒ်ဖတ်၊ ယုတ်ခွဲတုတ်ဒင်ဝေါန်-လောန်ခွဲတုတ်ဒ်တုတ်၊ ကြိတ်အိုတ်-ဒးချိုတ်သံသံ။
(ဒးချိုတ်ဇကန်)
ပင်လယ်မှာ ဖြစ်စေ- ကုန်းပေါ်မှာဖြစ်စေ၊ တရက်လျော့၍၎င်း- တရက်ပို၍၎င်း၊ နောက်ဆုံးမှာ
သေရမည်သာတည်း။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

- 15. An expert is the one who knows more and more about less and less.
 ပါရဂူခွဲ နဲပရူအောန်အောန်ခပ်သီ တီၵ်ၵ်တိုန်, ဝှိၵ်တိုန်။
 ပါရဂူဆိုသည်မှာ အကြောင်းအရာနည်းနည်းကို ပိုပိုသိလာသူဖြစ်သည်။
- 16. All forms of mathematics consist of two actions we all understand, addition and subtraction, the other forms are simply short-cuts.
 ဗိုဝှုဏ်သင်္ချာခပ်သီ ဟိုဝှံတီပူစါဝှံင် အပံင်ကိုနက်၊ ဗိုဝှုဏ်ရ သာမညှံင်ကရတ်။
 အားလုံး သင်္ချာပုံစံများမှာ ကျွန်တော်တို့ နားလည် သိပြီးသော ပြုလုပ်ချက်နှစ်ရပ်သာ၊ ၎င်းမှာ အပေါင်းနှင့်အနှုတ်၊ အခြားပုံစံအားလုံးမှာ သာမန်ဖြတ်လမ်းသာဖြစ်သည်။
- 17. Across the field of yesterday, he sometimes come back to me, a little lad just back from play, the lad I used to be.
 ညးကျောံအာဝါဗုမဝှံဂံးနူတဏံ ညွှောင်ကဆေအိကးလင်ကျင်ဝေင်ဇရေင်အဲ၊ သွတ်ဗွဲဝှံ က
 ကဠေင်ကျင်နူဝေင်၊ နူသေတ်သေတ်, သွတ်ဗွဲဝှံပုန်, တန်ဒှ်အဲရ။
 မနေ့ကတည်း ဟုသောလယ်ကွင်းကိုဖြတ်သန်း၍ တရံတခါ ငါ့ထံသို့ပြန်လာသောသူသည် ကစား
 ရာမှပြန်လာသော လူပျိုကလေးပင်၊ သူကား ငယ်စဉ်က ငါပင်တည်း။
- 18. Ah! Fill the cup-
 What boots it to repeat, how time is stepping underneath our feet, unborn tomorrow and yesterday, why fret about them of to-day, sweet.
 ဟး, ဗပေင်စုတ်ခရော်ညိ၊ သွပ်ဂတာဗိုင်ဟို, အခိုင်အိုတ်အာမံင်ဂှ်- မှုဒှ်အလန်ကိုအလန်ကို, ဟိုက
 ရေင်ကးရာတ်မံင်ရော၊ တဲယးဂတာဟံဗျိုဒှ်ဏီကို- သိုနူတဏံကိုလောန်အာတဲဂှ်၊ တဲဏံမူဟိုတ်ဒး
 စံင်တူပုဆာစိုတ်သေ, တေထုတ်မံင်ဂှ်ရော။ ကိုမိပ်ခြိပ်မြတ်စိုတ်ညိ။
 အား, ခွက်ကိုဖြည့်လိုက်စမ်းပါ၊ ငါ့တို့ရဲ့ခြေထောက်အောက်မှာ ကုန်ဆုံးနေတဲ့ အချိန်ကို ဘာလို့
 အထပ်ထပ်ညီးညှုလျက် ပြောနေရသလဲ၊ မပွေးဖွားရသေးတဲ့ မနက်ဖန်နှင့် သေလွန်ပြီးတဲ့ မနေ့
 က၊ ယနေ့ ၎င်းတို့၏အကြောင်းကို အဘယ်ကြောင့် တွေးတော ပူပန် စိတ်ဆိုး စိုးရိမ်နေရပါသလဲ။
 သာသာယာယာနေပါ။
- 19. A cat has nine lives.
 ဗဂဲဝှံ ဝှံလမျိုဒစိတ်။ (စွောန်ထွေးကိုဗဂဲဂှ်-ဒဒှ်လမျိုမဝှိၵ်)
 ကြောင်တကောင်မှာ အသက်ကိုးခုရှိသည်။
- 20. A living dog is better than a dead lion.
 ကျီဂျိုင်ဂျိုင် ခိုဟ်ဂှိၵ်နူဇာဒိသိုင်ချိတ်ချိတ်။
 ရှင်နေသောခွေး သေနေသောခြင်္သေ့ထက်ကောင်းသည်။
- 21. A word to the wise is enough.
 တပညာဟာန် ဂလာန်ဝှံပိုင်တီရမ်ဂပ်။ (တပညာကို ဟိုဝှံဝါတီ)
 ပညာရှိသောသူသည် တခါပြောရုံနှင့် နားလည်သည်။

22. An apple a day keeps the doctor away.

မွဲတုံမွဲမ စသတ်ဗျဲထင်- ဟံဒ်ဒ်အာကိုအွာသင်။
ပန်းသီးကို တနူတလုံးစားပါက ဆရာဝန်ထံ သွားရန်မလို။

23. An army marches on its stomach.

ဒပ်ပွန်မွဲ- တွဲဇကုလိုန်နုဗင်ဂွံ။
စစ်တပ်သည် အူမတောင့်မှ ချီတက်သည်။

24. A rolling stone get-less no moss.

တွဲအ်လိုဗွဲသင်- အိက်ဍုင်ဟံစပ်။ (တွဲအ်လိုမံင်- ဟံဗင်အိက်ဍုင်)
လည်နေသောကျောက်တုံးမှာ ရေညှိမတင်ပါ။

25. A woman and a dog the more you beat them, the better they be.

မိတ်ပြကိုကျီ တက်ကိုကွင်, ခိုက်ကွင်။
မိန်းမနှင့်ခွေး ရိုက်လေ ကောင်းလေ။

26. A fool and his money are soon parted.

သမ္မိကိုဩန်- ဟံတန်မွဲစွဲ။ (ညးဒိုက်ကိုဩန်- ဟံတန်မွဲစွဲ။
လူမိုက်နှင့်ငွေ- အတူမနေ။

27. A thing you don't want is dear at any price.

ဝတ္ထုဟံမွဲဗိုက်မွဲတင်- ငှုဟ်ကွင်မံင်တို။
မလိုချင်တဲပစ္စည်း- အမြဲအတိုးကြီး။

28. Adversity makes a man wise, not rich.

ပွဲစိုက်ဒဒိုက်ရ- သွကိုမိတ်ဂွံနွံပညာ- ဟံသုဏာဂ်လေဝဲ။
ဒုက္ခဆောက်ခြင်းသည် လူကိုပညာရှိအောင် ဖန်ဆင်းပေးနိုင်သော်လည်း- သူဌေးကိုမဖြစ်စေနိုင်။

29. All truth is not always to be told.

ဇာပ်ဒုဝံရ- လွဟိုလို့ရန်။
မှန်တိုင်းလည်း အမြဲမပြောလေနှင့်။

30. Actions speak louder than words.

ရမျာင်ကမ္ဘာန်- ဝှိုင်လောန်နုလဟို။ (အရေဝ်ဂ်ဖအောန်- ကမ္ဘာန်ဂ်ဂလိုင်)
အပြောထက် အလုပ်က ပို၍အသံမည်သည်။ (အပြောထက် အလုပ်က တန်တိုးရှိသည်)

31. A fool may sometimes give a wise man counsel.

ညောပ်တမြဲအ်ပွန်- တန်ဒ်လေဝ်ကိုကသပ်ကိုတူပညာ။
တရံတခါ အရူးသည် ပညာရှိကို အကြံကောင်းပေးနိုင်သည်။

ဗြိတိတ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

- 32. A house dineded against itself can not stand.
သိုသရိတ်အလို- ဗဟိယွန်ဟုံမာန်။
ပြိုကွဲပျက်စီးနေသောအိမ်သည် စည်းလုံးမှုဖြင့် ရပ်တည်မနေနိုင်။
- 33. A little is better than none.
နံ့ညိုမွှေး- ခိုက်နုဟုံမွှေးလေး။ (နံ့ညို ခိုက်ညို။)
နည်းနည်းရှိတာက အလျဉ်းမရှိတာထက် သာသည်။
- 34. An empty bag cannot stand upright.
ထိုင်ပရိတ်ဟုံနွံ - ဟုံဟုံမံင်။ (ထိုင်ပရိတ်ဟုံမွှေး- ညးမွှေးဟုံဟုံမံင်။)
နင်ဘာ- ချက်ကလိုက်။ (နင်ဟုံပင် ချက်ကလိုက်)
ဘာမျှမရှိသောအိမ်သည် မတ်မတ်မရပ်တည်နိုင်။ (မပြည့်သောအိုး ဘောင်ဘင်ခတ်)
- 35. A drowning man will catch at a straw.
ညးတူခို- ဟမာ်ပြီချက်။ (တူခို ပြီချေ့။ ဟတုမ်ပလိုင်-ပြီချေ့)
ရေနစ်သောသူသည် ကောက်ရိုးကို ဖမ်းတွယ်ရလိမ့်မည်။
- 36. A friend in need is a friend in deed.
နံ့ပိုက်ဆာ- သဟာ်ခိုက်- ခိုသဟာ်စွတ်။
လိုအပ်သောအခါ အရေးကြီးသောအခါ ကူညီသောသူငယ်ချင်းမိတ်ဆွေမှ မိတ်ဆွေစစ်ဖြစ်သည်။
- 37. A man is as old as he feels.
တြိမွှေးတုမ် ရုပ်မျှကွေ့ ခေ့မျှရ။
ယောက်ျားအဖို့ ရုပ်အိုသလို သူအိုသည်။
- 38. A thing begun is half done.
ကိစ္စမွှေး- ဟုံခိုက်သက်သက်- ဝံကဝက်ချိုက်ပိုတ်။
အစကောင်းလျှင် တဝက်သေချာ။ (အစကောင်း အနှောင်းသေချာ)
- 39. A stitch in time saves nine.
ခါဒးအခိုင်- ပွဲဇမိုင်ခင်- ဟံင်ဂိုင်လပ်ခွတ်။ (လိုဟုံသွတ်- ပလေပ်ပွဲလစုတ်)
ပျက်အစဉ်- ပြင်ခဏ။
- 40. Among the blind the one-eyedman is king.
အကြာကပုတ်တံထွဲ- ညးမတ်ပွဲခိုက်ဟုံ ဝံ့ခိုက်ရ။ (ပျက်ဟုံကိုဆုကြက်ရောင်-တူတောင်ခိုက်)
မျက်စေ့ကမ်းတွေထဲ- မျက်စေ့တဘက်က ဟုံရင်ဖြစ်သည်။
အနှစ်မရှိသည့်တော- ကြက်ဆူးပင် မင်းမူ။
- 41. All man can't be first.
သိုညးဖအိုတ်ရ- ပဌမ ခိုဟုံမာန်။
အားလုံး ပဌမချည်း မဖြစ်နိုင်။

- 42. An idle brain is the devils work-shop,
မြက်ကွတ်လူဟ်ဂှ်- နှ်ရင်ကဋ္ဌောန်မိစ္ဆာ။
ပျင်းရိသောဦးနှောက်သည် မကောင်းဆိုးဝါး၏ အလုပ်ရုံဖြစ်သည်။
- 43. As brave as a lion.
သွင်သံမံင်- ညံင်ဇာဒိသိုင်မွဲ။
ခြံသံကဲ့သို့ ရဲရင့်သည်။
- 44. As cunning as a fox.
စုဒံမံင်တို့- ညံင်ကိုက္ခိက္ခိင်။
မြေခွေးကဲ့သို့ ကောက်ကျစ်သည်။
- 45. As red as a rose.
ဒုဒံမံင်ဒုဒံမံင်- ညံင်ပွဲကွေင်တ္တိုင်။
နင်းဆီပန်းကဲ့သို့ နီသည်။
- 46. As slow as a snail.
လဇာယံမံင်- ညံင်ကူဝက်။
ဝက်ကျီကဲ့သို့ နှေးကွေးသည်။
- 47. As fat as a pig.
ကြောံကွေင်မံင်- ညံင်ကိုက္ခိက်။
ဝက်ကဲ့သို့ ဝသည်။
- 48. As gentle as a lamb.
ဒိုန်ဒေတ် (ဇိပ်ဂိုဝ်) မံင်တို့- ညံင်ကိုသို။
သိုးကဲ့သို့ သိမ်မွေ့သည်။
- 49. A good friend never offends.
သဟဒိုဟ်ပုန်- ဟံဒဇန်မွဲလှေ။
မိတ်ဆွေကောင်းသည်- မည်သည့်ခါမှ မစော်ကား။
- 50. A woman's strength is in her tongue.
ဇြဟတ်ဗြဟ်- တန်ပွဲတ္တိုင်ခေ။
မိန်းမတယောက်၏အင်အားသည် သူမ၏လျှာမှာ ရှိသည်။
- 51. A good wife is a good prize.
သမ္မာဒိုဟ်- လာပ်ဒိုဟ်။
ဇနီးကောင်း ဆုကောင်းဖြစ်သည်။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

(B)

1. Beauty is a short-lived reign.

ပွမကျော်ဂေါင်အို- အိုဟုံလံ။
လှပခြင်းသည် ခဏမျှသာ လွမ်းမိုးအုပ်စိုးမှုဖြစ်သည်။

2. Beauty and pride are so near and dear to each other.

ကျော်ကိုမာနတအ်- ကြပ်ညးကအ်လောန်ဟာန်- သိုက်ဆာန်ရေင်ညှံရ။
အလှနှင့် မာနသည်- အလွန်နီးစပ်ချစ်ခင်ကြသည်။

3. Be aware of the man whose gods are in the skies.

မို့ဟ်မူကိုကျော်ဂမိုၤ- ဝိုင်မံင်ပူအမှဲဂးလပ်- လပ်သတိအိုတ်ညိ။
လူ၏ဘုရားများသည် ကောင်းကင်ထဲမှာရှိပါသည် ဟု ဆိုတာကို သတိထားပါ။

4. Beauty and folly are often companions.

ကျော်ကို ဒိုဟ်ကွာ- ကောံအာပွဲစွဲ ဟုံလံဟုံလံ။
လှပခြင်းနှင့် မိုက်မခြင်းသည်- မကြာမကြာ တွဲ၍သွားသည်။

5. Beauty is but skin-beep.

ပွမကျော်ကွာ- ဆလ္လူကျာရ။
လှပခြင်းသည် အပေါ်ယံမျှသာဖြစ်သည်။

6. Barking dogs seldom bite.

ကျီကိုဝိုင်- မြိုင်ကိတ်မိုဟ်။
ဟောင်လွန်းသောခွေး လူမလေး။

7. Better be a fool than a Knave.

မို့ဟ်ဒိုဟ်ဒိုအ်ပွန်- ဒိုဟ်သန်နမို့ဟ်အလိမ်။
လူလိမ်ထက် လူမိုက် လူအာက ပို၍ကောင်းသည်။

8. Better be alone than in ill company.

ညးပွဲခပ်ဒးမံင်- ဒိုဟ်နုဒးပံင်ကိုသမ္ပူ။
လူမိုက်များနှင့် ပေါင်ဖေၤရခြင်းထက် တဦးတည်းနေရခြင်းက ပို၍ကောင်းသည်။

9. Birds of a feather flock together.

ဂစံကသော်တုဂ်- ကောံတုဂ်ပွဲစွဲ။ (အယောင်ဟုံတုဂ်သုံ- ပွဲစွဲဟုံတုဂ်)
အသွင်မတူ အိမ်သူမဖြစ်။

- 10. **Books and friends should be few but good.**
လိက်အုပ်ကိုသဟာ- ထေက်ကိုဒးဂ္ဂဲစွဲအောန်အောန်၊ မိန်အောန်မွဲ- ဒးကိုခိုဟ်။
စာအုပ်များနှင့် မိတ်ဆွေများကို နည်းနည်းသာထားသင့်မည်။ သို့သော်- ကောင်းသော စာအုပ်
နှင့် မိတ်ဆွေ ဖြစ်ရမည်။
- 11. **Be just before you are generous.**
ကွာနဟံသွးပွးဂ်- ကိုဒ်ဗွဲဝင်ဉ်။
မရက်ရောမီ တရားမျှတမှု ရှိပါ။
- 12. **Better late than never.**
မွဲလှော်ဟံအာဂ်- စိုပ်လဇယ်ဂ်ခိုဟ်ဉ်ဏီ။
မသွားဘဲနေခြင်းထက်- အရောက်နောက်ကျခြင်းက သာ၍ကောင်းသည်။
- 13. **Blood is thicker than water.**
ဆီပုန်- ခန်နုဒ်။
သွေးသည် ရေထက် ပြစ်သည်။
- 14. **Beggar's bags are bottomless.**
ထိုင်တမင်လအာတ်ကွာ- ဟံမွဲကိုဂတာ။
သူတောင်းစားအိပ်သည် အဆုံးမရှိနက်လှပေသည်။
- 15. **Better be born lucky than wise.**
နံကိုပိုန်ကုသို- ဝံတ္တိဂ်မိတ်မိတ်- ခိုဟ်နုတပညာဏီ။
ပညာရှိခြင်းထက် ကံကောင်းခြင်းက ပိုကောင်းသည်။
- 16. **Best is cheapest.**
ခိုဟ်အိုတ်- ဂုဟ်ဒးအိုတ်။
အကောင်းဆုံးသည်- အပေါဆုံးဖြစ်သည်။
- 17. **Better bend than break.**
ဒိုန်ကဝံက်ကွာ- ခိုဟ်နုကပ်အာ။
ကျိုးခြင်းထက် ကောက်သွားခြင်းက တော်သေးတယ်။
- 18. **Better lose the saddle than the horse.**
သွာစးချေ ကွဲဂ်- ဂ်ခိုဟ်နုချေ မွဲလေင်အာ။
မြင်းတကောင်လုံးဆုံးခြင်းထက် ကုန်းနီ ပျောက်ဆုံးခြင်းက တော်သေးတယ်။
- 19. **Beauty is potent but money is more potent.**
ရုပ်သာကျော်ဂေါဝ်ဂ် နံကိုဗွဲပုန်- ဆဂး ဩန်ဂ်ဗွဲဇွဲဇွဲဉ်ပိုင်။
ရုပ်ချော လှပခြင်းသည် တန်ခိုးဩဇာရှိသည်။ သို့သော် ငွေကပို၍တန်ခိုးဩဇာရှိသည်။

6. Cheats never prosper.

လိမ်စွဲဘယ်ယောင်- ဟံ့ဇော်မောင်တို့။
လိမ်ကောက်မြဲ ဘယ်တော့မကြီးပွား။ (လိမ်ကောက် စားမလောက်)

7. Choone a wife by your ear rather than by your eye.

ရဲသမ္ဘာ နကိုကတောင်- ငှိခိုက်နဲ့ရဲ နကိုမတ်။
ဇနီးကို မျက်လုံးထက် နားဖြင့်ရွေးပါ။

8. Cats hide their claws.

ဗဝပျက်သွမ်- ကေလိပ်ဟံ့ထူး။ ကိစ္စနဲ့ကူး- ပူးပွတ်သွမ်။
ကြောင်များသည် သူတို့၏လက်သဲများကိုမပြ၊ အရေးရှိမှ ထုတ်ကြသည်။

9. Cheat me in the price, but not in the goods.

ငှက်မားရှ်လိမ်- အပေါတ်လွလိမ်။ (လိမ်ညိုငှက်မား- ဆဂးလွလိမ်အပေါတ်)
ဈေးနှုန်းကိုတော့လိမ်ချင်လိမ်၊ ပစ္စည်းကိုတော့မလိမ်ပါနှင့်။

10. Children have wide ears and long tongues.

ကောန်ငှက်တံ့- လတောင်လွဲ, ဟွန်ရှင်။ (ကောန်ငှက်တံ့ ချီ-လတောင်ကြီ, ဟွန်ရှင်။
ခလေးများ နားပါး, လျှာရှည်သည်။

11. Choose rather to be the tail of lions than the head of foxes.

ငှိဟ္မဇာဒိသိုင်- ခိုက်ရှင်နဲ့ငှိဟ္မကျိကျိ။
မြေခွေး၏ဦးခေါင်း ဖြစ်ရတာထက် ခြင်္သေ့၏အမြီးအဖြစ်ကိုရွေးပါ။

12. Clowns are best in their own company, but gentlemen are best every where.

မိုက်မြတ် (မိုက်ပျောက်) ပွဲပွဲင်သဟာဝေ့, ခိုက်အိုက်ကေ့။ ဆဂး ညးခမီဂအေဟ်ဂိုဟ်, ခိုက်အိုက်
ဇာပ်ဒွဲ။
လူပျက်များသည် သူတို့၏အပေါင်းအသင်းကြားမှာ အကောင်းဆုံးဖြစ်လင့်ကစား- လူကြီးလူကောင်း
များသည် နေရာတိုင်းမှာ အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်။

13. Command your man and do it yourself.

ကိုအသမ်ကိုမိုက်တအဲတဲ- ဇကုဇကု, ကောန်ဆုန်ညိုကို။
သင့်လူများကိုအမိန့်ပေးပြီး ၎င်းကိုလည်း သင်ကိုယ်တိုင်လုပ်ပါ။

14. Confidence is the companion of success.

ပွမေပွဟ်ရှ် (သဒ္ဓါရှ်) ငှိသဟာဝေင်ဇူး။
ယုံကြည်ခြင်းသည် အောင်မြင်ခြင်း၏အပေါင်းအဖော်ဖြစ်သည်။

15. Cowards are cruel.

မိုက်သတ္တိဂိုန်ပုန်- ဒဇန်ကြမ်ကြ။
သရဲဘော်နည်းသောသူများသည် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်သည်။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

16. Crows are never whiter for washing themselves.

ဂလိုင်လိုဟုမ်ဒုန်- ခုန်ဟွံဗု။

ကျီးကန်းများ ရေဘယ်လောက်ချိုးချိုး ပြန်ဖြူလာသည်မဟုတ်ပါ။ (နဂိုရှိမှ-နဂိုင်းထွက်)

17. Cunning is no burden.

ညးတုက်စွဲမွဲ- ဟွံမွဲကိုယိုသိုဝန်။

ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲခြင်းဟာ အထုပ်အပိုးမရှိပါ။

18. Custom makes all things easy.

အလေအထက်- ဆက်ဗဒ်ကိုအိုတ်သိုလေဝဲသွာ။

မလေထုံးစုံသည် အရာအားလုံးကိုလွယ်ကူစေသည်။

19. Cruelty is the first attribute of the devil.

ဒဇန်ကြမ်ကြ- နှိပဋ္ဌမ အကဲအရာမိစ္ဆာ။

ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်ခြင်းသည် မကောင်းဆိုးဝါး၏ ပဋ္ဌမဆုံးဖြစ်သည်။

20. Consideration is half conversion.

ပုမဗစာရဏာ- နှိကွာကဝက်ဂလာန်။

စဉ်းစားဆင်ခြင်ခြင်းသည် စကားအသွင်ပြောင်းလဲခြင်း၏ ထက်ဝက်ဖြစ်သည်။

21. Christmas comes but once a year.

ကြေတ်ဆ် မာတ်ဆ် ကျင်ကွဲ- ဆဂး မွဲယှံမွဲအလန်။

ခရစ်စမတ်သည် တနှစ်မှတခါလာတယ်။

22. Clean hands want no washball.

တဲအးမွဲ- ဟွံဒးကြာတ်။

သန့်ပြီးသားလက်သည် ဆေးကြောရန်မလို။

23. Cowards die many times before their death. The valiant never taste of death but once.

ညးသတ္တိအောန်မာ- ကွာနုဟွံချိတ်- ချိတ်ပိုင်ကိုဝါ။

ညးခွံကိုသတ္တိ- ဟွံဒုင်ရှိချိတ်- ချိတ်ဆဗ္ဗဝါ။

သူရဲဘာကြောင်သူများဟာ မသေခင်မှာ အကြိမ်ပေါင်းများစွာသေကြသည်။

သတ္တိရှိသူသည် သေခြင်းဟာ တကြိမ်သာတွေ့သည်။

24. Content is better than riches.

ပေင်တရိုက်စိုတ်- နှိနိုတ်နုသေဗ္ဗိလေဝဲ။

စိတ်ကျေနပ်ခြင်းသည် ချမ်းသာခြင်းထက်မြတ်သည်။

(D)

1. Death is the great leveller.

ပွဒးချိတ်မဲ့ကွာ- ညီသာကိုညးအိုသို။
သေခြင်းသည် လူတိုင်းမူ တူညီမျှသည်။

2. Delays are dangerous.

လဇာ်လဇာ် လေပ်ဒွဲထဲထက်ရ။
နှေးကွေးခြင်းသည် ဘေးတွေရတတ်သည်။

3. Democracy is the rule of the people.

နဲယေဘုယျခွဲ (ဒီမိုကရေစီ) နှိနဲအုပ်စုပ်ညးချင်ကွာန်။
ဝါ။ နဲယေဘုယျခွဲ နှိနဲအုပ်စုပ်မဟာဇန်။
ဒီမိုကရေစီဆိုသည်မှာ လူထု၏အုပ်ချုပ်ရေးဖြစ်သည်။

4. Death is here.

Death is there.
မေ်ချိတ်မဲ့ဝှံင်- နွံမံင်အတေံအတေံရ။
သေခြင်းသည် ဤမှာဟိုမှာရှိသည်။

5. Do all the good you can.

စိုတ်မူးပဒိုတ်မာန်- ဂစာန်သျှဉ်။
သင်သည် ကောင်းရာကို တတ်နိုင်သမျှလုပ်ပါ။

6. Drink! For you know not whence you came nor why; Drink, for you know not why you go nor where.

သုင်ညိ၊ မူဟိုတ်ရော- မူရဲနဲဋ္ဌာန်လိဝှံဘောင်- ဟံ့သေင်မဲ့တ- မူဟိုတ်မဲ့ယှိုင် ဒးကျင်ရှ် မူးဟံ့တီ။
သုင်ညိ၊ မူဟိုတ်ရော- မူဟိုတ်အာဟောင်- ဟံ့သေင်ဋ္ဌာန်လိဂး- မူးဟံ့တီ။
သောက်ပါ၊ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်- သင်သည် အဘယ်မှ- သို့မဟုတ် အဘယ်ကြောင့် လာခဲ့ရ
သည်ကို မသိ။
သောက်ပါ၊ သင်သည် အဘယ်ကြောင့် သို့မဟုတ် အဘယ်မှာသွားရမည်ကိုလည်းမသိ။

7. Dying is as natural as living.

ချိတ်မူးရှ်- နှိညင်သဘာဝမဂျိုင်ကိုရ။ (သတ်ဂျိုင်ရှ်- နှိသတ်ချိတ်ရ)
သေခြင်းသည် အသက်ရှင်ခြင်းကဲ့သို့ပင် သဘာဝကျသည်။

8. Don't think that people are watching and criticising you. They are not.

မိတ်ဂမ္ဘိုင် မင်ပါပရအိမံင်တူအဲဟောင်- လွထေင်ညိ။ (တူအဲရဗုဟ်မ္ဘိုင်-လွချပ်ညိ)
မိတူအဲထေင်- ညိဟောင်ဟံ့ရှ်။ (မိတူအဲချပ်- ညိဟံ့ကြပ်ရှ်)
လူများသည် သင့်အား စောင့်ကြည့်ဝေဘန်နေကြသည်ဟု မထင်ပါနှင့်၊ သင်ထင်သလိုမဟုတ်ပါ။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

- 9. Dependence is a poor trade.
ဗွဲသဟာ်- နှိမိုက်ညးဒိုက်ဂတ်။
မိုခိုခြင်းသည် ဆင်းရဲသားတို့၏ ကုန်သွယ်ခြင်းဖြစ်သည်။
- 10. No not mistake folly for fate.
ဆောက်ယောင်မှာ- လွှေဖျံကာလယိုင်ကမ်။
မှားယွင်းမှုဟာ- ကံအတာမချနှင့်။
- 11. Do not spur a willing horse.
ချေစိုတ်စိုတ်ရ- လွှေစိုက်ကိုခွတ်။ (လွှေစိုက်ကိုပသဲဇေဗ္ဗကိစ္စင်)
သဘောကောင်းသောမြင်းကို တိန်ဆူးမထိုးပါနှင့်။
- 12. Death meets us everywhere.
ခင်ဂစိုတ်အို- ဆိုပိုဇာပ်ဒွဲ။
သေခြင်းတရား မည်သည့်နေရာမဆို ကျွန်ုပ်တို့ကိုတွေ့နိုင်သည်။
- 13. Do as I say, not as I do.
မိုအဲဟိုဂ်သွ- မိုအဲသွဂ် လွပ။
ငါပြောသလိုလုပ်- ငါလုပ်သလိုမလုပ်နှင့်။
- 14. Do not make bricks without straw.
ဟံ့မိုက်ချက်ချော- မွဲလွမာန်ဒိုတ်။ (ဝဟံ့မိုက်ညး- ဝိလွပ)
(ဝ ဂ်ညးနိ၊ ဝိဂ် ဝိဝါဟ ပုမထပ်တဲမတ်)
ကောက်ရိုးမျက်ချောက်မရှိဘဲ အုတ်မဖုတ်ပါနှင့်။ တနည်းကား-- ဝမရှိ- ဝိမလုပ်နှင့်။
- 15. Diligence is a great teacher.
ဝီရိယာ်- နှိအွာဇောန်။
လုံးလပ်ရိယ ရှိခြင်းသည် ဆရာကြီးတဦးပင်ဖြစ်သည်။
- 16. Do not reach for flower that is beyond you.
ဟံ့မိုက်ဇုတ်မွဲ- မွဲလွဟေ။ (ဟံ့မိုက်ဇုတ်-မိုအိဆုဒကုတ်လွတ်)
မရှိတဲပန်း, တုံးခုလို့ မလှမ်းခူးပါနှင့်။
- 17. Do not count your chickens before they are hatched.
မွဲလွရိတ်ဗျာင်- ကောန်စာင်ကွာဟံ့ကွတ်။
ကြက်ကလေးများ မပေါက်မှီက မရေတွက်ပါနှင့်။
- 18. Do not cut off your nose to spite your face.
ထေကိုကတောင်ရ- လွှေရေက်မုတ်။
သင်၏မျက်နှာကို ရန်ညှိုးထားသောကြောင့် သင်၏နှာခေါင်းကို မဖြတ်ပါနှင့်။

- 19. Do all you can to be good, and you'll be so.
ဖအိုတ်အစောန်- မူးကျောန်ညိုင်ခိုတ်၊ မိင်ခိုတ်ခိုတ်-ပုံခိုတ်အတိုင်ကျောန်။
သင်သည် အစွမ်းကုန်ကောင်းအောင်လုပ်ပါ။ လုပ်တဲ့အတိုင်းလည်းဖြစ်မည်။
- 20. Do and undo, the day is long enough.
ကျောန်ကိုဒ်- ဟံ့ကျောန်ကိုဒ်- တံ့ဒ်ပိုင်သေ့ဝဲပုန်။
လုပ်လုပ်, မလုပ်လုပ်- နေ့ကတော့ရှည်မှာဘဲ။
- 21. Do good, if you expect to receive it.
ယင်မိက်ပုံခိုတ်- ကျောန်ကိုခိုတ်ညို။
ကောင်းတာ လက်ခံချင်လျှင်တော့ ကောင်းတာလုပ်ပါ။
- 22. Diamonds cut diamonds.
ခိုတ် ကုတ်ဗပိုတ်ခိုတ်။
စိန်ကို စိန်ဖြတ်သည်။
- 23. Drinks off your drink and steal no lambs.
မြပ်ဗေ့, ခေ့သုင်ရ- လွကုတ်သို။
သင့်ဟာ သင်သောက်ပေါ့၊ သိုးတော့မခိုးပါနင့်။
- 24. Do not tell tales out of school.
ဒ်ဒ်ဝဲဘာကို- လွဟိုဒ်တိမူး။
ကျောင်းတွင်း အဖြစ်အပျက်များကို အပြင်တွင်မပြောပါနင့်။

(E)

- 1. Eagles fly alone, but sheep flock together.
ဂခေံကြိတ်ဟာန်- ပပ်ယာန်ဇကုဗွဲ၊ သိုတ်ခကံ့ခေ့ဝဲ- ဂေ့ဝဲခိင်ပွဲဗွဲ။ (ဂေ့ဝဲဂခေံကြိတ်ဟာန် ဂခေံဟာန်ကြိုင်လေပ်ဂးရ)
လင်းယုံများသည် (စွန်) တကောင်တည်းပျံတတ်သော်လည်း သိုးများသည် အုပ်များဖြင့် အတူတကွ နေတတ်ကြသည်။
- 2. Earth is the best shelter.
ဂူးဟိခေ့ဝဲ- သူ့လခေံခိုတ်ဒ်ခိုတ်။
မြေကြီးသည် ခိုလှုံစရာ အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်။

3. East and west, home is best.

ဗွေင်ကိုဟ်, ပလိုတ်ကိုဟ်- သိုဇကုဟ် နှိခိုတ်အိုတ်ရ။
အရှေ့ဖြစ်- အနောက်ဖြစ်ဖြစ်- အိမ်ကတော့ အကောင်းဆုံးဘဲ။

4. Eat drink and be merry, for tomorrow we die.

စညိ- သုင်ညိ- မိပ်ညိ၊ မူဟိုတ်ရော- ပိုဒ်ဒ်အာဘဝပလိုတ်ရ, တုယး။
စားပါ- သောက်ပါ- ပျော် ရှင်ပါ။ အဘယ်ကြောင့်ကား- မနက်ဖန် ငါတို့သေရမည်တည်း။

5. Existence is pain.

Desire is the root of all pain.

တ္တိန်မိုး- ဒ်ဒ်ဒ်ဒ်ဒ်။ ဝှင်စိုတ်တဏှာ- နှိအာမူလရိုတ်ဒ်ဒ်ဒ်ဒ်ဒ်။
အသက်ရှင် ဖြစ်ပေါ်ရခြင်း- ဒုက္ခပင်တည်း။ တတ်မက်တဏှာ- ဒုက္ခအားလုံး၏အရင်းအမြစ်ဖြစ်သည်။

6. Everything goes wrong with you if you care too much.

သွဂရလောန်အာမူး- ဒ်ဒ်ဒ်ဒ်ဒ်ဒ်ဒ်ဒ်ဒ်။
ဂရစိုက်လွန်းအားကြီးလျှင် သင် အစစအရာရာ မှားယွင်းတတ်သည်။ (အစစအရာရာအဆင်မပြေ တော့ပေ။)

7. Except by fighting there is no other road to life.

မူးနုတ္တိန် မိုက်မိုက်- ဝှင်ဘဝညွှာင်ဟံ့မွဲ။
တိုက်ခိုက်ခြင်းမှတပါး ဘဝသို့သွားရာ အခြားလမ်းမရှိ။

8. Early clarification clears future confusions.

ကဠးကွေ့ပြတ်- နှိသောင်ခွဲကြိ။ (ကဠးလပ်ပြတ်- နှိကဠးထဲဂတ)
ခုရှပ်မှ- နောင်ရှင်းမည်။

9. Every cloud has a silver lining.

ဇွာပ်မတ်မြို့ပွန်- သွန်လျးဩန်ခွဲရေတ်။
တိမ်တိုက်တိုင်းမှာ ငွေရောင်အနားသတ်တခုရှိသည်။

10. Every thing comes to those who wait.

ဇွာပ်ရာစိုပ်ဟောင်- ဇရောင်ညးတူမင်မင်။
မည်သည့်အရာမဆို စောင့်နေသောသူဆို သို့ ရောက်လာသည်။

11. Early to bed and early to rise, makes a man healthy, wealthy and wise.

တိက်ပြတ်တ္တိန်ပြတ်- နှိသိုက်ခန္ဓ။ ဘဲယဲစူးသွေ- ဟံ့မွဲရောဂ။ သိုက်လေ့နေ- ဘဝညာဏ်သာ။
(ဣဝံ ကွဲလပ်အတိုင်အင်္ဂလိက်သုခံ) ဝေါဟာဗွာဟ် ဟံ့နှိအတိုင်အမိပ္ပယ်အင်္ဂလိက်ရ။ ဆဂး
ဝေါဟာညးကိုညးမူး ဒ်ဒ်ဒ်ဒ်ဒ်ဒ်ဒ်။

စောစောအိပ်ထ- ပြုကျင့်က- တွင်းပကိုယ်ခန္ဓာ။ ရောဂါခပ်သိမ်း- ရှောင်ခွါတိမ်း- ကင်းငြိမ်းလွန်
ချမ်းသာ။

12. Eat to live but do not live to eat.

စတုတ်နဂျိုင်- ဆဂး လွဂျိုင်တုတ်နစ။
နေဘိုစားပါ။ သို့သော်, စားဘိုမနေနှင့်။

13. Example is better than precept.

ထူးကိုသက်သီဟ်- ခြံခိုဟ်နူလဟို။ (ထူးကိုဥဒဟ်ကိုပ်- စိုပ်တြိ နူလဟို။
စံနမူနာပြခြင်းက အပြော အဟောထက် ထိရောက်သည်။

14. Easier said than done.

ဟိုဟ်လေဝဲလောန်- ကျောန်ဂြိုတ်ပုန်။
အပြောလွယ်သလောက် အလုပ်မလွယ်ပါ။

15. Empty vessels make the most noise.

နင်ဟံ့မွဲ, မွဲသ်- ခုတ်ကလိုက်။ (နင်ဘ်- ခုတ်ကလိုက်)
ရေမပြည့်သည့်အိုး တောင်တင်ခတ်။

16. Every man is not born with a silver spoon.

ဇာပ်ညးအိုသိုဟ်- ဟံ့ဇာ်ခိုဟ် နဇန်တြန်။
ဇာပ်ညးအိုသိုဟ်- နဇန်တြန်ညး- ဟံ့သူးပဋိသန္ဓိ။
လူတိုင်းသည် ငွေဇွန်းနှင့် မွေးလာသူမဟုတ်။

17. Enough is better than too much.

ပင်တရိုပ်ဟ်- ခြံခိုဟ်နူ ပြိုက်ပိုင်လောန်။
တော်ရုံ တန်ရုံသည် အလွန်အကျွံထက် ပိုကောင်းသည်။

18. Even the gods need backing.

မိန်ဒေဝတံ- နွံပိုက်ကိုညံ့ဗျ။ (မိန်ဒေဝတံပြု- နွံပိုက်ကိုသလဲလစော။
နတ်ဘုရားတောင်မှ အမှီလိုသည်။

19. Early ripe early rotten.

ဥဟ်ပြဟ်- အဲပြဟ်။ (ဥဟ်ပြဟ်မွဲ- ဒးအဲပြဟ်ရောင်။
စောစောမှည့်လျှင် စောစောပုပ်သည်။

20. Every ass loves to hear himself bray.

ဇဝပ်ချးကွဲ- ခေဲဂိက်ကွင်ဗျာင်- ရမျာင်ခေဲဂဟီ။ (ဂဟီမိဂ် လရိအ်)
မြည်းတိုင်းသည် သူကိုယ်တိုင်၏ဟီသံကို နားထောင်ရန်နှစ်သက်သည်။

ပြုကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

- 21. Even the gods cannot fulfil man's want.
 မိုန်ကျ်ဒေဝ- ဗပေင်ကိုပိုက်ဆန္ဒမိုတ်ဟံ့မာန်။ (ပိုက်မိုတ်အ်- ဒေဝတ်ဟံ့မက်။)
 ဘုရားသခင်တောင်မှ လူ၏ဆန္ဒကို မဖြည့်ပေးနိုင်။ (လူအလို- နတ်မလိုက်)
- 22. Extremes are dangerous.
 လောန်ကွင်အာဂ်- နှိဉ်ပါဒ်အန္တရာယ်။
 အလွန်အကျွံများသည် ဘေးဥပါဒ်အန္တရာယ်များဖြစ်ကြသည်။
- 23. Exchange is no robbery.
 သွဲကေတ်မွဲ- နှိဒ်မုဟ်ကေတ်ဟံ့သေင်။
 လဲလှယ်ယူခြင်းသည် ဒါးပြုတိုက်ယူခြင်းမဟုတ်ပါ။
- 24. Experience is the father of wisdom, and memory the mother.
 ဗဟုသုတဂ်- နှိမ,ပညာ။ သန္တိညာဏ်ဂ်- နှိမိ,ပညာ။
 မွဲနယ်ပုန်။ ။ ဗဟုသုတ- နှိမပညာ။ သန္တိညာဏ်ကွာ- နှိအာမိပုန်။
 အတွေ့အကြုံသည် ပညာ၏ဖခင်ဖြစ်သည်၊ အမှတ်သည် ပညာ၏မိခင်ဖြစ်သည်။
- 25. Error is always in haste.
 ဆောတ်ယောင်မှာရာ- ဒွါနူဟရေက်တို့။
 အမှားအယွင်းသည် အမြဲကတိုက်ကရိုက်ဖြစ်သည်။ (အလျင်အမြန်သာဖြစ်သည်။)
- 26. Every dog is lion at home.
 ဇာပ်ဇာပ်ကျီဂ်- နှိဇာဒိသိုင်ပွဲသို။ (ကျီပွဲသိုခဲ- ခဲဇာဒိသိုင်)
 ဘယ်ခွေးမဆို အိမ်မှာတော့ ခြင်္သေ့ဘဲ။
- 27. Every dog is valiant at his own door.
 ဇာပ်ကျီကဲ- သွင်သဲကွင်- ပွဲပါင်တြင်သိုခဲ။
 ဘယ်ခွေးမဆို သူ့အိမ်တံခါးဝမှာတော့ ရဲရင့်သည်။
- 28. Every light has its shadow.
 ဇာပ်လျးကွဲ- ခဲနွံကိုသမိုင်။
 ဘယ်အလင်းရောင်မဆို သူ့အရိပ်တော့ရှိသည်။
- 29. Every light is not the sun.
 ဇာပ်လျးမွဲ- သိုင်တုံဟံ့သေင်။
 အလင်းအရောင်တိုင်း နေမဟုတ်ပါ။ တနည်းကား- ရှိသမျှအရောင်အလင်း-နေမင်းမဟုတ်။
- 30. Every one is glad to see a knave, caught in his own trap.
 ညာတ်ဒ်မုက်ကို- ဒ်မံင်တိုခဲ- ကွဲကွဲ ဇာပ်ညးမိပ်စိုတ်။
 လူမိုက်တယောက် သူ့ထောင်ခြောက်မှာ သူမိနေခြင်းကို လူတိုင်းမြင်တာ ဝမ်းသာသည်။

(F)

1. Face to face, the truth comes out.

မုက်ကိုမုက်တပ်- ခပ်ခပ်မော်တိတ်။
မုက်နာစုံညီရှင်းလျှင် အမှန်ပင်ပေါ်လာမည်။

2. Faint heart never won fair lady.

မိတ်စိုက်ချိန်လှောင်- ဟွံဂွံဖြီဂေါင်။
မွဲနယ်ပွန် ။ မိတ်ချိန်လျှသွံ- ဟွံဂွံဖြီဂေါင်။
ပျော့ညံ့သောစိတ်နုလုံးရှိသူ ဘယ်တော့မှ လှပသောမိန်းမလေး၏အချစ်ကို မအောင်မြင်နိုင်။

3. Fair faces need no paint.

မုက်မတ်ကျော်မွဲ- ဟွံဒးလံက်ဗမိုဟ်။
လှပသောမုက်နာမှာ အရောင်ခြယ်ရန်မလို၊ (နဂိုရှိမှ- နဂိုင်းထွက်။)

4. Flattery is the food of the fool.

ပွမထိုင်သးထွင်ဒွါန်ရ- နှိအာဟာရညးသမ္ဗူ။
မြှောက်ပင့်ခြင်းသည် လူမိုက်တို့၏ အာဟာရဖြစ်သည်။

5. Faith without work is death.

သဒ္ဓါဟွံမွဲကိုကဋ္ဌောန်ဂ်- မဒှိပွမချိတ်ရ။
လုပ်ငန်းမပါဘဲယုံကြည်မှုသည် သေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

6. Fame is the perfume of heroic.

ဒဟ်တိုက်- မဒှိအမြဲ- သွင်သရဲရ။
ကြော်ကြားမှုသည် သူရဲကောင်း၏ ယနံ့ပင်ဖြစ်သည်။

7. For great aims we must done great things.

သွက်ရန်တုလင်ဇ္ဇော်ဇ္ဇော်- ပွဇ္ဇော်ကိုဖြဟတ်ပျီဒးကောန်။
ကြီးမားသော ရည်ရွယ်ချက်ကြီးများအတွက် ကြီးမားသော စွန့်စားရမည့် လုပ်ငန်းများကို လုပ်င
ရမည်။

8. Failures are, with heroic hearts the stepping stones to success.

ပွမကျအာမွဲဂ်- မဒှိလှာံစိုတ်သရယ်ကွာ- အာပွန်စိုဇ္ဇး။
ဆုံးရှုံးမှုများသည် ရဲဝံ့သော အသဲနစ်လုံးများအတွက် အောင်မြင်မှုသို့သွားရာ ခြေနင်းသစ်များ
ဖြစ်သည်။

9. Fire is a good servant but a bad master.

ပွတ်ဂ် နှိဒိုက်ခိုတ်ကွာ- ဆဂး နှိအွာပွန်ဟွံခိုဟ်။
မီးသည် ကျွန်ကောင်း ဖြစ်သော်လည်း သခင်ဆိုး ဖြစ်သည်။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

- 10. Failure teaches success.
ပုမဆောမ်ကျလောန်- ဧဟန်ထူးကိုဇး
ဆုံးရှုံးပျက်စီးခြင်းသည် အောင်မြင်ခြင်းကို သင်ပေးသည်။
- 11. Fine feathers make fine birds.
ကသော်သွင်ကျော်ရ- သွက်ဂစေံကျော်။
ဗွဲနယ်ပွန်။ ။ ဒမာနူကသော်သွင်- ဂစေံဟေင်ကျော်အာ။
လှပသောအမွှေးအတောင်များသည် ငှက်များကိုလှပစေသည်။ (နဂိုရှိမှ နဂိုင်းထွက်)
- 12. Familiarity breeds contempt.
ဒဒှေံပိုင်ညးမွဲ။ ။ ဗွဲနယ်ပွန်။ ဟ့ၚ်ပိုင် ညးမွဲ။
အရောတဝင်နေခြင်းသည် အရိအသေတန်၏။
- 13. Fools build houses and wise men buy them.
သမ့ၚ်သိုင်သိုကွာ- တပညာရာန်သိုခဲ။
လူမိုက်များက အိမ်ဆောက်ကြပြီး၍ ၎င်းတို့အိမ်ကို ပညာရှိသူများက ဝယ်ကြသည်။
- 14. Faults are thick where love is thin.
ဒုဟ်ဂမ္တိုင်တိုန်မာန်- ပုသိုက်ဆာန်ကြီစှေရ။
ဗွဲနယ်ပွန်။ ။ ဒုဟ်ဂမ္တိုင်တိုန်ဗွီ- ပုသိုက်ဆာန်ကြီစှေရ။
ဗွဲနယ်ပွန်။ ။ ဒုဟ်ပိုင်တိုန်- ကွဲန်သိုက်ဆာန်အောန်စှေ။
အပြစ် ထူများလာလျှင် အချစ်များ နည်းပါးလာသည်။
- 15. Friends are the nearest relations.
သဟာခိုဟ်မွဲ- ငှက်လောညောန်အိုတ်ရ။
မိတ်ဆွေကောင်းများသည် အရင်းနီးဆုံး ဆွေမျိုးနီးစပ်များဖြစ်ကြသည်။
- 16. First come first served.
ကွင်ကွာ- ပွဲၚဝတ်ကွာ။
လက်ဦးလာ လက်ဦးပြုစုပါ။
- 17. Fore-warned is fore-armed.
ကိုလပ်သတိကွာ- ငှ်စိုဒနာလပ်ကွာရ။
ကြိုတင်သတိပေးခြင်းသည် ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်းကိုဖြစ်စေသည်။
- 18. Fear is stronger than love.
ဗြဟတ်ဖေက်စှေ- ဇော်နုဗြဟတ်ဆာန်။
ကြောက်တတ်ခြင်းသည် ချစ်ခြင်းထက် ပို၍အင်အားကောင်းသည်။

19. Few words are best.

ဂလာန်အောက်၌ နှိမ့်အိတ်၊
စကားနည်းခြင်းသည် အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်။

20. Fire and water are good servants, but bad masters.

ပွတ်ကိုဒံ၌- နှိမ့်အိတ်ကဲ့၊ ဆဂး နှိမ့်အိတ်ကို ဝရေမ် (ဟံ့အိတ်)
မီးနှင့်ရေသည် ကျွန်တောင်းများဖြစ်ကြသလို သခင်ဆိုးများလည်း ဖြစ်ကြသည်။

21. Follow the river you will get the sea.

ဗတ်လောကြိုင်- တျင်မိုင်ရမ်း၊ (ဝှင်အိတ်မွး- အဆိုရကွန်)
ဖြစ်ကြောင်းအတိုင်း လိုက်သွားပါ၊ ဝင်လယ်တွေ့ပါလိမ့်မည်။ (လမ်းဆုံးတော့ ခြာတွေ့)

22. Fools make feasts, and wise men eat them.

သမ္မာဇေယျာဓိပုဂ္ဂိုလ်- တုတညာတုတု၊ (ပွတ်အိတ်မင်ဂှင်- ပွတ်အိတ်တိုန်ချင်၊
လူမိုက်များ ထမင်းပွဲပြင် ပညာရှိများ စားကြသည်။

23. Forgive and forget.

ကိုအခေါင်ညီဟေ- မိုတ်လေပ် မိုတ်ကွေ့ညီ၊
ခွင့်လွတ်ပါ၊ မေ့လည်း မေ့လိုက်ပါ။

24. Forgive others, fault by remembering your own.

နှိမ့်အိတ်ကုမ္ပဏီ- ဗလးဒုတ်ညးညွှာင်ညီ၊ (နှိမ့်အိတ်ကုရောင်း- အခေါင်လေပ် ကိုညးညွှာင်ညီ၊
ကိုယ်ကိုယ်နှင့်နှိုင်းပြီး အခြားလူများ၏အပြစ်များကို ခွင့်လွတ်ပါ။

15. For whom does the blind man's wife paint herself?

မြို့မိုတ်မတ်ကွတ်၊ လက်ဂခေအိတ်မိုတ်မိုတ်ကိုကျော်- ပလေပ်သွက်ညးလိုရော၊
မျက်စေ့ကန်း၏မိန်းမ အလှအပ ပြင်ဆင် မှန်းချယ်နေခြင်းသည် ဘယ်သူ့အတွက်ပါလိမ့်။

26. Fortune favours the brave.

ပရေင်ကမ်မာ- ကိုသာရဝါတ်ကုညးသွင်သား၊ (ညးသွင်သား- ဝှာနှိမ့်အိတ်)
ရဲရင့်သူများသည် ကံကောင်းကြသည်။

27. Fortune favours those who use their judgement.

ကမ်ညးအဲ- မင်ပွဲညးပွဲဝေ၊ (ကမ်ညးအဲ- မင်ပွဲသွက်သွတ်ဝေ၊)
ချင့်ချိန်ဝေဖန်တတ်သူကို ကံက စောင့်မသည်။

ဗြိတိန်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

(G)

1. Give a clown your finger, and he'll take your whole hand.

လျှာတ်ထဲမှူး- ကိုကွေ့ကညားမြတ်- ခေ့ရှ်ကော်ထဲမှူးအိုသို။

(CLOWN မှူးရှ် ကောန်ဂြိုပ်လော်ဂး၊ ညးပျော်လော်ဂး၊ ညးမလော်မြတ်ကိုခိုတ် ညးညွှာင်လော်ဂးရ။)

လူပျက်အား သင်၏လက်ချောင်းကိုပေးပါက သူသည် သင်၏လက်အားလုံးကို ယူလိုက်မည်။

2. Go steal hrse,o and you'll die wihout being sick.

အာညိုကုတ်ချေ- ဟုံသောင်သင်ရှ်မှူး- သိုဟုံယဒးချိုတ်။

မြင်းကိုသွားခိုးပါ- အဒါမှမဟုတ်လျှင်, သင်မဖျားထဲ သေလိမ့်မည်။

3. Great men's faults are seldom small.

မှာဒုဟ်ခိုတ်ပြာကတ်ဒဟ်- ဗြိုင်ဂွံသောတ်ရှ်။

ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်ကြီးများ၏ မှားယွင်းချက်များသည် အသေးအမွှား ဖြစ်ခဲ့သည်။

4. Good counsel has no price.

ကသပ်ညွာန်ခိုတ်ကို- ဟိုဂျုတ်မးဟုံမာန်။

ကောင်းသောအကြံညွာန်သည် တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်။

5. Good to begin well, better to end well.

ပွဲခိုတ်စွတ်- ကောတ်ချိုတ်ပှိုတ်။ (ပွဲခိုတ်- ကြိချိုတ်ပှိုတ်)

အစကောင်းမှ အနောင်းသေချာ။

6. Grasp all, lose all.

ရပ်ဖအိုတ်- ဗူးဖအိုတ်, (တဲမွဲရပ်ကစါ)

အားလုံးဖမ်းလျှင် အားလုံးလွတ်သည်။

7. Great talkers are little doer .

လဟိုဇော်ရှ်- ရှိညးကဋ္ဌောန်သောတ်။ (ညးဟိုဂြိုင်ရှ်- ရှိညးကောန်အောန်)

အပြောကြီးသူများသည် အလုပ်နည်းသူများဖြစ်ကြသည်။

8. Great haste makes great waste.

ဟရက်ဟဗက်ဇော်- လလောင်ဇော်။ (ဟရက်ဟဗက်- ရှိပွက်ညးပြုတ်)

အရင်လို အရနေး။

9. God helps those who help themselves.

ညးန့်လှီအ်- ဒေဝတ်ရီဗင်။

လုံ့လရှိသူ နတ်ကူ။

10. Grasp all, lose all.

ဇျာပ်ဖအိုတ်- လောင်ဖအိုတ်။
အားလုံးကြီး အားလုံးဆုံး။

11. Give the devil his due.

မိန်ခေပရေအိကွာ- ခါကဠောန်ခေခိုဟ်ကွံ- တိုင်ဝတ်ကဠောန်ခေ- ထူလဘာ်ခေ။
မကောင်းသူပင်ဖြစ်စေကာမူ အလုပ်ကောင်းသောအခါ သူ၏လုပ်အားကိုချီးမြှင့်ပါ။

12. Go to bed with the lamb and rise with the lark.

အခင်ကောန်သိုတ်ကံက်တိကံ၊ အခင်ဂစံဝါတ္တိကံ။
(ဂစံဝါတ် ဂစံဇွာချင်လေဝ်ဂး၊ ဂစံဒွါချင်လေဝ်ဂး)
သိုးငယ်အိပ်ချိန်၌အိပ်ပြီး မိုးစေ့ငှက်ထချိန်၌ ထပ်။

13. Give a poor man sixpence, and not a bottle of wine.

ကိုညးဒိုက်ဂတ်ကံက်သွဲတြပေန်ကျိ- လွက်ပလင်အရက်ဝါင်။
ဆင်းရဲသားကို ပိုက်ဆံခြောက်ပဲနိပေးလိုက်ပါ။ ဝိုင်အရက်ပုလင်းတော့ မပေးနှင့်။

14. Gifts from enemies are dangerous.

နူသုသတြုလာပ်ပရဲ- လေဝ်ဒွဲဘဲအန္တရာယ်။
ရန်သူမှလက်ဆောင်များသည် ဘေးဥပါဒ်အန္တရာယ်များဖြစ်တတ်သည်။

15. Gifts make beggars bold.

လာပ်ပရဲရ- သူကိုတမင်လအာတ်သတ္တိဂံင်။
လက်ဆောင်များသည် သူတောင်းစားများကို သတ္တိပိုလာစေမည်။

16. Good lawyers are bad neighbours.

အွာဓမ္မသာတ်ခိုဟ်ကံ- မဒ်ညးဇရေင်သိုဟ်ခိုဟ်။ (အွာဓမ္မသာတ်ကံ အွာဥပဒေလေဝ်ဂး)
ရှေ့နေကောင်းများသည် မကောင်းသောအိမ်နီးချင်းများဖြစ်ကြသည်။

17. Good men must die, but death cannot kill their names.

မိုတ်ခိုဟ်မူး- ဒးချိုတ်သံကွံ၊ ဆဂးယုညးရ- သိုင်မရဏဂဗိုတ်ဟံမာန်။
ကောင်းသောလူများသည် သေကြရသော်လည်း သူတို့၏နာမည်ကို သေမင်းကမသတ်နိုင်ပါ။

18. Good neighbours and true friends are two things.

ညးဇရေင်သိုဟ်ကို သဟာဲနွံသစ္စာ မဒ်ခါရဲရ။
ကောင်းသောအိမ်နီးနားရှိသူများနှင့် သစ္စာရှိမိတ်ဆွေများ နှစ်မျိုးနှစ်ပါးဖြစ်ကြသည်။

19. Good swimmers are oftenest drowned.

မိုတ်ခိုင်သုဟံပရေအိ- မွဲဏှောအိမွဲဏှောအိတူခိုင်။
မွဲနယ်ပုန်။ ။ မိုတ်ခိုင်သုဟံခိုဟ်လေဝ် ညွှောင်လေဝ်တူခိုင်။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

အာဥပဒေဟုံမှာ- အာသင်ဟုံချိတ်- ဟိုတ်နွံကိုဟာ။
ရေကူးကောင်းသည့်လူလည်း တခါတရံ နစ်တတ်သည်။
မမှားသောရှေ့နေ- မသေသောဆေးသမား- ရှိပါသေးလား။

20. Grandfather's servants are never good.
ဒိုက်အပါဇော်ကွေ- ခေဟုံဒိုက်ခွဲလှေ။
(ရန်ကိုပွညးကွာကွာ ဒွတ်ကြေမ်ကြိတ် ဒွဲဟုံဒိုက်တံာ်တဲ မသွးရောင်)
အဘိုး၏အစေခံကျွန်များသည် ဘယ်တော့မှမကောင်းပါ။

21. Good words cost no more than bad.
ဂလာနံ ဒိုက်ဂမိုင်း ငှုဟ်မးဟုံဂြိုင်းနူဂလာနံပရေအ်။ (ပရေအ်ဂြိ ယုတ်မာသန္တီကေတ်ညိး)
ပိုဒ်ဂွာနံဏံ နှိမံင်ခွဲလှေဂတးရောင်၊ ဝွဲသင်ပုန်- ရန်ကိုခေတ်ပိပတ္တိတဲ မသွးရောင်၊
ကောင်းသောစကားများသည် မကောင်းသည့်စကားထက် ပို၍တန်ဘိုးမရှိချေ။

22. Great bodies move slowly.
ညးဇကုဇော်ကွာ- ချီ ချဲ၊ အာ သိုက်သိုက်။
ကိုယ်ကာယကြီးထွားသူများသည် နှေးနှေးသာလှုပ်ရှားရှေ့သွားသည်။

23. Good words cool more than cold water.
အရေင်ဒိုက်- ဗိုဟ်လလံနူဒင်လှုဟ်။ (ဒင်ဂံက်ဂံက်)
ကောင်းသောစကားများသည် ရေအေးထက် ပိုအေးသည်။

24. Great spenders are bad lenders.
ညးရပ်စပ်ဇော်ဂြ- နှိညးမဂြိုဟုံဒိုက်။
အသုံးအစွဲကြီးသူများသည် မကောင်းသော ချေးငှားသူများဖြစ်သည်။

25. Guilt if always jealous.
ဒုဟ်ယင်နွံဗိုန်- လှိုန်ဂြိဇုဿာ။
အပြစ်ရှိခြင်းသည် အမြဲမနာလိုခြင်းဖြစ်သည်။

(H)

1. He who can, does,
He who cannot, teaches.
ညးမတီကေတ် မုရ်ပုဗ္ဗဇကုဒးသွဂ် သွတဲ၊ ညးဟုံတီကေတ် မုရ်ပုဗ္ဗဒးသွဂ် သွအာဘာရ။
မိမိဘာလုပ်ရမည်ကို သိသူသည်၊ ထိုအလုပ်ကိုလုပ်ပြီး၊ မိမိဘာလုပ်ရမှန်း မသိသူသည် ကျောင်း
ဆရာလုပ်သည်။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

2. He is mad that trusts in the tameness of a wolf, a boy's love, a horse's health and a whore's oath.

တူ^၁လှူယေနသွင်မွဲသ်- ကောန်ဂှ်နွံမေတ္တာသိုက်ဆာန်ကွဲ- ချေမံင်မိပ်မြိုင်မြိုင်- ဗြစရဘုရင်
နွံသစ္စကွဲ- ညးပွေဟ်သ်ဂှ်- ဖြတမြအ်ရ။
ဝံပုလွေယဉ်ပါးခြင်း- လူငယ်ချစ်ခြင်းမေတ္တာ- မြင်းကျန်းမာတာနှင့်- ပြည့်တန်ဆာကျိန်ဆိုချက်ကို
ယုံသောသူသည် အရူးသာဖြစ်သည်။

3. Happiness is the only good.
The time to be happy is now.
The place to be happy is here.
The way to be happy is to make others happy too.

မိပ်လဟ်ဂှ်- ဖြခိုဟ်ဟေင်ရ။ အခိင်မိပ်ပု- လှဟ်ရခေံဖှ်။ ဂွာ်မိပ်မြိုင်ဂှ်- ဖြဒွာ်ဏံကွာ။ နမိပ်မြိုင်
မာ- ညးညွာင်ကွာ- ကိုမိပ်အာကို။
ပျော် ရှင်ခြင်းသည် ကောင်းသည်။ ပျော်ရမည့်အချိန်သည် ယခုအချိန်ပင်တည်း။ ပျော်ရမည့်နေရာ
ဤနေရာပင်ဖြစ်ပြီး။ ပျော်ရမည့်နည်းမှာ အခြားသူများအားလည်းပျော် ရှင် စေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

4. Home is the girl's prison and the women's work-house.

သိုဋ္ဌာန်ဒမံင်- ဖြထံင်သုတ်မြ။ ရင်ကဋ္ဌောန်အ်- မွိုဟ်မြဇ္ဇော်ဇော်။
အိမ် ဆိုသည်မှာ မိန်းခလေးငယ်များ၏ ထောင် သာဖြစ်၍- မိန်းမကြီးများအတွက် အလုပ်ရုံသာ
ဖြစ်သည်။

5. He was a coward to the strong.
He was a tyrant to the weak.

ဂတညးနွံဖြဟတ်ဇော်ဂှ်- ဖြညးဖေက်ပုန်။ ဂတညးဒိုန်ဖြဟတ်ပုန်- ဖြညးဒဇန်ကြိကြိ။
သူသည် သန်မာအားကြီးသူရှေ့တွင် လူကြောက်ဖြစ်၍၊ အားနည်းသူများရှေ့တွင် ရက်စက်ကြမ်း
ကြုတ်သူဖြစ်သည်။

6. Hating people is like burning your own house to get rid of a rat.

မွိုဟ်ဒေံသစိုတ်ခေံ- ထေက်ကွဲ- စံင်သိုဇကု။
လူများအားမုန်းတီးခြင်းသည် ကြွက်တကောင်အား ရှင်းလိုသည့်အတွက်မိမိအိမ်ကိုမီးရှို့လိုက်သည်။

7. Honest labour bears a lovely face.

ကဋ္ဌောန်တပ်တး- ထူးမုက်သိုက်ဆာန်။
ရိုးသားသောအလုပ်တွင် လှပသောမျက်နှာရှိသည်။

8. He that fights and runs away. May live the fight another day, He that is in battle slain, will never rise and fight again.

ညးဗြဂိုက်တုံဒြေပ်အာ- ကြိမာ လေပ်ဗြဂိုက်မာန်တီ။ ညးချိတ်ပဲပေါပွာန်- ပွဲလှေဟာန် ဣ
ဗြဂိုက်ဟံ့မာန်ခပ်သီ။

ဗြိတိန်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

တိုက်ခိုက်ပြီးနောက် ထွက်ပြေးသူသည် နောက်တကြိမ်တိုက်ခိုက်နိုင်သည်။ တိုက်ပွဲတွင် အသတ်ခံရသူကား တခါထပ်မံ၍ မတိုက်နိုင်တော့ပေ။

9. Happiness in marriage is an entirely a matter of chance.

တသိုက်ပွဲဝါဟ- နှိရကိစ္စကမ်းဒူးတက်သက်။
ပွဲနယ်ပွန်း ။ တသိုက်ဝါဟ- လေပ်နှိဂွံရ တင်စွေဟ်ပွဲသက်သက်။
အိမ်ထောင်မှုသုဆိုသည်မှာ မတော်တဆတိုက်ခိုက်မှုတရပ်မျှသာဖြစ်သည်။

10. He that has no children knows not what love is

ဗြူးဟံ့ပွဲကောန်ဇုန်- ပွဲသ်ဟံ့တီဗိုလိုဆာန်နှိမံင်။
ကလေးမရှိသောသူသည် အချစ်ဆိုသည်မှာ မည်သည်ဖြစ်သည်ဟုမသိ။

11. He that will conquer must fight.

ဗြူးမမိက်အံင်ဇူး- မဒးဗတိုက်ရ။
အောင်မြင်လိုသူသည် တိုက်ရမည်။

12. Hasty climbers have sudden falls.

မိတ်ဘိန်ဆုဟရေက်ဟဗေက်- ဒတုံစွေပြဟ်။
အလျင်စလို လောကြီး တက်တတ်သူများသည် ချက်ခြင်းကျတတ်သည်။

13. Hasty people will never make good mid-wives.

မိတ်ဟရေက်ဟဗေက်- ဟံ့နှိဇုမိခိုဟ်တို့။
အလျင်စလိုလောဘကြီးသူများသည် ဘယ်တော့မှ ဝမ်းဆွဲကောင်းမဖြစ်နိုင်။

14. Honest men marry soon, wise man not at all.

ဗြူးလှေ့တပ်- ထပ်တဲပြဟ်။ တပညာ- ဟံ့ပရိတို့။
ရိုးသားဖြောင့်မတ်သူများသည် မြန်မြန်လက်ထပ်ပြီး။ ပညာရှိများက ဘယ်အခါမှ အရင်မလိုပ။

15. He is richest that has fewest wants.

ဗြူးပေင်တရိပ်စိုတ်- ဂွံတသိုက်စိုတ်အိုတ်။
ရှေးဇုရတင်းတိမ်သောသူသည် အချမ်းသာဆုံးသောသူဖြစ်သည်။

16. Harvest comes not everyday, though it comes every year.

ပျံ့ရတ်ဇုဩဝံ့ဗျိုင်-စိုန်ကျင်ရိတ်ရိတ်သွံ- ဟံ့ကျင်သံ့ရရိတ်ရိတ်တုံ။
ကောက်ရိပ်ချိန်မှာ နှစ်တိုင်းဆိုလာမြဲဖြစ်သော်လည်း နေ့တိုင်းမဖြစ်ပ။

17. Health is better than weath.

မသတ္တုဘဲယဲ- နှိခိုဟ်နုသေဋ္ဌိ။ (အာရှေ့ပရခံသုခံ)
ပွဲနယ်ပွန်း ။ ခိုဟ်နုလေ့- ဟံ့ပွဲကိုယဲ။
ကျန်းမာခြင်းသည် ချမ်းသာခြင်းထက် ပို၍မြတ်သည်။

- 18. **Honesty is the best policy.**
လှူတပ်တးၵ်- နှဲကွေတ်ၵံင်ဒုန်ခိုတ်အိုတ်။
ရိုးသားဖြောင့်မတ်ခြင်းသည် အကောင်းဆုံးသောလမ်းစဉ်ဖြစ်သည်။
- 19. **He who hurts others, hurts himself.**
မို့ဟ်ကုၵ်ကုညးတုတ်ၵ်- နှဲကုၵ်ကုဇကုရ။ (မို့ဟ်ပျဲသးတုတ် နှဲပျဲဇကု)
သူများကို နာကျင်အောင်လုပ်သူသည် မိမိလည်း နာရမေပည်။
- 20. **Half a loaf is better than no bread.**
ကွာင်ပိုဟ်ကဝက်မၵ်- နှဲခိုတ်နုဟံ့ခွဲ၊ ခွဲမ။
ပေါင်မုန့်တဝက်ရှိခြင်းသည် တလုံးလုံး မရှိတာထက်ကောင်းသည်။
- 21. **Half an acre is good land.**
တီကဝက်ဇကု- ခိုတ်ဏီရတီ။ (စိုနဲၵျိုင်ကိုဇကုကိုလေပ် စိုတ်ဟံ့မိပ်ဒှ်မံင်ဂတ်မွဲး နှဲမးမးရ)
ကေတဝက်သည် ကောင်းသောမြေကွက်ဖြစ်သည်။
- 22. **Hang not all your bells upon one horse.**
ခရေဖအိုတ် လွကွက်လက- ပွဲကိုချေံ့မွဲ။
ခေါင်းလောင်းရှိသၵျဲအားလုံးကိုမြင်းတကောင်တည်းတွင် မဆွဲထားပါန့ဒ်။
- 23. **Haste makes waste, and waste make want, and want makes strife between the good man and his wife.**
ဟရေက်ဟဗေက်ၵ်- ဗဒှ်ကိုလေင်။ လေင်ၵ် ဗဒှ်ကိုပိုက်၊ ပိုက်ၵ်ဗဒှ်ကိုသူ ကိုတက်ဂြိုဃးသွံကွာ၊
အကြာသမ္ဘာကိုတုသိုခိုတ်။
အလျင်စလိုလုပ်ခြင်းသည် ဖြုန်းတီးခြင်းဖြစ်သည်။ ဖြုန်းတီးခြင်းသည် အလိုရှိခြင်းဖြစ်သည်။ အ
လိုရှိခြင်းသည် ကောင်းသောလင်ယောက်ျားနှင့် သူ့မယားအား ရန်ဖြစ်စေတတ်သည်။

(I)

- 1. **It was never too late to mend.**
ပလေပ်ပလေတ်ကို- ဟံ့လဇုယ်တို့။
ပြုပြင်ခြင်းသည် ဘယ်အခါမှ နောက်မကျပါ။
- 2. **It takes two to make a quarrel.**
သိုဃးဓါဟံ့ခိုတ်ရ- ဝံ့ဒှ်သူမာန်။
နှစ်ယောက်မကောင်းမှ ရန်ဖြစ်နိုင်သည်။
- 3. **It is a great loss to a man that he can not laugh.**
ပိုင်ဟံ့မာန်ကွာ- အာစိုပ်လလေင်ဇော်။
မရယ်နိုင်ခြင်းသည် ကြီးစွာဆုံးရှုံးမှုဖြစ်သည်။

ပြကိုဟ်ဝန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

- 4. It is better to have loved and lost than never to have loved at all.
 ဆာန်တဲ့ဒးသ့, ဒးလဲလေင်ဂ်- ငှိခိုဟ်နဟံးကင်ဆာန်ခွဲလှော်၊
 တခါမှ မချင်ဘူးခြင်းထက်, ချစ်ပြီးမှ ကွဲကွာရ ဆုံးရှုံးရခြင်းက သာ၍ကောင်းသည်။
- 5. I am not a devil.
 I am a man, therefore I have all the devils in my mind.
 ဒေဏ်ဂ်, ဟံးဒ်ဒေဝတမိစ္ဆာ၊ ဒေဏ်ကွာ, ငှိအာပိတ်ခွဲ၊ ဟိုတ်ဂ်သက်- ပွဲခိုတ်အဲအ်- ဒေဝတမိစ္ဆာ
 ဖိုတ်သိန္နံ၊ (ဒေဝတမိစ္ဆာဂ် ပုသရံပေါ်မ္မးရ)
 ကျွန်ုပ်သည် နတ်ဆိုးမဟုတ်ပါ။ ကျွန်ုပ်သည် လူတယောက်သာ၊ ထိုကြောင့်ကား- ကျွန်ုပ်စိတ်ထဲ
 မှာ နတ်ဆိုးအားလုံးရှိပေသည်။
- 6. It is better to die on our feet than to live on our knees.
 သီဒတ်ခင်ဂ်ချီတ်ဂ်- ငှိခိုဟ်နထံက်ကလိုတ်ဂ်ဂျိုင်။
 မွဲဒယ်ဉ်နံ၊ ။ ဘဝနာဉ်ညးဂ်ချီတ်ဂ်- ငှိခိုဟ်နဘဝခိုက်ညးဂ်ဂျိုင်။
 ရပ်လျှက်သေရခြင်းသည် ဒူးထောက်လျှက် အသက်ရှင်ရခြင်းထက် ပို၍ကောင်းသည်။
- 7. If you cannot bite, never show your teeth.
 ငှိကိတ်ဟံမာန်ရ ကာလလိုလွထူးငှေက်ငှေ့၊
 သင်မကိုက်နိုင်ဘဲ ဘယ်အခါမှ သင့်သွားကိုမပြပါနှင့်။
- 8. I cannot resist everything except temptation.
 အဒင်တင်စွေဟ်မာန်အိုသိုဉ်နံ- ညွာင်နုလှေအ်လှန်ရ၊
 ငါသည် သွေးဆောင်ဖျားယောင်းခြင်းမှလွဲ၍ အားလုံးကိုခုခံနိုင်သည်။
- 9. In an ugly and unhappy world, the rich man can purchase nothing but ugliness and unhappiness.
 ပွဲဂွဲတိ ရပ်ပရေအ်ကိုဟံမိပ်ဗြိပ်လဟိင်^၉- သေဗ္ဗီမုရော ရာန်ဂေတ်ဟံမာန်ကွာ- ညွာင်အာ နရပ်
 ပရေအ်ကိုဟံမိပ်ဗြိပ်လဟိင်။
 အရပ်ဆိုး၍ ပျော် ရှင်မှု ကင်းမဲ့သောကမ္ဘာဝယ် ချမ်းသာသူသည် အရပ်ဆိုးခြင်းနှင့် မပျော် ရှင်
 ခြင်းမှတပါး ဘာကိုမျှဝယ်ယူရနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။
- 10. It is dangerous to be sincere unless you are stupid.
 တုအဲယပ်ဟံမိတ်ခိုခိုင်- ညံင်လျူတပ်ဂ်- လေပ်ငှိအန္တရာယ်။
 သင်သည် မမိုက်မဲဘဲ နေလျှင် သင့်အတွက် ရိုးသားခြင်းမှာ အန္တရာယ်ပင်ဖြစ်သည်။
- 11. I must be cruel only to be kind.
 သွက်ဂွဲဆာန်ခွဲဉ်နံ- အဲဒးဒေဉ်နံရ၊
 ကျွန်ုပ်သည် ကြင်နာနိုင်ရန်အတွက် ရက်စက်ရတော့မည်။

ပြကိုဟ်ပန်တာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

- 12. In wine, there is truth.
ပွဲအရက်ကျပ်- ဝေင်ဒုဝံဒုနံ။
အရက်တွင် အမှန်တရားရှိသည်။
- 13. In war, a soldier can be given two orders to fight or to surrender.
ပွဲအရာဟွဂ်ဂ်ပွန်- ကုကောန်ပွန်- ကိုမန်အသမ်ခါ- ကိုဟွဂ်ကွာဟေင်-ဟွံသေင်ဖျေလွဟ်။
စစ်တိုက်ရာတွင် စစ်သားတယောက်ကို အမိန့်နှစ်မျိုးသာပေးနိုင်သည်။ တိုက် သို့မဟုတ်လက်နက်ချ။
- 14. It is understanding and knowledge that defeats fear.
တီညာတ်ကိုပညာ လူနိဗိန်ကွာ ပွမဖေက်ခွာ်။
ကြောက်ရွံ့မှုကိုချေမှုန်းသောအရာမှာ နားလည်မှုနှင့် အသိပညာပင်ဖြစ်သည်။
- 15. If God does not create men, then men create a God.
ကျပ်ဒေဝတ် ယင်ဟွံနိဗိတ်ဗဒ်ဒိတ်- ဒိတ်နိဗိတ်ဗဒ်ရကျပ်ဒေဝတ်။
ဘုရားသခင်သည် လူကိုမဖန်ဆင်းလျှင် လူသည်ဘုရားသခင်ကိုဖန်ဆင်းပေးမည်။
- 16. If you are not confused you are not well informed.
တုအဲ ယင်စိတ်ဟွံထုဏီ- တုအဲဟွံတီကော့ ပရိုင်ဒိုဟ်။
သင်သည် စိတ်ထဲမှာရှုပ်ထွေးမနေသေးလျှင် ကောင်းစွာမသိသေးသောကြောင့်သာဖြစ်သည်။
- 17. It is universally acknowledged that a single man in possession of a good fortune must be in want of a wife.
တြါပွဲပွဲကိုပိုးဟာန်သွေဟ်သွဟ်- ဂွံဒွဲဂ်ကိုသမ္မာပွဲ- ပွဲယေဘူယျဒင်တဲရောင်။
ပစ္စည်းဥစ္စာကြွယ်ဝ၍ တဦးတည်းဖြစ်နေသောယောက်ျားတယောက်သည် မိန်းမတယောက် လိုချင်နေပြီဟူသောအချက်မှာ ယေဘူယျလက်ခံထားသောအချက်ပင်ဖြစ်သည်။
- 18. If you do not fear death, death fears you.
ယင်ဗွဲဟွံဖေက်ချိုတ်- ချိုတ်ဒးဖေက်ဗွဲ။
သေခြင်းကိုသင်မကြောက်လျှင် သေခြင်းသည် သင့်ကိုကြောက်သည်။
- 19. It is no use crying over spilt milk.
လရိအ်ကိုဒုတ်တီဗွဲ- ဟွံပွဲကိုဂုဏ်ရ။ (လရိအ်ကိုဒုတ်တီဗွဲ-လွတူ^၀စ) (ဪဝံဏီတု-အဲဟွံပင်န) ဖိတ်ကျသွားသောနွားနို့အတွက် ငိုကြွေးနေ၍အကျိုးမရှိပါ။
- 20. In high water the lotus blooms high.
ဒုင်သျှင်တ- ဟွံဒက်သျှင်။ (နာဲသျှင်-ဒိုက်သျှင်)
ရေမြင့်မှ- ကြာမြင့်မည်။ (သခင်မြင့်မှ- ကျန်တင့်မည်)
- 21. If you would wish the dog to follow you, feed him.
ယင်ဗွဲဒွဲဂ်ကိုကျီဗက်ဂး- ဗွဲဒးဗစကျီ။
သင်၏နောက်သို့ ခွေးလိုက်စေလိုလျှင် ခွေးကိုကျွေးမွေးပါ။

ဗြိတိန်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

- 22. I am a fool, I love anything that is good.
 အဲဒါတမြအံ့ဂိုက်- ဟိုက်ဂါအဲသိုက်ဇာဝ်ခွဲဒိုက်။
 ကျွန်ုပ်သည် အရူးဖြစ်သည်။ ဒါကြောင့် ကျွန်ုပ်ကောင်းတာမှန်သမျှကိုချစ်သည်။
- 23. It is impossible to clap with one hand.
 ပွဲလွှာ်သက်သက်- တက်တဲဟံ့မြို့။
 လက်တဘက်တည်းနှင့် လက်ခုပ်တီးရန်မဖြစ်နိုင်ပါ။
- 24. If you wish for peace, prepare for war.
 ယ်တအဲခွဲပိုက်မိုက်လလံဟာန်- ပလေဝ်ပလေတ်သွက်ပွာန်။
 ငြိမ်းချမ်းရေးတကယ်လိုချင်ပါက စစ်ကိုပြင်ဆင်ပါ။
- 25. If the eye do not admire, the heart will not desire.
 မတ်ဟံ့သွအသင်မွဲ- ဒးဂွမ်မိုက်ဟံ့သေင်။
 အကယ်၍မျက်စေ့ကမကြိုက်လျှင် အသဲနလုံးကလိုချင်လိမ့်မည်မဟုတ်။
- 26. If they say you are good ask yourself if it is be true.
 မူးဒ်ပိုက်ဒိုက်ဂို- ယင်ညးဟံ့ကွဲ- ဇကုမူး,မူးသွာန်ကွာ- ဒိုက်ဟာ,ဟံ့ဒိုက်ဟာ။
 အကယ်၍ သူတို့က သင်သည် လူကောင်းဟုပြောကြပါက သင့်ကိုသင် အမှန်ဘဲလားဟုပြန်မေးပါ။
- 27. If you sell the cow, you sell the milk.
 ယင်မူးသွဲဂွဲ မွေဝံ့ဂ်- နှိုညင်မူးသွဲဒ်တိုရ။
 အကယ်၍နွားမကိုသင်ရောင်းလျှင် နွားနို့ကိုလည်း သင်ရောင်းခြင်းနှင့် တူတူပင်ဖြစ်သည်။
- 28. It is never too late to learn.
 တွာန်နကတ်ပညာ- ကာလလိုဟံ့လဇယ်။ ။ ကတ်ပညာ- ကာလလိုဟံ့ဗျ။
 ပညာသင်ရန် ဘယ်အခါမှနောက်ကျသည်မရှိ။ ။ ပညာလို- အိုသော်မရှိ။
- 29. It is always time to do good.
 အခိုင်ပွဲကုသို- နွံမံင်တို့။ ။ နွံမံင်တို့သွင်- အခိုင်ပွဲဒးရး။
 အကောင်းကိုပြုလုပ်ရန် အချိန်သည် အမြဲတန်းရှိလေသည်။
- 30. If you make your wife a dog, she will make you an ox.
 ယင်မူးသွသယွာမူးညင်ကွဲ- သယွာဂ်သွကုမူးညင်ဂွဲ။
 အကယ်၍သင်သင် သင်၏မယားကို ခွေးတကောင်လို ပြုလုပ်လျှင်- သင့်အား နွားတကောင်ဖြစ်အောင် ပြုလုပ်လိမ့်မည်။
- 31. I love you well, but not touch my pocket.
 အဲဆာန်ဓွေ့ကွဲ ဆဂး လွလုက်ထိုင်ပွေ့အဲ။ ။ (ဆာန်ညီရအဲ- ဩန်ပွဲလွလုက်။)
 အဲဆာန်ဗေဟ်ပွဲမူးရး- ဆဂးလွလုက်ထိုင်ပွေ့အဲ။
 ငါ,မင်းကိုကောင်းကောင်းချစ်ပါတယ် ဒါပေမဲ့ ငါ့အိမ်ကိုတော့မထိပါနှင့်။

- 32. I know him as well as the begger knows his dish.
အဲတီဒေသေသာတ်- ညံင်ရဲလအာတ်တီပုန်ခရော်ဒေ။
သူတောင်းစားသည် သူ၏ခွက်ကိုသိသကဲ့သို့ ကျွန်ုပ်လည်း သူ့ကိုသိပါသည်။
- 33. I love my friends well, but myself better.
အဲဆာန်သဟဲအဲ- (ပြေဝဲဇွာ) ကွေ- ဆဂးအဲဆာန်ဇကုအဲဂြိုင်။
မိုတ်ဇကုအဲ- ညးမွဲရောဟံ့ဆာန်။
ကိုယ်ကိုယ်လောက် မည်သူ့ကိုမျှ ပိုမချစ်နိုင်။
- 34. I cannot be at York and London at the same time.
ပဲခိုင်ယံက်ကို (YORK) ချိုင်လာန်ဒါန် (LONDON) အဲဒ်ခွဲအခိုင်ဟံ့မာန်။
တချိန်တည်းမှာ ယောက်မြို့နှင့် လန်ဒန်မြို့မှာ ကျွန်ုပ်မဖြစ်နိုင်ပါ။
- 35. I taught you to swim, and you'd drown me.
ညံင်ဂွံလေပ်ခွာ- အဲဟွေန်ကိုဇေတ်။ လှုဟ်ဇေတ်ဗလိုက်ခွာကိုအဲ။
ညံင်တြုက်တီစံင်-- အဲစုတ်လပ်ဇေတ်ကိုဇေတ်- လှုဟ်ဇေတ်ကိတ်ဇေတ်ဂဟီကိုအဲ။
ကျွန်ုပ် သင်ရေကူးတတ်အောင်သင်ပေးသည်။ အခုတော့ သင် ကျွန်ုပ်ကိုရေနစ်အောင်လုပ်သည်။
- 36. If one, two, and three say you are an ox put on the horns.
မိုတ်မွဲ, ဝါ, ပီကို- ယပ်ဟိုကိုဇေတ်ဂွံ လလံစုတ်တြိုင်ညံ့ပွဲကိုဗ်ဇေတ်။
သင့်အား လူတယောက်, နှစ်ယောက်, သုံးယောက်တို့သည် နွားဟုပြောပါက- သင့်ခေါင်းတွင် တပ်လိုက်ပါ။
- 37. If the dog bark, go in, if the bitch bark, go outs.
ကျီကွက်ကီ- ဒိုကွာ်လုပ်။ ကျီမွေဝံကီ- ဒိုကွာ်တိတ်။
ခွေးထီးဟောင်လျှင် ဝင်သွားပါ။ ခွေးမဟောင်လျှင် ထွက်သွားပါ။
- 38. If you have no enemies, it is a sign fortune has forgot you.
တုအဲ ယပ်ဟံ့မွဲကိုသုသတြုဟေင်- ပရေင်ကမ်ဂ်, ဂ်လက်သန်ပိုတ်ခဲကွဲတုအဲရ။
သင့်မှာရန်သူမရှိလျှင် ကံကျမ္မာက သင့်ကိုမေ့နေသည့်အရိပ်လက္ခဏာသာဖြစ်သည်။
- 39. It is easier to pull down than to build.
ပလီဂ်လေဝဲ- ထွတ်ဒြိုန်ခွဲဂ်ဝါတ်။ ။ ရိုဟ်ခဲကွဲလေဝဲဂြိုင်- သိုင်ဒြိုန်ဂ်ဝါတ်။
ဖြိုချုတ်ဆီးခြင်းသည် ဆောက်လုပ်ရသည်ထက် ပို၍လွယ်သည်။
- 40. It is easier to get money than to keep it,
ဂွံတြုန်ဂ်လေဝဲဟန် ဒေပ်တြုန်ဂ်ဝါတ်။ ။ ဂွဲတြုန်ဂ်လေဝဲ- ဒေပ်မွဲဂ်ဝါတ်။
ငွေကိုရအောင်ရှာဖွေခြင်းသည် ငွေရှိနေအောင်သိမ်းထားခြင်းထက် ပို၍လွယ်ကူသည်။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း

- 41. If you wish good advice, consult an old man.
 ဒိုဟ်ဒိုဟ်ဒိုက်ဝံကသပ်- ချပ်ကိုညးဇော်ဗျါ။ ။ ကြောံမလှစန္ဒြိတ်- မှောံဒိုဟ်လှစင်ဂစိုတ်၊
 သင်သည် အကြံညာဏ်ကောင်းများလိုချင်လျှင် အသက်ကြီးသူများနှင့်တိုင်ပင်။
- 42. If at first you don't succeed, try again.
 အလန်ပငမ,ယပ်ဟံ့ဇူး- ဒးထပ်လီၤခွဲလှော်ပွန်၊
 ပငမအကြိမ်မအောင်မြင်လျှင် ထပ်ကြိုးစားပါ။
- 43. It is an ill wind that blows, nobody any good.
 ကျာပရေအ်လပိုက်- ညးလိုပွဲဟံ့သိုက်။ ။ ညးပွဲဒုင်ဒုဒိုက်- ညးညွှင်ဝံသိုက်။
 ညးပွဲဒုဒိုက်- ညးညွှင်သိုက်။
 လူတထောက်အ်ဒုက္ခသည် အခြားသူတဦးတယောက် သုခ ဖြစ်သည်။
- 44. It is better to travel hopefully than to arrive.
 တူဟ်နအာကြ သိုမတူ^၀မင်လောန်ဂ်- ဂ်ဒိုဟ်နုစိုပ်ကြတိုင်ကဏီ။
 ခရီးပန်းတိုင်သို ရောက်ခြင်းထက် မြော်လင့်ခြင်း ကြီးစွာနှင့် ထိုပန်းတိုင်သို သွားရခြင်းသည် ပို
 ကောင်းသည်။
- 45. If wishes were horses, beggars would ride.
 ပိုက်ဆန်ယပ်ဒ်ချေံ တမုင်လအာတ်ကွေံ- ဝံဒိုက်ချေံပွန်ရောင်။
 (ဆန္ဒဝတော ကိံကမ္မံ နသိဇ္ဈတိ) ညးမူကို ဆန္ဒာမိပတိကွာ- မူကောင်ကာပွဲ,ဟံ့စိုပ်တဲနွံရော။
 လိုအင်ဆန္ဒ- မြင်းဖြစ်ပါက၊ သူတောင်းစားပင်လျှင် မြင်းကိုစီးလိမ့်မည်။
- 46. It is too late to shut the stable door after the horse has been stolen.
 ကွတ်ဏာချေံတဲညာတ်- ဝံကွာတ်ရင်ချေံရောင်သွံ။ ။ ကမုတ်ဂြေပ်တဲ-ပိုဝံဝံဂံမြံ။
 မြင်းခိုးခံရပြီးမှ မြင်းဇောင်းတံခါးကိုပိတ်ခြင်းသည် နောက်ကျလေသည်တကား။
- 47. If you play with boys, you must take boys play.
 ယပ်မူးဝေင်ကရောံကောန်ဂုင်- ဗိုကောန်ဂုင်ဝေင်ဂ်ဒးဝေင်။ (မင်ပွဲချင်နာ်-ဒးစစနာ်)
 သင်ခလေးများနှင့်ကစားပါက ခလေးများကစားနည်းအတိုင်းကစားရမည်။
- 48. If you play with a fool at home, he'll play with you in the market.
 ယပ်မူးဝေင်ပွဲသို,ကရောံတမြအ်- တမြအ်ဝေင်ကရောံမူးပွဲဗျာ။
 အရူးတယောက်နှင့် အိမ်မှာသွားကစားမိပါက အရူးက သင်နှင့်ဇူးထဲမှာ ပြန်ကစားလိမ့်မည်။

(J)

1. Jack in an office is a great man.

ဂျက်ဂ် နှိမ့်ဟ်ခေတ် ပဲ့ရင်ကဠောန်။

ဂျက်သည် အလုပ်ရုံတွင် လူကြီးတယောက်ဖြစ်သည်။

2. Jack of all trades and master of none.

ဂျက်ဂ်မိုန်နှိသွာဗိုက်ဖျိတ်ကွာ- ဆဂးအွာသးခွရေဟံ့ဂ်။ (ဟဲ့သိုအဲဂ် နှိဂံင်ပိခေတ်)

ဂျက်သည် အာလုံးကုန်ကို ကူးသန်းရောင်းဝယ်သူဖြစ်သော်လည်း ဘယ်သူ့အရာမှ မဖြစ်ပေ။

အားလုံးကိုတတ်သိသော်လည်း မည်သည့်အလုပ်တခုကိုမျှ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်မလုပ်နိုင်ပါ။

(K)

1. Keep a thing seven years and you will find a use for it.

ဝတ္ထုခွဲကျပ်- ဒိပ်လပ်ထပ်သွံ၊ ကြံသံမွှေးဝှဲဆိုလုပ်အဝေါင်။

အရာဝတ္ထုတခုကို ခုနှစ်နှစ်ကြာအောင်သိမ်းထားပါ။ နောင်အခါအသုံးဝင်ကြောင်း သင်တွေ့ပိမ့်မည်။

2. Kill two birds with one stone.

နကိုတူ ဩကလေဝံ- ဂစိုတ်ထေဝံဂးစံခါ။ (ဗဒ်ခွဲတဲ-ပိုတ်ခါရ၊ ဗဒ်ခွဲလစုတ်-ပိုတ်ခါဒကုတ်)

ငှက်နှစ်ကောင်ကို ခဲတလုံးနှင့်သတ်ပါ။ (တချက်ခုတ်-နှစ်ချက်ပြတ်)

3. Kings have long ears,

သိုင်တံရ- သူကတောင်ပိုင်။

ဘုရင်များမှာ နားရွက်ရှည်ကြီးများရှိသည်။

4. Knowledge is power.

ဉာဏ်ပညာ- နှိအာနတ်။ (ညာဏ်ပညာဂ် ဗဟုသုတလေဝင်ဂးရ)

ဉာဏ်ပညာသည် တန်ခိုးဖြစ်သည်။

5. Kill not the goose that lays the golden eggs.

အာတန်ခွဲထင်- လွီလပ်လွဂစိုတ်။ (အဟာန်ဂ် အဒါကွင်း ပါရဟင်လေဝင်ဂး)

ရွှေဥ၊ ဥသောငန်းကို မသတ်ပါနှင့်။

6. Knowledge is no burden.

ညာဏ်ပညာ- ဗြိုင်အာဟံ့သေင်။ (ညာဏ်ပညာဂ်- ဗြိုင်မံင်ဟံ့သေင်)

ညာဏ်ပညာအကြားအမြင်သည် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးမဟုတ်ပါ။

ဗြဟ္မိတ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

- 7. Kindness is the noblest weapon to conquer with.
 တွယ်နဇူးကွာ- ကရဏာဂ္ဂ- နှလွယ်ပြီဆိုက်။
 သနားကျင်နာခြင်းသည် အောင်မြင်ရန်အတွက် အမြတ်ဆုံးလက်နက်ဖြစ်သည်။
- 8. Kindle not a fire that you cannot put out.
 ပွတ်ပဠိတ်ဟုံမာန်ရ- မူးလှစုတ်ညို။
 သင်မငြိမ်းနိုင်သောမီးကို မမွှေးပါနှင့်။
- 9. Keep your mouth shut and your ears open.
 -ဣောင်ရှ်ပြောင်- ပါင်ရှ်ကွတ်။ (ပါင်မူးရှ်ကွတ်လင်- ဣောင်မူးရှ်ပံက်)
 နှုတ်ပိတ်၍ နားကိုဖွင့်ထားပါ။
- 10. Knowledge is a treasure, but practice is the key to it.
 ပညာရှ်ရှ်ရတ်- ဒွေတ်ဝတ်ရှ်ကသအ်။
 ပညာသည် ရတနာတပီးဖြစ်သည်။ သို့သော်- အကျင့်သည် ထိုရတနာကိုဖွင့်ရန် သော့ဖြစ်သည်။
- 11. Knowledge in youth is wisdom in age.
 ဗဟုသုတဃောသောတ်သောတ်ကွာ- ကာလဇောင့်ရှ် နှ်ပွန်ပညာ။
 ငယ်ရွယ်စဉ်ဗဟုသုတသည် ကြီးသောအခါ ပညာဖြစ်သည်။
- 12. Keep your tongue with your teeth.
 ဝိုင်လင်လတင်မူး- ပဲ့ဂေက်မူး။ (ဣာ်လွှိုင်- ဇာပ်မိုင်လွဟို)
 သင့်လျှာကို သင့်သွားထဲမှာဘဲထားပါ။

(L)

- 1. Life hardens what is soft within us and softens what is hard.
 ဘဝမူးမာ- ပဲ့ဟိုမာအရာဒိုန်ဒိုန်မူမံင်- က်ကြိုင်မှိုဟ်ကို- သိုမဖေဒိုန်ကိုအရာကြိုင်မှိုဟ်။
 ဘဝသည် ကျွန်ုပ်တို့ရှိသော ပျော့သောအရာကို မာစေ၍ မာသောအရာကိုလည်း ပျော့စေသည်။
- 2. Life is made up of tears and laughters.
 သှင်ရမတ်ကိုအိုပြိုင်ရှ် ဗရှ်ကိုဘဝဟို။ ။ ဘဝဟိုယံက်ယောင်- ဣောင်လရိအိဣောင်ပြိုင်။
 ဘဝကို မျက်ရည်နှင့် ရယ်ခြင်းတို့ဖြင့် တည်ဆောက်ထားသည်။
- 3. Love cannot be created not destroyed, It creates itself.
 သိုက်ဆာန်မူးရှ်- နိမိတ်ဗရှ်လေပ်ဟုံဂုံကို ပလိုကွေ့လေပ်ဟုံမာန်အို- အလိုလိုခေ့, ခေ့နိမိတ်ဗရှ်။
 အချစ်ကို ဖန်တီး၍၎င်း ဖျက်ဆီး၍၎င်း မရနိုင်ပါ။ ၎င်းဘာသာ, ၎င်းဖန်တီးလာသည်။

မြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

4. Love is an art for you.
It is life for me.
သိုက်ဆာန်၌ နှိကွတ်တအဲ- သွက်အဲပွန်၌မၤဘဝရ။
အချစ်သည် သင့်အတွက် အနုပညာတရပ်ဖြစ်ပြီး ငါ့အတွက်ကား ဘဝပင်ဖြစ်သည်။
5. Little drops of water.
Little grains of sand.
Make the mighty ocean and the pleasant land.
ထူဟ်၌ကို မပတီသွတ်ဂမ္ဘိုင်၌- နိမိတ်မၤ၌ကိုမှာသမိမြာကို- သိုဝ်းတိဇောင်ဇိပ်ပိပ်- မိပ်မြိုင်ရာင်
ဆဲးမြာ။
ရေစက်ကလေးများ၊ သဲပွင့်ကလေးများသည် မဟာသမုဒ္ဒရာနှင့် သာယာ ကုန်းမြေတို့ကို ဖန်ဆင်း
ထားသည်။
6. Life is nothing but a struggle.
ဘဝပိုလွှာ- ဝှဲသင်ဟံ့သေင်။ ဆဂး၌ဟေင်- စီရင်ပဲါဗွၢ်ကရောင်။
(ဘဝပိုဝှဲ- ပဲါဗတိုက်ရ)
ဘဝ ဆိုသည်မှာ တိုက်ပွဲပင်တည်း။
7. Learn while you work.
အသောမူးကောန်- ကတ်ဗွာန်အာညိ။
အလုပ် လုပ်စဉ်တွင် သင်ကြားပါ။
8. Liberty means responsibility, That is why most people dread it.
သူးပွးမွဲ- ဒးကေတ်သိုဝ်ဝန်နော်၊ မိန်၌လေပ်၊ မွိုဟ်၌ကိအဆင်- ဖေက်မံင်သူးပွးဏီ။
လွတ်လပ်ရေးဆိုသည်မှာ တာဝန်ယူရေးပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်လည်း လူများစွာတို့သည် လွတ်
လပ်ရေးကိုကြောက်ကြလေသည်။
9. Let all the flowers bloom.
Let all people live, and enjoy life.
ဇွာပ်ပွဲဗျာင်- ကိုရာင်အိုတ်ညိ၊ ဇွာပ်မွိုဟ်မိ ကိုဂျိုင်ညိမိပ်မြိုင်တို့။
ပန်းတိုင်းပွင့်ကြပါစေ။ လူတိုင်းအသက်ရှင်နေထိုင်၍ ဘဝအရသာကိုခံစားပါစေ။
10. Loveless life is a living death.
ဘာဟံ့ပွဲကိုသိုက်ဆာန်နော်- မိန်ဂျိုင်လေပ်၌ညိဗျိုဟ်။
ဘဝဟံ့ပွဲကိုသိုက်ဆာန်နော်- မိန်ဂျိုင်လေပ်ဟံ့ပွဲကိုကုဏ်။
အချစ်မရှိသောဘဝသည် ရှင်လျက်နှင့် သေခြင်းဖြစ်သည်။
11. Life is a comedy to those who think and a tragedy to those who feel.
ညးဗစာရဏာမြတ်- ဘဝ၌ကွာတ်- နှိဇာတ်မိပ်မြိုင်ပုဏ်။ ညးကွတ်ဒိုက်- နှိဇာတ်ယဝါဇောင်။
ဘဝသည် စိတ်ကူးယဉ်စဉ်းစားနေသူများအတွက် ပျော်ဘွယ်သာဖြစ်၍- လက်တွေ့၊ တွေ့ထိသူ အ
တွက် ကြေကွဲဘွယ်တရပ်သာဖြစ်သည်။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

- 12. Laugh and the world laughs with you, weep and you weep alone.
 မြိုင်ညိုမြိုင်ညို- ဂွေးတိဇ္ဇော်မိုင်- မြိုင်ကရောံမွေး။ လရိအ်ညိုလရိအ်ညို-ဒမိလရိအ်ဂး- လရိအ်မွေးမွဲဝေ။
 ရယ်ပါကမ္ဘာကြီးသည် သင်နှင့်အတူလိုက်၍ရယ်လိမ့်မည်။ ဝိပါ သင်တယောက်တည်းငိုရလိမ့်မည်။
- 13. Large trees give more shade than fruit.
 တူဆူဇ္ဇော်လဟ်- ကိုသမိုင်ဂျိုင်နုကိုသတ်။
 သစ်ပင်ကြီးများသည် အလီးထက် ပို၍အရိပ်ပေးသည်။
- 14. Law makers should not be laws breakers.
 ညးခွဲဥပဒေကို- ဟံ့ထေက်ကိုဒ်ညးပလိုဥပဒေ။
 ဥပဒေရေးဆွဲသူများသည် ဥပဒေချိုးဖောက်သူများမဖြစ်သင့်ပါ။
- 15. Lawyers' houses are built on the head of the fools.
 သိုညးတုဥပဒေဂမ္ဗိုင်- ဂင်ဂိုင်ညှိုင်ကျိုင်သိုညးဂိတ်မို။
 ရှေ့နေများ၏အိမ်များသည် လူမိုက်သို့၏အိမ်ထိပ်ဘက်တွင် ဆောက်ထားသည်။
- 16. Laziness travels so slowly that poverty soon over takes him.
 ဝေလ္လုဟ်ဟိုတ်နုလဇာ- ဝေဒမိုက်ဂြိုဟ်ကေက်ကိုန်အာခေ။
 ပျင်းရိတရားသည် မြေးမြေးသွားနေလျှင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးတရားက ကျော်လွန်သွားလိမ့်မည်။
- 17. Lazy folks take the most pains,
 ညးလ္လုဟ်လီပျိုင်- ဒုင်ဂိဂျိုင်အိုတ်။ (ညးလ္လုဟ်လီ-နီဇူဂျိုင်အိုတ်) မွေးရ။
 ပျင်းရိသည့်လူများသည် အနာကို အများဆုံးယူသည်။ (ပျင်းရိသူများ- အနားကို အများဆုံးယူကြသည်) ဟု ဆိုလိုသည်။
- 18. Lean liberty is better than fat slavery.
 ဘဝသွေးပွေးဖြဲဖြဲ- ဆာဒိုဟ်နုဘဝဒိုက်ကြောံကြောံ။
 သေးငယ်သည့်လွတ်လပ်ရေးသည် ဝသောကျန်ဘဝထက် ပိုကောင်းသည်။
- 19. Learning is the eye of mind.
 ကတ်ဗတောန်ဂ်- ဝံ့ဒ်မတ်မိုတ်။
 သင်ကြားခြင်းသည် စိတ်၏မျက်စေ့ဖြစ်သည်။
- 20. Learning is an ornament in prosperity, a refuge in adversity, and a provision in old age.
 ကတ်ဗတောန်ဂ်- ဇ္ဇော်မောင်ကယျိုင်။ ညံ့ဗဒဂ်- ဒ်ဒမိုက်ဂျိုင်။ ဇ္ဇော်မမိုန်ဒိုင်-ဒ်ဒပိုင်ခါဇ္ဇိုင်
 သင်ကြားခြင်းသည် တိုးတက်မှုအတွက် လက်ဝတ်တန်းဆာဖြစ်ပြီး၊ ဒိုလုံခြင်းသည် အတိဒ်ကွဲဇော်
 တတ်၍၊ အစာရိက္ခာမှာ အသက်ကြီးရင့်သောအခါအတွက်ဖြစ်သည်။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

21. Learning makes a good man better, and an ill man worse.

ပွကတ်ဗတောန်- ကောန်ပဒိုတ်-ကိုညးသပ္ပရိတ်ရ- သွကိုညးသမ္မိပရေအ်။
ကတ်ဗတောန်ရ- သွကိုညးသပ္ပရိတ်ပြ- ပြိဖျေံညးသမ္မိယုတ်။
သင်ကြားခြင်းသည် လူကောင်းအတွက် ကောင်းစေပြီး- လူမိုက်အတွက် ဆိုးစေသည်။

22. Learn not, and know not.

ဟံကတ်ဗတောန်သံ- ဟံဂွံတီညာတ်။ ။ လူဟ်ကွင်အာ- လာပ်ညာအောန်။ လူဟ်ကတ်ဗတောန်-
အောန်ကိုတီညာတ်။
သင်ကြားမှုမရှိလျှင် သိမှုလည်းမရှိ။

23. Let by gones be by gones.

ဂိုတု ကိုတု။
ပြီးတာ ပြီးပါစေ။

24. Let not your tongue cut your throat.

ခွါနုပင်ရ- ကအ်လွကိုပိုတ်။ ။ ခွါနုပင်ရ- လွကိုဒေချိုတ်။
နုတ်ကြောင့် မသေစေနှင့်။

25. Let them laugh that win.

ဟိုတ်နုဒူးအာကျင်- လင်ကိုညးတံပြိုင်။
ထိုဟာကိုနိုင်တဲ့အတွက် သူတိုရယ်ကြပါစေ။

26. Lend and lose, so play fools.

ဒလိကိုလေင်အာရ- သွမံင်ညီ ညံင်တမြအ်။
ချေးငှားခြင်းနှင့် ဆုံးရှုံးခြင်းအတွက် အရူးလိုလုပ်နေပါ။

27. Liars should have good memories.

ညးအလီဂမ္ဗိုင်- ထေက်ကိုဂိုင်သန္တိညာဏ်ဒိုတ်ဒိုတ်။
လူလိမ်လူညာများမှာ မှတ်ညာဏ်ကောင်းများရှိသင့်သည်။

28. Look before you leap.

ကွာဟံ့ခဠာ- မှင်ရံင်ကွာ။ ။ ဟိုကိုခမ်း- ကွက်ကိုကဆမ်။
မခုန်ခင် ရှေ့ကို ကြိုတင်၍ကြည့်ပါ။

29. Love see no faults.

ခပ်ဆာန်မဲ့ကွတ်- ဟံ့ညာတ်ကေတ်ဒုဟ်။
အချစ်သည် အပြစ်များကိုမမြင်ပါ။

30. Love rules his kingdom without a sword.

သိုဟံ့မဲ့ကိုသွက်ကွာ- မေတ္တာသိုက်ဆာန်၊ အုပ်စုပ်ပိုင်မာန်- ချင်ကွာန်တိုရးညး။
ချစ်ခြင်းမေတ္တာသည် ဒါးတချောင်းမရှိဘဲနှင့် သူ၏တိုင်းပြည်ကိုအုပ်ချုပ်သည်။

ဗြိတိန်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

31. Lost time is never found.

အခါအိုတ်တဲ့ဟေင်- ကလေင်ဆိုဟုံမာန်။ ။ အခါအိုတ်တဲ့- ပိုဟုံဆိုတို့။
ကုန်ဆုံးပြီးသောအချိန်များကို ဘယ်တော့မှပြန်တွေ့မည်မဟုတ်ပါ။

32. Little storkes fell great oaks.

ညိုညိုခက်ကြောက်- ပွတ်ပွတ်တုတ်တုတ်ချစေ့။ (ပွဲတွဲပွဲပွဲ- ဗကံဗုဒ္ဓဟာ)
သေးသေးခုတ်ရာသည် သစ်ချပင်ကြီးကို လဲစေသည်။ (တနေ့တလံ- ပုဂံဘယ်ပြေး)

33. Little things please little minds.

အရာအောန်အောန်- တရိပ်ကိုစိုတ်အောန်အောန်။
သေးငယ်သောအရာများသည် သေးငယ်သောစိတ်ကို တင်းတိမ်စေသည်။

34. Long absent, soon forgotten.

ကွေ့လံကွာ- ဝိတ်အာဒ်။ (ညှေးချိတ်တဲ့လမ်း- လမ်းပိုဝိတ်အာ)
သေသောသူ ကြာလျှင်မေ့။

35. Least said, soonest mended.

လဟိုအောန်အိုတ်ရှ်- ပလေင်ဂွံပြတ်အိုတ်။ (လဟိုအောန်ရ- ဗုဒ္ဓကွမာန်)
စကားနည်းနည်း ဆင်းရဲမှရှောင်ရှားလွယ်။

36. Look high, and fall low.

ရံင်ကိုညှင်- ဗတုံကိုသင်။ ။ ရံင်ညှင်မှူး- ဗိုင်ဗူးတိ။
အမြင့်ကြီးကြည့်လျှင် အောက်ချေလွတ်တတ်သည်။

37. Look not a gift horse in the mouth.

ချေ့ဂွံမးမးရ- လှရံင်သွန်ပါင်။ ။ ဂွံမးမးရ- လှထစိတ်ငှက်။
အလကားရတဲ့နွား သွားဖြဲမကြည့်နှင့်။

38. Look on the wall, and will not bite you.

ရံင်တိုန်ရွာကွဲ- ကွဲကိတ်မှူးဟုံသေင်။ ။ ရံင်ရွာကွဲ- မွင်ကိတ်မှူးဟုံသေင်။
နံရံပေါ်ကိုကြည့်ပါ။ သင့်ကိုနံရံက ကိုက်လိမ့်မည်မဟုတ်။

39. Love, a cough, and the itch, can not be hid.

ဆာန်- ခွက်- သွေင်ကွေ့- ပူကြင်ခေဟုံမာန်။
ချစ်ခြင်း- ချောင်းဆိုးခြင်းနှင့် ယားခြင်းတို့သည် ဝှက်၍မရနိုင်။

40. Love is blind.

သိုက်ဆာန်ရှ်- ရှ်ကမှတ်တေ။
အချစ်မှာ မျက်စေ့မရှိ။

(M)

- 1. Marry at all costs, If you get a good wife you will be a happy man. If you get a bad wife, you will become a philosopher.

ပြေင်အိန်ထိုင်တို့ - ဗိုလိုဂ်ဂ်၊ ယပ်မူးဝံသမ္ဘာဒိုတ်- မူးစိုတ်သိုတ်မိင်ဇြိပ်လဟိင်၊ ယပ်မူး ဝံသမ္ဘာ ပရေအိသွိုင်- အနိင်မူးဂ်ကွင်ရအွာအဘိဝပ်ပဲ။
မည်သည့်နည်းနှင့်မဆို၊ အိမ်ထောင်ပြုပါ။ ဇနီးကောင်းကိုရလျှင်၊ သင်ပျော် ရှင်သူတယောက်ဖြစ် လိမ့်မည်။ ဇနီးဆိုးကိုရလျှင်၊ သင်အဘိဓမ္မာဆရာတယောက် ဖြစ်လာမည်တည်း။

- 2. My country is the world. My religion is to do good.

တို့ရားချင်အံ့- ဂ်ဂ်းတိဇ္ဇော်၊ ဝပ်ဘာသာအံ့- ဂ်ဂ်သွက်ဝံ့ညိုဒိုတ်။
ငါ၏တိုင်းပြည်သည် ကမ္ဘာကြီးဖြစ်သည်၊ ငါ၏ဘာသာတရားသည် ကောင်းရာကို ပြုလုပ်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

- 3. Milton wrote his "Paradise Lost" when he got married, He wrote his "Paradise regained" when his wife died.

မီလ်တန်မာ- ကာလပြေင်အိန်ထိုင်ဒိုတ် ချပြကိုဟ် "ကွေ့လို့မာန်ဒိပ်"၊ ကာလသမ္ဘာချိတ်တုံ မိုတ်- ချပြကိုဟ် "ကွေင်ဂွေ့လို့မာန်ဒိပ်"။
မီလ်တန်သည် သူ၏ "နတ်ဗိမာန်ပျောက်ဆုံး" စာအုပ်ကို အိမ်ထောင်ကျသောအခါတွင် ရေး၍၊ "နတ်ဗိမာန်ပြန်ရခြင်း" စာအုပ်ကို သူ၏မိန်းမသေဆုံးသောအခါတွင်ရေးလေသည်။

- 4. My joke is to tell the truth. It is the funniest joke of all.

စရိုအံ့- တူဟ်နဟိုစုတ်- ဟံ့ဆောတ်, ဂ်ဂ်ရိုင်ဒိုတ်အိုတ်။
ကျွန်ုပ်၏ပြောလျှင်မူမှာ အမှန်ကိုပြောခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းမှာလည်း ရယ်စရာ အကောင်းဆုံး ဖြစ်သည်။

- 5. Men may come and men may go, but I go forever.

မိုတ်ဂ်မိုင်းပွါင်- ကျင်ကျင်အာအာ၊ အေ့ကံသေင်ဟာ- အာမံင်ရလျှိန်း၊ (မိုတ်ဂ်မိုင်းဂ် ဣဂ်ဂ်လေဝပ် ဣဂ်ဂ်အိုတ်, ချိတ်ဂ်လေဝပ် ချိတ်အိုတ်၊ အေ့ဂ်ကျင်ဂ် ဒီးဇ္ဇောဝပ်အာမံင်လျှိန်း၊ ရန်ကုန်လန်ဒန်ကျင် မဟိုသ်ဝံ့ရောင်)။
လူတွေ သွားကြ လာကြ- ငါကတော့ အမြဲသွားနေလျက်ပါဘဲ။

- 6. My thoughts are too deep to be expressed and too strong to be suppressed.

ကသပ်အံ့- ဝံ့လဖတ်ထူးဇြိုင်ဇြိုင်ဟ်လောန်၊ ကြိုင်မိုတ်ညာတ်မြတ်လောန်ရ တူဟ်နလူ ဝံ့ဗမိန်။
ကျွန်ုပ်၏အကြံများသည် ဖော်ပြခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်လောက်အောင် နက်နဲလှ၍ ဖိနှိပ်ထားခြင်းငှါမဖြစ် နိုင်လောက်အောင်လည်း ပြင်းထန်လှလေသည်။

- 16. **Many straws may bind an elephant.**
 တူချက်ပိုင်ဗျံ- (တူချော) ဒက်ဒါစင်ပွဲမာန်။
 ကောက်ရိုး များစွာတို့သည် (မြက်ပင်များ) ဆင်တကောင်ကို ချည်နှောင်ထားနိုင်သည်။
- 17. **Many soldiers are brave at table, who are coward in the field.**
 ပွဲမပိုင်ကောန်ပွန်ရ- ပွဲသတ္တိပွဲပင်ဗဗ်ကံ၊ (ပွဲခင်ဘောဇိုန်) ဖက်ရှင်ခြိုက်- ပွဲစားတိပွန်။
 (ခြိုက်=ဗရံက်)
 စစ်သားများစွာတို့သည် စားပွဲတွင်သာသတ္တိရှိကြပြီး စစ်မြေပြင်တွင် ထိတ်လန့်ကြောက်ရွံ့ကြသည်။
- 18. **Many hands make a little work.**
 တဲပိုင်- ကဠောန်အောန်။ ။ ကူပိုင်- ကသိုင်ကွာ။
 လက်များ အလုပ်နည်း။
- 19. **Money makes the mare to go.**
 သူယံသွင်ထပ်ကြန်ကွာ- ဖအောင်ကာချေမော့မာန်။
 ပိုက်ဆံကြေးငွေသည် မြင်းမကိုသွားစေနိုင်သည်။
- 20. **Man proposes, God disposes.**
 မှီဟ်ခိုန်ချပ်- နာဒေဝဂ်ပြုပြင်ပညပ်။
 လူကြံသော်လည်း ဘုရားစီမံရာ။
- 21. **Marry in haste, repent at leisure.**
 ဟရက်ထပ်ထဲ- ကြိတ်ဒိုင်ဝေဂ။
 အလျင်အမြန်မင်္ဂလာဆောင် နောင်မှ နောင်တတရားရ။
- 22. **Money is root of all evils.**
 ကြန်ဂ်- ဂ်ရိုဟ်သရပ်ပင်။ ။ မြင်ရတ်ထပ်ကြန်- ဂ်ပွန်မူလသရပ်ပင်။
 မကောင်းမှုတို့၏အမြစ်မှာ ငွေသာဖြစ်သည်။
- 23. **Money breeds money.**
 ကြန်ဂ်- ဗဒ်ကိုကြန်။ ။ ကြန်- ဂလိုင်ကိုကြန်။
 ငွေသည် ငွေကိုပွားစေသည်။

ဗြိတိတ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

(N)

1. **Necessity knows no laws.**
ဝှံပဲစိုတ်ရှ်- ဟံပဂရကိုဥပဒေ။ ။ မိက်ဝှံခပ်သီ- ဟံပတီဥပဒေ။
လိုအပ်ခြင်းသည် ဥပဒေကို ဂရုမစိုက်ပေ။
2. **“Now” is the watch word of the wise.**
လှုဟ်ရှ်- နှိဂလာန်တပညာတူမင်မင်။
ယခုသည် ပညာရှိတို့ စောင့်စားနေသောစကားလုံးဖြစ်သည်။
3. **Nature must obey necessity.**
သဘာဝဓမ္မတာ- ဒးဒင်ကွင်အာပိုက်ဆန္ဒ။
သဘာဝတရားသည် လိုအပ်ချက်ကိုနာခံရမည်။
4. **Necessity is the mother of invention.**
ဝှံဆန္ဒရှ်- နှိမိ ဝှံသုခိဗဒ်။
လိုအပ်ခြင်းသည် ရှာဖွေတည်ထွင်ခြင်း၏ မိခင်ဖြစ်သည်။
5. **No gains without pains.**
ဟံဒင်ဂိသွံ- ဟံဝှံစသိုင်။ (ဟံဒင်ဂိမ္ဗ- ဟံမ္ဗကိုလာပ်)
အနာမခံ အသာမစံရ။
6. **Never put off till tomorrow what may be done today.**
ကိစ္စညှုတဲ့ဏံ- လှပအစွံလပ်ယး။
ယနေ့ပြီးနိုင်တဲ့ ကိစ္စ မနက်ဖန်မရွှေ့နှင့်။
7. **New brooms sweep well.**
တူတူကပ်- တံခဲခိုဟ်ရ။ ။ ညးလုပ်ကွေန်တူ- ဒမ္ဗိစေက်ဝီရိယ။
တံမြက်စည်းအသစ်သည် ကောင်းစွာလှည်းသည်။
8. **Nothing succeeds like success.**
ညင်ရဲဇူး- မွဲသပ်ဟံဇူး။
အောင်မြင်ခြင်းသကဲ့သို့ ဘယ်ဟာမှမအောင်မြင်။
9. **Never too late to born.**
ခွံပိုက်ပညာ- ကာလလိုဟံဗျ။ ။ ကတ်ဗြောန်ပညာ- ကာလလိုဟံလဇုယ်။
ပညာလို အိုသည်မရှိ။ ။ သင်ကြားခြင်းက နောက်ကျသည်မရှိ။
10. **Nothing can straighten the dog's tail.**
ဗြူကီ- ဗြူကီဟံမာန်။ ။ (ဗြူကီ- ဗြူကီပထောင်ဒေင်)
ခွေး၏အမြီးကို မည်သည့်ဟာနှင့်မျှဖြောင့်တန်း၍မရနိုင်။ ။ ခွေးမြီးကောက် ကျည်တောက်စွပ်။

- 11. Never do things by halves.
 ဇာပ်ရာရ- လွှဲတောန်ကဝက်။
 အရာရာတိုင်းကို ဘယ်တော့မျှတဝက်မလုပ်ပါနှင့်။
- 12. No man is without enemies.
 မှိုဟ်ဟံ့ခွဲအို- ဟံ့ခွဲကိုသကြ။ ။ ဇာပ်မှိုဟ်ဂ- ဒးနံ့ကိုသကြ။
 ရန်သူမရှိသူ မရှိပါ။
- 13. No man can serve two masters.
 ဒိုက်ပွဲနာဲဝါ- ဆိုက်ဗွက်အာဟံ့မာန်။ ။ ကွးပွဲအွာဝါ- ရဂ်အာဟံ့မာန်။
 ဘယ်သူမှ သခင်နှစ်ဦးကိုမပြုစုနိုင်။
- 14. No man is so poor as he was born.
 ညးပွဲရောဟံ့ဒိုက်- ဝှူဒဒိုက်သွးပဋိသန္ဓိ။
 ဘယ်သူမှ မွေးဖွားတုံးကထက် သိပ်မဆင်းရဲပါ။
- 15. Neither wise men nor fools can work without tools.
 တပညာကို, သမ္မိတံတ္ထ - ကျောန်ဟံ့မာန်ခွဲ- ဟံ့ခွဲကိုအပေါတ်ကြိယာ။
 ပညာရှိများနှင့် လူမိုက်တို့သည် တန်ဆာပလာများမရှိဘဲနှင့် မလုပ်နိုင်ကြပေ။
- 16. Never refuse a good offer.
 ညးကိုဒါန်- လွကယျာန်ဒ်။ ။ သဒ္ဓါကိုဒါန်အိုတ်- ဂဉ္စုချိုတ်လေဝ်ဒးဒင်ကေတ်။
 ကောင်းစွာပေးခြင်း- မငြင်းလိုက်ပါနှင့်။ ။ သဒ္ဓါပေး- သေဆေးပင်ယူရမည်။
- 17. No news is good news
 ပရိုင်ဟံ့ခွဲဟ်- နှိပ်ရိုင်ဒိုတ်။
 သတင်းမရှိခြင်းသည် ကောင်းသောသတင်းဖြစ်သည်။
- 18. Never ride a free horse to death.
 ချေ့ဝံ့မးမးရ- လှဒိုက်ဒိုချိုတ်။
 အလကားရသောမြင်းကို ဘယ်တော့မှ သေအောင်မစီးနှင့်။
- 19. Nothing venture, nothing have.
 ဟံ့ဖှိတ်ခြိဟတ်ပွဲသ်- ပွဲသ်ရောဟံ့ဝံ့။ (ဟံ့ဖှိတ်အစောန်ပွဲသ်- ပွဲသ်....)
 ဘာမှမစွန့်စားလျှင် ဘဗျာမရပါ။
- 20. No gains without pains.
 ဟံ့ဒင်ဂိသံ့- ဟံ့ဝံ့စသိုင်း။
 အနာမခံဘဲနှင့် အသာမခံရ။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

- 21. No man is a hero to his valet.
 မွဲဂေဟ်ဟ်သွင်သရဲပြဲ- သွက်ရဲတီဗွင်ညး။
 ဘယ်သုမဆို သူ၏ရဲရွဲတော်အတွက် လူစွမ်းကောင်းမဟုတ်ပေ။
- 22. Nothing is cheap, if you don't want it.
 မူးဟ်ဒးစိုတ်အ်- မူဂေဟ်ဟ်ဟ်ဒး။ ။ မူးဟ်ဒးစိုတ်ဝံ- ဝတ္ထုလိုဂုဟ်ဟ်ဒး။
 သင်မလိုတဲပစ္စည်းသည် ဘာပစ္စည်းမှ ဈေးမပေါပေ။
- 23. No bees, no honey, no work, no money.
 သာဟ်ဟ်မွဲ- သာသာဟ်ဟ်မွဲ။ ။ ကဠောန်ဟ်ဟ်မွဲ- ဩန်ဟ်ဟ်မွဲ။
 ပျားများမရှိလျှင် ပျားရည်လည်းမရှိ။ ။ အလုပ်မရှိလျှင် ငွေလည်းရှိမည်မဟုတ်။
- 24. No man cries 'Stinking fish'
 ရန်က,အဲ|အဲ|ဟာ- မွဲကွာဟ်ကဲရဲကော်။
 ငါးအပုပ်ဝယ်ကြမလားဟု ဘယ်သူမှမအော်ပါ။
- 25. No fool like an old fool.
 ညံင်ရဲညးဗျုဒိုဟ်- ညးဒိုဟ်ဟ်ဟ်မွဲ။
 လူကြီးမိုက်မသလို လူငယ်ပို၍မမိုက်။
- 26. None so deaf as those that will not hear.
 ညံင်ညးဟ်မိုက်ကွင်ပိုင်ပိုင်- ညးဒိုင်ဒိုင်ဟ်ဟ်ဟ်မွဲ။
 မကြားလိုသောသူလောက် နားပင်းသူမရှိပေ။
- 27. Nothing is certain but death and taxes.
 မူးနူကိုချိုတ်ကို- သိုဒးကိုအခေါ်နိုက်- မွဲသင်ဟ်ဟ်ဟ်ဟ်ဟ်။
 သေခြင်းနှင့် အခွန်ပေးရခြင်းမှလွဲ၍ ဘာကိုမျှ ကေတုမဆိုနိုင်ပေ။
- 28. Neither a borrower nor a lender be.
 ကေတ်လေပ်လွှဲဒကတ်- ကိုလေပ်လွှဲကို။
 ငွေချေးခြင်း ငွေယူခြင်း မပြုပါနှင့်။
- 29. Need makes the naked man run.
 ပိုက်ဆန္ဒမွဲတောင်- ကိုညးနနောင်ဇကုသွးဂြေပ်။
 လိုအပ်ခြင်းသည် အဝတ်မပါသောလူကို ပြေးစေသည်။
- 30. No good building without a good foundation.
 သဇိုင်ပွက်သော် ဟ်ဒိုဟ်- သိုဋ္ဌာန်ဒိုဟ်ဟ်ဟ်ဟ်။
 အောက်ခြေမကောင်းလျှင် အဆောက်အဦးလည်း ကောင်းမည်မဟုတ်ပါ။

31. No glue will hold when the joint is bad.

အဆက်ဟံ့ခိုဟ်အို- ထစိုတ်ကြော်လိုလေပ်ဖျပ်ဟံ့စပ်။
အဆက်မကောင်းလျှင် ဘယ်ကော်နှင့်မျှ ကပ်၍မရ။

32. Nothing is impossible to a willing mind.

ညးနွံပွိုက်ဟာန်- နှိဟံ့ဗာန်ဟံ့ဗွဲ။
(ဆန္ဒဝတော ကိံကမံ နသိဇ္ဈတိ) နွံပွိုက်သံပို- ဟံ့စိုပ်ဒတုနွံဟာ။
လုပ်ချင်စိတ်လိုလျှင်ကား ဘယ်ဟာမှ မဖြစ်နိုင်တာမရှိပေ။

33. No smoke without some fire.

ပွတ်ဟံ့မွဲဗက်- ယက်ဟံ့ဒဂဲ။
မီးမရှိဘဲနှင့် အခိုးမထွက်ပါ။

(O)

1. One generation goes, Another generation comes; The earth abides forever, and the sun also rises.

တောင်မွဲအဆက်ဂှ်အာ- တောင်မွဲအဆက်ကျင်ပုန်- ဂွးတိဇ္ဇော်ဂးပုန်- တန်မံင်ထာဝရ။ သိုင်တု
တေဟိုပု- တိုန်မံင်ပုန်ရလျိုန်။
လူ့အစဉ်အဆက် တခုသွား အခြား လူ့အစဉ်အဆက်တခုလာ၊ ကမ္ဘာမြေကြီးကား ထာဝရပင်
တည်း၊ နေလည်း ထွက်မြဲထွက်ဆဲပင်။

2. One by one like leaves from a tree, all my faiths heve forsaken me.

နူတူဆု, ညံင်သုဆုမွဲတူးတုမွဲတူးပြဟ်- သဒ္ဓါအဲဂှ်လေပ်, စူးကေံအဲ။ (သစ္စအဲလေပ်ဂးရ)
သစ်ပင်တပင်မှ သစ်ရွက်များကဲ့သို့ တရွက်ပြီးတရွက် ကြေကျသကဲ့သို့- ကျွန်ုပ်၏ယုံကြည်မှုများလည်း
ကျွန်ုပ်အား စွန့်ခွါကြလေပြီ။

3. One good turn deserves another.

ဇကုမေတ္တာနွံ- ညးနွံမေတ္တာ။
ကိုယ်မေတ္တာရှိမှ သူ့မေတ္တာရှိသည်။

4. One man's meat is another man's poison.

စုညးမွဲဂှ်- နှိဂိုညးမွဲညွှာင်။
လူတယောက်၏အစာသည် အခြားလူတယောက်၏ အဆိပ်ဖြစ်သည်။

5. One man's fault is another man's lesson.

မှာဒုဟ်ညးမွဲဂှ်- နှိသာကေညးမွဲညွှာင်။
လူတဦး၏အမှားသည် အခြားသူတဦး၏ သင်ခန်းစာဖြစ်သည်။

- 6. Old customs are best.
 ကွေတ်ညးတမ္မာ- နှိအာခိုဟ်အိုတ်။
 ရှေးထုံးစနစ်များသည် အကောင်းဆုံးဖြစ်ကြသည်။
- 7. Out of debt, out of danger.
 ဂတ်သောင်ကူး- ဘဲစးရ။
 အကြွေးရှင်းလျှင် ဘေးကင်းသည်။
- 8. One can live on a little, but not on nothing.
 သွက်ညီညဟာန်- ဂျိုင်မာန်သက်လက်၊ ဟံ့မွဲသက်သက်- ဆက်မံင်ဟံ့မာန်။
 တဦးတယောက်သည် တခုလေးအတွက်နှင့် အသက်ရှင်နေရသော်လည်း ဘာမျှမရှိလျှင်မနေနိုင်ပါ။
- 9. Old bees yield no honey.
 သဲဗျုတ်သိုတ်- ဂြိုတ်ဒုင်သဲဟံ့မာန်။
 ပျားအိုကြီးများသည် ပျားရည်ကိုထုတ်မပေးနိုင်ပါ။
- 10. One cannot die twice.
 ညးမွဲခပ်ဂ်- ဟံ့နှိချိုတ်ဇီဝါ။
 လူတယောက်သည် နှစ်ခါမသေနိုင်။
- 11. Of two evils choose the less.
 ပ္တောင်သရံပင်ဇါ- အောန်ဂ်ကွာရဲကေတ်။
 အဆိုးနှစ်ခုတွင် နည်းသောအဆိုးကိုရွေးပါ။
- 12. Once a thief, always a thief.
 မွဲအလန်နှိကမုတ်- နှိကမုတ်ရလျိုန်။ (မွဲဝါယပ်ကွတ်- မိက်ဂံ့ကွတ်လျိုန်)
 တခါခိုးမိပါက အမြဲ ခိုးချင်လာလိမ့်မည်။
- 13. Open not your door when the devil knocks.
 ကာလမိစ္ဆာခွက်- လွပ်ကံကြင်မွဲ။
 မကောင်းဆိုးဝါးများတံခါးခေါက်လျှင် မဖွင့်နှင့်။
- 14. Opportunity is the cream of time.
 အခေါင်ခိုဟ်ဂ်- နှိကိုပြဲဒုတ်အခိုင်။
 အခွင့်အရေးသည် အချိန်၏ မလိုင်အနှစ်များဖြစ်သည်။
- 15. Opportunities neglected are lost.
 ဝိုတ်ကွေ်အခေါင်ဂ်- နှိအာစိုပ်လလေင်။
 အခွင့်အရေးကို မေ့လျော့လျှင် ဆုံးရှုံးတတ်သည်။

16. One flower makes no garland.

ဟံ့မွဲသောင်ပုန်- ဇန်ဇန်ဟံ့ဟံ့။
ပန်းတပွင့်တည်း ပန်းကုံး လုပ်လို့မရပါ။

17. Old friends and old wine are best.

သဟာဲပြဲဝဲဇာဲတြေံကို အရက်တြေံလံာ်- နှ်အာခိုဟ်အိုတ်ရ။
မိတ်ဆွေဟောင်းကြီးများနှင့် ရှေးကျ၍ရက်ကြာသောပိုင်အရက်တို့သည် အကောင်းဆုံး ဖြစ်သည်။

18. Old men go to death, but death comes to young men.

ညးဇော်ဗျူကွာ- ပြာပ်အာဇရေင်ချိုတ်။ ဇရေင်ညးသေတ်ဖျါတ်- သိုင်ဂစိုတ်ရပြာပ်ကျင်။
အသက်ကြီးရင့်သူများသည် သေခြင်းဆီသို့သွားကြသည်။ သေခြင်းသည် လူငယ်ဆီသို့လာသည်။

19. One good head is better than a hundred strong hands.

ကိုပြဲပွဲယပ်ခိုတ် ခိုတ်နုတ်ကြိုင်ကံ့။
ကောင်းသောခေါင်းတလုံးသည် မာသည့်လက်တရာထက် ပို၍ကောင်းသည်။

20. One hour to-day is worth two to-morrow.

ပွဲနာဒီတုံဏံဂး- ငှါဟ်မးပျိုင်နုဇါနာဒီတုံယးဂတ။
ယနေ့တနာရီသည် မနက်ဖန်နှစ်နာရီထက် ပို၍တန်တိုးရှိသည်။

21. One tongue is enough for a woman.

သွက်ပွဲဟ်ဖြဲ- ထွာ်ပွဲရမ်ဂပ်ရ။
မိန်းမတယောက်အတွက် လျှာတခုသည် လုံလောက်သည်။

22. One wrong step may give you a great fall.

ပွဲလင်္ဂါမှာ- ဇှ်အာဇော်ကိုဖြဲဟတ်။ (ဇှ်အာ=ကျအာ)
ခြေတလှမ်းမှားလျှင် အကြီးအကျယ်ကျတတ်သည်။

23. One foot is better than two crutches.

စိုင်ပွဲခိုတ်- နှ်ခိုတ်နုဂါပ်ထံက်ပေါင်ကွက်ခါလွာ်ဏီ။
ခြေထောက်တဘက်သည် ဂျိုင်းထောက်နှစ်ဘက်ထက် ပို၍ကောင်းသည်။

24. Out of sight, out of mind.

မှူးနုစိုတ်- နှ်မှူးနုစိုတ်။ ။ ဟံ့ညာတ်လံပိုတ်- စိုတ်လေပ်ပိုတ်နှ်။
ဟံ့ဆီလံပိုတ်- ချိုတ်လံပိုတ်အာ။ (ချိုတ်အာလံ ပိုတ်ညးကအ်)
မတွေ့ဘဲနေသောအခါ စိတ်ထဲမှာမေ့တတ်သည်။ ။ သေသောသူ- ကြာလျှင်မေ့။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

(P)

1. **Patience is a flower that grows not in every garden.**
 နှစ်ခွဲသောင် မတွံဂးခပ်အောင်ဒိုင်- ဇာပ်ဥချာန်ပျို- ဒိုင်ရာင်မော်တိုန်ဟံ့သောင်။
 သည်းခံခြင်းတည်းဟူသောပန်းတပွင့်သည် ဥယျာဉ်တိုင်းတွင်မပွင့်ပါ၊ မပေါက်ပါ။
2. **Penny in pocket is a good companion.**
 ပွဲထိုင်သျှယ်ခွဲပေန်နိ- ဒမ္မိမိတ်သဟာဲခိုတ်။
 အိတ်ထဲမှာ ပိုက်ဆံတပဲနိသည် မိတ်ဆွေကောင်းဖြစ်သည်။
3. **Poetry is the language of the imagination and the passions.**
 ကပိလင်္ကာဂ်- နှိဘာသာချပ်ဗစာလဟိင်ဇ- ဗချီကိုဂ်စိုတ်ဟဒယ။
 ကဗျာလင်္ကာဆိုသည်မှာ စိတ်ကူးယဉ်မှုနှင့် စိတ်လှုပ်ရှားမှု၏ဘာသာစကားဖြစ်သည်။
4. **Pursue one great decisive aim with force and determination.**
 သျှတ်သွတ်ရန်တွဲ ဇောဝဲ- နနဲဖြဲဟတ်ကိုသန္တိဌာန်- ဗတောင်ဗက်ကိုမန်ညို။
 ကြီးမားစွာပြတ်သားသောရည်ရွယ်ချက်တခုကို ခွန်အားနှင့်ဆုံးဖြတ်ချက်, လုပ်ပါ။
5. **Part of the secret of busy people lies in their power of concentration.**
 ကောဌာသဂြောပ်ဗွန်ညးကဌောန်ဂြိုင်ဆဲ- ဒလဲဝဲမံင်ပဲဖြဲဟတ်မကောံကွတ်ရ။
 အလုပ်များသောသူတို့၏လျှို့ဝှက်မှုအစိတ်အပိုင်းသည် ၎င်းတို့စူးစိုက်နိုင်မှုအင်အားတွင်တည်ရှိသည်။
6. **Pain past is pleasure.**
 ဒဒိုက်ဂိကိုလောန်တဲကွာ- ခါလျှဟ်ဂွံမိပ်ဖြိပ်လဟိင်။
 ကုန်လွန်ခဲ့သောဒုက္ခသည် ယခုအခါသာယာမှုပင်။
7. **Pain is forgotten when gain comes.**
 ကာလဇူးကျင်စီ ပိုတ်ကွေ့ဂိဘဲဒဏ်။
 အောင်မြင်လာသောအခါ ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်ကို မေ့ပျောက်သွားသည်။
8. **Pains are wages of ill pleasures.**
 ဒုက္ခဝေဒနာဂ်- နှိဩန်လိင်- မိပ်လဟိင်ဟံ့ဒေးရး။
 ဒုက္ခဝေဒနာများသည် မကောင်းသောအပျော်ကျူးခြင်းများ၏ အခကြေးငွေများဖြစ်သည်။
9. **Practice makes perfect.**
 ဒွေတ်လုတ်ဟေင်- ကေင်စီကူးဒိုက်ဂေင်။
 လေ့ကျင့်မှုများပါက ကျွမ်းကျင်သည်။

- 10. Penny wise, pound foolish.
ပေန်နိုဒိုဟ်ဒို- ပံင်ဂိုဒိုဟ်။ ။ ယင်ဂိုဟ်ခံင်သီဒက်လင်ပွဲပေန်နို-သြန်ပံင်စီ, လေင်အာပွဲသဒိုဟ်။
တပဲန်ကို ချွေတာလိမ်မာသုံးလျှင် တပေါင်ကိုတော့ခိုက်မဲစွာဆုံးရှုံးစေသည်။
- 11. Put your own shoulder to the wheel.
အလိုဇကုမွေးကွာ- ကဠာကိုပင်- ထွင်ကြိုန်ကိုပူး။
သင့်ကိုယ်တိုင် လှည်းဘီးကို ပခုံးနှင့်ထန်းတင်ပါ။
- 12. Pride and poverty are ill, yet often dwell together.
မာနကိုဒဒိုက်- မိုန်ယုတ်ပရေအ်- ပွဲဇကုအ်ပွဲဇကုအ်တန်ခံင်ပွဲစွဲ။
မာနနှင့်ဆင်းရဲခြင်းတို့သည် မကောင်းသောလည်း ခဏခဏအတူနေကြသည်။
- 13. Pride will have a fall.
ခပ်မာနသွတ်- လေပ်လောတ်စွဲစွဲ။
မာနထောင်လွှားခြင်းသည် လဲကျတတ်သည်။
- 14. Pride goes before and shame follows after.
ခပ်မာနအာဂတ- ပုဂ္ဂိုလ်ရဗက်ကြိ။
မာန်မာနရှေ့ကသွားလျှင် အရှက်ကွဲခြင်းက နောက်လိုက်။
- 15. Plough or not plough, you must pay your rent.
ဇိတ်ကိုဒို- ဟံဇိတ်ကိုဒို၊ ငှက်လိင်ပုဂ္ဂိုလ်မွေးဒဒို။
ထွန်သည်ဖြစ်စေ- မထွန်သည်ဖြစ်စေ၊ လယ်ငှားခတော့သင်ပေးရမည်။
- 16. Procrastination is a thief of time.
ပွမပွအ်ကာဂ်- ဒိုကမုတ်အခိုင်အခါ။
ရွှ့ဆိုင်းဖင့်နွဲ့နေခြင်းသည် အချိန်၏သူခိုးတယောက်ဖြစ်သည်။
- 17. Punctuality is the politeness of princes.
ပွမသံမုတ်ဂ်- ဒိုယေန်သွင်ကောန်သိုင်။
တိကျမှန်ကန်ခြင်းသည် မင်းသား၏ ယဉ်ကျေးသိမ့်နွဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။
- 18. Prevention is better than cure.
စိုဒ္ဓါလင်ကံင်ကွာ- ဒိုဟ်အာနုဇီကေတ်ဏီ။
ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်းသည် ကုသခြင်းထက်ပိုကောင်းသည်။
- 19. Presents keep friendships warm.
လာပ်ညွဲတဲဂ်- ဒိုသွဲသွဲကိုမိတ်သဟာဂ်ဂိုင်။ ။ လာပ်ပရဲဂ်- ဒိုဗဂိုမိတ်မိတ်သဟာဂ်။
လက်ဆောင်များသည် မိတ်ဆွေများနှစ်သိမ့်စေသည်။

- 20. Pity is a kin to love.
ဆာန်ခုံၵ်- နှိကလောသိုက်ဆာန်။ ။ ဝေဆာန်ခုံၵ်- ညွန်ကိုသိုက်ဆာန်။
သနားကြင်နာခြင်းသည် ချစ်ခြင်းနှင့်နီးစပ်သည်။
- 21. Pride goes before a fall.
ဝေမာနရ- အာဂတလောတ်။ ။ ဝေမာနရ- ပုကြိုကိုလောတ်။
မာနထောင်လွှားခြင်းသည် လဲကျခြင်းမှ အရင်သွားသည်။
- 22. Punctuality is the politeness of kings.
ဝေခုံမှတ်- နှိယေန်သွင်သိုင်း။ (ဥကရာဇ်)
တိကျမှန်ကန်ခြင်းသည် ဘုရင်များ၏ယဉ်ကျေးမှုဖြစ်သည်။
- 23. Practice what you preach.
မိုတၵ်ဇကု- ဇကုလေဝ်ဒေတ်ညို။ (အတိုင်မှူးဟို-မှူးကိုဒေတ်ညို)
သင်ပြောဟောသည့်အတိုင်း သင်လည်းလေ့ကျင့်ပါ။
- 24. Pour not water on a drowned mouse.
လွစင်ခုံဂမ္ဘ် ၵုၵ်တူခုံခုံ။ (ဣဉ္ဇးတူခုံခုံရ- လွစင်ဗျေကိုခုံခုံ။)
ရေနှစ်နေသောကြွက်ပေါ်သို့ ရေမလောင်းချပါနှင့်။
- 25. Patience is a flower that grows not in every heart.
ဝေအေင်ဒင်- နှိခေင်ပု- ရာင်တ်မေတ်လိုန်ပြီ- ပွဲဇာင်ၵ်ဟဒယဟံသေင်။
သည်းခံခြင်းတည်းဟူသောပန်းတပွင့်သည် အသဲနှစ်လုံးတိုင်းတွင်မပေါက်ချေ။

(Q)

- 1. Quick believers need broadshoulders.
မိုဟ်ပတေ်ပြီဟ်- ပူးၵ်သလဲလင်။ (ပေဟ်ပြီဟ်- နှိလူခုံ)
အယုံလွယ်သူများမှာ ကျယ်ပြန့်သော ပခုံးများလိုသည်။
- 2. Quality without quantity is little thought.
ဂကုခိုဟ်ခွဲ, ယဝ်ဟံခွဲၵ်ၵ်ၵ်- နှိအေန်ကိုကသင်ရ။
အမျိုးအစားကောင်းလျက် အများအပြားမရရှိလျှင် အကြံနည်းခြင်းဖြစ်သည်။
- 3. Quarrelling dogs come halting home.
ကိုၵ်သွတင်- ကြင်စံ ကျင်သိုခေအေခေ။
ရန်ဖြစ်သောခွေးသည် အိမ်သို့ ထော့နဲ့, ထော့နဲ့, ပြန်လာသည်။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

- 4. Quick at meat, quick at work.
 ခိုစစ္စပြုတ်- ပရက်ကဠောန်။ (စဉ်းမွဲ-ဒးကောန်ဉ်း)
 အစားကိုမြန်မြန်စားသလို အလုပ်ကိုမြန်မြန်လုပ်ပါ။
- 5. Quantity can never complete with quality.
 ဗွတ်ဗွတ်ကိုအကဲခိုပြင်ရ- ကာလလိုလေဝ်စတ်ဗွတ်ဟံ့မာန်။
 ဗွတ်ပမာဏ- ကာလလို သိုက်ဗပေင်ကိုဂုဏ်အကဲခိုပြင်ဟံ့မာန်။
 အရည်အတွက်နှင့် အရည်အချင်း ဘယ်တော့မှနှိုင်းယှဉ်၍မရနိုင်ပါ။
- 6. Quick come, quick go.
 တျင်ပြတ်ပြတ်- အာပြတ်ပြတ်။ ။ တျင်ပြတ်ပြတ်- စ'ပြတ်ပြတ်။
 မြန်မြန်လာ မြန်မြန်သွား။

(R)

- 1. Remember that
 the most beautiful things on earth are the
 most useless, For Example Peacocks and Lilies.
 ပွဲးတိမြာ- အရာကျော်အိုတ်၍ နှိဟံ့လုပ်အဝေါင်အိုတ်သွံ- စွံသတိညိကာ၊ ဥပမာရံင်- ညံင်မြိုင်
 ကိုဟံ့ဒဏ်။
 ကမ္ဘာပေါ်တွင် အလှပဆုံးသောအရာများသည် အသုံးမကျဆုံးအရာများဖြစ်သည်ကို သတိပြုပါ။
 ဥပမာ- ဥဒေါင်းများနှင့် ကြာပန်းများ။
- 2. Reading makes a full man, thinking a perfect man and writing an exact man.
 မှီလိက်ရ- သွက်မွိုင်ဉ်ပိုင်ပိုင်။ ချက်ဗစာရဏာရ- သွက်မွိုင်ဉ်စိုပ်ဒတဲခိုဟ်။
 ချူလိက်ရ- သွက်မွိုင်ဉ်သံပြုမှတ်။
 စာတတ်ခြင်းသည် ပြည့်ဝသူတယောက် ဖြစ်စေသည်။ တွေးတောခြင်းသည် လူတော်တယောက်
 ဖြစ်စေသည်။ ရေးသားခြင်းသည် တိကျသူတယောက်ဖြစ်သည်။
- 3. Reason bind the men.
 ဝေင်ဟိုတ်ဗစာရဏာကျင်- ဒက်လင်ဉ်ဉ်ဂဉ်။
 အကြောင်းတရား, ဆင်ခြင်တုံတရားသည် လူများကိုချည်ထားသည်။
- 4. Running hares do not need the spur.
 ဟံ့ဒေင်ကွင်- ဟံ့ဒးစင်ကိုပသဲကေက်။
 ပြေးနေသောယုံများကို သံဆူးနှင့်ထိုးရန်မလို။

5. Ready money is ready medicine.

သြန်နှံမံင်တု- ဂဉ်နှံတုရ။
ငွေအဆင်သင့်ရှိခြင်းသည် ဆေးအဆင်သင့်ပင်ဖြစ်သည်။

6. Reckless youth makes rueful age.

သွတ်ဗွဲဟံ့ဗွဲကိုစီဏောန်- ကောန်ဗဒှိဘဝသံဝေဂ။
စီးကမ်းမဲ့တုလူပျိုပေါက်သည် ဘဝကိုနောင်တ ရစေသည်။

7. Rumour is a great traveller.

ပရိုင်ကောလာဟဠ- ဒှိရညးကွပ်ကြိကြမ်။
ကောလာဟဠသတင်းသည် ကြီးမားသောခရီးသွားတဦးဖြစ်သည်။

8. Reason governs the wiseman, and cudgels the fool.

ခပ်ဟိုတ်,ခပ်ဗစာရဏာ အုပ်စုပ်တပညာဂှ်- ဒှ်ညိုင်ဒုက်သမ္မာ နကိုလေံဂတေက်။
အကြောင်းတရား, ဆင်ခြင်တုံတရားသည် ပညာရှိကိုအုပ်စိုးစေ၍ လူမိုက်ကို ဒုတ်တိုနှင့် မိုက်သလို
ဖြစ်သည်။

9. Rich men, and fortunate men, have need of much prudence.

ညးသိုက်ကို ညးနှံကုသိုခိုဟ်ထိုက်- ဒးနှံပွက်ရပ်စပ်စီစောတ်ဂှ်။
ချမ်းသာသူများနှင့် ကံကောင်းသူများသည် အသုံးအစွဲမှာစေ့စပ်ရန်လိုအပ်သည်။

(S)

1. Some books are to be tasted, others to be swallowed and some others to be chewed and digested.

လိက်ကွပ်လို့ပျိုင်- ဒုင်စ၍ခိုဟ်အို- လိုဂှ်ဒးဝိုက်ထောံကွာ- လိုမာဒးဂြိုင်- လိုဒးပွေင်ပိုဟ် ဖ
ဒိုက်ကွေံ။
အချို့စာအုပ်များမှာ အရသာခံရန်ကောင်းသည်၊ အချို့ကိုမျိုရန်နှင့် အချို့ကိုစမြုံပြန်ရန်, ကြေ
ညက်ရန်လိုသည်။

2. Some enjoy sufferings and some suffer enjoyments.

ညးလို့တံနှံဗပ်- မိပ်ကိုခပ်ဒုဒိုက်။ ညးလို့ဒုင်ဒုဒိုက်- မိုန်သိုက်မိပ်လဟိင်။
အချို့ကိုသည် ဆင်းရဲကိုပင် သဘောကျစွာခံစားကြ၍၊ အချို့တို့မှာ ပျော်ရွှင်မှုကိုပင် ဒုက္ခအဖြစ်
ခံစားကြသည်။

- 3. Success will never begin, until you take a keen interest in what you are doing.

ပွဲကောင်ကာမူးကျောန်- ယင်ကောန်စိုတ်ဟုံလုင်စခုံကွဲ- ခေပုံဟုံပူလဇူး။
သင်ပြုလုပ်နေသောကိစ္စမှာ တကယ်တန်းစိတ်မဝင်စားလျှင် အောင်မြင်ခြင်းအစ ပြုလိမ့်မည်မဟုတ်။

- 4. Skill meant time, patience and labour. The war meant selfless courage, a burning desire to do everything possible for one's own country.

စီကူးမွဲ- မဒ်အခိုင်, အောင်ဒုင်, ကမ္ဘောန်ဟာန်။ ပွန်မွဲ- ဆသ္မတ်ရထမာန်- သွက်တိုရ်း ချင်
ကွာန်ဇကုမွဲ- ဆန္ဒညာတ်လောန်- ဖျိုတ်အစောန်သတ္တိတို- သွက်ဖီဇကုမွဲခပ်ဟုံသေင်။
ကျမ်းကျင်မှုဆိုသည်မှာ အချိန်, သည်းခံခြင်းနှင့် အလုပ်လုပ်ခြင်းဖြစ်၍၊ စစ်ဆိုသည်မှာ မိမိ တိုင်း
ပြည်အတွက် ဖြစ်နိုင်သမျှ ဆောင်ရွက်လိုသည့် ပြင်းထန်သောဆန္ဒနှင့် ကိုယ်ကျိုး မဖက်သည့် သတ္တိ
ပင်ဖြစ်သည်။

- 5. Science has always been and will always be the highest manifestation of love, that by means of science alone man will conquer nature and himself.

ကွတ်ပညာ- မဒ်ခပ်မေတ္တာ- ပြာထာပြအိုတ်လို့နိ။ မိုတ်မွဲ- ဝံဇူးကေတ် သဘာဝကို ဇကုဇကု
ကွာ- နကွတ်ပညာဟေင်။
သိပ္ပံပညာသည် အမြဲပင် ချစ်ခြင်းမေတ္တာ၏အမြင့်ဆုံး ထင်ရှားချက်ဖြစ်၍၊ သိပ္ပံပညာဖြင့်သာ, လူ
သည် သဘာဝကို၎င်း, မိမိကိုယ်ကို၎င်း အောင်မြင်လိမ့်မည်။

- 6. Scratch my back and I'll scratch yours.

ရွတ်ကိုစးအဲ- အဲရွတ်ကိုစးမွဲ။
ကျွန်ုပ်၏ကျောကို ကုတ်ပေးပါ။ ကျွန်ုပ်ကလည်း သင်၏ကျောကိုကုတ်ပေးမည်။

- 7. Strike while the iron is hot.

ဒုက်, အဃောပယဲဒု- လွပီအခိုင်ခိုတ်။ (လွဟိုတ်မဲအခိုင်ခိုတ်)
သံတုံးကို မီးရဲနေစဉ် ထုပါ။ ။ အချိန်ကောင်းကို မလွတ်ပါစေနှင့်။

- 8. Self-praise is no recommendation.

ဇကုဇကု- ဇကုထိုင်သး- ဟုံဒ်ထံက်ပျိုန်ဂလာန်။
ကိုယ်, ကိုယ်ကို ချီးမွမ်းသောသူသည် ထောက်ခံပြောဆိုချက်မဟုတ်ပါ။

- 9. Speech is silver, silence is golden.

ဟိုတုံ- နှစ်ဩန်၊ သိုတ်မံင်- နှစ်ထပ်ပွန်။
စကားပြောဆိုခြင်းသည် ရွှေနှင့်တူသည်၊ တိတ်နေခြင်းသည် ရွှေနှင့်တူသည်။

- 10. Stolen fruit is sweetest.
သတ်ကွတ်ဂွံ- ဇောံသတ်အိုတ်။
ခိုးစားရသောအသီးသည် အချိုဆုံးဖြစ်သည်။
- 11. Spare the rod and spoil the child.
လေံဟံ့တို- ဗူဝီကောန်ဂုာ်။
ကြိမ်နှင့်မနှက် ခလေးပျက်။
- 12. Seeing is believing.
ကောင်ညာတ်ကွံ- ဝံ့ပွတ်ရ။
မြင်ဘူးမှ ယုံသည်။
- 13. Saying is one thing, doing another.
ဟိုဂွံပွာန်- ကောန်ဂွံမို။
ပြောတော့တမျိုး လုပ်တော့တလွဲ။
- 14. Second thoughts are best.
ဒုတိယချင်- ကသပ်ခိုတ်အိုတ်။ ။ ကသပ်တုပ်အ်- ညးကြိခိုတ်တို။
အကြံတူ- နောက်လူကောင်းစမြဲ။
- 15. Speak little but speak the truth.
ဟိုကိုအောန်ကွံ- ဆဂး ဟိုကိုသံ။
စကားနည်းနည်းပြောပါ သို့သော် မှန်ရာကိုပြော။
- 16. Spilt salt is never all gathered.
ဇိုဏီပြ- တးယောံတိုတ်ဟံ့ဝံ့။ ။ ခြေဝံဏီတု- အဲဟံ့ပင်န။
ဖိတ်စင်သွားသောဆားကို ဘယ်တော့မှ အားလုံးစုသိမ်း၍မရ။
- 17. Soft words win hard hearts.
ဂလာန်ဒိုန်သေတ်ဂး- ဝံ့ဇူးစိုတ်ကြင်မိုတ်။ (ဂလာန်သတ်ကြောံဂး-)
ချိုသောစကားများသည် ခက်မာသောနှလုံးသားကိုအောင်မြင်သည်။
- 18. Soft words break no bones.
ဂွာန်ဇိပ်ဂွံမ္မ- ဟံ့ဝးဗကပ်ဇုတ်။ (ဂွာန်သတ်ကြောံဂး-)
ချိုသာသောစကားများသည် အရိုးများကိုမချိုးနိုင်ပါ။
- 19. Skill is stronger than strength.
စိကူးအဆတ်- ထတ်နုဖြဟတ်ဏီ။
ကျွမ်းကျင်ခြင်းသည် ခွန်အားထက် ပို၍အားကောင်းသည်။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

- 20. Set a thief to catch a thief.
ဗလးကမ္မတ်- ကိုရပ်ကမ္မတ်။ ။ ဖြိုကိုဖြိုခွိုင်- ညွတ်ဗိုင်ရောင်ညှံ။
သူခိုးကို သူခိုးနှင့်ဖမ်းခိုင်းပါ။
- 21. Save a thief from the gallows, and he'll be the first to cut your throat.
ဗလးကမ္မတ်နစင်ဇုက်ကွေ့- ခေံကုတ်ကမ်မူးပဌမ။
ကြီးစင်မှကယ်လိုက်သောသူခိုးသည် သင်၏လည်ပင်းကို ပဌမဆုံး, သူဖြတ်လိမ့်မည်။
- 22. Saying is one thing doing another.
ဟိုက်ပွဲဌာန- သွက်ပွဲညွှာင်။ ။ ဟိုပွဲဇို- သွဲပွဲဇို။
ပြောတော့တမျိုး လုပ်တော့တလွဲ။
- 23. Saying and doing are two things.
ဟိုကိုကောန်- ငှဲပွဲနဲဇါ။
အပြောနှင့် အလုပ်သည် နှစ်မျိုးရှိသည်။
- 24. Servants will not be diligent, where the master's negligent.
နဲဟံပဂရ- ဒိုက်ဝံဟံပလီ။ ။ နဲဟံပကာ- ဒိုက်ကွာဟံပလီ။
အရှင်သခင်ကဂရမစိုက်လျှင် အစေခံကလည်း လုံ့လဝိရိယရှိလိမ့်မည်မဟုတ်။
- 25. Silence is a fine jewel for a woman, but it's little worn.
သုလလံမ္မးရှ်- ငှဲမိုက်ရတ်ခိုတ်သွက်မိုက်ဖြိကွေ့- ဆဂးမေက်မံင်ညီ။
ငြိမ်သက်စွာနေခြင်းသည် မိန်းမတယောက်အတွက် ကျောက်မျက်ရတနာတပါးဖြစ်သည်။ သို့သော် ထိုကျောက်ရတနာသည် အနည်းငယ်ပဲ နေသည်။
- 26. Speaking without thinking is shooting without aim.
ဟိုဟံဗစာ- ပန်ဟံဗသံဏာ။ ။ ဟိုဟံဗစာလင်- ပန်ဟံဗဟင်ဏာ။
မစဉ်းစားဘဲပြော- မချိန်ရွယ်ဘဲပစ်။
- 27. Scatter with one hand, gather with two.
ပြတ် နဲတဲပွဲစိ- ပကေံညီ နဲတဲဇါ။
လက်တဘက်နှင့်စွန့်ကြဲတာ လက်နှစ်ဘက်နှင့်စုသိမ်းပါ။
- 28. Sometimes words hurt than swords.
ဂလာန်လျှိုစိ- ဝိလောန်နူကိုငြင်။
တရံတခါ စကားသည် ဒါးသွားထက် ပို၍နာကျင်သည်။
- 29. Success is never blamed.
ဇူးမွဲကျင်- ဟဂပ်ပ်ပွိုန်ဒုတ်လျှိုန်။
အောင်မြင်ခြင်းသည် ဘယ်တော့မှအပြစ်တင်မခံရ။

- 30. Suspicion is the bane of friendship.
 သွေဟ်ပမာတ်- နှိပလိုကွေသဟဲ။
 ယံမှားသံသယရှိခြင်းသည် မိတ်ဆွေဖြစ်ခြင်းကို ဖျက်စီးစေသည်။
- 31. Small beginnings make great endings.
 ပယျံ့သောတ်-စိုပ်ကောတ်ဇောတ်။ ။ တမ်သောတ်-ကောတ်ဇောတ်။ တမ်အောန်ကိုပ်-စိုပ်ကောတ်ဂျိုင်။
 အနည်းငယ်အစပြုခြင်းသည် ကြီးစွာပြီးဆုံးခြင်းကိုဖြစ်စေသည်။
- 32. Sit in your place, and none can make you rise.
 ခွဲမွဲးမွဲးဂဇံကို- ညးလိုခွဲဟံ့ကိုမွဲးဗျို။
 သင်၏နေရာမှာသင်ထိုင်ပါ။ ဘယ်သူမှသင့်ကိုမထင်နိုင်။
- 33. Silence is the best ornament of woman.
 သူ့လလံာ်- နှိကယျိုင်မြိဒိုဟ်အိုတ်။
 ငြိမ်သက်ခြင်းသည် မိန်းမတယောက်၏ အကောင်းဆုံးသောအဝတ်တန်ဆာဖြစ်သည်။
- 34. Silent men, like still waters, are deep and dangerous.
 ကြုံသုလလံာ်- ညင်ဒုတ်တန်မံင်မြိဟ်ခွဲခွဲ- လေပ်နှိအန္တရာယ်ရောင်။
 ငြိမ်သက်စွာ နေသောယောက်ျားသည်- ငြိမ်နေသောရေနှင့်တူ၍ နက်ပြီး ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်တတ်သည်။
- 35. So many countries, so many customs.
 ဗိုဒျိုင်တို့ရား၌- ကွေတ်လေပ်ဂျိုင်ကို။
 တိုင်းပြည်များသလို ဓလေ့ထုံးစံလည်းများသည်။
- 36. So many men, so many minds.
 မွတ်ဂျိုင်- စိုတ်ဂျိုင်။
 လူများလျှင် စိတ်များသည်။
- 37. Soft words are hard arguments.
 ဂလာန်ဒိုန်စတ်- နှိကယျာန်ကြိုင်မှိုဟ်ဂျိုင်။
 နူးညံ့သောစကားလုံးကလေးများသည် မာကြောခက်ထန်သော ငြင်းဆိုချက်များဖြစ်သည်။
- 38. Some are always busy, and never do anything.
 ညးလို၊ လျိုန်ဂျိုင်ကိုကဠောန်- ဟံ့ကောန်ခွဲသတ်တို့။
 အချို့တို့သည် အမြဲအလုပ်များနေသည်။ သို့သော်လည်း ဘယ်တော့မှ ဘာကိုမျှမလုပ်ကြချေ။
- 39. Such a father, such a son.
 ဗိုမအံက်နှိ- ဗိုဂျိုင်ကောန်။ ။ ဝဲနုမဲအုတ်ဏံ- ဝဲဏံ။
 ထိုကဲ့သို့အဘ- ထိုကဲ့သို့သား။ ။ ဒီပုတ်ထဲကပဲ ဒီပဲ။

- 40. Suspicion is the virtue of a coward.
 သွေဟ်ပခတ်- နှိခူတ်ညးသတ္တိခဲအာန်။
 ယုံမှားသံသယရှိခြင်းသည် သူရဲဘော်နည်းသောသူ၏သတ္တိဖြစ်သည်။
- 41. Surgeons should have an eagle's eye, a lion's heart, and a lady's hand.
 ဒွှာကရေက်ယဲဒို၊ ဆက်ကိုနွံမတ်ဂစံကြင်တိစိ- စိုတ်ဇာဒိသိုင်ကို- သိုတ်မြကောန်ဂကူ။
 ခွဲဝိတ်ကုသသောဆရာဝန်တွင် လင်းယုံတက်၏ မျက်စေ့ရှိသင့်ပြီး၊ ခြင်္သေ့၏ အသဲနှစ်လုံးနှင့် အမျိုး
 ကောင်းမိန်းမ၏လက်များ ရှိသင့်သည်။
- 42. Sympathy of manners maketh conjunction of minds.
 ကရုဏာအကဲအရာခံင်- ပံင်ပကောံကိုစိုတ်ဂမိုင်း။
 အမှုအရာ၏ကရုဏာသည် စိတ်ကိုပေါင်းစပ်ခြင်းဖြစ်သည်။
- 43. Stretch your legs according to your coverlet.
 ပူးဗိုင်- အထိုင်ယာတ်လးတိက်။
 သင်၏အိပ်ယာခင်းရှိသလောက် သင်၏ခြေများကိုဆန့်တန်းပါ။
- 44. Straight trees have crooked roots.
 ဆုတပ်ကွဲ- ရိုဟ်ခေံတုက်။
 ဖြောင့်တန်းသောသစ်ပင်များတွင် ကွေ့ကောက်သောအမြစ်များရှိသည်။
- 45. Spur not a free horse to death.
 ချေံခွံသွေးသက်သက်- လွှာပက်ကိုပသဲသကောက်ဒိုချိုတ်။
 အလကားရတဲ့မြင်းကို သံချွန်နဲ့သေအောင်မထိုးပါနှင့်။

(I)

- 1. There is no love sincerer than the love of food.
 လျှူတက်တးသိုက်ဆာန်- ဟံလောန်လောန်နုသိုက်ဆာန်စူ။
 အစားအစာကို လိုချင်ရစ်ခြင်းထက် ပိုမိုချိုးသားလောအချစ်သာဠိမရှိ။
- 2. Theory must not be divorced from practice.
 ကသပ်ညိုက်စွဲ- ကကပ်ခြံသဲခွဲနု ဝိစေ့ထံ။
 နှိုင်းချင်းစာ-ဟဂင်ဝိကိုမြာသိစာ။
 ငြိစုညစဉ်းစား သေဘာကရာကို မကပ်စေ။
- 3. There is no pleasure like that of...
 ဝံ့တုန်ကိုလိုဆဲ- မူဝဲပဲပိယုဝံ့။
 အိမ်နွင်တူသောနေရာသည့် မရိက်။

ဗြိတိန်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

4. There is many things worse than death.

အရာယုတ်မာပရေအိန်ချိတ်ခွဲ- နွံ့ခွဲမတိုင်ကို။
သေခြင်းထက်ဆိုးသောအရာများ များစွာပင်ရှိသေးသည်။

5. To be born is to die.

ဣဒ်ဒ်ကွင်မွဲ- သွေးချိတ်ခွဲ။
မွေးလာခြင်းသည် သေရန်ဖြစ်သည်။

6. There is no philosophy that can reconcile me to the thought of death.

ဝံကလေင်ပွဲ ယူပ် ကိုကသပ်သိုင်မာရဏကုအဲ- ဟံ့ခွဲကိုအဘိဝင်ရ။
ကျွန်ုပ်အား သေခြင်းဟူသောအသိနှင့် စေ့စပ်ပေးနိုင်သောအတိဓမ္မာသည်မရှိ။

7. Time is the greatest magician.

အခင်ဂ်- နှိအ္စာလွန်မတ်ဇော်အိုတ်။
အချိန်သည် အကြီးမားဆုံးသောမျက်လှည့်ဆရာဖြစ်သည်။

8. That is a good book which is opened with expectation and closed with profit.

လိက်ကွပ်ဂပ်လွက်ကိုနပွမတူ^၀ကေတ်သေသတ်၊ဂပ်ဂ်ကွတ်ကွေ့၊နကိုပရ်ဂ်-မဒ်လိက်ကွပ်ခိုတ်ရ။
မြော်လင့်ခြင်းနှင့်ဖွင့်၍ အမြတ်နှင့်ပိတ်လိုက်ရသောစာအုပ်သည် စာအုပ်ကောင်းဖြစ်သည်။

9. Tuberculosis was not merely a disease of the body but a social crime.

ယဲတီဘီဂ်- နှိဆယဲသာမညခန္ဓကာယဟံ့သေင်- နှိကိုဟေင်ဒုတ်ဇော်ဆက်ဆေန်ကိုမဟာဇန်။
(ယဲတီဘီဂ် နှိယဲခွက်ဆီကအိတ်တိတ်)
တီဘီဂေဂါသည် ခန္ဓာကိုယ်၏ သာမန်ရောဂါမျှသာမဟုတ်၊ လူမှုဆက်ဆံရေး ပြစ်မှုကြီး တခုလည်း ဖြစ်သည်။

10. The sweetest songs are those that tell of the saddest thoughts.

ဂွက်သာယျာလဟိင်အိုတ်ဂ်- နှိဂွက်ဟိုတွံလဖဟ်ကိုကသပ်အောန်စိုတ်အိုတ်ရ။
အသာယာဆုံးသောသီချင်းမှာ ဝမ်းနည်းကြေကွဲတွယ်ရာအကောင်းဆုံးသော အတွေးများကို ဖော် ပြသည့် သီချင်းများဖြစ်သည်။

11. Three great rules for mental health; Know yourself; Like yourself and be yourself.

သွက်စိုတ်မိပ်ဒ်တသိုက်ဒင်စရင်နေင်- နွံ့ဥပဒေ ၃-ဂ- ဇကုမူး၊ မူးတီ၊ ဇကုမူး၊ မူးသိုက်၊ မူးဂ်၊ ကိုဒ်မူးညီ။
စိတ်ကြံ့ခိုင်ရေးအတွက် ဥပဒေကြီးသုံးရပ်မှာ သင့်ကိုယ်သင်သိပါ၊ သင့်ကိုယ်သင်ကြိုက်ပါ၊ သင် သည် သင်သာလျှင်ဖြစ်ပါစေ။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = ဇလးဘာသာကျမ်း။

- 12. The people are the real workers of history.
မဟာဇန်တို- နှ်ညးနိမိတ်ဗဒှ်ရာဇာဝင်စွတ်။
လူထုသည်သာလျှင် ရာဇဝင်ကို တကယ်ဖန်တီးသူများဖြစ်သည်။
- 13. Take care to get what you like or you will be forced to like what you get.
အရာမိက်ဂွံရ- မူးပဝရညိ၊ ဟံ့သေင်မူး- အတိုင်ဂွံကွံ- မူးဒးသိုက်အနိုင်အထက်။
သင်လိုချင်တာရအောင်ဂရုစိုက်ပါ။ သို့မဟုတ်လျှင် သင်သည် ရတာကိုဘဲကြိုက်ရပေလိမ့်မည်။
- 14. There are three lies:-
lie-damned lie and statistics.
လီနွံ ၃-သင်ရ- ပုမလီ, လီဒုဟ်ဒဏ်, လီပုန်စရင်သိုအင်။
လိမ်လည်ခြင်း သုံးမျိုးရှိသည်။ လိမ်လည်ခြင်း, ဆိုးဝါးစွာလိမ်လည်ခြင်းနှင့်-စာရင်းအင်းများတည်း။
(ဆိုးဝါးကား အပြစ်ဒဏ်ကိုဆိုလိုသည်)
- 15. Their's not to make reply, Their's not to reason why, Their's but to do and die.
သဇိုင်ဝန်ကောန်ပွာန်- ဂွံကလေင်သွာန်ဟံ့သေင်၊ ဂွံကယျာန်ဟံ့သေင် သွက်ဒးကောန်နွံဒးကောန်၊
သွက်ဒးချိုတ်နွံဒ် ဒးချိုတ်။
စစ်သားတို၏တာဝန်မှာ ပြန်လှန်မေးမြန်းရန်မဟုတ်၊ ဆင်ခြေဆင်လက်တက်နေရန်မဟုတ်၊ လုပ်စရာရှိသည်ကိုလုပ်ရန်နှင့် သေရန်သာဖြစ်သည်။
- 16. The buildings he built shall bear my name. The woman he loves shall be my children.
ဌာန်ခွံင်ညးသိုင်ထွတ်- ဒးစုတ်ယျါအဲ။ ဗြညးသိုက်ဆာန်ဂ်- ဒးဒ်ကောန်ဂ်အဲ။ (ဝါ) ဒးခံင်ကောန်ဂ်အဲ။
လူဆောက်ခဲ့သောအဆောက်အဦးများသည် ငါ့အမည်ကိုခံယူရမည်။ သူချစ်သောမိန်းမသည် ငါ့ကလေးကိုမွေးရမည်။
- 17. The darkest time is nearest to dawn.
အခိင်ဂွါဒိုတ်- ညောန်ဒိုတ်ကိုအဂ္ဂါက်။
အမှောင်ဆုံးသောအချိန်သည် အရုဏ်နှင့်အနီးကပ်ဆုံးသောအချိန်ပင်ဖြစ်သည်။
- 8. Tears are the language of children and the weapon of women.
ဒုင်ရမတ်ဂ်- နှ်ဘာသာကောန်ဂ်ကို- သိုလွတ်မိုဟ်ဗြိ။
မျက်ရည်များသည် ခလေသူငယ်များ၏ဘာသာစကားနှင့် မိန်းမများ၏လက်နက်ဖြစ်သည်။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

19. The heart-breaking beauty will remain when there is no heart to break for it.

ကျော်သိုဟ်ဒကးပွန်- (ပြိုဟ်ဒကး) တန်သျှံမံင်ကွာ- ကာလသိုဟ်ဟံဒကးသွက်ကျော်။ အသဲကွဲစေနိုင်သော အလှအပသည်- ၎င်းအတွက် ကွဲရန်အသဲ မရှိသောအခါ၌ပင်လျှင် တည်ရှိနေလိမ့်မည်။

20. To say that you can love one person all your life is like saying that a candle will continue burning as long as you live.

မူးဆာန်မာန် မွိုဟ်ခွဲအို- စိုကိုဗွိုတ်လမျိုကို- လဟိုသတ်- နှိုညင်ပွင်ခွဲတူင် ဆက်ဂိုတ် လက် မူးဂျိုင်လမျို။ သင်သည် လူတယောက်ကို တသက်လုံး ချစ်နိုင်ပါသည်ဟု ပြောဆိုခြင်းသည် ဖရောင်းတိုင် တတိုင်သည် သင်အသက်ရှင်နေသမျှကာလပတ်လုံး ဆက်လက် တောက်လောင်နေလိမ့်မည်ဟု ပြောဆိုခြင်းနှင့် တူတူပင်ဖြစ်သည်။

21. The enemies the doctors are fighting are death, disease and deformity.

သတြုအွာသတ်တင်ဒေဟ်- နှိုချိုတ်ကိုယကို, သိုကိုဗိုပြင်အဝယ်လို။ ဆရာဝန်များ ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်နေရသောရန်သူများမှာ သေခြင်း, ရောဂါနှင့် ကိုယ်အင်္ဂါပုံပန်းချို့ယွင်းခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

22. The future is determined by the past.

အနာဂတ်ဂးလပ်- ဂပ်ဝ်သွတ်သွာတ်နအတ်။ အနာဂတ်ကို အတိတ်ကသာ ဆုံးဖြတ်ပေးသည်။

23. The simplest way to think is to identify cause and effect.

နဲကသပ်လေ့အိုတ်ကွာ- ပြာတာသောင်တဠးမုင်- ဖျပ်ဟိုတ်ကိုဗို။ အလွယ်ဆုံးသောကွေးတောနည်းမှာ အကျိုးနှင့်အကြောင်းကို ဆက်စပ်ခြင်းဖြစ်သည်။

24. To be a better teacher, one must be a better pupil.

မိက်ဂွံဒှ်အွာခိုတ်- ဒးဒှ်ကွေးခိုတ်ကို။ ဆရာကောင်းတယောက်ဖြစ်ရန် တပည့်ကောင်းတယောက်လည်း ဖြစ်ရမည်။

25. There is no life without desire.

လမျိုဟံမဲရ- ပွဟံမဲကိုဒု။ ဆန္ဒမရှိဘဲ အသက်လည်းမရှိ။

26. Talk is no substitute for action.

ဒွမဟိုအရေဝဲ ဟံမဲကိုဒုတ်အသွက်ကေတ်ကေတ်။ ကောင်းပြောခြင်းသည် ကျင့်စဉ်အသွက်ကေတ်ကေတ်အစားမဟုတ်။

မြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

27. The only thing you have to fear is fear itself.

အရာမှူးဖက်ခွဲ- ခြိမ်းဖက်အလိုလို။
သင်ကြောက်ရမည့် တခုတည်းသောအရာမှာ ကြောက်ရွံ့ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

28. The most anxious man in a prison is the jailor.

ပဲထိုင်မိတ်ဖက်အိုတ်- မှိတ်တိုင်မှုတ်ရ။
ထောင်ထဲမှာ အစိုးရိမ်ကြီးနေရသူသည် ထောင်မှူးသာဖြစ်သည်။

29. The noblest of all studies is the study of what man should be and what he should persue.

လူတိပြုအိုတ်- မှိတ်လူတိမိတ်ထက်ကိုညးဒတောင်ဗက်။
လေ့လာမှုများ အမြင့်မြတ်ဆုံးမှာ လူသည်သာဖြစ်သင့်သည်။ လူသည် ဘာကိုလိုက်နာ သင့်သည် ဟူသောအချက်ကို လေ့လာခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

30. The first breath is the beginning of death.

ယုဂ်ပဋမ- တမ်မရဏ။
ပဋမဆုံးအသက်ရှူခြင်းသည် သေခြင်း၏အစဖြစ်သည်။

31. There is no greater sorrow than to recall a time of happiness in misery.

ကာလမှိဒိုက်ဟောင်- ကလောင်မှိဟ်နင်အခိုင်မိပ်ပွဲမဟ်- ဇွန်နက်, သောကဟ်ပွဲ။
ဒုက္ခရောက်နေသောအခါ ပျော်ရွှင်နေတဲ့အချိန်ကို ပြန်လည်စဉ်းစားမိခြင်းထက် ပို၍ ဝမ်းနည်းမှု မရှိပါ။

32. The dignity of a man lies not in what he has but in what he

ဂုဏ်စရဲကျင်ကြိမိတ်ပွဲပွန်- ဟံတန်မိပ်ပွဲညး၊ ဆဂး တန်ခွင်ပွဲဒှိညးဟောင်။
လူတယောက်၏ဂုဏ်ကြက်သရေသည် ၎င်းပေါ်မှာသာတည်ရှိသည်မဟုတ်။ သို့ဝေ ဖြစ်ပေါ်မှာသာ တည်ရှိသည်။

33. The noblest men that live on earth are those whose hands are with toil.

ညးမပြုအိုတ်မတန်ခွင်လူဂူးတိတ်- မှိတ်ညးတဲကျု နှုးတင်ကံ။
ဤကမ္ဘာပေါ်မှာနေကြသော အမြင့်မြတ်ဆုံးလူများမှာ လုပ်ကြမ်းကြောင့် လက်များ ပင်ညိုနေရသောလူများပင်ဖြစ်သည်။

34. The road to knowledge has no end.

ဝှံင်ကြိပညာပွဲ- ဟံဒိုက်အိုတ်ရ။
အသိပညာသို့သွားရန်အဆုံးမရှိပါ။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

- 35. The true university of these days is a collection of books.
ဘာတက္ကသိုလ်ခုံတုံဏ်- မဒ်ဗွင်ပြကိုဟ် ပါမိုင်။
တက္ကသိုလ်အစစ်အမှန်ဆိုသည်မှာ စာအုပ်အစုအဝေးသာဖြစ်သည်။
- 36. The greatest comfort of my life is that I have never yet had a wife.
သာရဝါတ်လမျီအဲ (ဘဝအဲ) ဇော်အိုတ်ဏ်- မဒ်အဲဟံ့ကောင်ဂံလပ်သမ္ဘာပွဲလှေ။
ကျွန်ဘဝ၏ အကြီးမားဆုံးသောသက်သာမှုမှာ, ကျွန်သည် တခါမှ မိန်းမ မရဘူး သေးခြင်းပင် ဖြစ်သည်။
- 37. The road to wealth is a hard one, but the way back is easy.
ဂံင်အာကိုပိုန်မြိုင်ဂါတ်မံင်- ဆဂး ဂံင်ကောင်ဂံလေ။
ချမ်းသာခြင်းသို့သွားရာလမ်းမှာ ခက်ခဲသည်။ သို့သော် အပြန်လမ်းတော့လွယ်ကူလှသည်။
- 38. The eyes are the windows of the heart.
မတ်ဏ်- နှိဗ္ဗင်ကျာဂံစိုတ်။
မျက်လုံးများသည် အသိ၏ ပြုတင်းပေါက်များဖြစ်သည်။
- 39. The science of today is the research of yesterday and the the research of today is the science of tomorrow.
ကွတ်ပညာတုံဏ်- နှိသုတေသနနူတဏေ။ သုတေသနတုံဏ်- နှိကွတ်ပညာတုံယးဂတ။
မနေ့ကသုတေသနသည် ယနေ့သိပ္ပံပညာဖြစ်၍ ယနေ့သုတေသနသည် မနက်ဖြန်တွင် သိပ္ပံပညာ ဖြစ်လေသည်။
- 40. To meet, to know, to love and then to part is the sad tale of many a human heart.
ပွမဆိုညာတ်- ပွမတီ- ပွမသိုက်ဆာန်ကို သိုမွေးစူးသတ်- မဒ်ဇာတ်သေ့ဝံဂံစိုတ်မိုတ်ဂမိုင်ရ။
တွေ့ဆုံရခြင်း- သိရခြင်း- ချင်ရခြင်းနှင့် ခွဲခွါရခြင်းတို့မှာ လူသားပေါင်း မြောက်များစွာတို့၏ ပမ်း နည်းကြေကွဲဘယ်ဇာတ်လမ်းဖြစ်ပေသည်။
- 41. There is no sorrow greater than parting.
ဝ္ဗုနုဒူးသတ်ရ- ဝင်သောကဇော်ဟံ့ပွဲ။
ခွဲခွါရခြင်းထက် ကြီးမားသော ဝမ်းနည်းကြေကွဲမှုသည်မရှိပါ။
- 42. Talk of the devil and he'll appear.
ဟိုပရုကလော်မိစ္ဆာ- ကလော်မိစ္ဆာ မော်ကျင်ဏ်။
မကောင်းဆိုးဝါးနတ်အကြောင်းပြောလျှင် သူပေါ်လာတတ်သည်။
- 43. The best of friends must part.
သဟဲခိုတ်အိုတ်ကွာ- ဒေးဒြာသဲအိုတ်ရောင်။
အကောင်းဆုံးမိတ်ဆွေများသည် ကွဲကွာကြရမည်။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

- 53. The fountain is clearest at its source.
 နွယ်ဒုင်ကွေ- ဝဲတံခေပျိုင်- ကေင်တြိုင်အိတ်ရ။
 ပြန်ရေပန်းသည် စထွက်သည့်နေရာ၌သာ အကြည်လင်ဆုံးဖြစ်သည်။
- 54. The last straw breaks the camel's back.
 ချက်တူင်ကြအိုတ်သွေး- ဗကးကွေစးအုတ်။
 နောက်ဆုံးကောက်ရိုးသည် ကုလားအုပ်၏ကြောကိုခွဲလိုက်သည်။
- 55. The hand that rocks the cradle rules the world.
 ဟဲဂဟဲသရေင်ဂး- အုပ်ရပ်ဂွေးတိ။
 ပုခက်လွှဲသောလက်သည် ကမ္ဘာကိုစိုးမိုးလေသည်။
- 56. The less people think, the more they talk.
 မွိုဟ်ဂမ္ပိုင်ကွာ- ဗစာအောန်အောန်ကို- ဟိုမံင်ဗိုင်ဗိုင်။
 လူတို့သည် နည်းနည်းလေးစဉ်းစားပြီး များများပြောကြသည်။
- 57. The husband and wife are like the tongue and teeth.
 တူသိုကိုသမ္ဘာမံင်- တုပ်ညိုင်လွတ်ကိုရေက်။
 လင်နှင့်မယားသည် လျှာနှင့်သွားကဲ့သို့ တူကြသည်။
- 58. The lazy man is the begger's brother.
 မွိုဟ်လူဟ်ဂ်- နှိကောညးအတ်စ။
 ပျင်းရိသောသူသည် သူတောင်းစား၏အစ်ကိုဖြစ်သည်။
- 59. The heart see farther than the head.
 ဂွံစိုတ်ဂးခွဲ- ညာတ်သေ့ဂနုကိုဂ်ဏီ။
 စိတ်နှစ်လုံးသည် ခေါင်းထက် ဝေးစွာမြင်နိုင်သည်။
- 60. The child is father of the man.
 ကောန်ဂုင်ပုန်ဂ်- နှိမံင်မွိုဟ်။
 ခလေးသည် လူ၏အဘေဖြစ်သည်။
- 61. There is a time for all thing.
 သွက်အရာအိုသို- နွံကိုအခိုင်ခိုဟ်ခွဲ။
 အရာရာတိုင်းအတွက် အချိန်ကောင်းတော့ရှိသည်။
- 62. The moon does not heed the barking of dogs.
 ဒိတုမုးဂ်- ဟံသွာဂုဗိုဟ်။ (ဗွာဂ်ဂိုဟ်- လူကုင်)
 လသည် ဆွေးများကောင်းစေခြင်းမရှိ။

- 63. There is a "Bud" in everything.
 ပဲ့အရာအိုသို- နွံကိုပိမ်ဏဟ်ခွဲ။
 အရာရာတိုင်းတွင် အတွန်အတက်ကလေးတခုတော့ရှိသည်။
- 64. Two eyes see more than one.
 မတ်စါပိုင်ပိုင်- ညာတ်ပိုင်နုမတ်ခွဲ။
 မျက်စေ့နှစ်လုံးသည် တလုံးထက်ပိုမြင်သည်။
- 65. Too much is stark naught.
 ပိုင်လောန်အာတ် နှ်သွေးသွေးရ။
 အလွန်များလွန်းလျှင် အချီးနှီးဖြစ်သည်။
- 66. Two wrongs do not make a right.
 ဗျတ်မံင်စါရ သွဒံခွဲဟ်ခွဲ။
 အမှားနှစ်ခုကို အမှန်တခုဖြစ်အောင် လုပ်မရပါ။
- 67. Too many physicians kill the child.
 အွတ်ပိုင်ကောန်ချိုတ်။ ကူပိုင် သိုင်ကွာ။ ဣမိပိုင် ကောန်ချိုတ်။
 ဆရာများ သားသေ။
- 68. Too much of one thing is good for nothing.
 သွက်ခွဲမင် ယပ်ပိုင်ဩ မူရောဟ်ခိုတ်။
 တခုအတွက်များလွန်းလျှင် ဘာမှမကောင်း။
- 69. To put the cart before the horse.
 စွံကီ, ဝတချေ စွံဂရး, ဝတဉ်။
 နှားရှေ့ ထွန်ကြူး။
- 70. Too many cooks spoil the broth.
 တွေ့ပိုင်ပိုင်ကို ပုပိုင်သွသောတ်။ ။ ပရီပိုင် သွဗျတ်။
 ဟင်းချက်သူများလွန်းလျှင် စွပ်ပြုတ်အိုးပျက်သည်။ ငါးသိုင်းများဟင်းဟုန်။
- 71. Train a tree when it is young.
 အသောသောတ်သွတ်ကျော် ပလေင်ညီတူဆု။
 သစ်ပင်တပင်ကို ငယ်ရွယ်စဉ်အခါကပြုပြင်ပါ။
- 72. True love never grows old.
 ဆာန်သံမွး လံလိုရောဇြး။ ယပ်ဆာန်သံအံ လံလိုရောဇြး။
 အစစ်အမှန်အချစ်သည် ဘယ်တော့မှမရိုးပါ။

မြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

- 73. To purge with honey.
ဖျေ့ဝှဲ ကိုဉ်သာရ။
ပျားရည်နှင့်ဝမ်းချသည်။
- 74. Time is the best counsellor.
အခိုင်၍ မဒ်ညးအဇ္ဈာန်တကသပ်ခိုတ်အိုတ်။
အချိန်သည် တိုင်ပင်ခံလူကြီးအကောင်းဆုံးဖြစ်သည်။
- 75. Time and tide wait for no man.
အခိုင်ကိုဇောဝဲဉ် ဝှဲသက်ဟံမင်မိုတ်။
အချိန်နှင့်ဒီရေသည် လူကိုမစောင့်ပါ။
- 76. Time and words can never be recalled.
အခိုင်ကိုဝှာန်ဟေင် ကဋေင်ကော်ကော်ဟံမာန်။
အချိန်နှင့်စကားများကို ဘယ်တော့မှပြန်မခေါ်နိုင်ပါ။
- 77. Time cures more than the doctor.
နုအွာဂဉ်ရောင်- အခိုင်ဏောင်, လူ့ကိုပိုင်။
အချိန်သည် ဆရာဝန်ထက် ပို၍ကုစားပေးသည်။
- 78. To destroy root and branch.
ရိုဟ်ကိုကွာင်ကို- ပလိုပလင်ကွေ့ညိ။
အမြစ်နှင့် အကိုင်းအခက်ကို ဖျက်ဆီးပစ်ပါ။
ကျူပင်ခုတ် ကျူပင်မကျန်စေအောင်သုတ်သင်ပါ။
- 79. To forget a wrong is the best revenge.
ပိုတ်ကွေ့မှာဒုဟ်ခွဲ- နှိခိုတ်နုကလေင်ပဋ်နိတ်။
အမှားတခုကိုမေ့ပျောက်ခြင်းသည် အကောင်းဆုံးသောလက်စားချေခြင်းဖြစ်သည်။
- 80. To know the disease is half the cure.
တီကေတ်ယဲ- နှိလ္လိဝံကောက်။
ရောဂါကိုသိခြင်းသည် တဝက်ကုသခြင်းဖြစ်သည်။
- 81. To-morrow never comes.
တုယးဂတ- ကာလလိုဟံကွင်။ ။ ကိစ္စတုဏ်- တုဏ်ပွဲညိ။
မနက်ဖြစ်သည် ဘယ်တော့မှမလာပါ။ ။ ယနေ့လုပ်စရာရှိသည်ကို ယနေ့လုပ်ပါ။
- 82. There is no smoke without fire.
ပွတ်ဟံမိုတ်- ယက်ဟံဒုဂဲ။
မီးမရှိဘဲ အခိုးမထွက်ပါ။

- 83. There is many a slip between cup and lip.
အကြာပုာန်ကိုသွန်ပါင်ဂး- ဒးဗျတ်မံင်ဏီ။
ခွက်နှင့် နှတ်ခမ်းကြားမှပင် များစွာလွဲချော်နေရသေးသည်။
(Do not count your chickens before they are hatched နှင့်တူသည်။)
- 84. There is many a true word spoken in jest.
ပွဲအရေဂရိုင်း- နွံမံင်ဂြိုင်းကိုအရေဂရိုင်း။
ရယ်စရာစကား အမှန်စကားလည်းပါဘတ်သည်။
- 85. There is no rule without an exception.
ခွန်လင်ဟံ့ခွဲနော်- ဥပဒေဟံ့ခွဲ။
ချွင်းချက် မရှိသော ဥပဒေ မရှိ။
- 86. The wish is father to the thought.
ပွိုက်ဆန္ဒ- ငှိမအံက်ကသပ်။
လိုအင်ဆန္ဒသည် ကြံစည်ချက်၏ ဘခင်ဖြစ်သည်။
- 87. The king is dead: Long live the king.
သိုင်ဇော်စုတိစံ သွပ်လဟိုင်- အာယုက်ကိုပိုင်ရသိုင်တူ။
ဘုရင်ကြီး နတ်ရွာစံလေပြီ၊ ဘုရင်သစ် သက်တော်ရာကျော် ရှည်ပါစေသတည်း။
- 88. The exception proves the rule.
နဲခွန်စွံလင်တို့- ပျားကိုဥပဒေခိုဟ်။
ချွင်းချက်နည်းက စည်းမျဉ်းကောင်းသည်။
- 89. The leopard can not change its spots.
တုမြဲခွဲခွဲ- ပြိုင်ကော့သပ်နာပ်ခဲဟံ့မာန်။
ကျားသစ်သည် မိမိ၏အကွက်များကိုမပြောင်းနိုင်ပါ။
- 90. The early bird catches the worm.
ဂစံတ္တီပြဟ်ရ- ဝှံစစုစုန်။
စောစောထသောငှက်သည် ပိုးကောင်ကိုစားရမည်။
- 91. The more you have; the more you want.
နွံဂြိုင်း- အဂုပ်ဂြိုင်း ။ နွံကွင်း- ကွင်းအာ။
ရှိလေ- လိုလေ။
- 92. That which is evil is soon learnt.
သရံပေါ်သွတ်- ဂပ်င်လုတ်ဝှံပြဟ်။
မကောင်းမှုကို ချက်ခြင်း တတ်လွယ်သည်။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

- 93. The cat jumps with joy when the forest is on fire.
ပုတ်ပြိုင်တူ- ဗဲဲကြဲမိင်ခလင်။ ။ ပုတ်ပြိုင်တူအို- ခဇီဘက်ကွက်။
တောမီးလောင် တောကြောင် လက်ခမောင်းခတ်။
- 94. The finest shoe often hurts the foot.
ခွင်ခိုတ်၍- ဇိုင်ဂိဗွဏှာအိဗွဏှာအိ။
အကောင်းဆုံးဘိနပ်သည် မကြာခဏ ခြေထောက်ကိုနာကျင်စေသည်။
- 95. There is no true love without jealousy.
ဟံ့မဲ့ကိုဇုသာဆာန်- ဂးဆာန်ဒုခံဟံ့သောင်။
မနာလိုဝန်တိုခြင်းမရှိသောအချစ်သည် အချစ်မှန်မဟုတ်ပါ။
- 96. The wife is the key of the house.
သမ္ဘာမ္ဘား- မဒ်ကသအိသို။
မိန်းရသည် အိမ်၏သော့ပင်ဖြစ်သည်။
- 97. The morning sun never lasts the day.
တုံနူဂယးပြတ်- ဟံ့ဒ်အလံ့မဲ့တုံ။
နံနက်ခင်းနေသည် တနေ့လုံး ဘယ်တော့မှမနေပါ။
- 98. The more laws, the more offenders.
ဥပဒေ၍- ညးနံ့ဒုတ်၍။ ။ ဥပဒေ၍- ညးမှာဒုတ်၍။
ဥပဒေလိုလာလေလေ ကြူးလွန်သူများလိုလာလေလေ။
- 99. There are two sides to every question.
ဂးဇုာပ်ပုစ္ဆာ- နံ့ကိုခါလွတ်။
မေးခွန်းတိုင်းတွင် နှစ်ဘက်နှစ်ချက် တွဲလျက်ရှိမြဲ။
- 100. The bitch that I mean is not a dog.
ကျီမ္မောံအဲဟိုက်- နှိကျီကွက်ဟံ့သောင်။
ကျွန်ုပ်ဆိုလိုသောခွေးမသည် ခွေးထီးမဟုတ်ပါ။

(U)

1. **Unity is strength.**
ကောံခရီုပွဲဗော်- ဖြဟတ်ဇော်တိုန်။
စည်းလုံးခြင်းသည် အားကြီးလာသည်။
2. **Union is strength.**
ညီသာပွဲဗော်- ဖြဟတ်ဇော်ကျင်။
ညီညာခြင်းသည် အားဖြစ်လာသည်။
3. **Unreasonable silence is folly.**
ဟံ့ပွဲကိုဟ်တိတ်, သိုတ်ဖြံင်ဂ်- နှ်ဃူးဒိုတ်ရ။
အကြောင်းမဟုတ်ဘဲ တိတ်တိတ်နေခြင်းသည် မိုက်မဲသည်။
4. **Ugly women, finely dressed, are the uglier for it.**
မို့ဟ်မြီရုပ်ပရေအ်ဂမိုၤ- မိုန်သွောံဃွက်ကျိုင်လပ်ကျော်ကွာ- ရုပ်ပရေအ်အာဂိုၤခွါနုကျိုင်လပ်။
အရုပ်ဆိုးသော မိန်းမများသည် လှပစွာ ဝတ်စား သော်လည်း, ဝတ်စားလိုက်သည့်အတွက် ပို၍
အရုပ်ဆိုးသည်။
5. **Unless both are of the same breed they cannot become bed-mates.**
အယောင်ဟံ့တုပ်သွံ- ပွဲစွံမံင်ဟံ့စွံ။ ။ အယောင်ဟံ့တုပ်ဂ်- ဟံ့စွံဃူးတုသို။
အသွင်မတူ အိမ်သူမဖြစ်။

(V)

1. **Virtue is its own reward.**
ဒွေတ်ပြီဇိုန်ကို- ဖိုလောင်ဇကုဇကု။
ကောင်းမြတ်သောအကျင့်ရှိသူသည် မိမိပြုလုပ်လိုက်ရသောကောင်းမှုအတွက် ဆုကို မျှော်ကိုး နေ
ရန်မလို။
2. **Vicissitudes of life.**
လဆောင်ဒိုက်- လဆောင်သိုက်။ ။ ဒိုက်ပွဲအလန်- သိုက်ပွဲနွံပွဲဝါ။
ဆင်းရဲတခါ ချမ်းသာတလှည့်။
3. **Vessels large may venture; but little boats should keep near the shore.**
ကွင်ဇော်ဂမိုၤ မိုန်လျောင်တိတ်အာပွဲဇီမာန်ကိုလော်- ဂုၤသွတ်နော်- ဂမုၤလော်ဆဇိုင်သင်။
သင်္ဘောကြီးများသည် ပင်လယ်ထဲတွင် ပို၍စွန့်စားထွက်ခွါသွားနိုင်သော်လည်း လှေကလေးသည်
ကမ်းခြေနားတွင်သာသွားသင့်သည်။

(W)

1. **What is this life, if full of care, we have no time to stand stare?**
 သိုမဒိုက်ပင်ကိုခပ်သတ်အ- တွတ်နဖတ်မှတ်သု^၀စိုကိုမတ်သွင်, မိုစင်ခွင်ခေတ္တ- ယပ်ရပိုဟံ့ခွကိုအ
 ခင်ဂျ- ဘဝဏံဆာ- မူအမိပ္ပယ်နံဏီဧရာ။
 ခေတ္တခဏမျှပင် ရပ်၍ ငေးစိုက်နိုင်လောက်အောင်အချိန်မရလျှင် ဤဘဝသည်ကား ဘာအမိပ္ပယ်
 ရှိတော့မည်နည်း။
2. **When winter comes, can spring be far behind?**
 ကာလဥတုသကတ်ကျင်တန်- တမ်ကညင်ပွန်, ဟံ့သျော့ရ။
 ဆောင်းရာသီလာသောအခါ နွေဦးသည် မဝေးနိုင်တော့ပါ။
3. **We are in the same boat on the same journey.**
 ပိုဒိုက်ခွဲဂျင်- ကွန်ခွဲတရ။ ။ ဒိုက်ခွဲဂျင်- ပိုဂျင်ခွဲကြ။
 ငါတို့သည် တလှေထဲစီး တခရီးထဲသွားများ ဖြစ်ကြသည်။
4. **We judge ourselves by what we think we can do. Others judge us by what we have already done.**
 မိုက်ပိုကျောန်မာန်ရပိုချပ်- ဇကုပို, ပိုသျှတ်သွတ်၊ ညးညွှင်တေံကွတ်- သျှတ်သွတ်ပိုရ အ
 တိုင်ပိုကျောန်။
 ကျွန်ုပ်တို့လုပ်နိုင်မည်ထင်သောအချက်ပေါ်တွင် မိမိကိုယ်ကိုဆုံးဖြတ်၍၊ အခြားသူများက ကျွန်ုပ်တို့
 ပြုလုပ်ခဲ့သော အချက်ပေါ်တွင် အခြေတည်၍ဆုံးဖြတ်သည်။
5. **Words are invented by men to describe action.**
 ဂလာန်မွှေးဂ်- မိုဟ်ခွဲဗဂ်- တွတ်နလဖတ်ထူးကိုကလောန်။
 စကားလုံးများကို အလုပ်ကိုဖော်ပြရန် လူများကတည်ထွင်ထားသည်။
6. **Work is a duty, and honour and an enjoyment.**
 ကမောန်မွှေးဂ်- ဂ်ဝတ်သိုဝန်ဆာ- ဂုဏ်, စရဲကျပ်ညိုကို- သိုကိုမိင်မြိုင်လဟိုင်။
 အလုပ်သည် တာဝန်တရပ်လည်း ဖြစ်သည်၊ ဂုဏ်ကြက်သရေလည်း ဖြစ်သည်၊ ပျော် နှင် မှုလည်း
 ဖြစ်သည်။
7. **Worry is destructive.**
 ခပ်သောကဂျိုက်- လေပ်လေင်ဒိုက်ဂ်။
 သောကတရားသည် ဖျက်ဆီးတတ်သည်။
8. **Without a purpose in life, your mind is like a ship Without rudder, drifting hither and thither.**
 ပဲ့ဘဝပဲ့- ဟံ့ခွကိုရန်တူအနီ- စိုက်မွှေးညို- ဟီကျင်ဟီအာ- တုပ်ပွာညင်ဂျင်ကွင်ပွဲ ဟံ့ခွကိုသုဇှိုင်။
 ဘဝတွင် ရည်ရွယ်ချက်မရှိသောအခါ သင့်စိတ်သည် ထိုမှဤမှ မျောချင်ရာမျောနေသော ပဲ့မပါ
 သည့် ခလှေနှင့်သာတူပေသည်။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

9. We only fear what we do not understand.

ပိုဖေက်စွော်ကွံနဲ- ခွဲပိုဟံတီဂ်ဟေင်။
ကျွန်တို့သည် မိမိနားမလည်သောအရာကိုသာ ကြောက်ရွံ့ကြသည်။

10. When wine sinks, words swim.

ကာလသုရာတို့ ဖြေမြော်- အခရပ်ဂ်မော်တိုန်။ ။ ဗူတိုန်အရက်ဟေင်- ကွတ်လပ်ပြင်မော်တိုန်။
အရက်နစ်မြိုတ်သွားသောအခါ စကားလုံးများပေါ်လာသည်။ ။ အရက်မူး- ကျွဲခိုးပေါ်။

11. We should know something of every thing and every thing of some thing.

ပိုထေက်ကိုဒီးတီ မမိက်ကိုပွဲပွဲဇာပ်အရာကို, သိုကိုဇာပ်အရာမမိက်ကိုပွဲပွဲ။
ကျွန်တို့သည် အရာရာတိုင်း၏ အနည်းငယ်စီနှင့် တခုတခုသော အကြောင်း အရာ၏ ရှိရှိသမျှကို သိသင့်သည်။

12. War is the greatest crime on earth.

ပွာန်မွဒ်- နှိဒုဟ်ရာဇာဝတ်ဇော်အိုတ်ပွဲဝွဒ်တီ။
စစ်ဆိုသည်မှာ အကြီးဆုံးသောရာဇာဝတ်ဖြစ်မှုပင်ဖြစ်သည်။

13. When sorrows come, they come not single spy But in battalions.

ခင်သောကဂမ္ဘိုင် ကာလခေတ်တျင်, ဟံတျင်ရညးပွဲ- ဂွေတျင်သိုဒပ်ရေင်။
သောကတရားများလာသောအခါ တခုတည်းမလာဘဲ တပ်ဖွဲ့၍လာတတ်သည်။

14. We would rather be widows of heroes than wives of the slaves.

ပိုဂွံဒ်မြိတုဘညးသွင်သဲဂ်- ခိုဟ်နုဒ်ဒ်သမ္ဘာဒိုက်ညးဏီ။
ကျွန်တို့သည် ကျေးကျွန်များ၏မယားများအဖြစ်ထက် သူရဲကောင်းများ၏မုဆိုးမများဖြစ်လိုသည်။

15. Work without hope draws nectar in a sieve; Hope without object can not live.

ကမောန်ဟံပွဲကိုပွမတူမံင်- တုပ်ညိုင်ရိသုခါဘုတ်- စုတ်ပွဲကွဲဇာ- ပွမတူမံင်ပွဲ, ဟံပွဲကိုကသပ်ရန်
တူဟာန်- မံင်ဟံမာန်ဒ်ရ။ (တူမံင်=အလစိုတ်မိက်ဝံ)
မျှော်လင့်ချက်မရှိသောအလုပ်သည် နတ်ဩဇာကို စကောတခုမှ ထည့်ခြင်းနှင့်တူသည်။ ကြံစည်
ရည်ရွယ်ချက်မရှိသောမျှော်လင့်ချက်သည်လည်း ကြာရှည်မနေနိုင်။

16. Wives are young men's mistresses, companions for middle-age and old men's nurses.

သမ္ဘာမွဒ်- မဒ်နဲဒ်မြိတုသိုတြုသုတ်၊ မဒ်ညံ့ဒ်ဂိုင်တြု လဒေါင်အာယုက်၊ မဒ်အွာသပ်မြိ
တြုဇော်ဗျါရ။
ဇနီးများသည် လူငယ်များ၏အရှင်သခင်မများဖြစ်သည်၊ လူလတ်ပျိုင်း၏အဖော်ဖြစ်သည်၊ ၎င်းပြင်
အဘိုးအိုများ၏ သုနာပြုများပင်ဖြစ်ကြသည်။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

- 17. When a man wants to murder a tiger, he calls it "Sports" When a tiger wants to murder a man, he calls it "Ferocity".

ကာလမိတ်ပွဲမိက်ဂစိုတ်ကွဲး- ခေကော်စအာဝေင်ပြိုင်၊ ကာလကွဲမိက်ဂစိုတ်ပွဲမိတ်-ခေကော်စပွဲမိတ်ကြိတ်ဂဟ်။

လူသည် ကျားကိုသတ်လိုသောအခါ၊ တောကစားခြင်းဟုခေါ်သည်၊ ကျားက လူကိုသတ်လိုသောအခါ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှုဟုဆိုသည်။

- 18. When hope is dumb and life is woe; the world says "Go" the grave says "Come".

ကာလအလဲစိုတ်မိက်ဂွံတူပိုင်ပွဲ ဒိုင်ကွဲ အာတု၊ ကာလဘဝဒ်လွှောင်ဒဒိုက်ဇွော်- ဝှးတိဇွော်ကိုဟ်ရ၊ အာညံ-သုသာန်စိ၊ ကျင်ညံခေကော်။

မျှော်လင့်ခြင်းဆုံအ၍ ဘဝသည် ပင်ပန်းဒုက္ခရောက်တဲ့အခါ၊ ကမ္ဘာကြီးက သွားလော့ဟု ဆိုပြီး သင်းချိုင်းက လာလော့ဟုဆိုသည်။

- 19. Where rogues fall out, then honest men come by their own.

ကာလညးဒမုက်ကမုတ်ဒမု နှိသ္မာရေင်ညံတု၊ ညးလှူတပ်တးဂမ္တိုင်ဟေင်၊ ကွေင်ဂွံပုန်ခြင်ဇကု။ လူဆိုးသူခိုးထားပြုများအချင်းချင်း ရန်ဖြစ်ကြသောအခါ ရိုးဖြောင့်သောလူကောင်းများသည် မိမိတို့၏ပစ္စည်းများကို ပြန်လည်ရကြသည်။

- 20. When a man is going downhill, every one will give him a push.

ကာလမိတ်ပွဲ လောဝ်စွဲနုဒိုဇြတ်- ဇွာပ်မိတ်ဂရိတ်ဖျေခေ။

လူတယောက်သည် ဆင်ခြေလျှော့သိုလွတ်ကျသောအခါ လူတိုင်းကပိုင်း၍တွန်းကြသည်။

- 21. Walls have ears.

ကွာင်ဒိုတ်ဂမ္တိုင်- နွံဂြိုင်ဟိုက်တတောင်။

အုတ်နံရံများမှာ နားများရှိကြသည်။

- 22. Waste makes want.

ဝေင်လလေင်ဂှ်- ဗဒ်ကိုအဒုတ်စိုတ်။

ပျက်စီးဆုံးပါးခြင်းသည် လိုချင်တောင့်တခြင်းကိုဖြစ်စေသည်။

- 23. Wake not a sleeping tiger.

ကွတ်ကံမံင်ရ- လွတ္တီခေညံ။

အိပ်ပျော်နေသောကျားတကောင်ကို မနှိုးနှင့်။

- 24. What is learnt in the cradle lasts to the tomb.

ပဟ်နုသရေင်အို- စိုစိုပ်ဂိုတ်သုသာန်ပွဲ- မူနဲဗြောန်ဂွံရော။

ပုခက်တွင်းမှစ၍ သင်းချိုင်းဂူနောက်ဆုံးအထိ ဘာများသင်ခဲ့ရသလဲ။

25. War is death's feast.

ဝေပိပူာန်ခွဲ- မဒ်သဘင်စသုင်သိုင်မရဏ။
စစ်ပွဲသည် သေမင်း၏ ထမင်းစားပွဲကြီးပင်ဖြစ်သည်။

26. Well begun is half done.

တစ်တဲခိုဟ်- နှိကောန်ဂွံကဝက်။
အစကောင်းခြင်းသည် တဝက်ပြီးစီးခဲ့ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

27. When poverty comes in at the door, love flies out of window.

ကာလခပ်ဒိုက်လုပ်ဂွံ- ခပ်ဆာန်ကွင်- ဆင်ဒ် ဝိတ်ဗွင်ကျာ။
ဆင်းရဲတရားတံခါးဝဆီသို့ ရောက်လာသောအခါ ချစ်ခြင်းမေတ္တာက ပြုတင်းပေါက်မှ ထွက်ပြေးရလေသည်။

28. When the bow is too much bent, is breaks.

တုဖဒိုန်လောန်ကွေ- ခေံကပ်ရသန္တီ။
ဓူးလေး ကွေးလွန်းသောအခါ ကျိုးတတ်သည်။

29. Wise man does not reveal anger.

တုပညာ- ဟံ့ထွေးကွာဒေါသ။ (တုပညာစိ- ဂျိတ်ဂိုတ်လင်- ထပ်ကွာတ်ပွိတ်။
ပညာရှိအမျက် အပြင်မထွက်။

(Y)

1. You carry fire in one hand, and water in the other.

မူးရပ်ဏာပွတ်ခွဲလွင်, ခုင်ခွဲလွင်ပွဲတဲမူး။ (လှပွတ်ခွဲလွင်- ခုင်ခွဲလွင်)
မီးစတဘက် ရေမှတ်တဘက်။

2. You dig your grave with your teeth.

မူးခဲသုသာန်မူး- နကိုငှေက်မူး။
သင်သည် သင်၏သွားဖြင့် သင်၏သင်းချိုင်းကိုတူးသည်။

3. You have no need to borrow confidence.

တုအဲဟံ့ဒေးဂိုလင်- ခပ်ပတေ့ပွဲ။
သင်မှာ ယုံကြည်ချက်ကို ချေးငှါးရန်မလို။

4. You hide yourself in a net, and think nobody sees you.

အောပ်ဗုသု^၀မံင် ပွဲဇာနိက်ကုဂး- မူးချပ်ဟာ, ညးပွဲဟံ့ဆိုမူး။
သင်ပိုက်ထဲတွင်ပုန်းနေသည်ကို ဘယ်သူမှမမြင်ဟုထင်သလား။

ဗြိတိန်ဟန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

5. You can fool some people for all time and all the people for some time but you cannot fool all the people all the time.
 ညးလှိုလှိုန်ကို၊ ညးအိုသိုလ္လောဝ်ဂး- မူးသွပရအ်ကိုညးမာန်၊ မူးန့ဟာန်၊ မူးသွပရအ်ဟံမာန် ကိုညးအိုသိုထာဝရ။ (လှိုန်)
 သင်သည်လူအချို့ကိုလှည့်စား အရူးလုပ်နိုင်၍- လူအားလုံးကို တခါတရံအရူးလုပ်လှည့်စားနိုင်သည်၊ သို့သော်လည်း လူအားလုံးကိုကား ထာဝစဉ်မလှည့်စားနိုင်ပါ။
6. Yesterday is only a dream. Tomorrow is only a vision. But to-day is life.
 နူတဏံတံဂ်- ဗွဲဆလ္လံ၊ တုယးဂတ ဗွဲဆညာတ်ရိမ်ရိမ်၊ တုဏံခပ်သီ သန္တိရဘဝဂျိုင်။ (သန္တိရလမျို) မနွေက အိမ်မက်မျှသာ၊ မနက်ဖြန်မှာလည်း စိတ်ကူးမြင်ကွင်းမျှသာ၊ ယနေ့ကား ဘဝပင်ဖြစ်သည်။
7. You should not swallow more beliefs than you can digest.
 ဣနုမူးဒြေင်မာန်- လွဂစာန်ဝတ်ဝေဟ်။
 မိမိကြေညက်နိုင်မည်ထက် ပို၍ ယုံကြည်မှုများကိုမမျိုချပါနှင့်။ (လက်ခံထားပါနှင့်)
8. You cannot know wine by the barrel.
 နကိုဗမ်အရက်- မူးတီအရက်ဟံမာန်။
 သင်သည် စည်အားဖြင့် ဝိုင်အရက်အကြောင်းမသိနိုင်။
9. You cannot shoe a running horse.
 ချေံဒြေင်မံင်ဂး- မူးသုင်သွေဟ်ဟံမာန်။ (လွသုင်သွေပံင်ကွေံ- ချေံဒြေင်မံင်ဂ်။
 သင်သည် ပြေးနေသောမြင်းကို သံခွါမရိုက်နိုင်ပါ။
10. Youth lives on hope, old age on remembrance.
 ချောတ်သွတ်အဝယ်ဗွဲ- ဗွဲကိုအလဲစိုတ်၊ အာယုက်ဇော်ဆဲဗွဲ ကိုခပ်သတိ။ (ဝါ) ခါချောတ် သွတ်ပြု- နိဿကိုအလဲစိုတ်၊ ခါဇော်ကျင်အိုတ်- နွံစိုတ်နိဿကိုခပ်သတိ။ (အလဲစိုတ်၌ ပုမတူမံင် လေဝ်ဂးရ။)
 ငယ်ရွယ်ခြင်းသည် ချော်လင့်ခြင်းပေါ်တွင် မှီခိုအားထား၍ အိုမင်းရင့်ရော်ခြင်းသည် သတိတရား ပေါ်တွင် မှီခိုအားထားရသည်။
11. You never know till you have tried.
 ဟံ့ဒ္ဓိတ်ခြဟတ်နော်- ကာလလိုလေဝ်မူးဟံ့တီ။
 သင်သည် မကြိုးစားပါက ဘယ်တော့မှမသိပါ။
12. You cannot get blood out of a stone.
 နူတူပွဲမဂး- မူးဝံ့ဆီမာန်ဟာ။ (ဝံ့ဆီဟံ့မာန်)
 သင်သည် ကျောက်ခဲထဲလုံးမှ သွေးမရနိုင်ပါ။

13. You cannot make an omelette without breaking eggs.

ဟံ့ဗူးခွဲစောင်ကွာ- မူးသွာခွဲစောင်ဂွံဟာ။ (ဟံ့ဂွံ)
ကြက်ဥကိုမခွဲဘဲနှင့် ကြက်ဥကြော်မလုပ်နိုင်။

14. You can not teach old dogs new tricks.

ကျိမဗျူလောန်- မူးဗွေဝန်ကိုနပြုယာဲတွံဟံ့မာန်။
သင်သည် ခွေးအိုများကို နည်းပရိယာယ်သစ်များ မသင်နိုင်ပါ။

15. You are never too old to learn.

မူး, တူဟ်နကတ်ဗွေဝန်- ဟံ့ဗျူလောန်တို့။ တူဟ်နကတ်ဗွေဝန် ဗျူလောန်ခွံကိုဟာ)
သင်သည် ပညာသင်ကြားရေးတွင် ဘယ်တော့မှ အိုလွန်းသည်မရှိပါ။

16. Young men think old men fools, old men know young men to be so.

မိတ်သုတ်ဂမ္ဘိုင်ချင် မိတ်ဗျူဗျူကြမ်း၊ ဗီသင်ဏံ မိတ်ဗျူဗျူတံချင်- မိတ်သုတ်တံကြမ်းကို။
သုတ်ဗွဲဂမ္ဘိုင်- ပအရိုင်ကိုညးဗျူကြမ်း၊ ဗီသင်ဏံ, ညးဗျူတံပအရိုင်ကိုသုတ်ဗွဲကြမ်းကို။
လူငယ်တို့သည် လူအိုကြီးများရှူးသည်ဟု ထင်သည်။ ၎င်းနည်း- လူအိုကြီး များကလည်း လူငယ်
များရှူးသည်ဟုထင်ကြသည်

(Z)

1. Zeal without knowledge is frenzy.

ဝီရိယဟံ့မွဲကိုပညာဗဟုသုတ- ပ္ဍေတ်ဒေါသတ္တိ၌ရောင်။
ပညာဗဟုသုတမရှိဘဲ လုံ့လဝီရိယရှိခြင်းသည် အမျက်ဒေါသဖြစ်စေသည်။

2. Zeal without knowledge is a runaway horse.

ဝီရိယဟံ့မွဲကိုပညာဗဟုသုတ- တုပ်ရည်င်ချေံဂြော်အာမွဲ။
ပညာဗဟုသုတမရှိဘဲ လုံ့လဝီရိယရှိခြင်းသည် မြေးနေသောမြင်းတကောင်နှင့်တူသည်။

3. Zeal without knowledge is the sister of folly.

ဝီရိယဟံ့မွဲကိုပညာဗဟုသုတ- တုပ်ရည်င်ခဲံမြီပုဂိုသမ္ဗိ။
ပညာဗဟုသုတမရှိဘဲ လုံ့လဝီရိယရှိခြင်းသည် လူမိုက်၏နှစ်မနှင့်တူသည်။

1. A fool will laugh when he is drowning.

ညးမိုက်ကြမ်းကွေ- ခါဒေံတူ့၌, ဟ်ဟ်ဒေံဖြိုင်။
လူမိုက် အရှူး ရေနစ်သောအခါ ရယ်လိမ့်မည်။

2. A man's wealth is his enemy.
ပိုန်ခြပ်ခေံဂ်- နှ်သုသတြါခေံ။
လူတယောက်၏ချမ်းသာခြင်းသည် သူ၏ရန်သူဖြစ်သည်။
3. A sober man, a soft answer.
ညးခွံကို့ဆီန်ရီဂ်- လေဝ်ကို့သွတ်ဒါန်ညောံ။
အိန္ဒြေရှိသူသည် သာယာနူးညံ့စွာ အဖြေပေးလိမ့်မည်။
4. A false report rides post.
ပရိုင်မှာဂ်ဂ်- ကိုန်ထယိုင်သျှင်။ (ပရိုင်ဟံ့ခေံဂ်ဒြာပ်ဗွန်လပ်ဟံ့မာန်-မွှေးမော်တြးအာပုန်,မွှေးရ)
မမှန်သောသတင်းသည် တိုင်ကိုတက်သည်။
5. Arthur could not tame a woman's tongue.
စိုန်ဇကရာဇ်အာသာရ- သွကို့ညှင်မြွဲယန်သွင်ဟံ့မာန်။
အာသာဘုရင်သည် မိန်းမတဦး၏လျှာကို ယဉ်ပါးအောင်မလုပ်နိုင်။
6. A fortunate boor needs but be born.
ကောန်ပြိုင်ကုသိုဒိုတ်- ဝံ့နှ်ဒိုတ်ဒိုတ်လိုက်ပိုက်မွဲ- ဟံ့လော့သွာရောင်သွံ။
ကံကောင်း တောသားတယောက်သည် လူလယ်ဖြစ်ချိန် မလွယ်ပါ။
7. A woman's strength is in her tongue.
ဖြိတ်မြွဲ- တပွဲညှင်ခေံ။
မိန်းမတယောက်၏အင်အားသည် သူမ၏လျှာတွင်တည်ရှိသည်။
8. All cry fie on the fool.
ကုညးပိုအ်ဒိုတ်ကြအ် ပူဂ်အန္တတ်ကို- ညးအိုသိုပျုတ်ဗွက်ဖျင်ချဟ်စအိုတ်ရ။
လူနံ လူအ လူအန္တဆိုလျှင် ပိုင်း၍ရှုတ်ချကြသည်။
9. A fool will not be foiled.
ညးသဒိုတ်ဒိုတ်- ဟံ့ခင်ကသပ်လီ။
လူမိုက် လူအန္တသည် အကြံပျက်ခံလိမ့်မည်မဟုတ်။
10. A good friend never offends.
သဟဲဒိုတ်ပုန်- ဟံ့ဇန်မှာဒုတ်တို့။
ကောင်းသောမိတ်ဆွေသည် မည်သည့်အခါမှ အပြစ်မမှား,မစော်ကားပေ။
11. Better keep now than seek anon.
လျှဟ်သီဒိပ်ဂ်- တန်နှ်ဒိုတ်နွဲကေတ်ချိတ်ဇောကြံ။
မကြာခိုမှာဖွေခြင်းထက် ယခုစုဆောင်းသိမ်းထားခြင်းသည် ပို၍ကောင်းသည်။

- 12. **Better God than gold.**
နာဒေဝဗွဲ- ပြနူထင်ဏီ။
ရွှေထက် ဘုရားဖက်ခြင်းက ပို၍ကောင်းသည်။
- 13. **Counsel never out of date.**
ကသင်ဒိုဟ်ဗွဲ- တုံဟံ့ကိုးလာန်။
အကြံကောင်းပေးခြင်းသည် မည်သည့်အခါမှ ရက်လွန်သည်မရှိ။
- 14. **Clear conscience, a sure card.**
တီကူးဗေတ်ဒေး ဂးဗပိတ်ဉာ်။ ။ တီကူးဗေတ်ဒေး- ဂးသွိုင်စိုတ်ဝေါတ်ဉာ်။
ရှင်းလင်းစွာ အမှားအမှန်ကိုသိမြင်နားလည်ခြင်းသည် မှန်သော ကင်ပြားတစ်ခုဖြစ်သည်။
(၀၁) ရှင်းလင်းစွာသိမြင်နားလည်ခြင်းသည် ခိုင်မြဲသောစိတ်ဝေါတ်အခြေခံအမှန်ဖြစ်သည်။
- 15. **Dry over head happy.**
စိုတ်ကိနွက်ခံင်- ငြိင်ကိုပွမခိင်ငြိင်လဟိင်။ ။ ယင်စိုတ်ထဲကို- ၂^၀ ပဇးကိုစိုတ်ခိင်။
စိတ်ညစ်နေလျှင် ပျော်၍ ချမ်းမြောက်သွားပြောင်းလိုက်ပါ။
- 16. **Do good, and then do it again.**
ပွဒေးရးစိ- ဖွဲညို၍ကိုဝါ။
ကောင်းသည်ကိုလုပ်ပါ နောက်လည်းထပ်လုပ်ပါ။
- 17. **Each bird loves to hear himself sing.**
ဇွာင်ဂစံစံကွဲ- ခေ့သိုက်ရမျာင်ခေ့မြိုဂယေ။
ငှက်တိုင်း သူ့သီချင်းသံကို သူ့ကိုယ်တိုင်နားထောင်ရန်နှစ်သက်သည်။
- 18. **Faults are thick where love is thin.**
ဒုဟ်တို- ဆာန်ကြီ။ ။ ဒုဟ်၍- ဆာန်အောန်။
အပြစ်များလျှင် အချစ်နည်းသည်။ ။ မုန်းလျှင်အပြစ် ချစ်လျှင်အကျိုး။
- 19. **Fools refuse favour.**
ပရအ်သဒိုဟ်- ပါဂရိုဟ်အခေါင်။
အမိုက်အရူးများသည် အခွင့်အရေးပေးခြင်းကို ငြင်းပယ်သည်။
- 20. **Good is God, long is eternity.**
ပွဒေးရးဂ်- နှိနာဒေဝ၊ ပွဉ်င်သွေ့ရ- နှိထာဝရသံသာ။
ကောင်းခြင်းသည် ဘုရားသခင်ဖြစ်သည်၊ ရှည်လျားခြင်းသည် မဆုံးသံသရာဖြစ်သည်။
- 21. **God arm the harmless.**
နာဒေဝပြင်ကိုလွတ် ကုညးဟံ့ကိုဘဲအန္တရာယ်ကိုညးတူဟ်။
(၀၁) ကုညးသု^၀လလံဆာ- နာဒေဝပြင်ကိုလွတ်။
ဘေးဥပါဒ်အန္တရာယ် မပေးသူများအား- ဘုရားသခင်က လက်နက်တပ်ဆင်ပေးသည်။
(လူမစွမ်း- နတ်မ)

မြန်မာ့ပုံစံဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း

- 22. In every fault there is folly.
 ပဲ့စွပ်ဒုတ်ရ- ပွဒိုတ်မိန့်။
 ပြစ်မှုတိုင်းတွင် မိုက်မှားမှုပါသည်။
- 23. Little between right and wrong.
 အကြားကိုဗွတ်- ကွေ့ခြာနွံမံင်ညိ။
 အမှန်နှင့်အမှားကြားတွင် အကန့်အသတ်အနည်းငယ်သာရှိသည်။
- 24. Long a widow, weds with shame.
 ဘဝမြဲကွဲမွဲ- မံင်လံင်ညိ- ထက်တဲသိုဗးဂွ။
 မုဆိုးမဘဝ ကြာကြာနေက အရှက်နှင့်ညှားရမည်။
- 25. No power, no respect.
 အာဏာဟံ့မွဲ- ဟံ့မွဲကိုညးရှေ့သွံ။
 ဩဇာအာဏာမရှိလျှင် အရိုအသေကင်းမဲ့တတ်သည်။
- 26. No ruler is good save God.
 ညွှောင်နုနုဒေဝဗျူ- ညးပိုင်ပြီမိုတ်ဟံ့မွဲ။ (ညးအုပ်စုပ်မိုတ်ဟံ့မွဲ)
 ဘုရားသခင်မှလွဲ၍ မည်သည်မိုးမိုးအုပ်ချုပ်သူမျှမကောင်းချေ။
- 27. No negligence to the magistrate's.
 လွဟိုတ်မာ- ဂလာန်နုဒေဝဗျူ။ (နဲညှိပ်အမှုလေဝ်ဂး)
 တရားသူကြီး၏စကားကို ဂရုမစိုက်ဘဲမနေနှင့်။
- 28. No weeping for shed milk.
 လွလရိအ်ကိုဒုတ်တံ။
 ဖိတ်စင်ကျသောနွားနို့အတွက် မဝိနှင့်။
- 29. None patient but the wise.
 ညွှောင်နုဟပညာမွဲ- ဟံ့မွဲကိုညးအောင်ဒုင်။
 ပညာရှိသူမှလွဲ၍ မည်သူမျှသည်းခံခြင်းမရှိ။
- 30. No deceit to the world's.
 မဗ္ဗတာလိုက်သွံ- လီထောံကွဲဟံ့မွဲ။
 ကမ္ဘာနိယာမအစဉ်အလာထုံးစံကို လိမ်၍မရပါ။
- 31. Respect a man, he will do the more.
 ယပ်သွဂရုကိုမိုတ်မိုတ်ဟေင်- ညးကလေင်သွဂရုဂြိုဟ်တိုန်။
 လူတယောက်အား လေးစားပါက ထိုသူသည် ပို၍လေးစားလိမ့်မည်။

32. Single long, shame at last.

ဇကုခွဲခွဲဆင်၊ မင်္ဂါဝိုင်သွေ့တန်- ဒးဂွဉ်ရကြိတ်။ ။ ဝွဲနဲပုန်။ ဇကုခွဲခွဲဝင်- လဇုမင်လံလ- ဒး
ဂွရကြိတ်။ (ချပ်စွဲဒ်သိုင်- ချပ်စွဲလက်- ချပ်လံဟ်အာ။
တကုဟ်တည်းကြာရှည်နေခြင်းသည် နောက်ဆုံး၌ အရှက်ရတတ်သည်။

33. The wise and the fool have their fellows.

ကရိုက်ညးကိုညး- တပညာကို- သမ္မိတမြအိသ္မိတ်ဂွိုင်- နွံကိုတို့ဗွိုင်မဝက်ကြိ။ (ညးမက်ကြိ)
ပညာရှိသူနှင့် လူခိုက် အရူးတို့မှာ သူတို့၏နောက်လိုက်များ အသီးသီးရှိကြသည်။

34. The higher the fool the greater the fall.

ဒိုဟ်ကြအိဒိုင်- စွဲဂိဒိုင်။ ။ ဝါ၊ ဒိုဟ်ကြအိကွင်- စွဲဂိကွင်။
အရူးရင့်လေ အကျနာလေ။

35. Truth is the best buckler.

ခပ်သစ္စာ- နှိဂဒင်ဒိုဟ်အိုတ်ရ။ ။ ဝါ။ ခပ်သစ္စာ- နစိုဒ္ဒာဒိုဟ်အိုတ်ရ။
သစ္စာတရားသည် အကာအကွယ်အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်။

36. The devil is a most bad master.

မိစ္ဆာယုတ်- နှိနာစာယုတ်အိုတ်ရ။ ။ (ပရေအိအိုတ်ရ) (နာစာ-နာအွာမွဲရ)
မကောင်းဆိုးဝါးသည် အဆိုးဆုံးသောသခင်တဦးဖြစ်သည်။

37. Too much is stark naught.

ဂြိုင်လောန်အာလို့န်- ဟံ့ဗိုန်ဗတ်ရ။ ။ ဂြိုင်လောန်အာ-နှိသွးသွးရ။
လွန်လွန်းလျှင် အချိုးမှီး ဖြစ်တတ်သည်။

38. A wild goose never laid a tame egg.

အဟာန်အရိုင်ရ- ကာလလိုဟံ့ခွဲယေန်သွင်။
ငန်းရိုင်းတကောင်သည် ယဉ်ပါးသောဥကို ဘယ်တော့မှ ဥမည်မဟုတ်။

39. To-day gold, to-morrow dust.

တုံဏ်ထပ်- တုံယးလက်ကျိတ်။ (တဖိုက်) တုံဏ်ထပ်ပုန်- တုံယးဩန်။
ယနေ့ရွှေ- နက်ဖြန်ဖုံ။ ။ တနေ့ရွှေ တနေ့ခွေ။

40. No and yes often cause long disputes.

ဟံ့ကိုဟံ့, ဂးတိုန်- ချိုဏ်ချိုဏ်ခဏ, သွက်ဂြိုဂြိုက်ကယျာန်ဂြိုင်သွေ့။
မဟုတ်ဘူ, ဟုတ်တယ် ဟူသောစကားလုံးများသည် ကြာရှည်စွာအငြင်းအခုံဖြစ်စေသည်။

41. It is good fasting when the table is covered with fish.

ခါသွကပေင်ခွက်ရ- မင်သီလဒိုဟ်။ ။ မင်ဂူမိုဟ် မင်သီဒိုဟ်။
(ခွက်ဂဥပြ် ညးကွာတေကော်ဒုန်လင်၊ ပုင်ခွက်, ပုင်ဂအုတ်, ပုင်ဒုန်လင် ညးဂးရ)
ထမင်းစားပွဲပေါ်တွင် ငါးဟင်းများနှင့်ပြည့်နှက်နေသောအချိန်မှာ ဥပုသ်စောင့်ခြင်းသည် ကောင်း
ပေသည်။ ။ အုမတောင့်မှ- သီလစောင့်မည်။ ။ ဝမ်းဝမှ သီလပြည့်။

- 42. **Speak well even to bad man.**
 စိုန်သမ္မိယုတ်ကို- ဟိုကိုခေဂလန်ခိုဟ်ခိုဟ်ညိ။
 လူမိုက်ကိုသော်မှ စကားကောင်းကောင်းပြောပါ။
- 43. **The wise man knows the fool, but the fool doth (does) not know the wise man.**
 တပညာတီကေတ်ပုဂ္ဂိုလ်- မိုန်ဂိုက်သမ္မိယုတ်တီကေတ်တပညာ။
 ပညာရှိသူသည် လူမိုက်လူဆိုးကိုသိသည်။ သို့သော်, လူမိုက်လူဆိုးသည် ပညာရှိသူကိုမသိချေ။
- 44. **Tithe and be rich.**
 ညိုညိုညိုညို- စိုသွက်ခွဲသွက်ပွဲဝံစိုက်- ဝံသိုက်ဘိန်မာန်ပံင်ဏီ။
 နည်းနည်း, ဆယ်ဘိုတဘိုစိုင်းဖြင့် ချမ်းသာလာနိုင်သည်။
- 45. **An old man in the house is a good sign in a house.**
 မွှော့မိုက်ပွဲသိုပွဲ- ဂွလက်သန်ခိုဟ်ပွဲသိုဂွ။
 အသက်ကြီးသောသူတယောက် အိမ်မှာရှိခြင်းသည် ၎င်းအိမ်မှာ ကောင်းသောလက္ခဏာ ပြခြင်း ဖြစ်သည်။
- 46. **(Old man are fit to give wise counsel).**
 မွှော့မိုက်ခဂး- ထေက်ကိုဒးကိုကသပ်ညာဏ်ခိုဟ်။
 လူကြီးသည် ကောင်းသောအကြံညာဏ်ကိုပေးထိုက်သည်။
- 47. **A hungry dog will eat dung.**
 ကျီဗျီထင်- တဟင်အသုဘ။ (တဟင်အိက်- စအိက်မွဲးရ။)
 ဆာလောင်မွတ်သိပ်နေသောခွေးတကောင်သည် မစင်ကိုစားလိမ့်မည်။
- 48. **That city is in a bad case whose physician hath the gout.**
 ဇကုအွာသပ် ယင်နွံကိုယဲဗြေဟ်ဗြေ ဗြေရှင်- ချင်ဂ်အကဲဟံ့ခိုဟ်ရ။ (ယဲဟရေဟ်ဟရေတ်)
 ဆရာဝန်ကိုယ်တိုင် ခုလာရောဂါစွဲကပ်နေသောမြို့မှာ အခြေအနေဆိုးသောမြို့တစ်မြို့ဖြစ်သည်။
- 49. **One bird in a net is better than a hundred flying.**
 ဂခံပွဲခွဲဗျေဗျေ- ခိုဟ်နဂစံကံပင်မံင်ဏီ။ (ဂခံပွဲဗျေဗျေ- မြာနဂစံကံပင်မံင်)
 ပိုက်ကွန်ယဲမှာတကောင်သည် ပျံနေသောငှက်အကောင်တရာထက် ကောင်းသည်။
- 50. **The day is short and the work is much.**
 တဲဂ်ခွဲလောန်- ကခွေခွေဂ်ဂ်။ (ကခွေခွေဂ်ဂ်- တဲပွဲဗြေဟ်, မွဲးရ။)
 နေ့အချိန်ကာလသည် တိုသည်။ အလုပ်ကများသည်။

* ပေါ်ရာဏာံဟာန်-ယင်ဟိုမာန်-ဒွါန်တုပညာ။
 ဂွာန်ပေါ်ရာဏာံ-ယင်ဟိုဉ်-နွံဉ်ယုတ္တိကွာ။
 ပေါ်ရာဏာံဂွာန်- သတ္တမာန်-ဟိုဂွာန်ဇိပ်ဂိုပ်အာ။
 အင်္ဂလိက်ဉ်-ပေါ်ရာဏာံ-ကွဲဗျံပိတ်မန်ဗွာ။
 ကွဲလင်သေင်ဟာ-ဆဝံကွာ-တဲအာန်ဗွိတ်။ ။

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

VOCABULARY

ဂကောံဂလာန်၊ စကားစု၊ ဝစနသင်္ဂဟ၊ သဒ္ဒသင်္ဂဟ

(A)

အင်္ဂလိက် အင်္ဂလိပ်	မန်=မွန်	ဗမာ=မြန်မာ	ပါဠိ
Abandons	ပွဲသွေးထောံကောံရ စွန့်၏ ဇဟတိ
Abdomen	ဗင်ဂူ ဝမ်းပိုက် ဥဒရံကုစ္ဆိ
About	ဗူတ်အယာံမတ် မျှလောက် မတ္တ
Above	လတူ အထက် ဥဒရိ၊ ဥဒ္ဓံ
Abundantly	ဗွဲမဉ္ဇိုင် များစွာ ဗဟုသော
Abuses	ပွဲကော့ဟ်လက်ရ ဆဲရေး၏ အက္ခောသတိ
Acacio	ဆုကြက်လက်မ၊ တူသုဇ ^၀ ရှားပင် ခဒိဇရာ
Accumulation	ပွမကောံခေါ စုပုံခြင်း နိစယ
Aches	ပွဲဂိတ္တန်ရ နာသည် ရုဇတိ
Achysanthes aspera	တူဆွါ စစ်သိမ်ပင်၊ တောရှူးပင်	အပါမဂ္ဂေါ
Acquires	ပွဲကွဲပွဲရ ရယူသည် အဓိဂစ္ဆတိ
Across	လွင်လွင် ကန်လန် တိရော
Action	ကမ် ကမ် ကမ္မ
Actor	သွာလှော်၊ ရဲဇာတ် ဇာတ်သမား နဇော
Advice	ပွဒလောံဗြောန် ဆုံးမခြင်း ဩဝါဒ
Adze	ဝါစီ တံစည်း ဝါသိ
Affection	ပွသိုက်ဆာန် ချစ်ခင်ခြင်း အာဒရ
After, afterwards	ပွဲသွက်ကြိ နောက်အချိန် ပစ္ဆာ
Afternoon	တုံစောင် မွန်းလွဲ အပရဏ္ဍ
Again	ဗွဲလှော်ပွန် တဘန် ပုန
Against	ဒစိုဒစးတူရူ ဆန့်ကျင်ဘက်၊ တူရူး ပတိ၊ အဘိမုခံ
Age	အာယုက် အသက် အာယု
Ago	ကိုပ်ကွာတေံ ရှေးအခါတုံးက အတီတေ၊ ပုရာ
Ah	ဟာ၊ ဟး ဟင်အမယ်လေး ဟာ
All	အိုတ်သို အားလုံး သဗ္ဗ
Alms	ဒါန် အလှူဒါန် ဒါန
Alms hall	ရင်ဒါန် အလှူစရင် ဒါနသာလာ
Aloe perfoliata	တမိုင်ကြေအိ မညှိုးပန်း၊ လိပ်ဆူးရွှေပင်	အဓိလာတော

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်=မန်	ဗမာ-မြန်မာ	ပါဠိ
Aloe wood	ဆုအာၚ်	... အကျော်နံ့သာ အဂလု, အဂရ
Also	ကို သော်၎င်း အဝိ, စ
Although	စိုန်-ကိုလေဝ် သော်လည်း တထာဝိ
Always	လျိုင် အမြဲ နိစ္စံ၊ သဒါ
Ancient	တမ္ဘာတေံ မတုတေံ ရှေးကျသော ပုရာဏ
And	ကေုာံ, ကို နှင့်, ၎င်း စ, အဝိ
Anger	ထေပွတ်ဂေၤသ အမျက်ဒေါသ ကောဓ
Angry (gets)	ထေပွတ်ရ စိတ်ဆိုးသည် ကုဇ္ဈတိ
Ankle	မတ်စိင် ခြေဖျက် ဂေါပ္ပကော
Announces	လလောင်တြးရ ကြေငြာသည် အာရောစေတိ
Anoints	လံက်ကောင်ရ ဆီလိမ်းသည် လေပေတိ၊ အဇ္ဇတိ
Another	မညောင်အာ အခြားတပါး အည
Answers	သျံရ ဖြေသည် ပဋိဝဒတိ
Ant	သွတ်အကောင် ပရွက်ဆိတ် ပိဝီလိကာ
Ant hill	ကူအ်ဂြိုန် တောင်ပို့ ဝဗ္ဗိကော
Anus	ဝစ္စမဂ်, သိုင်တကေတ် ဝစ္စမဂ်, စအိုဝ ဂုဒံ
Anvil	လူးမေတ် ပန်းဘဲပေ အဓိကရဏီ
Any	ခေံမမိက်ကိုမ္မဲ တစုံတခုသော ယ
Any body	ညးမမိက်ကိုမ္မဲ တစုံတယောက်သူ ယောကောစိ
Any thing	အရာမ္မဲ တစုံတခုသောအရာ ယံက်ဇ္ဇိ
Appearance	လက်သဏ်ဗျိပြင်သ် အဆင်းအမူအရာလက္ခဏာ ဝဏ္ဏ
Appears	တ္တိဒ်ပြာကတ်ကျင်ရ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာသည် ပါတုဘဝတိ၊ ဒိဿတိ
Applies	လံက်လေတ်ရ လိမ်းကျံသည် လေပေတိ၊ အဇ္ဇတိ
April	ဂိတုစ, ဂိတုဇပြုလ် တံခူးလ, ပြေလ စိတ္တော
Aquatic	ခေံတ္တိဒ်ပဲဒ် ရေ၌ဖြစ်သော ဇလဗ
Arahat	တုအရှန် ရဟန္တာ အရဟန္တ
Are	ဒ်အိုတ်ရ၊ နွံအိုတ်ရ ဖြစ်ကုန်၏။ ရှိကုန်၏ ဟောန္တိ, ပိဇ္ဇန္တိ, သန္တိ
Areca-nuts	မသတ်ဂမ္ဘိုင် ကွမ်းသီးများ ပူဂဗလာနိ
Are found	ဆိုအိုတ်ရ တွေ့ကုန်၏ သဗ္ဗုန္တိ
Arises	တိုန်ကျင်ရ တက်လာသည် ဥဂ္ဂန္တတိ
Arm	သပါတ် လက်မောင်းလက်ရုံး ဗာဟု
Arm chair	ခင်ဂဏ်ဗဂင်တဲ လက်ကိုင်ကုလားထိုင် ပက်လက်ကုလားထိုင် ကောစ္ဆ

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Armour	ပွေင်ခြင် သံချပ်အင်္ကျီ ကဝစေ၊ သန္ဓာဟော
Armoury	တိုက်လဝဟ်, ရင်လဝဟ် လက်နက်တိုက်ခန်း ယုဒ္ဓဘဏ္ဍာဂါရော
Arm pit	ပါင်ကွက် ချိုင်းကြား ကစ္ဆော
Army	ဒပ်ပွာန် စစ်သည်တပ် ယုဒ္ဓသေနာ
Around	ပွဲပွဲပူ ပတ်လည်ဝန်းကျင်၌ သမန္တာ
Arrived	စိုပ်တဲရ ရောက်ပြီ သမ္ပာပုဏိ
Arrives	ပွဲစိုပ်ရ ရောက်သည် ပါပုဏာတိ
Arrow	လ မြှား သရော
Article	ဝတ္ထုခြင် ဝတ္ထုပစ္စည်း ဘဏ္ဍ
Artificial lake	ကွာ, လစ ရေကန် ဝါဇီ
Artillery	ဒပ်ပွာန်လွဟ်စက်၊ အမှတ်၊ သေနတ်	စစ်မက်ကိရိယာ အမြောက် တပ်	နာဠိယန္တသေနာ
Artisan	ညးမလေမ်ကွတ်တဲ လက်မှုပညာသည် သိပ္ပ ^၀
As	ညင်ရ် ကဲ့သို့ ယထာ
As far as	လျှိုင်ပွဲ အကြင်မျှလောက် ယာဝ၊ ယာဝတာ
Assembles	ကောံခေရီရ စုဝေးသည် သန္ဓိပတတိ
Asthma	ယဲမှတ်, ယဲခက် ကုတ်ဟ်နာ ချောင်းဆိုးနာ သာသော၊ သောသော
Astringent	ရိဖျိုင် ဖန်သောအရသာ ကသဋ
Astrologer	အွာဗေဒင် ဗေဒင်ဆရာ မုဟုတ္တိကော
Ate	စတဲရ စားပြီး ခါဒါ၊ ဘုဇ္ဇ ^၀
Attained	စိုပ်တဲရ၊ ဝွံတဲရ ရောက်ပြီး, ရပြီး ပါပုဏိ၊ လဘိ
Attempted	ပွဲတ်ဖြဟတ်တဲရ ကြိုးစားအားထုတ်ပြီး ဥဿဟိ
Attended	အာစိုပ်လုပ်လျှိုင်တဲရ သွားရောက်ပါဝင်သည် ပရိဝုတ
	ပွေင်စိုတ်သွအာရီတဲရ အာရုံစိုက်သည်
August	ဂိတုခွဲသီ ဝါခေါင်လ သာဝဏော
Awl	သပူ နူး အာရာ
Aunt	ဆူစီ, သီဒေမ်မ ကြီးတော်၊ အဒေ မာတုလာနီ
Axe	မှ ပုဆိမ် ဖရသု
Axle	ရိကွီ လှည်းဝင်ရိုး အက္ခော

(B)

အင်္ဂလိပ်	မုန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Back	လွှတ်စး၊ လွှတ်ကြ ကျောဘက်, နောက်ဘက်	ပိဋ္ဌိ
Backwards	ပဋိလုံ ကွေင်ပလန်ဂး ပဋိလုံ, နောက်ပြန် ပဋိလောမံ
Bad	ခွေဟ်ခိုဟ်၊ ဟ်ဆဲးပရေအ်	မကောင်းသော, ဆိုးသော	အသုန္ဒရ
Bag	ထိုင် အိတ် ပယိဗ္ဗက်
Bait	ပရန်က ငါးစာ အာမိသံ (မစ္ဆာမိသံ)
Balance	သွေကေင် ချိန်ခွင် တုလာ
Bālā	တူမအံ၊ ဝါင်ဂလာ၊ စဉ်ပြချင်	ဖါလာပင်းခေါင်းရမ်းကြီးပင်	ဟိရိခဝရံ
Bald	ကိုင်းဘူတ် ခေါင်းတုံး ခလ္လာဇော
Bamboo	တူဒုန် ဝါးပင် ဝေဏှ၊ ဝေလု
Bandage	ယတ်ဒက် ^၂ သရ အနာစည်းပတ်အဝတ် ဝဏဝေဋ္ဌကော
Banana	သတ်မြတ် ငှက်ပျောသီး ကဒလိဖေလံ
Bank Treasury	တိုက်ဩန်၊ တိုက်ဗြင် ငွေတိုက်၊ ဘဏ်တိုက် နေဒဂါရံ ဘဏ္ဍာဂါရံ
Banyan tree	တူဇြဲ ညောင်ပင် နိဂြောခေါ
Barbar	သွာဆတ္တဝ ညးကးသော်	ဆတ္တာသည် နဟာပိတော
Barley	ဩဝံယ မုယောစပါး ယဝ
Barn	ဇရင်ဩဝံ စပါးကျီ ကောဋံ
Barrack	သိုကောန်ပွန်မံင်၊ သိုပွန်ဇမိုင်	စစ်သည်တို့နေအိမ်၊ အိမ်တန်းရှည်	ယောနေဂါသော
Bassia	တူဗြတ်၊ ဇုက်တမ္ဘတ် သစ်မည်စည်ပင် မရုကော
Bathed	တူခိုင်တဲရ ရေချိုးပြီး နဟာပေသံ
Bathing closet	တူခိုင်တဲရ ရေချိုးခန်း နဟာနကောဋ္ဌကံ
Basin	တူခိုင်အင်ဒေ စလုံ, အင်တုံ ထာလိ (ထွဲပင်)
Basket	တူခိုင် တောင်းပလုံး ပိဋကော
Bat	တူခိုင် လင်းနို ဇတုကာ
Be (you)	တူခိုင် ဖြစ်ပါလော့ ဘဝထ
Beans	တူခိုင် ဝဲကြီးအစေ့များ မာသဗ ^၂ ဇာနိ
Beak	တူခိုင် နှုတ်သီး မုအတုဏ္ဍ
Beam	တူခိုင် ယက်မ တုလာ၊ ပင်ချန်၊ ခေါင်လျောက်

ပြက္ခိဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း၊

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Beard	သော်ပါင်မုင် မုတ်ဆိတ်မွေး မဿု
Beats	တက်စင်ရ ရိုက်ပုတ်သည် ပဟရတိ
Beautiful	ခွဲမကျော်ဂေါင်ရာင်ဆဲ	လှပတင့်တယ်သော သောဘဏ
Because	ဪဟိုတ်မ္မဲ အကြင်ကြောင့် ယသ္မာ
Becomes	ဒွိကျင်ရ ဖြစ်လာသည် ဘဝတိ
Bed	ဇံင်သတိက် အိပ်ရာခုတင် မဇ္ဈော
Bed sheet	ယာတ်လးတိက် အိပ်ယာခင်း မဉ္ဇတ္တရဏံ
Bee	သဲ ပျားကောင် မဇုကရော
Beef	ဖျါန်စွဲ အမဲသား ဂေါမံသံ
Bed room	ဝံတိုက်သတိက် အိပ်ရာခန်း သယနိဂ္ဂဟံ
Before	ပွဲကိုက်ကွာ-ပွဲ ရှေ့၊ သို့၊ ရှေ့တွင် ပုရတော
Behind	လွင်ကြဲ နောက် ပစ္ဆိတော
Being late	လဇုယ်အာတဲ နောက်ကျ၍ စိရာယိတွာ
Bell	ဃဏိင်၊ ဃခရ ခေါင်းလောင်း၊ ဆည်းလည်း	ဃဏ္ဍါ၊ ဃဏ္ဍါ၊ ဃဏ္ဍာ
Bell-tower	စင်ဃဏိင်၊ တိုင်ဃဏိင် ခေါင်းလောင်းစင် ဃဏ္ဍာထမ္ပော
Bellows	ဖဲစွဲခရိုဟ်ကျာ လေမှုတ်သားရေဖို ဂဂ္ဂရော
Belly	ဗင်ဂွဲ ဝမ်းပိုက် ကုစ္ဆိ
Below	လွင်သွင် အောက်ဘက်က ဟေဋ္ဌာ
Belt	ကာယဗန်၊ ဇုက်ဂတိဂွင်	ခါးပတ် ကာယဗန္ဓနံ
Bent-grass	ကွတ်ဒဇိပ် နေဇာမြက် သဋ္ဌလော
Betel vine	တူဇဗျ ကွမ်းပင် နာဂလတာ
Betel server	ခွအိဇဗျ၊ နပလံင် ကွမ်းအစ် တမ္ပုလပေဋ္ဌာ
Between	ပွဲအကြာ အကြားတွင် အန္တရာ
Big	ခွဲမဇော် ကြီးသော မဟန္တ
Big jar	ဇရီ အိုးစရည်း အရဉ္စရော
Bile	ကွင်ကွတ် သည်းခြေ ဝိတ္တံ
Biles	ယဲကျိပ်အရုတ် ထိုဆီမဇက် တိတ်	လိပ်ခေါင်းရောဂါ၊ မြင်းသ ရိုက်နာ၊ အယိရိသောအနာ	အရိသံ
Bilious-dysentery	ယဲဂွဲ အာ၊ ယဲဂွဲ ကိတ် ဝမ်းသွေးသွန်သောအနာ၊ ဝမ်းကိုက်ရောဂါ	ပက္ခန္ဓိကာ
Billow	လှဝံ၊ ဇုဂိုန်လှ ပင်လယ်လှိုင်းကြီး၊ လှိုင်းတံပိုး	ကလ္လောလ
Bird	ဂစံ ငှက် သကုဏ

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Bitter	ရှိညှင် ခါး အရသာ တိတ္တ
Black	လမွဲက် မည်းနက် ကဏှ
Black-board	ဂတိုဇော် သင်ပုန်းကြီး အက္ခရာဖလကော
Black-smith	ဓမာတ်ပသဲ ပန်းဘဲ၊ ပန်းသဲဆရာ ကမ္မာရော
Blanket	ယာတ်ညှက် မြို့စောင် ကမ္မလံ
Blind	မတ်ကွက် မျက်စိကန်း အန္ဓော
Blind of one eye	ကွက်မတ်မွဲဒိုဟ် မျက်စိတဘက်ကန်း ကာဏော
Blood	ဆီ သွေး လောဟိတံ
Blue	သင်နီလော အပြာရောင် နီလ
Boa	ကွန် စစေးကျိုးမြေ အဇဂရော
Boat	ဥင် လှေ ဒေါဏီ
Body	ခန္ဓကာယ ကိုယ်ခန္ဓာ သရီရံ
Body-guard	ပွင်သိုင်၊ ပွင်လမျို ကိုယ်ရံတော်၊ သက်သော် အနီကဋ္ဌ
Boil	ယဲဂုဟ်ဒဂေါ၊ မြိုအိမာ သွေးစုနာ၊ အိုင်းအမာ ဂဏ္ဍော
Boiled rice	ပုင်စိုဟ် ထမင်းပြုတ် ကုထိတဩဒန
Bone	ဇုတ် အရိုး အဋ္ဌိ
Bolt	ဒသွာင်တြင် မင်းတုံး အဂ္ဂလံ
Book	လိက်ကွပ် စာအုပ် ပေတ္တကော
Born	တ္တိုဒ်ရ၊ သွေးပဒိုသန္ဓိရ ဖြစ်ပေါ်သည်၊ မွေးဖွားသည် ဥပဋ္ဌ
Bottle	ပဋိုင် ပုလင်း နာဠိကာ
Bo-tree	ကွဲ၊ ဖြိဗောဓိ ဗောဓိညောင် ဗောဓိရက္ခ၊ အဿတ္တ
Bought	ရာန်တဲရ ညောင်ဗုဒ္ဓဟေ ကိဏီ
Bow	တု ဝယ်ပြီး
Bowels	တု လေး ဓနု
Box	ကြုတ် အူ အန္တံ
Boy	တူာ သေတ္တာ မဇ္ဈိသ
Bracelet	သွတ်ဗွဲ၊ သွတ်တြါ ယောက်ျားလေး ဒေါရကော
Braggart	လက်ကံတ် လက်ကောက် ဝလယော
Brahman	ညးမလုဟ်ကိုဂလာန် စကားများသူ ဝါစာလော
Brahmaness	ဗမူး ပုဏ္ဏား ပြာဟ္မဏော
	ဗမူးဖြိ ပုဏ္ဏေးမ ပြာဟ္မဏီ

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Brain	မြိက်ကွဟ်၊ ညာဏ် ဦးနှောက်၊ ညာဏ် မတ္တလုဏ်
Breast	ဝှးသိုဟ် ရင်ပတ် ဥရော
Branch	ကွာင်ဗဗာင် အကိုင်းအခက် သာခါ
Brass	ဗရိတ် ကြေးဝါ ရီရိ
Bread-fruit	သတ်ဖါဂမ္ဘိုင် ပေါင်သီးများ လဗုဇဖလာနီ
Bribe	လာပ်ဗဇ်၊ သီဖို တံစိုးလက်ဆောင် လဗ္ဗော
Brick	ဒိုဟ် အုတ် ဂိဇ္ဇကာ
Bridge	ဒဒန် တံတား သေတု
Bridle	ဇုက်ဒဟက် ဇက်ကြိုး မုခါခါနံ
Brings	ကော်နင်ရ ယူလာသည် အာဟရတိ
Bring (you)	ကော်နင်ညိ ယူလာပါ အာနေဟိ
Broom	တွတ် တံမြက်စည်း သဗ္ဗန္ဓနီ
Brother	ကောဒေံ ညီအစ်ကို ဘာတာ
Brought	ကော်နင်တဲရ ယူလာခဲ့ပြီး အာဟရိ
Brown	သင်္ချာဟမိုင် ဇော်ဂျီရောင်၊ ညိုအရောင် ပိင် (လူးဗစီဇက)
Brush	ကရာတ်၊ စုတ် ဝက်မှင်ဘီး၊ စုတ် ဝါလဏ္ဍုဝကော
Bubble	ခွေံဗိုဗိုင် ရေပူးပေါင်း၊ ရေပွတ် ပုဖျဉ်၊ ပုဖျဉ်
Buffalo	ပြိုင် ဂျွဲ မဟိသ
Bug	စွဟဂိတ် ကြမ်းပိုး မက်၊ ဇော
Bunch	ဇပ်၊ ဒစိုက် အခိုင်၊ အတွဲ မဇ္ဇရီ
Burden	လျိုင်၊ သွိုင်ဝန် ဝန်၊ တာဝန် ဘာရော
Burma	တို့ရးဗမာ မြန်မာနိုင်ငံ မရဗ္ဗရဋ္ဌ
Burns	တူသွိုင်ရ လောင်ကျွမ်းသည် ဇျာပေတိ
Burnt	ခွေံမတူအာ လောင်ကျွမ်းသော ဒစု
Bury	တိုင်ကွေံအိုတ်ရ မြှုပ်ကြသည် နိဇကန္တိ
But	မိုန်ဂိုလေင် သို့သော် တထာပိ
Butcher	ညးဂစိုတ်သတ်ဗိုင်ပန် ညးဂစိုတ်ဝှ်	အမဲသတ်သမား ပသုဃာတကော
Butter	ကွေင်ဗျတ်၊ ကွေင်တွံ ထောပတ်၊ ဆီဦး သပ္ပံ၊ နဝနီတံ
Butter-Milk	သုင်တက်၊ သုင်တွံ နို့ရက်တက်ရည် တက္ကံ
Buys	ရာန်ကော်ရ ဝယ်ယူသည် ကိဏာတိ

၂၁၆

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
By any body	မိန်ညးမမိက်ကိုဗွဲဗွဲ၊ နညး-	တစုံတယောက်သောသူသည် -ဖြင့်	ယေန ကေနစိ
By her	မိန်ဖြို၊ ဗွဲ- ထိုသူမသည်၊ -အားဖြင့် တာယ
By him	မိန်ညးှိ၊ ဗွဲ- ထိုသူသည်၊ -အားဖြင့် တေန
By me	မိန်အဲ၊ ဗွဲ- ငါသည်၊ -အားဖြင့် မယာ
By some body	မိန်ညးမမိက်ကိုဗွဲဗွဲ၊ ဗွဲ- တစုံတယောက်သောသူသည် -အားဖြင့်	ကေနစိ
By us	မိန်ပိုညးဂဗျိုင်၊ ဗွဲ- ငါတို့သည်၊ -အားဖြင့် အမေဟိ
By various ways	ဗွဲအာကာရတူဟ်တူဟ် သာ်	အတူးတူးသောအချင်း အရာအားဖြင့်	နာနာကာရေန
By you	မိန်တအဲ၊ ဗွဲ- သင်သည်၊ -အားဖြင့် တယာ

(C)

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Calico	ယာတ်တောင်၊ ယာတ် တောင်ကြိုင်ကြိုင်	သရက်ထည်၊ ပိတ်ကြမ်း ကပ္ပါသိကံ
Cake	ကွာင် ကိတ်မုန့် ပူဝေါ၊ ပူပေါ
Came	စိုပ်ကျိုင်တဲရ ရောက်လာပြီ အာဂမိ
Came out	စိုန်တိတ်ကျိုင်ရ ထွက်လာပြီ နိက္ခမိ
Calf	ကောန်ဥ နွားကလေး ဝစ္ဆော
Calf of the leg	ဂဒအံမြတ်၊ တံင်ယု သလုံး၊ မြင်းခေါင်း ဇဗံာ
Called	ကော်တဲရ ခေါ်ပြီ ပက္ခောသိ
Camel	အုတ်ဂလာ ကုလားအုပ် ဩဋ္ဌော
Camelion	ဒကု ပုတ်သင် ကကဏ္ဍက
Camp	ဒတန်ဒပ်ခေတ္တ ခံတပ်၊ တပ်စခန်း ခန္ဓာပါရ
Camphor	ပရုတ် ပရုပ် ကပ္ပူရော
Can	သုတ်ရထမာန်ရ စွမ်းနိုင်သည် သက္ကာ
Caniyar tree	တူ ကဏ္ဍကာ မဟာလေ့ကားပင် ကဏိကာရော
Captain of a ship	ညိုပ်ကွိုင် သင်္ဘောပု သူကြီး နိယာမကော
Cardamons	မအံဂဗျိုင် ဖါလာစေ့များ ဇုလာ

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Carang tree	ဆုသလာတရး သင်းပင်ပင် ကရဇ္ဈော
Carpenter	အ္ဍာဝဇုကီ၊ သွာဒဇ လက်သမား ဝဇုကီ
Carpet	ယာတ်ကောဇ ကော်ဇော ကောဇဝေါ
Carriage	ကွီရထာ ရထာ ရထော
Carried	ရေင်တျင်ဏာတုရ ယူဆောင်သွားပြီ ဟရိ
Cart	ကွီ လှည်း သကဇော
Cassia fistula	သိုင်ဆု သစ်မင်း ရာဇရက္ခော
Cat	ဗဂဲ ကြောင် ဗိဠာရော၊ ဗိဠာလော
Catarrh	ယဲဒးချိမ် နှာစေးချောင်းဆိုးနာ ပိနာသော
Cattle	တိရစ္ဆာန်ပြေင်ဉ် ကျွဲနွားတိရစ္ဆာန် ဂါဝေါ၊ ပသဝေါ
Caught	ရပ်ပွဲတုရ ဘမ်းမိပြီ ဂဏ္ဍ
Cauki plant	တူဂတေဝံဏီ ဆောင်းမေးခါးပင် ကဠုကရောဟီဏီ
Cavalry	ဒပ်ပွာန်ချေ မြင်းတပ် အဿသေနာ
Ceases	ဒေါ်ကွေရ ရပ်စဲသည် နိဝတ္တတိ
Cedar	ဆုဒေဝဒါ၊ ဆုနောင်သေံ၊ ဆုဟရိယံ	နတ်သစ်ပင်၊ နတ်ထင်း၊ ထင်းရူးပင်	ဘဒ္ဒဒါရ
Cemetery	သုသာန် သင်းချိုင်းကုန်း၊ သုသာန် သုသာန်
Centepede	ဒဂီ ကင်းခြေများ သတပဒီ
Certain	ခေံမဒ်ပွဲညောင် တပါးသော အညတရံ
Certainly	ပွဲစွတ်ကွေ စင်စစ်အားဖြင့် ဝေါ၊ ဟဝေါ၊ အဒ္ဓါ
Chaff	ကံ ဖွဲကြမ်း တုသံ
Chair	ခင်ဂဇံ ကုလားထိုင် ပိဋ္ဌ
Champac tree	တူစမ္ဗာ၊ တူစမ္ဗာ စကားပင်၊ စကားဝါပင် စမ္ဗကော
Chancellor	ဒကိုပ်ဗစာ သျှတ်သွတ်အမှု	တရားသူကြီးချုပ် အက္ခဒသော
Chapter-house	သိမ် သိမ် သီမာ
Character	အခပ် အက္ခရာ အက္ခရံ
Chariot	ကွီရထာချေ မြင်းရထား အဿရထော
Charioteer	သရထီ၊ ညးစပ်ကွီ ရထားမောင်းနှင်သူ သရထီ
Cheek	ဥးကွိုင် ပါးသွယ် ကပေါလော
Cheerful	ခေံမမြတ်နိုတ် ရှင်လန်းသော သုမန
Chillies	ခေံကဲ ဝရပ်သီး မရိစံ
Chin	ခွိုင် ဝေး စုပုကံ

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
China	ချင်ကြုတ် တရုတ်ပြည် စီနရဋ္ဌ
Chisel	ပျတ် ဆောက် နိခါဒန်
Cholera	ယဲဂအအိဇ္ဇာ အာ ကာလဝမ်းရောဂါ ဝိသုစိကာ
Church	ဘာခရိယာန်၊ ဘာတီ ခရစ်ယာန်ဝတ်ကျောင်း ဒေဝဋ္ဌာနံ
Citron	သတ်ပရိုက် ရှောက်သီး မာတုလုဇီ
City	ချင် မြို့ နဂရံ
City gate	ကြင်ချင် မြို့တံခါး ဂေါပုရံ
City wall	ကွင်ချင် မြို့တံတိုင်း ပါကာရော
Clerk	ညးချူလိခ်၊ သွာကွေဟ်၊ ဇီ စာရေး လေခကော
Clitoria	တူယန်လမ္ဗက် အောင်ဓညိုပင် ဝိရိကဏ္ဍ
Clock	နာဒီ နာရီ ဃာဇီ
Glock-tower	စင်နာဒီ၊ တိုင်နာဒီ နာရီစင် ဃာဇီကာတ္ထမ္မော
Cloth	ယတ် အဝတ်၊ အထည် ဝတ္ထံ
Cloud	မတ်မြိ မိုးတိမ် ဝလာဟကော
Clove	ဟွင် လေးညှင်းပွင့် လဝင်
Cobra	ဖြိုဇာတ် မြေဟောက် နာဂေါ
Cock	စာင်ကွက် ကြက်ဖ ကုတ္တုဇော
Coconut	သတ်မြိ အုန်းသီး နာဠိကေရဖလံ
Coconut palm	တူသတ်မြိ အုန်းပင် နာဠိကေရော
Cold	ပွမစိုတ် အေးခြင်း သီတံ
Cold	ခေမစိုတ် အေးသော သီတလံ
Collar	ယတ်ဒက်ကအ် လည်ပတ် ဂီဝေယျံ
Collyrium	ယန်မတ် မျက်စဉ်း အဇ္ဇနံ
Coloquintida	ဂအံဂစံ၊ လိုဟွင် ပညောန်ဟွင် နတ်သစ္စားပင်၊ ဘူခါးပင်၊ ဖရဲခါး ဣန္ဒဝါရဏီ
Command	အသမ် အာဏာတော်၊ အမိန့် အာဏာ
Compositor	ညးမစီဇန်လိက် စာစီသူ ဝဏ္ဏယောဇကော
Compound	ဝင်တိဗလး၊ မုက်ရေင်၊ ပြဝိုက်၊ ဥပစာသို့ ဝင်း၊ ပရဂုဏ်၊ မြေအပြင် ဝင်းခြံ၊ အိမ်ဥပစာ အင်္ဂဏံ
Conch	ကူသင် ခရုသင်း သံခေါ
Condemned	စီရေင်အာစိုပ်ဒုတ် အပြစ်ရောက်ရှိစီရင်သည် ဝဇ္ဈိပ္ပတ္တ

ပြဟိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Constable	တြဲညွှံသိုင်၊ ဩဝံဝိုင်	ပုလိပ်သား၊ ရဲသား	ရာဇဘဠော
Consumtion	ပွမက်၊ ပွမခွက်၊ ယဲသိုဟ်ကျိ	ခြောက်သွေ့ခြင်း၊ ချောင်းဆိုးခြင်း၊ ခရုယုတ်နာ သောသော
Continent	တိုရးဇော်၊ ကွံဇော် တိုင်းကြီး၊ ကျွန်းကြီး မဟာဒီပေါ
Controller of revenues	ညးမ့ုတ်ဂွာနန္ဒရ သီစရင် အခေါန်ဌာင်၊	သီစရင် အခွန်တော်စာရင်းချုပ်	အာယကမ္မိကော
Cook	ခြောင်တော့ပိုင်၊ ညးတုမ်ပိုင်	စဖိုသည်၊ ထမင်းချက်သူ၊ ပွဲတော်ချက်	သူဒေါ
Cooks	ဖျိုန်တရ ချက်သည် ပစတီ
Cooly	ကောန်လိင်၊ ကူလီ အဟမ်းသမား၊ ကူလီ ဘတကော
Copper	ဗရိတ် ကြေးနီ တဗ္ဗော
Coral	မိုက် သိလ္လာဂွါ သန္တာ၊ ကျောက်ခက် ပဝါဠ
Coral tree	ဆုဗပိုင် ပေါက်ပင် ကိုသုကော
Couch	ပလ္လင်၊ ဇံင်သတိုက် ပလ္လင်၊ သလွန် ပလ္လင်ကော
Council-chamber	ဗ္ဗ အမတ်ချပ်ဂွန် အမတ်တိုင်ပင်အခန်း မန္တိသာလာ
Councillor	အမတ်ဒင်ချပ်ဂွန်သိုင် တိုင်ပင်ခံလူကြီး၊ မင်းတိုင်ပင်မှူးမတ် မန္တိ
Counsellor	ညးမကိုကသပ်ဂွန်၊ အမတ်	အကြံပေးသူ၊ အမတ် အမဇ္ဈော
Country	တိုရး၊ ချင်မူလ နိုင်ငံ၊ နေရင်းပြည် ရဋ္ဌံ
Court-yard	တိဗလးပွိုင်သို အိမ်ဝင်း အဇိရံ
Cousin (female)	ခံင်မြတြဲတြဲသို လင်၏နမ (ယောက်မ) နနန္ဒာ
Cousin (male)	ကောသမ္ဘာဇကု ယောက်ဖ သာလော
Covered	ခြောင်ဗွန်လပ် ဖုံးလွှမ်းထား ပဋိန္ဒန္တ
Cow	ဂွံ မွေ့ နွားမ ဂါဝီ
Crab	ဗတံ ကနန်း ကတ္တရကော
Crane	ကြဲ၊ ပံက် ကြိုးကြာ၊ ဗျိုင်း ဗကော
Criminal	ညးထေက်ဒုဟ်ရာဇာဒဏ်	ရာဇဝတ်ပြစ်ဒဏ်ထိုက်သင့်သူ	အပရာဇံ
Creeper	ဇုက်ပြိုင်၊ ဇုက်လွာ နွယ်ပင် လတာ
Cricket	စင်ရိတ် ပရစ်၊ ပဇင်း စီရီ
Cripple	ညးမလမေန် ကိုယ်လက်ဆွဲသူ၊ သူကျိုး ပိဋသပ္ပံ
Crocodile	ကျံ မိကျောင်း ကုမ္ဘိလော

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Crooked	တုက် တေ့ ကောက်ကွေး ဝက်
Crucifix	ကြတ်ကွေံအာရ၊ တတ်ကွေံအာရ ကန်လန်ဖြတ်သွားသည် တရုတ်
Crow	ကုန် (ခွန်) ကျီး ကာကော
Crown	မွေံကိုဉ်၊ မြကွေင် သရဖူ၊ မကိုဉ် ကိရိတ်၊ မကုဉ်
Crucible	မိသ်ပွင်ထပ် လုံ၊ မိုက်ခွက် မူသာ
Gruel	ဒဇန် ရက်စက် ဒုဋ္ဌ
Cubit	ဟတ် အတောင် (၂-ထွာ) ရတနံ
Cucumber	ဂအ ^၀ (ကအ ^၀) သခွါးသီး ကတ္တာရီ
Cudgel	လေံဂတေက် တုတ်တို၊ သိုင်းတုတ်၊ ဆောက်ပုတ်၊ တင်းပုတ် မုဂ္ဂရာ
Cultivator	သွာမှ လယ်သမား ကဿကော
Cup	ပုန်ခရေင် ခွက် စသကော
Curd	ခွင်တုကလေံ၊ ခွင်တုဂအုတ် ခွင်တုမေံ မိန်ခါ၊ နို့မေံ ဒမိ
Cure	ပုမဇအုဇဗ ကုသခြင်း တိကိစ္ဆာ
Cures	ပုံဇအုဇဗရ ကုသသည် တိကိစ္ဆာတိ
Curry	သွ ဟင်းလျာ ဗျဉ္ဇနံ
Curtain	ဇနိုက် ကန်လန်ကာ သာဏီ
Cut	ခေံမကုတ်ဗပိုတ် ခုတ်ဖြတ်သော ဆိန္ဒ
Cuts	ပုံသကုတ်ရ ခုတ်ဖြတ်သည် ဆိန္ဒတိ

(D)

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Dagger	ဇန်ပညံင် ထားမြောင် ဆုရိကာ
Dam	တုဂိုန်၊ ဇုက်ဗွင် တမံ၊ တာရီး အာလိ
Darkness	ဒဗျါ မှောင်ခြင်း အန္ဓကာရာ
Dark brown	သင်လပွက်ဝေံဂိုန် မည်းညိုရောင် ကဏ္ဍဝီတ
Dates	သတ်စမ္မလမ်ဂမ္ဗိုင် စွန်ပလွန်သီးများ ခဇ္ဈရီဖလာနိ
Daughter	ကောန်မြိ သို့ ဝေတာ

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Daughter-in law	ဂအတ် ချွေးမ သုဏိသာ
Dawn	အဂျိန်တိုန် အရုဏ်တက် အရုဏော
Day	တဏှ နေ့ ဒိဝသ
Day time	အခိင်တဲ့ နေ့လယ်အချိန် ဒိဝါ
Deaf	ကတောင်ဒိုင်၊ ဣောင်ဖြိုင်	နားပင်း၊ နားလေး	... ဗဒိရော
Decoction	မိုတ်ဖျိုန်ဗဗတ်ကေတ်ဒိုင်	အဆီအနှစ်ချက်ပြုတ်ယူခြင်း	ကသာယော
Decorated	ပွဲဣတ် တန်းဆာဆင် အလင်္ကာတ
Decorates	ပွဲဣတ်ရ တန်းဆာဆင်သည် အလင်္ကာရောတီ
Deer	ကကူတိရုဏ္ဏာန်မဟံကူိုင်	သမင် ဒရယ် ချေ ဆတ်	မိဂေါ
	တြဲ ဝှဲ ဝှဲ မင် စသောတိရုဏ္ဏာန်မျိုး
Deformed	ရုပ်သင်ဟံကျေပ်ဂေါင် အဆင်းမလှ ဝိရူပ
Defendant	ညးမွဲဒိုင်ဣိန်ဒုတ် တရားခံ စုဒိတကော
Depth	ပွမဖြိုင်ဂွက် နက်နဲခြင်း ဂဟ္မိရော
Deodar pine	ဆုဒေဝဒါ နတ်ထင်း ဒေဝဒါရု
Desk	ဒိုင်ချူလိတ် စာရေးခုံ လေခနဗလကော
Desert	ဝါကန္တာ၊ ဌာန်ပြိုင်လှ၊ ကန္တာရ၊ တိတ်ဆိတ်သော တောအရပ် ကန္တာရော
Destroys	ပွင်ပွါကွဲရ ဖျက်ဆီးသည် ဝိနာသေတီ
Devours	ဂုတ်စပွဲမတဟင်ရ ငတ်မွတ်စွာမျှစားသည် ဂိလတီ
Dew	မလလိုပ် နှင်းပေါက် တုဟိန်
Diamond	ဗိုတ် စိန် ဝဇီရံ
Did	သုတဲ့ရ ပြုပြီ အကာသိ. ကရိ
Died	ချိုတ်တဲ့ရ သေပြီ မရိ
Diligent	ဒေံမုါလိုလီ လုံ့လရှိသော ဥယျုဣော သဉ္ဇဿာဟော
Dining-room	ရင်ပိုင် ထမင်းစားခန်း ဘောဇနာဂါရ
Disappears	ကွဲဗွန်အာရ ကွယ်ပျောက်သွားသည် ဝိဂန္ထတီ
Disease	ယ ရောဂါ ရောဂေါ
Dishonest	ဒေံဟံလှ၊ ဒေံဟံစွဲကိုသစ္စ	မရိုးမဖြောင့်သော၊ သစ္စာ မရှိသော ဝက်
Distant	ဒေံမသွဲ ခဝးသော ဒူရ
Distiller	သဒိုင်တိုင် ရေစစ် ပရိသာဝန်

၂၂၂

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Ditch	ပရံင် မြောင်း ပရိခါ
Dobie	ဂဟာ၊ ဒေါဘ ^၀ ခဝါသည်၊ ဒိုဘီ ရဇကော
Doctor	အွာသင်ဇော့၊ ညးမူပညာ	ဆေးသမားကြီး၊ ပညာရှိ ဝေဇော
Does	သွရ ပြုလုပ်သည် ကရောတိ
Dog	ကျဲ ခွေး သုနခေါ
Donkey	ချး မြည်း ဂဒြဘော
Do not	လွ မ မာ
Do not drink	လွသုင်ညိ မသောက်ပါနဲ့ မာပိဝါဟိ
Door	ကြင် တံခါး ဒွါရံ
Door-frame	ဇိုကြင် တံခါးလက်ရုံး ဒွါရဗာဟာ
Drank	သုင်တုံရ သောက်ပြီ ပိပိ
Drawing-room	ခွာဒုင်ကျယ်၊ ဗွံဒုင်ကျယ်	ဧည့်ခန်း အတိထိသမ္ပဒိန္နန သာ လာ
Dried ginger	လွင်သက္က ချင်းခြောက် မဟောသခံ
Drunkard	ညးမလုဟ်ကိုသုရာ သေသောက်ကြူးသူ သုရာသောဇော့
Dry	သက္က ခြောက်သွေ့ သုက္ခ
Dumb	ခေံမက္ခ အ, သော မူဂေါ
Dust	လက်ကွိုက် ဖုံ ဓမ္မလိ
Dwarf	ညးမသင်၊ ညးမကွ လူပု ဝါမနော
Dysentery	ယဲဝှဲကိတ် ဝမ်းကိုက်ရောဂါ အတိသာရော

(E)

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Eagle	ဟင်ကျိုင်၊ ဂပပ် လင်းယုန်၊ ဂဠုငှက် ဂရုဠော
Ear	ကတောင် နားရွက် ကဏ္ဍော
Earlymorning	နူဂယးပြဟ် နံနက်စောစော ပစ္စယော
Earring	သွက် နားကွင်း၊ နားချောင်း ကုဏ္ဍလံ
Earth	ဝှးတိဇော့ မြေကြီး ဘျံမိ

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း#

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ .
Easy chair	ဇံင်ဇိုင်ဇေမိုင် ပက်လက်ကုလားထိုင်၊ ခြေ ရှည်သောညောင်စောင်း....	အာသန္တ ^၀
Eating bowl	ဗဗေင် သပိတ် ပတ္တော
Eats	စရာ သွပြဘိုက်ရ စားသည်၊ သုံးဆောင်သည်	ခါဒတိ၊ ဘူတိ
Egg	ခွဲ ဥ အဏ္ဏ
Egg plant	တူ ထဲသောင်ခြင်စိုင် (ဗမာ) ကနစိုးပင် ဗြဟတီ
Eight	ဒစံ ရှစ်ခု အဋ္ဌ
Eighth	မရနက်ကိုဒစံ ရှစ်ခုမြောက် အဋ္ဌမ
Eighteen	၁၈- ၁၈-ခု အဋ္ဌာရသ
Eighty	၈၀- ၈၀ - အသီတိ
Elbow	တင်တဲ တံတောင်ဆစ် ကပ္ပရော
Elder brother	ကောဇ္ဇော် အစ်ကိုကြီး ဇေဋ္ဌဘာတာ
Elephant	စိုင် ဆင် ဟတ္ထိ
Eleven	၁၁- ၁၁ - ဇုကာဒသ
Elk	စွဲ'ရှိုင် စိုင်သတ္တဝါ ဂေါကဏ္ဍော
Else	မညောင်နွဲ ထိုပြင်၊ ထိုမှတပါး အပိစ
Emblie-myrobalan	တူ တလု ဇီးဖြူပင် သျှစ်ရှားပင် အာမလင်္ဂီ
Emerald	ခွက်မြိ မြကျောက် မရကတမဏိ
Emperor	ဇုကရာဇ် မင်းကေရာဇ် အဓိရာဇာ
Empress	ဝူကျော်ဇော်၊ အဂ္ဂမဟေသီ	မိဖုရားခေါင်ကြီး အဓိရာဇိနီ
Empty	လှုသွး အချည်းနှီး၊ ပလာမရှိ တုစ္ဆ
Enough	ရမ်ဂပ်ရ လုံလောက်သည် အလံ
Entangled	ထု ခရဲ၊ ပူရေတ် ရှုပ်ထွေးငြိတယ်၊ ရစ်ပတ် ဝေဋ္ဌိတ
Envoy	ကလုတ်သိုင် မင်းသံတမန် ရာဇဇုတ
Epilepsy	ယဲသတက်ကိုက် ဝက်ရူးနာ အပမာရော
Eugenia tree	တူ'ကြောင် သပြေပင် ဇမ္ဗုရုက္ခော
Even	ခိုန်သင်ခွဲကိုလေင် ယင်းသို့ပင်၊ ဤကဲ့သို့ပင် အပိ
Evening	ပျံသင်တဲ့ ညနေအေး သာယံ
Ever	ကာလအိုသီး၊ လွိုင်န အခါခပ်သိမ်း၊ အစဉ်အမြဲ သဗ္ဗဒါ၊ သဒါ
Every	ဇွာင်အိုသို အသီးသီး၊ တိုင်း သဗ္ဗော၊ သကလော

၂၂၇

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Everywhere	ပွဲဇာပ်ခွဲဘဒိုသို နေရာတိုင်း၌ သဗ္ဗတ္ထ
Evidence	သက်သီ သက်သေထွက်ချက် သက္ခိ
Except	ညွှောင်န့ၚ်၊ ဝေင်ကွဲတဲ မှတပါး၊ ချန်လှပ်၍ ဝိနာ
Excrement	အိက်၊ ကြဲဇှော်၊ အသုဘ ဘင်ပုၚ်၊ ကျင်ကြီး၊ မစင် ဝစ္စ
Eye	ခေ့ၚ်မတ် မျက်စေ့ အာက္ခိ
Eye-brow	ခွေင်မတ် မျက်ခုံး ဘမု
Eyelesh	သော်ခွေင်မတ် မျက်တောင်မွေး ပခုမ
Exudation of asafetida	၄၂ ရှိန်းခို တိရိ

(F)

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Face	မုက်ခဝါ မျက်နှာပြင် အာနနံ
Falls	ဒတုံစှော်ရ၊ လောတ်စှော်ရ ကျသွားသည်၊ လဲသွားသည် ဗတတိ
Famous	ခေံမဒဟ်တို ကျော်စောသော ဝိသုတ
Fan	ပူဝိက် ယင်တောင် ဗမ္မိဇနီ
Farmer	သွာမု လယ်သမား ကဿကော
Far	ခေံမသွေ့ ဝေးသော ဒူရံ
Farther bank	သင်လွှာ်တေံ ဟိုမှာဘက်ကမ်း ပါရံ
Fat	ခေံမကြောံ ဝမ်းသော ထူလ
Fat	ကွေင်မိၚ် အဆီခဲ မေဒေါ
Father	မအံတ်၊ အပါ အဘ ပိတာ
Father-in-law	ခါသီကွက် ယောက္ခမယောက်ျား သသုရော
Fathom	ဖိတ် အလံ ဗျာမော
Feels	ပုံတုတ်ခွဲဒးရ တွေ့ထိသည် ဖုသတိ
Female organ	အင်္ဂဇာတ်မြိ မိန်းမအင်္ဂါဇာတ် ယောနိ
Ferry	သွေဟ်သုၚ် ကူးတို တိတ္ထံ
Fever	ယဲဇွတ် အဖျားရောဂါ ဇရော
Fetter	ပးပသဲဒက်ဇိုင်၊ ဇုက်ဟရေဟ် ဇိုင်၊ ဇုက်ပသဲဒက်ဇိုင် ခြေကျဉ်း၊ ခြေကျပ် အယောပါသော ဗန္ဓနံ

ဗြိတိန်ဟန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Field	တိဗ္ဗ လယ်ကွက် ခေတ္တိ
Fig	တူပိ ရေသဖန်းပင်၊ တယ်ပင် ဥဒုဗ္ဗရော
File	ကရာင် တစဉ်း လောဟခါဒကော
Filled	ဒိုက်ပင်တဲရ ပြည့်လေသည် ပူရိတ
Fine	တပ်ဒဏ်ဩန် ဒဏ်ငွေရိုက် ဒဏ္ဍော
Finger	လွယ်တဲ လက်ချောင်း အင်္ဂုလီ
Fire	ပွတ် မီး အဂ္ဂိ
Fireplace	ကွိုင်ဖ်၊ ဖ် ခုံလောက်၊ ခနောက်မီးဖို မီးဖိုခန်း ဥဒ္ဒန်
Firewood	အောဟ် ထင်း ဒါရု
First	ပဌမ၊ ကိုပ်ကွာ ပဌမ၊ ရှေးဦးစွာ ပဌမ
Fish	က ငါး မစ္ဆော
Fisherman	တမ္မာ တံငါသည် ဓဝရော
Fish-hook	ခွေန် ငါးမြှား ဗဠိသော
Fish-trap	ကမိန် (ပံက) မြှိုး ကုမိန်
Flank	ဆွဲဝိုင် ခါးပိုင်းနံဘေး အင်္ဂော
Flees	ဂြေပ်ဒ်အာရ ထွက်ပြေးသည် ပလာယတီ
Flesh	ဖျါန် အသား မံသံ
Flies	ပင်ရ ဖျံသည် ဒေတိ၊ ဥပ္ပတတီ
Flower	ဟ် ပန်း ပုပ္ဖ
Flower garden	အရှင်ဟ်၊ ကွဲဟ် ပန်းအရံ၊ ပန်းခြံ ပုပ္ဖါရာမော
Fly	ရဲ ယင်ကောင် ကေတိက
Foam	ဖေမိတ်ဒ် ရေမြိုင် ဖေဏံ
Food	စု၊ အာဟာရ အစာ၊ အာဟာရ အာဟာရော
Fool	သမ္ပို လူမိုက် ဗာလော
Foot	နိုင် ခြေထောက် ပါဒေါ
Forehead	ကောင် နဖူး လလာဇော
Forest	ပြိုင် တော ဝနံ
Fortnight	ပက် ဆယ်လေးရက်၊ ပက္ခ ပက္ခော
Fortunate	မူကိုကုသို၊ ကုသိုနိုတ် ကောင်းမှုရှိ၊ ကံကောင်း ပုညဝါ
Fought	အိုက်တဲရ တိုက်ခိုက်ပြီ ယုဇ္ဇိ
Fountain pen	ကွေဟ်မိုင် မင်လိုက်ကလောင် နာဠလေခနီ

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Fraudulent	စွဲ၊ မဝို၊ လှေ့လှန် ဖြားယောင်း ဝဉ္စကော
Frequently	လျှိုန်ဟင်္ဂ်သျှုတ်၊ ဗွဲချိုက်ချိုက်ခဏ ကြိမ်ဖန်များစွာ၊ ခဏခဏ	အဘိဏ္ဍာ၊ နိစ္စံ
Fresh	ခေံမတု သစ်သော နဝ၊ အဘိနဝ
Fresh-butter	ကွေင်ဗျုတ်တု တောပတ်လတ်၊ ဆီဦး နဝနီတံ၊ နောနီတံ
Fried flour	ပိုတ် ဂျိုမုန် မန္တော
Fried grain	ဟက ပေါက်ပေါက် လာဇော
Friend	မိတ်သဟာ မိတ်ဆွေ မိတ္တော
Friendly	ခေံမဒှိမိတ်သဟာ မိတ်ဖြစ်သော အဝိရဒ္ဒ
Frog	ဝှ ဖါး မဏ္ဍကော
Fruit	သတ်ဆု သစ်သီး ဖလံ
Full	ခေံမဒျိုက်ပေင် ပြည့်စုံသော သမ္ပုဏ္ဏ
Fullmoon-day	တုသီဂိတုပေင် လပြည့်နေ့ ပုဏ္ဏမာသီ

(G)

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Gained	ကိုဝံ့တုရ ရရှိပြီ လတိ
Gambler	ညးမလုတ်ကိုပွေင် ကစားကြိုးသူ ဇုတကာရော
Ganges	ကြိုင်ဂင်္ဂါ ဂင်္ဂါမြစ် ဂင်္ဂါ
Garden	တံ၊ ဥချာန်၊ အရှံ မြ၊ ဥယျာဉ်၊ အရံ ဥယျာနံ၊ အာရာမော
Garland-maker	ညးဇန်ဟ် ပန်းစီကူးသူ၊ ပန်းသည် မာလာကာရ
Garlic	လသိုက်ဟွာင် ကြက်သွန်ဖြူ လသုဏံ
Gateway	ပါင်ကြိုင် တံခါးပေါက်၊ တံခါးဝ ဗဟိဒ္ဓါရံ
Gave	ကိုတုရ ပေးပြီ အဒါသီ
Gem	မဏိက် ပတ္တမြား မဏိ
General	ညှိပ်ပွာန်ခဇော် စစ်ဗိုလ်ချုပ် စမူပတိ
Gets	ကိုဝံ့ရ၊ ကောတ်ရ ရသည်၊ ယူသည် လဘတိ
Ghee	ကွေင်ဗျုတ် ထောပတ် ဃတံ
Girl	သွတ်မြို၊ သွတ်ဂုတ် မိန်းကလေး၊ အမျို ဒါရိကာ၊ ကညာ

ပြကိုဟ်ပန်ကာသာ - လေးကာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Gives	ကိုရ ပေးသည် ဒေတီ
Given	ခေံမဂဝ်ဝ်ကို ပေးအပ်သော ဒိန္န
Goad	လေံကဋ္ဌး နှင်တံ ပတောဒေါ
Goat	ခွေံ ဆိတ် အဇော
Goes	အာရ သွားသည် ဂစ္ဆတီ
Gold	ထပ် ရွှေ သုဝဏ္ဏံ
Goldsmith	မေတ်ထပ် ရွှေပန်းထိမ် သုဝဏ္ဏကာရော
Good	ခေံမခိုဟ်၊ ခေံမွဲးရး ကောင်းသော သုန္ဒရ
Good morning	ဆက်ဂလန်ပျံင်ဂယး - ကိုဒှ်တသိုက်ညိ	နံနက်အခါနုတ်ဆက်စကား ချမ်းသာပါစေ	သုပ္ပဘာတံ၊ သုခိတေဟောတု
Goods	အပေတ်ကြိယာဒြပ် ကုန်စည်ပစ္စည်း ဘဏ္ဍံ
Government	သိုင်အုပ်ပုပ်မင်မွဲတို့ရး၊ အုပ်ပုပ်တို့ရး	ပွမ အစိုးရ၊ အုပ်ချုပ်ခြင်း ရဇ္ဇပါလနံ
Governor	သိုင်မပိုင်ဗူရး ဘုရင်ခံမင်းကြီး မဏ္ဍလိယရော
Grams	မစဲဂမ္ဘိုင် ပဲကြီးပဲလွန်းများ စဏကာနိ
Gracula- religiosa	ဂစံသာလိကာ သာလိကာငှက် သာဠိကာ၊ သာလိကာ
Granary	ဇရံင်ဩဝံ၊ ဟင်ဩဝံ စပါးကျို ဓညာဂါရံ
Grand-father	မအံက်ဇော် အပါဇော် အဘိုး အယျကော
Grand-mother	မိဇော် အဖွား အယျိကာ
Grand-son	ကောန်စဲတြါ မြေးယောက်ျား နဋ္ဌာ
Grapes	သတ်မုဒြတ်ဂမ္ဘိုင် စပျစ်သီးများ မုဒ္ဒိကာဇလာနိ
Grape vine	တူ မုဒြတ် စပျစ်ပင် မုဒ္ဒိကာ
Grass-hopper	ဂတပ် နံ့ကောင် သလဘော
Gravel	ကောန်ကြေဟ် ကျောက်စရစ် သက္ကရာ
Greedy	ထွန်စပ်၊ လောဘဇော်	တပ်မက်၊ လောဘကြီး လုဗ္ဗ၊ လောလ
Green	ဒိုက်ဒု စိမ်းလန်း ဟရိတ
Grey	သင်ဝေါန် မွဲပြာအရောင် ဓမ္မ
Grow	ထွန်ဇော်မောင်တိုန်အိုတ်ရ	ပေါက်ပွားကုန်သည် ဇာယန္တိ၊ ဝဒုန္တိ
Growing corn	တူ ဩဝံ ကောက်စပါးပင် ကိဋ္ဌံ
Guricha	မြေကိဋ္ဌဝ်ဇုက် ဆင်သမန္ဓယ်ပင် ပုတိလတာ

(H)

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Haggard	ဖြေဟ်ဖြာဲသက္တ ပိန်ကြိၤခါ့ ကိယ
Hair	သော် ဆံပင် ကေသော
Hair on the body	သော်ဇကု အမွေး လောမံ
Hall	ဖြေဇော် အခန်းကြီး သာလာ
Hammer	လေံခိုက် တူ မုဠိ
Hamp backed	ညးမကုန် ကုန်းသောသူ ဒုဇ
Hand	တဲ လက် ဟတ္ထော၊ ပါဏီ
Hand basket	နဂှက်တဲ ခြင်းတောင်း ပစ္စိ
Hand cuff	ဇုက်ဟံ့ရေဟ်တဲ လက်ထိတ် အယောပါသော
Handkerchief	ယာတ်ဇိုတ်တဲ၊ ယာတ်ဗုရ်	လက်သုပ်ပုဝါ၊ လက်ကိုင်းပုဝါ	ဟတ္ထပုဗ္ဗန်
Harbour	သွေဟ်ကွင် သင်္ဘောဆိပ် နာဝါတိတ္ထိ
Hard	ခေံမကြိုင်မုဂ်ဟ် မာကျောသော ထဒ္ဒ
Hare	ဗတဲ ယုန် သသော
Hat	ခပဲ၊ ခမောက် ဦးထုပ်၊ ခမောက် နာဠိပဇော
Having beaten	စင်တက်တဲ ရိုက်ပုတ်ၤ ပဟရိတွာ
Having blown	ဗဂိုဟ်ဏာတဲ မှတ်ၤ ဓမိတွာ
Having bought	ရာန်ကေတ်တဲ ဝယ်ယူၤ ကိဏိတွာ
Having bound	ကွေင်ဒက်တဲ ချည်နှောင်ၤ ဗန္ဓိတွာ
Having broken	လိုလ်ပါဒကးတဲ ကျိုးပဲ၊ ပျက်စီးၤ ဘိန္ဒိတွာ
Having broken-into pieces	လှေက်လှိုင်ဒကးပရးတဲ အစအနကျိုးပဲပျက်စီးၤ ဖါလေတွာ
Having brought	ကေတ်နင်တဲ ယူလာၤ အာနေတွာ
Having chipped	တေဟ်တဲ ခုတ်ဆစ်ၤ တနန္ဒိတွာ
Having climbed	တိုန်တဲ တက်ၤ အာရဟိတွာ
Having collected	သွဟ်ဇေယျာံတဲ စုဆောင်းၤ သံဟရိတွာ
Having cut	သကုတ်တဲ ဖြတ်ၤ ဆိန္ဒိတွာ
Having divided	ပါပရအိတ်တဲ ခွဲဝေၤ ဘာဇေတွာ
Having done	သွတဲ ပြုလုပ်ၤ ကတွာ
Having dried	သက္တိကွေံတဲ ခြောက်စေၤ သုက္ကေတွာ
Having dug	ခါတဲ တူးၤ ခဏိတွာ
Having enshrined	ဋ္ဌာပနာထူတ်ယုန်တဲ ဋ္ဌာပနာၤ နိဒဟိတွာ

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Having filled	ရနက်ဗပေင်တဲ ဖြည့်၍ ပူရေတွာ
Having gathered	ဟော်ပကောံတဲ ခူးစုဆောင်း၍ ဩစိနိတွာ
Having gone	အာတဲ သွား၍ ဂန္ဒာ
Having jumped	ခံင်ခွာ်တဲ ခုန်၍ ပက္ခန္ဓိတွာ
Having killed	ဂစိုတ်တဲ သတ်၍ မာရေတွာ
Having kindled	ဗစုက်ပွတ်တဲ မီးညှိ၍ ဇာလေတွာ
Having made	သွတဲ၊ ကောန်တဲ ပြုလုပ်၍ ကတွာ
Having ploughed	ဇိက်ဗုတဲ လယ်ထွန်၍ ကသီတွာ
Having plucked	ဟော်ပလှ်တဲ ခူး၍ ဩစိနိတွာ
Having put in	စုတ်တဲ ထည့်၍ ပက္ခိပိတွာ
Having raised	ထွသျှင်ဒြိုန်တဲ မြှင့်တင်၍ ဥဿာပေတွာ
Having reached	စိုပ်တဲ ရောက်၍ ပတွာ
Having sat	ဂဇံတဲ ထိုင်၍ နိသီဒိတွာ
Having shut	တွာတ်ဒပ်တဲ ပိတ်၍ ပိဒဟိတွာ
Having spread	တြာတ်ပရးတဲ၊ တြးတဲ၊ လးတဲ	ဖြန့်ကြဲ၍၊ ချဲ့၍၊ ခင်း၍ အတ္ထရိတွာ
Having started	တိတ်အာတဲ ထွက်သွား၍ နိက္ခမိတွာ
Having made a string	ဇန်ဇုက်တဲ ကြိုးကျစ်၍ အာဂုဏိတွာ
Having taken	ဂိုင်ကေတ်တဲ ယူ၍ အာဒါယ
Having walked	တွာ်ဂဒှေင်အာတဲ လှည့်လည်သွား၍ စရိတွာ
Having weighed	ကေပ်တဲ ချိန်တွယ်၍ တုလယ်တွာ
Having embarked	တိုန်ဒိုက်ဂျင်တဲ လှေတက်စီး၍ နာဝံအာရဟိတွာ
Hawk	ဂစေံအသီ၊ အနောင် သိမ်းငှက်၊ ဇွန် သေခနာ
He	င်ညး သူသည် သော
Head	ကျိုပ် ဦးခေါင်း သီသံ
Head man of a shire	ညးဇောင်ဇူးပိုဒ် ခရိုင်သူကြီး ဇနပဒသောဇကော
Health	ပွမသက္ကယ၊ ပွမမံင်မိ ရောဂါမရှိခြင်း၊ ကျန်းမာခြင်း အာရောဂျ
Heap	ဗွင် အစုအပုံ ပုဇွေ
Hearth	ရင်ဖံ၊ သိုဇရင် စဖိုရာ၊ မီးတင်းကွပ် ဇန္ဒာဃရံ
Hears	ကွင်ရ၊ မိင်ရ နားထောင်သည်၊ ကြားသည် သုဏာတ်
Heart	ဂွံဟဒယ၊ ဖျုန်ကောန်တွံ နှလုံး ဟဒယံ

အင်္ဂလိပ်	ဗွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Heat	၎က္ခိ အပူ ဥဏှော
Heaven	သျှင်သွင် နတ်ဘုံ၊ ကောင်းကင်ဘုံ ဒေဝဒေလာကော
Heel	ဟနိတ် ဖနောင့် ပဏှာ
Hemorrhoids	ယဆီစွေ၊ ယဲကျိုပ်အရုတ်၊ ယဲမင်သရိတ် သွေးသွန်နာ၊ လိပ်ခေါင်း အရိသံ
Hence	နိဂွံ ရောဂါ၊ မြင်းသရိက်နာ
Her	နိမြိတ် ဤမှ ယုတော
Her	ကုမြိတ်၊ ဒဒဂ် ထိုသူမကို နံ၊ တံ
Here	ပွဲခွံဂွံ ထိုသူမအား၏ တဿာ
High	ခေံမသျှင် ဤနေရာမှာ၊ ဤမှာ ဣဓ၊ အတြိ
Him	နညးဂ် မြင့်သော ဥစ္စ
Himalayas	နိုဟိမဝန် ထိုသူသည် တံ
Hip	ထာင်ဒီ ဟိမဝန္တာတောင် ဟိမဝါ
His	ကုညးဂ်-ဒဒဂ် တင်ပေး ဇဗနံ
Holy fig tree	ဗြိမှာဗုဒ္ဓါ၊ ဗြိထင် ထိုသူအား၏ တဿ
Horse	ချေ ညောင်ဗုဒ္ဓဟေပင် အဿတ္ထော
Horse-keeper	ပွင်ချေ၊ ဗွာချေ မြင်း အသော
Horse-shoe	ဂွပ်ချေ မြင်းထိန်း အဿဂေါပကော
Hospital	ရင်ဂဉ္စ၊ ရင်လွီယဲ မြင်းခွာ ခုရာဝရဏံ
Hot	ခေံမဂက္ခိ ဆေးရုံ သောတ္ထိသာလာ အာရောဂျသာလာ
Hotel	ရင်ဘောဇိုန် ပူသော ဥဏှ
Hour	နာသု ထမင်းဆိုင် ဘောဇနသာလာ
House-lizard	ဂစက် နာရီ ဘဋိကာ
How	ပသ်ရော အိမ်မြှောင် ဘရဂေါလံ
How much	ဗူတ်ပွဲမိဂမ္ဘိုင် အဘယ်သို့၊ ဘယ်လိုလဲ ကထံ
Hundred-million	စွံကိုင် ဘယ်လောက် ကီဝ၊ ကိတ္တဂ
Hundred thousand	ပွဲလက်၊ ကွံလို့ ဆယ်ကုဋေ ဒသကောဋီ
Hunter	လှ တသိန်း လက္ခံ၊ သတသဘဿံ
Husband	တြိ၊ တသို့ မုဆိုး ဗျာဓော
Husk	ကံ လင်၊ ခင်ပွန်း ဘက္ခာ
	 ဖွကြမ်း ထုသော

ပြိုက်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	(၀) မြန်မာ	ပါဠိ
I	အဲ ငါ၊ အကျွန်ုပ် အဟံ
Iguana	ခကောတ် ဖွတ် ဂေါဇါ
Image	ပဋိမာရုပ် ဆင်းတု၊ ရုပ်ပွားတော် ပဋိမာ
Image-house	သိုပဋိမာရုပ် ဆင်းတုအိမ် ပဋိမာဃရံ
Imprisons	ဖျေထိုင်ရ ထောင်ချသည်၊ အကျဉ်းချုပ် ထားသည် ဗန္ဓတီ
Inch	လျှယ်တဲ၊ မွေခံတဲ လက်သစ်၊ လက်မ အင်္ဂလံ
Indian-cuckoo	ဂစေံကွံ ဥဩငှက် ကောကီလော
In every way	ဥပကာရအိုသို အရာခပ်သိမ်းအားဖြင့် သဗ္ဗထာ
Infantry	ပွန်တိုက် ခြေလျင်တပ် ပတ္တိ
In front	တူရူဂတမုက် မျက်နှာတူရူ၊ မျက်မှောက် ပုရတော၊ သဗ္ဗုခေါ
Ink	မှင်၊ ချင်ဂဉ်၊ ကွေဟ် မှင် လေခနကဇ္ဇလံ
Inner room	ဗွမ်ပွဲသို အိမ်ရာတိုက်ခန်း ဩဝရကော
Insanity	ပွမကြအ် ရူးသွပ်ခြင်း ဥမ္မာဒော
In secret	ပွဲမရနက်ဗွန်၊ ဌာန်လှ၊ လျှိုဝှက်၊ တိတ်ဆိတ်နေရာ၌ ရဟော
Inside	အပွဲ အတွင်းဘက် အန္တော
Instantly	ပွဲချိုက်ခဏ၊ ပွဲမပြဟ် ချက်ခြင်း၊ အဆောတလျင် သဟသာ
Instructs	ဗွတ်ဗွေခန်ကိုရ သင်ကြားပေးသည် ဥဂ္ဂဏာပေတီ
Interpreter	ညးမကွဲဘာသာ စကားပြန် ဘာသာနုဝါဒကော
In that instance	ပွဲချိုက်ခဏ၍ ထိုခဏခြင်းမှာ သပဒိ
In the presence	ပွဲဂတမတ် မျက်မှောက်၌ သဗ္ဗုခေ
In vain	လှ၊ သွး အချည်းနှီး မုခါ
Iron	ပသဲ သံ အယော
Iron chain	ဇုက်ပသဲ၊ ဇုက်ပသဲပး သံကြိုး၊ ကွင်းသံကြိုး အယောဒါမော
Is	ဒ်ရ၊ နွံရ ဖြစ်သည်၊ ရှိသည် ဟောတိ၊ ဘဝတိ၊ အတ္ထိ
Is able	သွဟ်ရထရ စွမ်းနိုင်သည် သက္ကောတိ
Island	ဣံ ကျွန်း ဒီပေါ
If	ယပ် အကယ်၍ စေ၊ သစေ၊ ယဒိ
Itch	ယဲသွေ့ ယားနာ၊ ဝဲခြောက် ကဏ္ဍု
In various-ways	နအာကာရတုဟ်ဟ် အမျိုးမျိုးသောအခြင်းအရာ ဖြင့် နာနာကာရေန

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

(J)

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Jacket	ပွဲခံ အင်္ကျီ ကဉ္စူကော
Jaggae	ကပ်တာ၊ ကပ်စ' ထန်းလျက် ဂုဠော
Jail	ထိုင် ထောင် ဗန္ဓနာဂါရံ
Javelin	မျှင်ဇမ္ဗိ၊ ဇန်ဇိုက်၊ သွင် လှံတို၊ သံလျက် သတ္တိ
Jailor	ပွင်သိုစာတ၊ ညှိပ်ထိုင် ထောင်မှူး ကာရာပါလကော
Jak (jack) fruit	သတ်ပူဟ် ပိန်းနဲသီး ပနသဖလံ
Jonesia asoko	တူအသုက် သော်ကပင် အသောကော
Juggler	လှေအိ၊ အွာဇမုမတ်၊ အွာလှန်မတ် မျက်လှည့်ဆရာ မာယာကာရာ
Jujube	သတ်ဗဒပ် ဆီးသီး ဗဒရဖလံ

(K)

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Kandy	ချင်ကေနီဒီ (ပွဲတ္တံသင်ဃာ်)	ကန္တီ (သီဟိုဠ်မှာ) သိရိဝေဇနပုရံ
Keeps	သိမ်စွဲလပ်ရ သိမ်းဆည်းထားသည် ဌပေတိ
Key	ကောန်ပွဲက်၊ ပသဲတုက်၊ ကသအိ သော့ ကုဇ္ဇိကာ
Kidney	စွက်ပြိုဟ် အညှို့ ဝက္ကံ
Kills	ဂစိုတ်ရ သတ်သည် မာရေတိ
Killed	ဂစိုတ်ကွဲတုရ သတ်ခဲ့ပြီး မာရေသိ
King	ညးတုတီး၊ သိုင် မြေရှင်မင်း၊ မင်း ဘူပတိ၊ ရာဇာ
Kingdom	တို့ရးချင် တိုင်းပြည်၊ နိုင်ငံ ရဇံ
Kitchen	ဖ၊ မုမ်ဖ' မီးဖိုခန်း ရသဝတီ
Knave	ညးနာလီ၊ ညးစွဲ၊ လူလိမ်၊ သစ္စာဖောက်သူ သဠော
Knee	ကွိုင် ခူး ဇာဏ၊
Knife	ဇန်၊ မြ ထား သတ္တိ
Knot of hair	ဒွက်သော် ဆံထုံး ဓမ္မိလ္လော
Knows	တီရ သိသည် ဇာနာတိ

(32)

ပြကိုတ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

(L)

အင်္ဂလိပ်	ဗွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Ladie's-finger	တူ သူ့ ဒန်သလွန်ပင် သိဂ္ဂါ
Lake	အင်လှာ၊ ကွာ၊ လစ အင်းအိုင် တဠာကော
Lame	ညးမခဉ် မြေခွင်သူ ခဠော
Lamp	ပွတ်ခွက်၊ သိုပွတ် မီးခွက်၊ မှန်အိမ် ပဒီပေါ
Large	ခုံမဇော် ကြီးသော မဟန္တ
Lavatory	သိုဝစ် သိုဉ်ကြဇော် အိမ်သာ ရေသွန် ဝဇ္ဇကုဋီ
Law-court	ရင်ဥပဒေ၊ ရင်သူတ်သွတ်	ဥပဒေရုံး၊ တရားဆုံးဖြတ်ရုံး	ဝိနိစ္ဆယသာလာ
	အမှု	
Law suit	အမှုဥပဒေ တရားမမှု အဠ
Lawyer	တူဥပဒေ၊ ညးမပုဂံင်ကြအမှု	ရေ၊ နေ နိတိပေဒီ၊ နိတိညူ
	အွာဓမ္မသတ်	ပရကိစ္စသာဓကော
Lazy	လှုတ် ပျင်းရိ အလသ
Lead	ဗကောင် ခဲ တိပု
Leaf	သုဆု သစ်ရွက် ပတ္တံ၊ ပဏ္ဍိ
League	မွဲကိုသ် တကောသ၊ ပင်လယ်ခရီး	ကောသော
		သုံးမိုင်
Lean	ဖြေတ်ဖြဲ ပိန်ကြိုသော ကိသ
Learns	ကတ်လုတ်ရ သင်ကြားသည် ဥဂဏာတိ
Leather	စွံ သားရေ စဉ္ဇ
Leathern bag	ထိုင်စွံ သားရေအိပ် ဘတ္တာ
Leech	ပကောတ် မြွေ ဇလူကာ
Lemon	တုံပရိုက်၊ လီမံ ရှောက်ပင်၊ လိဗွေ ဒန္တသဠော
Leopard	မြန် ကျားသစ် ဒီပိ
Leprosy	ယဲတူ၊ ခါဒုတ် နူနာ ကုဋံ
Less	ခုံမခအာန် နည်းသော ဥါန
Letter	လိက်၊ လိက်ပရင် စာ၊ ကြားစာ သာသနံ၊ သန္ဓေသော
Letter paper	စက္ကူချူလိက် စာရေးစက္ကူ သာသနပတ္တံ
Library	ပုံတိုက်ပိဋကတ် ပိဋကတ်တိုက် ပေါတ္တကာလယော
Lid	လဗီ အဖုံး သရာဓေါ
Light	လျားတူး အလင်းရောင် အာလောကော

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Light	ခေံမသာကွာ ပေါ်သော သလ္လဟက
Lightning	အက်လလီ လျှပ်စစ် ဝိဇ္ဇာ
Light red	အဂျီဏ် အရက် အရဏ
Likes	ဒးဂွံရ အလိုရှိသည် ဣစ္ဆတိ
Lime	ထပို ထုံး စုဏ္ဏိ
Line	ပေါ်န၊ လှောင်သောင် အကြောင်း၊ အတန်း ပန္နိ
Lion	ဇာဒိသိုင် ခြင်္သေ့ သီဟော
Lip	သွန်ပိုင် နှုတ်ခမ်း ဒန္တာဝရဏ
Liquor	အရက် အရက် သုရာ
Liquorice	တူံထွာတ်ကွင် နွယ်ချိုပင် ယဠိမဓကာ
Litter	ဝင် ထမ်းစင် သိဝိကာ
Little	ခေံမဒေတ်သွတ်၊ ခေံမအောန်	ငယ် သေးသော နည်းသော ခုဋ္ဌကာ၊ ထောကာ၊ ပရိတ္တံ
Live (I)	အဲမံင်ရ ငါနေသည် ဝသာမိ
Lived	မံင်တဲရ နေပြီ ဝသိ
Lives	မံင်တဲရ နေသည် ဝသတိ
Living	ခေံမတန်တဲဒိုင် နေသော ဝသန္တ
Liver	ဖျုန်ပြိုဟ် အသည်း ယကန်
Long	ခေံမရှိုင် ရှည်သော ဒီဃ
Long gourd	တူံလှို ဗူးပင် လာဗု
Long papper	တူံကူံ၊ ဟဏ ပိတ်ချင်းပင် ပိပ္ပလိ
Long period	လံလကာဖါ ကြာမြင့်စွာ စိရံ
Loom	မေင်ယန် ယက်ကန်းစင် ဝေမော
Louise	စဲ သန်းကောင် ဥုက္ကာ
Low	ခေံမသပ် နိမ့်သော နိစ
Lower garment	ဗွိုက်ထွက်၊ ဝှိုက်ယာတ် အဝတ်ပုဆိုး နိဝါသနံ
Lunatic asylum	ဌာန်ခွိုင်တမြအဲ၊ ဌာန်ဒတန်ဒုက္ခိတသတ် အရူးခိုလှုံရန်အရပ်၊ ဒုက္ခိတ တို့ခိုလှုံရာအရပ် ဥဗ္ဗတ္တကနိဝါသော
Lung	ကသအံ အဆုတ် ပပ္ပာသံ
Lymph	ကွေင်အယိုင် ဆီကြည် ဝသာ

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

(M)

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Mace	ထိုက်ဇာဒိန် ဇာဒိပ္ပုလ်သီးအကာခွံ ဇာတိကောသော
Mad	ခေံမကြအ် ရူးသော ဥမ္မတ္တ
Madness	ပွမကြအ် ရူးသွပ်ခြင်း ဥမ္မာဒေါ
Made	သွတဲ ပြုလုပ်ပြီ အကာသိ
Maiden	သွတ်ဂုတ် မိန်းကလေး၊ အပျို ယုဝတီ
Makes	သွရ ပြုလုပ်သည် ကရောတိ
Makes suck	သုင်ရ၊ မ'ရ သောက်သည်၊ စို့သည် ပါယေတိ
Mallet	လေံဟတေက် လက်ရိုက်၊ ဆောက်ပုတ် ကဋ္ဌဟတ္ထော
Maminotty	ကွိုဇေံက် ပေါက်တူး ကုဋ္ဌါလော
Male organ	အင်္ဂဇာတ်ကြါ ယောက်ျားအင်္ဂါဇာတ် ပုရိသအင်္ဂဇာတ်
Man	မိုဟ်ကြါ ယောက်ျား ပုရိသော
Mango	သတ်ကြါက် သရက်သီး အမ္မဗလံ
Mango tree	တူံကြါက် သရက်ပင် အမ္မော
Manuscript	လိခ်ကွပ်ချူကိုတ်၊ သွပတ် လက်ရေးစာအုပ်၊ ပေစာ လိခိတပေါတ္ထက
Marmelo	သတ်ဗ ^၀ အုတ်ရှစ်သီး ဗေလုဝဗလံ
Marriage	သွက်ကရေဝဲ လက်ထပ်မင်္ဂလာဆောင် ဝိဝါဟော
Mashy date palm	တူံတလုန်၊ တူံသလု တနူးပင် ဟိန္ဒြာလော
Mason	အွာပရန် ပန်းရံသမား ဋ္ဌပတိ
Mast	တိုင်ယာ ရွက်တိုင် ကူပက
Mat	ဒကပ်ဂဇံ ထိုင်ဖျာ ကိလဇော
Mattress	ဖုန် မွေ့ရာ ဘိသိ
Mayor	သိုင်ရာဇာဝတ် မြို့အုပ်၊ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးချုပ် နဂရဂုတ္တိကော
Me	နိအဲ ငါ့ကို ဓံ
Measure	တုံနာဠါ၊ နကလုတ် ကွမ်းစား နာဠိ
Medicine	ဂဠါ ဆေးဝါး ဘောသန္ဓေ
Merchant	ညးဗိုက် ကုန်သည်ကြီး ဝါဏိဇော
Metropolis	ရာဇခါနီ၊ သျှင်သိုန်သိုင် နေပြည်တော် ရာဇခါနီ
Mid-day	တဲကတ် မုန်းတဲ မဏ္ဍဏော
Mid-night	သဂါတဲ သန်းခေါင်ချိန် နိသီထော
Mildew	မ္ဂါဟ် (ပဲစိုက်ယာတ်) မြို့ဖူးခဲ (အဝတ်အစားမှာ) သေတဋ္ဌိကော

အင်္ဂလိပ်	ဗွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Milk	ခွက်တုံ နို့ ဝီရံ
Million	စွဲလက်ဒွေင် တသန်း ဒသလက္ခ
Millionaire	သေဠိ သူဌေး သေဠိ
Minute	မွဲဟုတ်၊ မိနုတ် မိနစ် မုဟုတ္တော
Mirror	ဧခါင် မှန်၊ ကြေးမှုန် အာဒါသော
Miser	ညးလောဘဇဇော် တတ်မက်သူ လုဒ္ဓေါ၊ လောဘီ
Moderate	မဇ္ဈိမ် အလယ်အလတ် မဇ္ဈိမ
Mon-country	တို့ရးဒုင်မန် မွန်တိုင်းပြည် ရာမညရဋံ
Mongoose	ဇူးဇာတ် မြွေပါး နကုလော
Monkey	ကူ မျောက် ဝါနရော
Month	ဂိတု လ မာသော
Moon	သိုင်ဂိတု လမင်း စန္ဒိမာ
Morning	ပျော်ဝယး နံနက်ချိန် ပါတော
Mortar	ခအာ (သးသု) ဆို ဥဒုက္ခလော
Mosquito	ခမိတ် မြင် မကသော
Most valuable	ထေက်ကိုဗျဟ်မးပိုင်အိုတ်	အတိုးထိုက်တန်ဆုံး မဟယူတမ
Motor car	ကီစက်ခါတ်၊ မပ်တပ်ကာ	စက်ယာဉ်၊ မော်တော်ကာ ဝိဇ္ဇာရသော
Moustache	သော်ပါင် နှုတ်ခမ်းမွေး ဒါဠိကာ
Mouth	ပါင် ပါးစပ်၊ ခံတွင်း မုခံ
Mud	သျှိုက်သရီ ညံ့ပျောင်း ပကော
Municipality	ဂကောံအုပ်စုပ်ဒုင်ကွာန်	မြို့ရွာအုပ်အသင်း၊ မြို့နယ်စီပယ်အသင်း နဂရသဘာ
Museum	တိုက်ထူးစ ပြတိုက် ကုတုဟလသာလာ
Musician	သွာကိုင်ကျိုက် အကီးအမှုတ်တတ်သူ ဝါဒကော
Musk	ကနီ ကယိုးကောင် ကတ္ထုရိကာ
Musket	သေနတ်ပွန်တိုက် ခြေလျှင်စစ်သေနတ် အဂ္ဂိနာဠ
Mustard	မရဲဘဲ မုန်ညင်းစေ့ သိဒ္ဓတ္ထော
Mutton	ဖျန်သို သိုးသား ဗြဟ္မကမံသံ

ဗြိတိန်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

(N)

အင်္ဂလိပ်	ဗွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Nail	သွံ့ဇိုင်တံ ခြေသည်းလက်သည်း နခေါ
Nail	ပသံမှော် ရိုက်သံ အာဏိ
Native country	တို့ရားချင်ဇကု မိမိနေရင်းပြည် သကရဌ
Near	ခေ့မညောန် နီးသော သဒိပံ
Near bank	သင်လွှာဏ် ဤဘက်ကမ်း ဩရံ
Neck	ကအ် လည်ပင်း ဂီဝါ
Necklace	မဂ္ဂါ၊ ဇုက်ကွက် လည်ဆွဲပုတီး ဟာရော
Needle	တူဝိုင် အပ် သူစိ
Needle case	ဟကိုအ်တူဝိုင်၊ ချင်တူဝိုင် အပ်ကျည်တောက် သူစိစာရံ
Nest	ခပေါဂစံ ငှက်သိုက် ကုလာဝက်
Net	ဇာဇူဝက် ပိုက်ကွန် ဇာလံ
New	တူဝိုင် အသစ် အဘိနဝ
The 14th or the 15th day of a fortnight	တုံသီဂိတုအိုက် ၁၄, ၁၅ လကွယ်နေ့၊ ဩဂုတ် ၁၄-ရက် ၁၅-ရက် အမာဝါသီ
Nib	ငှက်ကွေ့လ် ကလောင်သွား လေခနီမုခံ
Niece	ကွန်ဇြ တူမ ဘာဂိနေယျာ
Night	ဗတံ ည ရတ္တိ
Nipple	ကျိုက်တုံ နို့သီး ထနော
No	ဟံ့သေင် မဟုတ် နော၊ န
Noble	ခေ့မပြ မြတ်သော ဥဏ္ဍမ
Nose	မုတ် နှာခေါင်း နာသာ
Nose rope	ဇုက်ထဗာ၊ ဇုက်ဒဟက် နဖီကြိုး ကုသာ
Nurse	မိမိန်ဗွဲဗမံ၊ ဗွဲဗမါခလင်ဂး အထိန်းကတော် ဂေါတီ
Nutmeg	သတ်ဇာဒိဖို ဇာဒိဖူဂိုလ်သီး ဇာတိဖလံ

(၀)

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
O	ယုံ၊ တိုယ်၊ ဟံ၊ ဟေ ဒို၊ အချင်း ဟေ
Obedient	ခေံမကွင်ဗက်၊ ခေံမသွာ ဒလေဝံဗွောန် လိုက်နာသော သုဝစော
Object of the eye	ရူပါရီ ရူပါရီ ရူပံ၊ ရူပါရဗ္ဗဏံ
Obtains	ကိုဝံရ ရရှိသည် လဘတိ
Ocean	သမိဗြာ သမုဒ္ဒယာ သမုဒ္ဒေါ
Offered to	ပူဇံ တုရ ပူဇော်ခဲ့ပြီ ပူဇေသိ
Officer, Official	တြိသ္တသိုင်၊ ညးမုဒြာနန္ဒရ အရာရှိသူ၊ မင်းစိုး၊ မင်းမှုထမ်း ရာဇပုရိသော၊ အဓိကာ ရီ၊ ဌာနန္ဒရိကော
Oh!	ဩ အသပ်ကေံရသွံ ဩ အံ့ဘွယ်ရှိစွတကား အဟော၊ အဟောဝတ
Oil	ကွေင် ဆီ တေလံ
Ointment	ကွေင်ပုလံက် လိမ်းရန်ဖယောင်းချက် အာလေပေါ
Ola	သုတာ ထန်းရွက် တာလပဏ္ဍံ
Once	ဗွတ်ပွဲဝါ တကြိမ်တခါ သက္ခိ
One hundred	ပွဲတံ တရာ သတံ
Onion	လသိုဏ်မ္ဗေတ် ကြက်သွန်နီ ပလဏ္ဍု
Only	ဟေင်၊ သက်သက် မျှသာ၊ သက်သက် ဇဝ၊ ကေဝလံ
Opens	လွက်ရ ဖွင့်သည် ပိဝရတိ
Opposite	ဒစိုဒစး ဆန့်ကျင်ဘက် ဝိရုဒ္ဓ
Oppresses	ဒုခိုဒိုက်ရ နှိပ်စက်သည် ဝီဇေတိ
Or	ဟံ့သေင်သ်ဒ် သို့မဟုတ် ဥဒါဟု၊ အထဝါ
Orange	သတ်လီမံ လိမ္မော်သီး ဇမ္ဗီရဖလံ၊ ဇရာဝတံ၊ နာရင်
Orator	အွာဗ် စာဟောဆရာ ကထိကော
Other	ခေံမညွာင် တပါးသော ဣတရ
Out	မုး အပြင် ဗဟိ
Owl	ဂစေံကွဲဟိုက် ခင်ပုတ်ငှက် ဥလူက
Ox	ဝံ့တုက် နွားထီး ဂေါဇော

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	(P) မြန်မာ	ပါဠိ
Page	မုက်လိက် စာမုက်နာ ပိဋ်
Pagoda	ကျာ်စေတီ စေတီတော် စေတီယံ
Painter	ပါန်ခီ ပန်းချီဆရာ စိတ္တကာရာ
Palace	ပြာသာဒ်၊ သိုန်နံသိုင် ပြာသာဒ်၊ နန်းတော် ပါသာဒေါ၊ ရာဇမဉ္ဇိရံ ရာဇဂေဟံ
Palanquin	ဇုန်ဇာမီ၊ သရေင်၊ ဝင် ဒန်း၊ ယေဉ်၊ ပုခက်၊ ထမ်းစဉ်	ဒေါလာ၊ သိပိကာ
Palm	ဝှးဂတာတ် လက်ဝါးပြင် ဟတ္ထတလံ
Paper	စက္ကူ စက္ကူ ကာဂဇပဏ္ဍ
Pepper	မြေက်ခမိတ် ငရုပ်ကောင်း ကောလက်
Park	ဥချာန် ဥယျာဉ် ဥယျာန်
Parrot	ဂစေံတေက်၊ ကြောင် ကြက်တူရွေး သုဝေါ
Path	ဝှံင်၊ ညာန် လမ်း မဂ္ဂေါ
Patient	ညးယဲ လူနာ ရောဂီ
Peace	လလံစိုတ်သိုတ် ငြိမ်သက်အေးချမ်း သာမော
Pea-cock	မြှ် ဥဒေါင်း မယူရာ
Pearl	ဗှံ ပုလဲ မုတ္တာ
Pearl oyster	ကျွဲဗှံ၊ ကျွဲဝက် ပုလဲခရုယောက်သွား သိပ္ပံကာ
Pen	ကွေဟ် ကလောင်တံ လေခနီ
Pencil	ဟကောဟ်ဗွေဘင် ခဲတံ အပ္ပကလေခနီ
Perhaps	လေပ်ဒှ်ရောတီ ဖြစ်တန်လျင် အပ္ပေဝ
Pestle	ရိ ကျည်ပွေ မုသလော
Pestled	ထွက်-ယက်၊ ထွက်တဲရ ထုထောင်းခွဲပြီ ကောဇ္ဇေသိ
Pharmacy	ရင်သွံဂဉ်၊ ဖျာဂဉ် ဆေးဆိုင် ဘောသဇ္ဇသာလာ
Pheasant	ဖင်ရဂုတ်၊ စာင်ငြိပ်လေဝ်ဂး ဘုတ်၊ တောကြက်လည်း ဆိုသည့် ဝနကုက္ကုဇော
Phlegm	သွေဟ် သလိပ် သေမော
Pick axe	ကျိပ်ယဲ၊ ကျိပ်စေက် ပေါက်ချွန်း၊ ပေါက်တူး ဇုင်ကော
pig	ကျိက် ဝက် သူကရာ
Pigeon	ဟရာပ် ဒိုင့်ဝက် ပါရာဝတော
Pill	ဂဉ်မ ဆေးလုံး ဂုဠိကာ
Pillar	ထယိုင် တိုင် ထဗ္ဗော

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
pillow	ဝို ခေါင်းအုံး ပိဗ္ဗောဟနံ
Pillow case	ဂရောပ်ဝို ခေါင်းအုံးစွပ် ပိဗ္ဗောဟနာဝရဏံ
Pincers	သကေပ် ဇာကနာ သဏ္ဍာသော
Pineapple	သတ်အနာတ် နာနတ်သီး အန္ဓာသီ၊ အန္ဓနာသီ မဂုကေတကီဖလံ
Pingo	ဖလေင် (ဒလေင်) ထမ်းပိုး ဓာတေ
Pingo basket	လယ ဆိုင်း သိက္ကာ
Pink	သတ်ပူ၊ မန့်ရဲဟေတ်ဟွင်	ပန်းရောင်၊	ပါဠုလ
Pit	ကဘိုင် တွင်းချိုင့် အောဝါဠော
Plaintiff	ပုဂ္ဂိုလ်စောဒကညးမဟ္တိန်အမူ	တရားမမှုတရားလို စောဒကော
Plumbago	ဗကောင်ဒမျိုင်အဖူဂြိုက်....	ခဲပုတ်၊ အဖြိုက်သံ အဟ္တကံ
Plate to eat from	ပျိုနီဂဒေပ်၊ ပျိုနီစပိုင် ပန်းကန်ပြား၊ ထမင်းစား ပန်းကန် ကံသော
Platform of a pagoda	စူးအရှင်စေတီ စေတီရင်ပြင် စေတီယင်္ဂဏံ
Play ground	မွိုဝန်တီပွင် ကစားခမြိုင်၊ ကစားရာ တလင်းကွင်း ကေပိမဏ္ဍလံ
Plays	ခေင်ရ ကစားသည် ကီဠတိ
Pleasure garden	ဥချာန်ပွင် ကစားဥယျာဉ် ကီဠုယျာနံ
Plough	ဂရး၊ ထ ထွန်တုံး၊ ထယ် နင်္ဂလံ
Ploughs	ဇိက်မူရ လယ်ထွန်သည် ကသတိ
Ploughshare	ငှက်ထဲ၊ ငှက်ဂရး ထယ်သွား၊ ထွန်သွား ဖါလော
Pluera	စွင် အမျှေး ကိလောမကံ
Plummet	ဇုက်စမ်ဒုင်၊ ဇုက်ချိုင် ရေစမ်းကြိုးချိန်ထုပ်ကြိုး လခဗ္ဗာ
Pol of a plough	တပ်ကွပ် ထွန်ကိုင်း ဣသာ
Police station	ဋ္ဌာန်ခွင်ကြိုညှံထိုင် ပုံလိပ်ဋ္ဌာန ဣဇကုဋ္ဌိဝါသော
Pomegranate	သတ်ဒလန်၊ သတ်မိုက် သလဲသီး ဒါဠိမေဏံ
Pond	ကွာလစပန်ကွင်၊ ကွာလစ	လေးဆောင့်ကန်၊ ကြာဂို ပေါက္ကရဏီ
Porcupine	မွိုကိုဒက် သောကန်
Pork	လမောင် ဖြူကောင် သဗ္ဗော
Post	ဖျိုန်တိုက် ဝက်သား သုကရပံသံ
Post office	ထံသိုင် (ဒယိုင်) တိုင် ထခဗ္ဗာ
	ရင်ပလံင်လိခါ၊ ရင်ပြိုင်လိခါ	စာတိုက်ရုံး သဗ္ဗောဝဂါရံ

(3)

ပြက္ခိတ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	ဗွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Pot	ထွဲ ဒိုး စာဋီ
Pot stand	ဇံင်ထွဲ ဒိုးကရွတ် အဏ္ဍပက်
Potter	သွာလွာန် ဒိုးလုပ်သမား ကုမ္ဘကာရော
Poor	ညးဒိုက်ဂတ် သူဆင်းရဲ ဒလိဒွော
Powder	လက်တိုက်၊ ထွက်၊ ကြ	အမှုန့်၊ မျက်နှာချေ စုဏ္ဍိ
Power	ကြိဇ်သတ္တိ၊ ဇြဟတ် တန်ခိုးသတ္တိ၊ ခွန်အား ဗလံ
Powerful	ခေမဇော်ကိုကြိဇ် တန်ခိုးကြီးသော ဗလဝန္တ
preaches	တံဝေရ တရားဟောသည် ဒေသေတီ
Preaching-hall	ဇြပ်သဘင်ခေ တရားဟောဇရပ် ဓမ္မသာလာ
Preserved	သိမ်ဒက်လပ်တုံရ ထိန်းသိမ်းထားပြီ သန္တတိတ
Priest	ခမီ ရဟန်း သမဏော
Prince	ကောန်သိုင် မင်းသား ရာဇကုမာရော
Princess	ကောန်မြိုင် မင်းသမီး ရာဇကုမာရီ
Prime minister	အမတ်ဇော် ဝန်ကြီးချုပ် မဟာမဏ္ဍော
Printed	ခေမပျိုလပ်ဒိုလိက် စာပုံနှိပ်ထားသော မုဒ္ဒိတ
Printer	ညးမပျိုမီ ပုံနှိပ်သူ မုဒ္ဒိပကော
Printing office	ရင်စက်ပျိုမီ ကော်ပိုနိုက်ထိုက် မုဒ္ဒိန်နာလယော
Prison	သိုစက်၊ ထင် ထောင် ကာရာ
Prisoner	ကာန်ထင် အကျဉ်းသား၊ သို့ပန်း ဗန္ဓနာဂါရိကော
Privy counsellor	အမတ်သိုင်ဒင်ကသပ် မင်းတိုင်ပင်အမတ် သဇီဝေါ
Protected	ခေမမင်ပွလပ် စောင့်ရှောက်ထားသော ရက္ခိတ
Province	ပဒေသရး နယ်ပယ် ပဒေသော
Pulpit	ပလ္လင်ခေ၊ ပွင်ခေ တရားဟောပလ္လင် ဓမ္မသနံ
Pumpkin	ခေထင် ရွှေဖရုံသီး ကုမ္ဘဏ္ဍော
Pungent	ခေမရိင်ညွတ် အရသာစူးသော၊ စပ်သော ကဋုက
Punishment	ဒုတ်ဒက် ပြစ်ဒက် ဒဏ္ဍော
Punnag tree	တူပွန် ပုန်းညက်ပင် ပုန္နာဂေါ
Pure	ခေမညးဇနး စင်ကြယ်သော ပဝိတ္တ
Purse	ထိုင်သွဲ၊ ထိုင်ကြန် ငွေအိတ် ပသိဗ္ဗကံ
Pus	မိတ်သရ အနာပြီ ပုဗ္ဗော
put on	မိတ်ကွေ့တုံရ တင်လိုက်ပြီ အာရောပေသိ

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

(Q)

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Queen	ဂူကျာ်၊ ဇကရာဇ်မြိ မိဖုရား၊ ဘုရင်မ မဟေသီ
Quickly	ဗွဲမပြတ် လျင်မြန်စွာ သီဃ
Quicksilver	ဗဒါ ပြဒါး ပါရဂေါ
Quiver	ဒေင်လ များကျည်တောက် တုဏော၊ တုဏီရော

(R)

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Race course	ဝါဗရေင်ချေ မြင်းပြိုင်ကွင်း အဿမဏ္ဍလံ
Raft	ဖိုင် ဖေါင် ဥဠုဗ္ဗော
Rafter	ဟအိုအ်၊ ဇိုဇ္ဇာင်၊ သွေင် အဒါ၊ ဂရောပ်စိုင်	အခြင်း၊ ဝမ်းဘဲတောင်၊ ခေါင် အုပ်	ပက္ခပါသော
Railway station	ရင်ကွီပွတ်၊ ဒတန်ကွီပွတ် မီးရထားဘူတာရုံ အပ္ပိရထန်ဝတ္ထန်
Railway train	ကွီပွတ် မီးရထား အပ္ပိရထော
Rain	မြိ မိုဃ်း မေဃော၊ ဝဿံ
Rain-bow	ဇက်လလီ သက်တန် ဣန္ဒဓန
Rainy season	ဝဿန္တဥတု မိုဃ်းဥတု ဝဿာနော
Ram	သိုကွက် သိုးထီး မေဏ္ဍော
Rat	ကွီ ကြွက် မူသိကော
Rat snake	ဖြိုဗ္ဗောင် လင်းမွေ ဃရသပ္ပေါ
Raven	ခွင်ဗွိုင်၊ ခွင်သိုင်ရံ၊ ခွင်ပြိုင်	တောကျဗီးကန်း ကာကောလော
Razor	စုန်သော် သင်မုန်းထား ဒုရံ
Rebel	ညးတင်စွေဟ်၊ သပုန် သူပုန်း ဒါမရိကော
Red	ဗကေတ် အနီ ရတ္တော
Red lead	မွေဘင်ကြျက်မွေတ် တရပ်ခဲနီ စီနပိဋံ
Red sandal wood	စုန်ဗကေတ် နံ့သာနီ ရတ္တစန္ဒန်
Relic casket	ကြောတ်ခါတ်ကျ် ခါတ်တော်ကြျတ် ခါတုကရဏ္ဍော
Relic shrine	စေတီခါတ် ခါတ်တော် ဌာပနာတိုက် စေတီ	စေတီယံ

(R)

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Repaired	ပြုပြင်ပလေပ်တဲရ ပြင်ဆင်ထားပြီ ပဋိသင်္ခတ
Reservoir	ကွာခြိုင်ဒုန် ရေလှောင်ကန် ဇလာသယော
Resin	ယတပ်ဂွပ် အင်တွ ယက္ခဓမ္မပေါ
Rest house	ခြင်ဇူ၊ သိုဇူ တည်းခိုရပ်၊ စခန်း ဝိဿာမသာလာ
Revenue	အခေါန်ဇောင် အခွန်တော် အယော၊ သုဂံ
Rib	ဇုတ်ကျွ နံရိုး ဖါသုကာ
Rice	သု၊ ဆန် တဏှုလံ
Rice gruel	ယာဂု၊ ပုင်ခိုတ် ယာဂု၊ ဆန်ပြုတ် ယာဂု
Rich	သေဗ္ဗိ၊ တုမြပ် သူဌေး၊ နေရှင် ဓနဝန္တ၊
Ridicule	ပွမသုဂရိုင်၊ သွစရို ပျက်ရယ်ပြုခြင်း ပရိဟာသော
Rikshaw	ကွီဇေက်ကိုတ်၊ ကွီတ် လံခြား၊ လက်ဆွဲလှည်း ဟတ္ထရထော
Ring	လစိန် လက်စွပ် အင်္ဂုလီယကံ
Rings	ခရိုက်ခရေရ ခေါင်လောင်းထိုးသည် ဝါဒေတီ
Ripe	ခေံမသုတ် မှည့်သော ပရိဏာ၊ ပတ္တ
Rises	တိုန်ရ တက်သည် ဥဂ္ဂန္တတီ
River	ကြိုင် မြစ် ဂင်္ဂါ၊ နဒီ
Road	ဝှင်ဒုန် လမ်းခရီး ပန္နော
Rock salt	ဇိုယိန္ဒ သိန္ဓောဆား သိန္ဒဝေဝါ
Roof	ကွ အမိုး ဆဒန်
Root	ရိုတ် အမြစ် မူလံ
Rope	ဇုတ် ကြိုး ယောတ္တံ
Rotten	ခေံမသပ်အဲ၊ ပုပ်သော ပူတိက
Round	ခေံမခွံပိုင် လုံးဝိုင်းသော ဝဋ္ဌ
Royal treasurer	အမတ်တိုက်မြိုင် ဘဏ္ဍာစိုးအမတ် ဘဏ္ဍာဂါရိကာဓစ္စော
Ruby	မဏိကမ္ပေတ် ပတ္တမြားအနီ လောဟိတကော
Rudder	လသု၊ ဒုန်ချူ တက်မားပဲ တက်လှေထိုးဝါး အရိတ္တံ
Rule	စီဏောန် စည်းမျဉ်း နီတိ
Ruler	လေံပွောန် မျဉ်းတံ ဥဇုရေခကော
Running	ပြေပ်အာ ပြေးသွား ဝေါန္တ
Runs	ပြေပ်ရ ပြေးသည် ဝေါတီ
Rustic	ကောန်ပြိုင် ကျေးတောသား ဇာနပဒိကော

(S)

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Sack	ရိုက်ကာန် ဂံဒိတ် သာဏပသိဗ္ဗကံ
Sad	ခေမအောန်စိုတ် ဝမ်းနည်းသော ဒုဗ္ဗန
Saddle	ယာတ်လးစးချေ မြင်းကုန်းနီး အဿတ္ထရော
Saffron	အရံင်မိတ် နံနွင်းရောင် ကုက်ပုံ
Sail	သုယာ၊ ဂျင်ယာ ရွက်၊ ရွက်သဘော လကာရော
Sailor	ကောန်ကွင် သဘောသား နာပိကော
Sal tree	တူအံင်ရေင် အင်ကြင်းပင် သာလော
Saliva	ချင်ပိုင် တံဆွေး ခေလော
Salt	ရီ ဆား လဝဏံ
Salt water	ချင်ဖဏျင် ရေငါ ခါရောဒကံ
Sandal wood	ဆုစွန် စန္ဒကူး စန္ဒနော
Sand	ဗတီ သဲ ဝါလိကာ
Sapphire	ဆုနီလာ နီလာ ဆုနီလော
Saturday	တဲ့သိုသင် စနေနေ့ သနိဝါရော
Saw	ကတောက် လှ ကကစော
Says	ပုံဟိုတွံရ ပြောဟောသည် ဝဒတိ၊ ကထေတိ
Scales	သုဒကေင် ချိန်ခွင် တုလာ
Scattered	စိုန်ပြတ်ကြးအိုတ်ရ ကြဲဖြန့်ကုန်၏ ပိက်ရီသု
School	ဘာဗွေန်လိက် စာသင်ကျောင်း ပါဠိသာလာ
Scissors	ကြပ်ကြပ် ကတ်ကျေး ကတ္တရိကာ
Scolds	ကွေဟ်လက်ရ ဆဲရေးသည် အက္ကောသတိ
Scorpion	အယ ကင်းမြီးကောက် ဝိန္ဒိကာ
Scribes	ချူလိက်ရ၊ ခြေလိက်ရ စာရေးသည် လိခတိ
Sea	စီ ပင်လယ် သမုဒ္ဒေါ
Season	ဥတု ဥတု ဥတု
Sea turtle	ကူဟ် ပင်လယ်လိပ် ကစ္ဆပေါ
Second	ဒုတိယ ဒုတိယ ဒုတိယ
Second	ကုတ်တဲ လက်ပြစ်တီးခြင်း အစ္ဆရာ
Secretariat	ရင်မဟာဗေဒီ အတွင်းဝန်ရုံး မဟာလေခကောဂါရံ
Secretary of the State	မဟာဗေဒီ အတွင်းဝန် မဟာလေခကော

မြို့ကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Sees	ညာတ်ရ မြင်သည် ပဿတိ
Seeks	စွဲသ့ရ ရှာဖွေသည် ဂဝေသတိ
Seldom	ဖြိုင်စွဲ ဖြစ်ခဲစွာ ကရဟဏိ
Sells	သွံ့ဏာရ ရောင်းလိုက်သည် ဝိတ္တိဏာတိ
Sends	ဖျှောင်ဏာရ၊ ပလံင်ဏာရ	စေလွှတ်သည် ပို့လိုက်သည် ပေသေတိ
Sent	ဖအောင်ဏာတဲရ စေလွှတ်လေသည် ပဟိဏိ
Sent for	ကိုကော်နင်ရ အခေါ်လွှတ်လေသည် ပက္ကောသိ
Serpent	ဖြိုင် မြွေ သပ္ပေပါ
Servant	ဒိုက်ကမောန်၊ ဒိုက်ကုန် ဒိုက်ကွ	အစေခံ သေဝကော
Sesame	လှ နှမ်း တိလံ
Sews	ဗင်ရ ချုပ်သည် သိဗ္ဗတိ
Shame	စွဲ ရှက်ခြင်း လဇ္ဇာ
Shame!	ဖမိ - စွဲကွဲရဏး ထွဲ - ရှက်စရာ ဓမ္မ
Shallow	ခဲမကွာ တိမ်သော ဥတ္တာန
Shark	ကမင်ကရ် ငါးမန်းဟိုင်း၊ မကန်း မကရော
Sharp	ခဲမညောက် ထက်သော တိခိဏ
Sheath	ကွပ်မြီ ထားအိမ် ကောသီ
Shield	ဂဒံင် ဒိုင်း၊ လွှား ဖလက်
Shines	လျးတူးရ တောက်ပသည် ဝိရောစတိ
Ship	စွိုင်ကွိုင် လှေသင်္ဘော နာဝါ
Ship's boat	စွိုင်ဗျိုင်၊ စွိုင်ဗွက် ကူးတို့လှေ ပေါတော
Shoe maker	သွာဗင်ဂွပ် ဘိနပ်ချုပ်သမား ဥပါဟနသိဗ္ဗကော
Shop	ဖျာ ဈေး အာပဏော
Shoots	ပန်ခင်ရ ပစ်တော်သည် ဝိဇ္ဇတိ
Short	ခဲမစို တိုသော ရဿ
Shoulder	ပူး ပခုံး ခန္ဓော၊ အံသော
Shuts	ကွတ်လဒိုရ ပိတ်သည် သံဝရတိ
Shuttle	လောန်၊ တွပ် ယက္ကန်းလွန်း တသရော
Sickle	နောတ် တံစဉ် ဒါတ္တံ
Sick room	ခွဲညးယဲ သူနာခန်း ဝိလာနသာလာ

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Signet ring	လစိန်တဆိပ် တံဆိပ်လက်စွပ် မုဒ္ဒိကာ
Silk	တောင်သုတ် ပိုးချည် ကောသေယျ
Silk cotton tree	တူကြိတ် လက်ပံပင် သိပ္ပလီ
Silver	စင်ညွန် ငွေ-ဘော် ရဇတံ
Sinew	ရွှေင် အကြော နှာရု
Singer	သွာဂွက် သီချင်းသည် ဂါယကော
Single	ညးမွဲစင် တဦးတည်း ဇုကကော
Sits	ဂဇံစှေရ ထိုင်ချသည် နိသီဒတိ
Situated	ဒေံမတန်တံ တည်ရှိသော ပတိဋ္ဌိတ
Skin	စွံ သားရေ စမ္ပံ
Skull	မြိက်ကိုပြင် ဦးခေါင်းခွံ သီသကပါလော
Slate	ဂတိုတူ ကျောက်သင်ပုန်း သိလာပတ္ထရာ
Slate pencil	ဗကောဟ်တူ ကျောက်တံ သိလာလေခနီ
Slave	ဒိုက် ကျွန် ဒါသော
Sledge hammer	တူ ^၀ ပသဲ၊တူ ^၀ မြိပ်ပသဲ၊လေံဒိုက် တူမကြီး ကူရံ
Sleeping	ဒေံမသတိက်မံင် အိပ်နေသော သယန္တ
Sleeps	ပုံသတိက်တရ အိပ်နေသည် သယတိ
Slippers	ဒွပ်ကရေပ် ရှေ့ထိုးဘိနပ် ပါဒူ၊ ပါဒုကာ
Slowly	သိုက်သိုက်လဇလဇ နှေးနှေး သနိကံ
Sluice	တြိုင်ဒုင်၊ မြိုင်ဒုင် ရေတံခါး၊ ရေမြောင်း မာတိကာ
Small	ဒေံမဒေတ်သွတ် သေးငယ်သော ခုဒ္ဒက
Small jar	စှေံသွတ် စဉ့်အိုးငယ် ကုဏ္ဍိကာ
Small pox	ယဲမရန် ကျောက်ကြီးရောဂါ မသုရိကာ
Smear	လံက်လေတ်ညို လိမ်းကျံ ပါ လေပေဟိ
Smell	သမူအမြဲ အနံ့ ဂန္ဓော
Smells	တဆိုင်ရ နှမ်းရှုပ်သည် ဃာယတိ
Snake	ဖြုံ မြွေ သပ္ပေါ
Snake gourd	သတ်ကဝေင်ဂလာ ဝဲလင်းမွေ့သီး ပဠောလဖလံ
Snot	သွေတ် နှပ် သိဃံဏိကာ
So	ဟိုက်ဂ်ရ၊ ဒုတ်ဂလိုင်ဂ် ထိုကြောင့်၊ ထိုမျှလောက် တထာ
So far	စိုက်လွဟ် ယခုတိုင် တာဝတော၊ တာဝ
Soft	ဒေံမဒိုန်ဒေတ် ပြောပျောင်းသော မုဒု

ပြိုကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးကာသာကျမ်း#

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Sold	သွံဏာတုံရ ရေ့ဝင်းလေသည် ဝိတ္တဝါ
Soldier	ကောန်ပွာန်၊ သရဲ	... စစ်သား ယောဇော
Sole	ဝှးဇိုင် ခြေဖဝါး ပါဒတလံ
Somebody	ညးမမိက်ကိုဗွဲဗွဲ တယောက်ယောက် ကောစိ
Something	မမိက်ကိုဗွဲဗွဲ တစုံတရာ ကိဉ္ဇာ
Sometimes	ကာလလ္လောင် တရံတခါ တဒါစိ
Son	ကောန် သား ပုတ္တော
Son-in-law	ဂမာန် သမက် ဇာမာတဒ
Sore	သရ အနာ ဝဏော
Sound	ရမျာင် အသံ သဒ္ဓေါ
Sounds	တိုင်တိုက်ရ တီးမှုတ်သည် ဝါဒေတိ
Sour	ခေံမဖျး ချဉ်သော အဗ္ဗလ
Span	ကု အထွာ ဝိဒတ္ထိ
Sparrow	ဂစေံဇော့ဒျါ၊ ဂစေံပွင်သို	စာကလေး စဉုက၊ စဉုက
Speaks	ဟိုတွံရ ပြောဆိုသည် ဘာသတိ
Spear	လွတ်မှုတ် လှံလက်နက် ဟေတိ
Species of seeds	ဂကူမဗ ^၀ ဇ မျိုးစေ့အမျိုး ဗ ^၀ ဇေတိ
Spider	ဇာဖိုင် ပင့်ကူ မတ္တဋကော
Spittoon	ထွဲတဲ ထွေးခံ ခေဠမလ္လကော
Spleen	ပွဲ အဖျဉ်း ပိဟက်
Splits	ပါကရေက်ရ ခွဲခြမ်းသည် ဖါလေတိ
Spoon	ဇန်၊ ဝှော် ဇွန်း၊ ယောက်ခ ကဋ္ဌု
Spreads	ပြတ်ပရးရ၊ ပှးဒွိတ်ရ ကြသည်၊ ဖြန့်သည် ပတ္တရတိ
Spy	တြုပနံင်၊ မိုတ်စုတ် သူလျှို စရော
Square	ပန်ကွင် စတုရန်း၊ လေးထောင့် စတုရသ
Squint-eyed	မတ်သလေင် မျက်စိစွေသော ဝလီရော
Squirrel	ပြိပ်၊ သူ ရှဉ့် ကလန္ဒကော
Stalk	တင်ဇပ်သတ်ဟွံ အညှာ၊ ပင်ရိုးပင်တံ ဝဏ္ဏ၊ ဝဏ္ဏ
Stable	ရင်ချေ မြင်းစောင်း အဿသာလာ
Stair	တူန်သောပါန် လှေကား၊ စောင်းတန်း သောပါဏော
Stalk of con	တင်ဗြောံ၊ တင်လိုန် ကောက်ရိုးပင် နာဠ
Stands	ဒတ်ခွင်ရ၊ တန်တံခွင်ရ ရပ်နေသည် တိဋ္ဌတိ

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Star	သွံင် ကြယ် တာရကာ
Steals	ကွတ်ရ ခိုးသည် ထေနေတိ
Stomach	ပိုင်ဂွံ အစာအိမ်၊ ဝမ်း ဥဒရံ
Stone	တု ကျောက် သိလာ၊ ပါသာဏော
Stone-cutter	ညးမာ်တု ကျောက်ဆစ်သူ သိလာဝခုကီ
Straight	ခေံမလှူတပ် ဖြောင့်မတ်သော ဥဇု
Straight-line	ပွောန်တပ် ဖြောင့်သောမျဉ်းကြောင်း ဥဇုရေခါ
Straw	ချက် ကောက်ရိုး ပလာခေလာ
Street	ဂိုင်ဒုန်ဇေင် လမ်းမကြီး ဝီထိ
String of pearls	ဇက်ကွက်ဗွဲ ပုလဲသွယ် မုတ္တာဝလီ
Student	ကွေးဘာ ကျောင်းသား သိသော
Studies	ကတ်ဟွေန်ရ သင်ကြားသည် ဥဂ္ဂဏာတိ
Studio	ရင်တက်ဗိုရ် ရုပ်ပုံအလုပ်ရုံ ဆာယာရူပသာလာ
Style	ကေ့ဟ် ကညစ် ပဏ္ဍလေခနီ
Sucked	မံတဲရ စို့လေသည် ပိပိ
Sugar	သဖြာ သကြား သက္ကရာ
Sugar cane	ကွံ ကြံပင် ဥဆါ
Sulphur	ဂဗျိုက် ကန့် ဂန္ဓကံ
Summer	ဥတုဂမ္မံ၊ ဥတုကညင် နွေဥတု ဂိမ္မာနော
Sun	သိုင်တဲ နေ သုရိယော
Sun's rays	အရိုင်သိုင်တဲ နေအရောင် အာတပေါ
Surgeon	အွာသပ်ပါကရက်ယဲ ဖြတ်လှီးကုမဆရာဝန်၊ ဥစိတ်ဆရာဝန် သလ္လကဗ္ဗော
Surrounded	ခေံမတီုပိုင်ပူပိုင်လင် ဝန်းဝိုင်းထားသော ပရိဝါရိတ
Surveyor	ဇေဗိတ်တိ မြေတိုင်းစာရေး ဘူမိမာပကော
Swallows	မုတ်ဖျေရ မျိုသည် ဂိလတိ
Swallow-wort	တူသတိက် မရိုးပင် အက္ကော
Swamp	ဒေသဒုင်ဒြိုင်၊ သရို၊ လှက် နုံးမြေ၊ စိပ်မြေ၊ ညွန် ပြောင်း၊ နွံ အနုပေါ
(34) Swan	မိုဝ်၊ အဒါ ဟင်္သာ၊ ဘဲငန်း ဟံသော
Sweat	ပဠက် ချွေး သေဇေါ
Sweet	ခေံမဒုတ် ချိုသော မဒုရ

ပြက္ခိဟ်ဟ်နဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Sweet-meat	ကွာင်သဂြာ သကြားမုန့် ပူဝေၤ
Sweetmeat-seller	ဉးသွံကွာင်သဂြာ သကြားမုန့်ရောင်းသူ ပူပိယော
Sword	သွာ်၊ မြိုင် သံလျက်၊ ထားလွယ် အသိ
Swelling	ဂုဟ်ဒဂေါ် အဖုအရောင် သောထော
Synovial fluid	ခရို အစေး လသိကာ

(T)

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Table	ခိုင်ဘောဇိုန် စားဥ ဘောဇနဖလကော
Tailor	သွာ်တူဝ်၊ သွာ်ဇိုင် အင်ချုပ်သမား တုဏ္ဍဝါယော
Tall	ခေံမသျှင် မြင့်သော ဥစ္စ
Tamarind	မင်ဂွန် မန်ကျည်း ဝိဇ္ဇာ
Tanner	သွာ်စှံ သားရေနယ်သမား စမ္မကာရော
Tapia tree	ဆုဗလဲဉ် ရေခဲတက်ပင် ဝရုဏော၊ ဝရုဏော
Taste	ရှိသာ အရသာ ရသော
Tastes	စေင်ရိုင်ရ မြီးစမ်းသည် သာယထီ
Tavern	ရင်သုရာ၊ ရင်စသုင် သေတင်းကုပ်၊ အစား အ သောက်ဆိုင် ပါနမနွိရုံ
Tawny	သ်သွဲ၊ သ်ခမျိုင်၊ သ် ထပ်မနွဲ၊ သ်လပွဲက်ဝေါန် ကြောင်သောအဆင်း ကပိလ
Teacher	အ္ဍာ ဆရာ ဂရ
Tear	ခိုင်ရမတ် မျက်ရည် အာသု
Teases	ဟမက်ဝေင်ရ ကျီစယ်သည် ဟိသထီ
Tecnical-school	ဘာဇဟန်ကွတ်ထ လက်မှုပညာသင်ကျောင်း သိပ္ပသာလာ
Tells	ဟိုဟုံရ ပြောဆိုသည် ကထေထီ၊ ဘာသထီ
Temple	ဘာ ကျောင်း ဝိဟာရော
Teori	ဇုက်ကောင်ကျံဗွာင် ကြံဟင်းဖြူ တီဂုတာ
Terminalia— Arjuna	ဆုကောင် ဖေါက်ကြံ့ပင်၊ နွယ်သာကီ အဇ္ဈ၊ ခနာ

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
That man	မိတ်တြိုင် ထိုလူ ဇသော
That woman	မိတ်မြိုင် ထိုမိန်းမ ဇသာ
That thing	အရာဂ်၊ ဆှိုင် ထိုအရာ၊ ထိုဟာ ဇတံ
Theatre	ရင်ပေါ ပွဲရုံ နစွသာလာ
Threshold	ပြတိုက်တရင်၊ ဒမုင်တြိုင် တံခါးခုံ ဥမ္မာရော
Thief	ကမုတ် သူခိုး စောရော
Thigh	ဗွီ ပေါင် ဥရ
Thong	ဇုက်စွာံ သားရေလွန်း၊ သားရေကြိုး ဝရတ္တာ
Thorn apple	တူပံင်မေတ် ပတိုင်းပင် ဥမ္မဒတ္တာ
Threatened	စမြေပောက်ကွဲတဲရ ခြိမ်းချောက်လေသည်။ တဇ္ဇေသိ
Threshing floor	ခနင် ကောက်နယ်တလင်း ခလော
Throat	ခွောင်ကအ် လည်ချောင် ဝလနာဠိ
Throne	ရာဇပလ္လင် ရာဇပလ္လင် သီဟာသနံ
Through	မွဲဒမြေပ်တူရူ ထုတ်ချင်းပေါက်တလျောက်	အန္တရေန
Thunder bolt	ကမ်ဂိုတး မိုးကြိုးသွား အသနိ
Ties	ဒက်ဒါရ ချည်နှောင်သည် ပဗ္ဗတိ
Tiger	တူ ကျား ဗျဒ္ဒော
Tiles	ကြောင်ဂမိုင် အုပ်ကြွပ်များ ဆဒနိဋ္ဌကာ
To bear	တူဟ်နရေင်တူင် ယူဆောင်သွားရန်အလို့ငှာ	ဝဟိတုံ
To bring	တူဟ်နရေင်တူင်ကေတ်နင်	ယူဆောင်လာရန်အလို့ငှာ	အာဟရိတုံ
To build	တူနခွဲဗှိုင် ပြုလုပ်ရန် ကာရေတုံ
To buy	တူနရာန် ဝယ်ရန် ကိဏိတုံ
To catch	တူနဂိုင်ရပ်ကေတ် ဖမ်းဆီးယူရန် ဂဏ္ဍိတုံ၊ ဂဟေတုံ
To cook	တူနဖျိုင် ချက်ရန် ပစိတုံ
To-day	တုံဏ် ယနေ့ အဇ္ဇ
To dive	တူနဗျိုင်ဗှိုင် ရေငုပ်ရန် နိမုဇ္ဇိတုံ
To drink	တူနသုင် သောက်ရန် ပိပိတုံ
To eat	တူနစ စားရန် ဘုဇ္ဇိတုံ
To establish	တူနထွတ်စွံဗှိုင် တည်ထောင်ရန် ပဟိဋ္ဌာပေတုံ
To kill	တူနဂိုတ် သတ်ရန် မာရေတုံ
Toll	အကံက် အခေါ်နိဋ္ဌာင် အကောက်အခွန်အတုတ် သုက်
To make	တူနကောန် လုပ်ရန် ကာတုံ

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

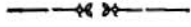
အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
To murder	တုန်ဂစိုတ်ကွေံ သတ်ပစ်ရန် မာရေတုံ
Tongs	သကေပ်ပွတ် မီးညှပ်၊ မီးခဲညှပ် သဏ္ဍာသော
Tongue	လတင် လျာ ဇိဝှာ
Took	ဂိုင်ကေတ်တဲရ ယူလေသည် ဂဏ္ဍိ
Tooth	ငှက် သွား ဒန္တော
Tooth Relic	ခါတ်ဂွေတ် စွယ်တော် ဒါဌာခါတု
Topaz	မွိုက်ဖုဿ မူ၊သင်သတ် ဂအံ၊ ချုတ်ချုတ် ဖုဿရတနာ သဒ္ဓါးသီးမှည့် အရောင် ဖုဿရာဂေါ
To read	တုတ်နဗ္ဗလိက် စာဘတ်ရန် ဝါစေတုံ
To see	တုတ်နမုင်သုံရိုင် ကြည့်ရှုရန် ပသိတုံ
To take	တုတ်နဂိုင်ကေတ် ယူရန် ဂဏ္ဍိတုံ၊ ဂဟေတုံ
Touches	တုတ်ဒွံရ တိုထိသည် ဖုသတိ
To wash	တုတ်နကြာတ်ကြ ဆေးကြောရန် ခေါပိတုံ
Towel	ယာတ်ဗိုတ်မုက် မျက်နှာသုတ်ပုဝါ မုခပုဉ္ဇန်
Town	နိဂိုမ်း၊ ချိုင် နိဂုံး၊ မြို့ နိဂမော၊ နဂရော
To worship	တုတ်နလှောင် ရှိခိုးရန် ဝန္တနတ္ထာယ၊ ဝန္တိတုံ
To write	တုတ်နချူ ရေးရန် လိခိတုံ
Turpentine	နာင်သေမ် ထင်းရူး သရလဒ္ဓဝေါ
Tram car	ရထာဇုတ်၊ ရထာခါတ် ကြီးရထား၊ ခါတ်ရထား ရက္ခ၊ ရထာ
Tray	ထး ဗျတ် ကံသာခါရော
Treasury	တိုက်ခြပ် ဘဏ္ဍာတိုက်၊ ငွေတိုက် နောဂါရံ
Tree	တုံဆု သစ်ပင် ရက္ခော
Triangular	ပိတုင် သုံးထောင့် တိကောဏ
Tried	မွိုတ်ဖြဟင်တဲရ ကြိုးစားလေသည် ဥဿဟိ
Trowel	ဂတာတ်ပသဲ သံလက် စုဏ္ဍတုံ
Trunk	မွေံဘံတုံဆု ပင်စည်၊ ပင်မ ဒန္တော

(U)

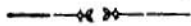
အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Umbrella	ကွိုင် ထီး ဆတ္တံ
Under	သွပ် အောက် အခေါ

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Unfortunate	ကမ်ပရေအိ၊ ဌိဒဒိုက် ကံဆိုးသော၊ ဆင်းရဲသော....	ဒုက္ခိတ
Unripe	ဒေဟံ့ဒုဟ် မမှည့်သော အပရိဏတ၊ အပက္က
Upper garment	မပ္ပံ့ပ္ပိအ်မူး အပေါ်ဝတ်အင်္ကျီစသည် ဥတ္တရီယံ
Uprooted	ပိုက်ကွေ့တဲ့အိုတ်ရ နုတ်ပစ်ကုန်ပြီ ဥဒ္ဒရီသု
Urine	ဒုင်ပဿ် ကျင်ငယ် မုတ္တံ

(V)

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Varandah	တနော်၊ တွေင်၊ ပိုန်ဂေင်၊ မုက်သို၊ ဝရာန်ဒါ	အိမ်ဦး၊ ဝရန်ဒါ အာလိန္ဒော
Various	တူဟ်တူဟ် အသီးသီး နာနာပိဓ
Vessel	ထွာပုန်ခရော် အိုးခွက် ဘာဇနံ
Vice	သကေပ်ပါင်ကွ ပြုတ်တူ ဒဏ္ဍသဏ္ဍာသော
Viceroy	ကောန်သိုင်ဗွာ ဘုရင်ခံ ယုဝရာဇာ
Village	ကွာန် ရွာ ဂါမော
Village head man	ဃူးဇော်ကွာန် ရွာသူကြီး ဂါမဘောဇကော
Vinegar	ဒုင်သမ် ပုံးရည် ဗိလင်္ဂီ
Vomiting	ပွမဇအအ်တ ပျို့အန်ခြင်း ဝမထု
Vulture	ဂစေံတွတ် လင်းတဂှ် ဂိဇ္ဈော

(W)

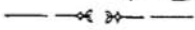
အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Waist	ဝှိုင် ခါးပိုင်း မဇ္ဈော
Wall	ဗဒင် နံရံ ဘိတ္တိ
Wall-plate	ဇအိုအ် အိမ်အချင် ဂေါပါနသီ
Wanders	ဂဇိုင်ဂေတ်လန်ရ လှည့်ပတ်သွားလာသည် အာဟိဏ္ဍတိ
War	ပွာန် စစ် ယုဒ္ဓံ
War chariot	ရထာပွာန် စစ်ရထား ယုဒ္ဓရထော
Warehouse	တိုက်ခြပ် ဘဏ္ဍာတိုက် ဘဏ္ဍာဂါရံ
Warrior	ဆရဲပွာန် စစ်သူရဲ ယောဓော
War-ship	ကွင်ပွာန် စစ်သင်္ဘော ယုဒ္ဓနာဝါ

ပြကိုဟ်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Watch	နာဒီထိုင် တိုင်ဆောင်နာရီ ဃဒ္ဓိကာ
Watch tower	သိုပြဲ ပြသိုဏ် အဇ္ဈာလကော
Watches	မင်ပွဲရ စောင့်ရှောက်သည် ရက္ခတိ
Water	ဒုင် ရေ ဥဒကံ
Water melon	သတ်ပညောန် ဖရဲသီး ကုမ္ဘဏ္ဍဖလံ
Water pot	ဒုင်နင်၊ ဒုင်ကွာင် ရေအိုး ဃဇ္ဇော
Wave	လပ် လှိုင်းတံပိုး တရဇော်
Weaver	သွာယန် ယက္ကန်းယက်သူ ပေသကာရော
Wears	ပွဲၤ ဂွာတ်ကျိုင်ကျိုင်ရ ဆင်ယင်သည် ပိလဇ္ဇတိ
Wears	ဗိုက်လတက်ရ ဝတ်ဆင်သည် ပရိဒဟတိ
Weighty	လျိုင် အလေး ဘာရိယ
Well	ဒုင်ကမိုင် ရေတွင်း ကူဒပါ
Wet	ခေမဒုက် စိုသော ကိလိန္ဒ
What	ပသင်ရော အဘယ်နည်း၊ ဘာလဲ ကိံ
Whatever	မခိက်ကိုပွဲ တစ်စုံတရာ ယံကိဉ္စ
Wheat	တမောင်လှောင်စိင်၊ ကွတ်လွန် ပျံစပါး ဂေါဓမော
Wheel	ကဠာစက်၊ စက်ကွီ စက်ဘီး စက္ကံ
Whence	နူလို အဘယ်မှ ကုဒတာ
Whenever	ကာလလိုဟံဟို ဘယ်အခါမဆို ယဒါကဒေစိ
Whetstone	တွဲချူစုန်မြ ထားကျင်းကျောက် သာဏော
Whip	လေံကဠး နှင့်တံ ကသာ
White	ခေမဗ္ဗာင်၊ ခေမဂ္ဂုတ္ထူး ဖြူသော သေတ၊ ဩဒါတ
White-ant	ဩန် မြဲကောင် ဥပစိကာ
Wicked	ခေမကြမ်ကြ ဆိုးသွမ်းသော သာဟသိက
Wife	သဗ္ဗာ မယား ဘရိယာ
Will- break	ကြက်ပဒါဒကားကွဲရ၊ ကြက် ဝးကွဲကွဲရ	ဖောက်ခွဲလိမ့်မည် ချိုးဖြတ်လိမ့်မည် ဖါဒလသတိ
Will bring	ကြက်ကေတ်နင်ရ ယူဆောင်လာမည် အာဒေသတိ
Will eat	ကြက်စရ စားလိမ့်မည် ခေါင်သတိ
Will go	ကြက်အာရ သွားလိမ့်မည် ဂမိသတိ
Will keep	ကြက်သိမ်းဗွဲလင်ရ သိမ်းဆည်းထားမည် ဌပေသတိ
Will observe	ကြက်မင်ပွဲရ စောင့်ရှောက်မည် ရက္ခိသတိ
Will offer	ကြက်ပုဒ်ရ ပူဇော်မည် ပူဇေသတိ

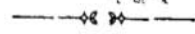
ပြတိုက်ပန်ဘာသာ = လေးဘာသာကျမ်း။

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Will crop	ကြက်ရတ်ရ ရိတ်ဖြတ်မည် လာယိသတိ
Will preach	ကြက်တွံရ ဟောလိမ့်မည် ဒေသေသတိ
Wise man	တူပညာ ပညာရှိသူ ပဏ္ဍိတော
Wind	ကျာ လေ ဝါတော
Window	ဆွင်ကျာ ပြတင်းပေါက် ဝါတပါနံ၊ ကဝါဇော
Wing	သွင် အတောင် ပက္ခော
Winter	ဟေမန္တဥတု ဆောင်းဥတု ဟေမန္တော
Wishes	နွံပိုက်ရ အလိုရှိသည် ဣစ္ဆတိ
Witness	သက်သီ သက်သေ သက္ခိကော
With	မွဲဟာန်ကျောံ နှင့်တကွ သဟ၊ သဒ္ဓိံ
Wolf	ကွဲကလောတ်၊ ကွဲကွင် ဝံပုလွေ၊ သစ်ကြူတ် ဝကော
Woman	မိတ်မြိ မိန်းမ ဣတ္ထံ၊ နာရီ
Wood	ဆု သစ်သား ကဋ္ဌံ
Worm	စွဲ ပိုးကောင် ကိမိ
Word	ဝသာန် စကား ဝါစာ၊ ဝစနံ
Wrist	ကအိတ် လက်ကောက်ဝတ် မဏိဗန္ဓော
Work	ကဇောန် အလုပ် ကမ္မံ
Workshop	ရင်ကဇောန် အလုပ်ရုံ ကမ္မန္တသာလာ
Write	ချူညိ ရေးပါ လိခါဟိ
Writes	ချူရ ရေးသည် လိခတိ

(Y)

အင်္ဂလိပ်	မွန်	မြန်မာ	ပါဠိ
Yacht	ဥဒင်ကဇောန် ဦးလှေ၊ လောင်းလှေ လကာရနာဝါ
Yam	စွဲကွဲ ခေတ္တကိဉ္စ ကန္ဓော
Yard of a Bo tree	တိဗလးအရံခေမာမိ ခေတ္တကိဉ္စပြင် ဗောဓိယင်္ဂဏံ
Year	သွာံ ခုနှစ် သံဝစ္ဆရံ
Yellow	သက်မိတ် သက်သင် အဝါ၊ ကောင်း၊ ရွှေရောင် ဝီတ
Yellow robe	သွာ သက်မိတ် ဝီဝရံ
Yoke	မွဲလှေဒင် ကွဲ တရုဉ်း သင်းပိုး ယုဂံ
Young man	သွတ်ဗွဲ နုပျိုသူ ယုဝါ

ပြုကိုယ်ပန်ဘာသာ - လေးဘာသာကျမ်း။

(CONCLUSION WITH BLESSING)

ပတ္တနာနိဂိမ်၊ ပတ္တနာနိဂုံး၊ ပတ္တနာနိဓမန်။

* ဣမ်နာ စတုဘာသာပကရဏ ပိရစိတ ပုညကမ္မေန နိဗ္ဗာနပစ္စယောဟောတု။
ယာဝနိဗ္ဗာန် နပါပုဏေယျာမိ၊ တာဝသံသာရေ သံသရဇ္ဇော နာနာဘာသာသု နာနာ
သုန္နရ သိပ္ပေသုစ ကုသလော ထဝေယျာမဟံ။ ။

ဟိုတ်ကုသိုကမ်-	ခွမ်ပြုကိုယ်ပွန်-	ပန်ဘာသာကို။
ဇာဝ်ကွတ်အိုသို-	ကိုစိုန်ကျိမ်အို-	စိုစိုန်နိဗ္ဗာန်။
လောကီကုတ္တို-	ကိုညာဏ်ညောဏ်ညာ-	ပညာမြတ်ဟာန်။
ဇာဝ်ညးတုင်သွန်-	ကိုသျှမာန်တို့-	ကိုဇူးအိုသို။ ။

The End စိုဝ်ဒတဲရ ပြီးပြီ ပရိနိဗ္ဗိတံ။

(ပ - ဒိ - အာ)

